

ডিক্রয়ান

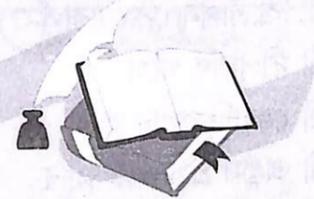

১৯৬৩/৬৪

সম্পাদক : বিতোপন সোণোরাল

Dibrugarh

ডিব্ৰুগড়

২৭ তম সংখ্যা
২০০৭-০৮ বৰ্ষ

সম্পাদক
শ্ৰী বিজোপন সোণোৱাল

ডিব্ৰুগাঁও

সম্পাদনা সমিতি

- উপদেষ্টা :
 ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ : শ্ৰীযুত মীৰেণ বৰবৰা (সভাপতি)
 অধ্যাপিকা : শ্ৰীযুক্তা ৰুমা ফুকন
 অধ্যাপক : ড° অলখ নিৰঞ্জন সহায়
 অধ্যাপক : শ্ৰীযুত বীৰেণ বৰুৱা
 সম্পাদক : শ্ৰী বিতোপন সোণোৱাল
 সদস্য : শ্ৰী দীপমণি গগৈ
 শ্ৰী জ্যোতিপ্ৰসাদ বড়া
 শ্ৰী অঞ্জন প্ৰসাদ লোহাৰ
 শ্ৰী পাৰ্থপ্ৰতিম চাংকাকতি
 শ্ৰী নিতুল কুমাৰ গগৈ
- অংগসজ্জা
 বেটুপাত : শ্ৰীদেৱজীৎ বৰা
- প্ৰকাশক : ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ২০০৭-২০০৮ বৰ্ষৰ
 ছাত্ৰ একতা সভা
- মুদ্ৰণ :
 শঙ্কৰদেৱ প্ৰিন্টাৰ্ছ
 বিশ্ববিদ্যালয় সংযোগী পথ,
 চিৰিং চাপৰি, ডিব্ৰুগড়, আসাম।
 ফোনঃ ৯৯৫৪৫৯১২৪৯

Dibrugan

The Annual Journal of
 Dibru College; Edited
 by **Bitupan Sonowal** &
 Published on behalf of
 Dibru College students
 Union 2007-08, Dibru
 College, Dibrugarh-
 786002, Assam, India

অৰ্পণ

... সৰি পৰাৰ পাছতো পাত-গছবোৰে
 নিজকে পাহৰিব
 এই চৰাই এই পখিলা এই বতাহে
 সোঁৱৰাব তোমাক চিৰকাল নিৰ্জনতাত.....

ওঁ অসতো মা সদগময়

তমসো মা জ্যোতি গময়

মৃত্যু মা অমৃতং গময়

ওঁ শান্তিঃ শান্তিঃ শান্তিঃ

.....জ্ঞাত অজ্ঞাত যিসকল মহান ব্যক্তিয়ে ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ জন্মলগ্নৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে

মহাবিদ্যালয়খনিৰ সৰ্বাংগীন উন্নতিৰ বাবে অহোপূৰুষাৰ্থ কৰি গ'ল

সেইসকল পুণ্যত্মাৰ পৱিত্ৰ স্মৃতিত

২৭ তম 'ডিব্ৰুগাঁও' খন

অৰ্পণ কৰা হ'ল।

—সম্পাদক, ডিব্ৰুগাঁও

২০০৭-০৮

কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই

ড° এচ কে বালিয়া বাইদেউ
শ্ৰীযুক্তা ৰুমা ফুকন বাইদেউ
শ্ৰীযুত হেমন্ত শইকীয়া চাব
এই সকল শিক্ষাগুৰুৰ সহায় সহযোগ
অবিহনে হয়তু মই দুখ সাগৰত ককুবকাই থাকিবলগীয়া
হ'লহেঁতেন আৰু যন্ত্ৰণাত ভুগিবলগীয়া হ'লহেঁতেন।
এই মহান শিক্ষাগুৰুসকলৰ প্ৰতি মোৰ শতাবাৰ প্ৰণাম।

ড° কন্দৰ্প কুমাৰ ডেকা
ড° কৰবী ডেকা হাজৰিকা
বৌউন্থন গগৈ, ডিব্ৰুগড়

এই সকল অতিথিয়ে আমাৰ অতি মৰমৰ বাৰ্ষিক আলোচনী 'ডিব্ৰুগড়'ত এটি
আশাৰ বেঙণিৰ সঞ্চাৰ কৰিলে তেওঁলোকৰ প্ৰতি মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ থাকিল।
কেতিয়াবা এজন ভাল বন্ধুয়ে দুখ সাগৰ তথা জীৱন নৰকত পৰা বন্ধু জনক
উদ্ধাৰ কৰি আনিব পাৰে। কঠিন কঠোৰ ঋতুৰ পৰিৱৰ্ত্তন ঘটাই সহনীয় কৰি, ৰঙে-ৰসে-
ৰূপে জাতিষ্কাৰ কৰি তুলিব পাৰে। কাৰোবাৰ বাবে হয়তু এনেকুৱা আশা, আশা হৈয়ে বৈ
যায়। কিন্তু মই ভাগ্যৱান সেইয়া মোক বাস্তৱ হৈ ফুলালে মোৰ বন্ধু দীপমণি গগৈয়ে।
দীপমণি গগৈলৈ মই আৰ্থিক সম্পদ দিব নোৱাৰিলেও তেওঁলৈ মোৰ সদায়ে হিয়া-ভৰা
মৰম তথা ধন্যবাদ থাকিব। জ্যোতি প্ৰসাদ বড়ালৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ থাকিল।
শংকৰদেৱ প্ৰিন্টাৰ্ছৰ সমূহ কৰ্মকৰ্ত্তালৈও মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ থাকিল।

বিতোপন সোনোৱাল
সম্পাদক

শুভেচ্ছাবাণী

ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ২০০৭-০৮ চনৰ আলোচনীখন উলিয়াবৰ বাবে কৰা প্ৰচেষ্টাৰ শলাগ লৈছোঁ।
প্ৰতিবছৰে ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰাটো ছাত্ৰ একতা সভাৰ এক পৰম্পৰা। সেয়েহে
এনে প্ৰচেষ্টাত ছাত্ৰ একতা সভাৰ সভাপতিৰূপে আনন্দিত হৈছোঁ।

মহাবিদ্যালয়খনৰ আলোচনীখন মূলতঃ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মনৰ ভাৱপ্ৰকাশৰ এটা মাধ্যম। এই ভাৱ
সুন্দৰ সুন্দৰ কবিতাৰ ৰূপত অথবা গল্প, প্ৰবন্ধ আকাৰত প্ৰকাশিত হয়। সুপ্ত মনত ভাৱি থকা, সপোনতো
দেখি থকা বহুতো কথা আলোচনীখনত প্ৰকাশ কৰাৰ বহুতৰে যি সপোন থাকে সেয়া বাস্তৱত পৰিণত
হয়। আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলোৰে যথেষ্ট প্ৰতিভা আছে। এই প্ৰতিভাৰ তেওঁলোকে সৎ ব্যৱহাৰ কৰি তেওঁলোকৰ
সুপ্ত প্ৰতিভা মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীত প্ৰতিফলিত হওঁক, এই আশা কৰিয়েই শুভেচ্ছা জনাইছোঁ। মই
আলোচনীখন উত্তৰোত্তৰ কামনা কৰিছোঁ।

মীৰেন বৰবৰা
অধ্যক্ষ (ভাৰপ্ৰাপ্ত), ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়

Sitting (Left to Right) :

N. Sharma, R.Bedia, B. Malakar, M.Borbora (Principal I/C), N.Borkakati, S. Pal, B.Phukan

Standing (Left to Right) :

P.Konwar, D.Das, R.Tanti, U.S. Sonowal, P.Phukan, S.Jamuar, M.R.Chetia, B.Sahu, B.Phukan, R.Ahmed, J. Sharma, M.Kakati

TEACHING STAFF OF DIBRU COLLEGE

Sitting (Left to Right) :

H.P.Chetia (Antho), S.Hazarika (Antho) Dr. H.K.Walia (Eng.) A, Dutta (Bota), R.Phukan(Eng) M.Borbora (Principal, I/C), Dr. B.K. Baruah (Vice Principal), Dr. S.Bora (Phil), P.Banerjee (Com.), A.C. Goswami (Chem), B.Baruah (Ass), P.K.Chetia (Math), K.Roy (Beng.)

Standing 1st Row (Left to Right) :

Dr. B. Phukan Sonowal (Hist), M.Borthakur (Sans.), R.J.Bora (Bota.), N.Baishya (Eng.), Dr. J Bora, Dr. P Bora (Antho.), Dr. R. Singha (Pol.Sc.), N.Konwar (Soci), M.Baruah (Hist.), A.Baruah (Sans.) A.S. Baruah (Bota), L.Begum (Pol.Sc.), M.Dutta (Ass.), J.Chutia (Soci.), S.Sukla (Edu.) , J.Baruah (Sat), M.Sharma (Ass.), Dr. K.Saikia (Eco), Dr.D. Kalita (Bot.), Dr. N.Ali Shah(Com.Sc.), C.G.Borah (Zoo.), Dr. A.N.Sahay (Hindi).

Standing 2nd Row (Left to Right) :

Dr. S.Saikia (Com.), P.Paul (Bota.), P. Mornig (Pol.Sc.), A.Ahmed (Chem.), H.Saikia (Ass.). Dr. B. Moran (Ass) ñ Dr. H. Nath (Math)

EDITORIAL BOARD SESSION - 2007-2008

Sitting (left to Right)
A. N. Sahay, Ruma Phukan, Biren Baruah
Standing (left to Right)
Parthoprotim Changkakoti (Member),
Deepmoni Gogoi (Member), Jyoti Prasad
Baruah (Member), Nitul Kr. Gogoi (Social
Welfare Secy.), Anjan Prasad Lahar
(Member), Bitupan Sonowal
(Magazine Secretary)

STUDENT UNION BODY 2007-08

Sitting (Left to Right) :
Madhab Bhuyan (G. Secretary)
Tiluttoma Sonowal (Music Secy.)
Miren Borbora
(President/Principal I/C
Monisha Saikia
(Girls Common Room)
Standing (Left to Right) :
Debajit Kumar (Cultural Secy.)
Bitupan Sonowal
(Magazine Secretary)
Jugal Taya (Gymnasium Secy.)
Nitul Kr. Gogoi (Social Welfare)
Akash Kachari
(Gen. Sports Secretary)
Bitupan Chetia
(Assit Gen. Secretary)

DIBRUGARH UNIVERSITY
DIBRUGARH-786 004
ASSAM, INDIA
Phone: 0373-2370239(O)
Fax : 0373-2370323
e.Mail: kkdekadu@yahoo.com

Prof. K.K. Deka, M.Sc., M.Ed., Ph.D. 'Stazorovka' (USSR)
Vice-Chancellor

No.DU/VC/073/09/196

Date: 18.01.2009

শুভেচ্ছা বাণী

প্রতি

শ্রী বিতোপন সোনোৱাল

আলোচনী সম্পাদক

ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা,

ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়, ডিব্ৰুগড়

প্ৰিয় শ্ৰী বিতোপন,

মই জানিবলৈ পাই অতি আনন্দিত হৈছো যে ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনী 'ডিব্ৰুয়ান'ৰ ২৭ তম সংখ্যাটি প্ৰকাশৰ যো-জা কৰা হৈছে।

মহাবিদ্যালয় এখনৰ আলোচনীয়ে মহাবিদ্যালয়খনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৌদ্ধিক বিকাশ সাধন কৰাৰ ওপৰিও সমাজৰ বিভিন্ন দিশৰ ওপৰতো আলোকপাত কৰিব পাৰে।

মই আশা কৰিছো, ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনীখনিয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক সৰ্বাংগীন বিকাশ সাধনৰ পথ দেখুৱাব পাৰিব। আলোচনীখন সৰ্বাংগ সুন্দৰ হওক, তাৰে শুভ কামনাৰে _____

কন্দৰ্প কুমাৰ ডেকা
(কন্দৰ্প কুমাৰ ডেকা)
উপাচার্য
ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়

অ * নু * ক্র * ম * গি * কা

০৯ > সম্পাদকীয়

- ১৫ > সেউজীয়া কবিতা *কববী ডেকা হাজৰিকা*
 ১৬ > মহামানৱ বুদ্ধ *বৌউন্থন গগৈ (অনুবাদ)*
 ৪৩ > দাপোনত গিৰিকান্তৰ মুখ *মাধুৰীমা বৰুৱা (গল্প)*

অসমীয়া বিভাগ

- ১৯ > মোৰ সোঁৱৰণি-কুকিত সজীৱিত 'জীৱনৰ আদি পাঠ'
ড° বন্তি ফুকন সোণোৱাল
 ২২ > খনিজ সম্পদ *ড° দিলীপ কলিতা*
 ২৫ > পৰশুৰাম কুণ্ডলৈ গৈছিলো (ভ্ৰমণ কাহিনী)
দুলু ফুকন
 ২৭ > অসমৰ ঠেঙ্গাল কছাৰী জনগোষ্ঠীৰ সংস্কৃতিৰ ৰূপৰেখা
জ্যোতি প্ৰসাদ বড়া
 ৩১ > অসমীয়া সংস্কৃতি বিহুৰে গ্ৰহণ কৰিছে আধুনিক কলাৰ কৃষ্টি ৰূপ
অসীম গগৈ
 ৩৪ > ৰজনীকান্ত বৰদলৈৰ : ডালিমী
হেমন্ত শইকীয়া

- ৩৯ > প্ৰেমৰ এটি খোচ... *বিটুল বাইলুং*
 ৪৮ > ক্ৰমশঃ *নীৰজ সোনোৱাল*

- ৫০ > অকস্মাতে হোৱা কেইটামান উল্লেখনীয় আৱিষ্কাৰৰ কথাৰে
ধমেন্দ্ৰ গগৈ
 ৫২ > অশান্তিৰ আঁৰে আঁৰে (নিৰন্ধৰ শিৰোণামা) *অনুপম দেউৰী*
 ৫৪ > কলেজীয়া জীৱনৰ অভিজ্ঞতা *দিপিকা বৰুৱা*
 ৫৬ > নতুন বছৰৰ বাবে কাৰ্ড আৰু এছ এম এছ *মনোজ উৰাং*
 ৫৭ > সামুদ্ৰিক দুৰ্ঘটনা টাইটানিক *লিপিকা গগৈ*
 ৫৯ > কাঠফুলা *দুলু ফুকন*
 ৬০ > বিয়ানামত নাৰীমনৰ প্ৰকাশ *তিলোত্তমা সোনোৱাল*
 ৬২ > বিদ্যাৰ্থীৰ শিক্ষা তত্ত্ব *বিতোপন সোনোৱাল*
 ৬৩ > মে-ডাম-মেফি *সুসমা পাচোৱান*
 ৬৫ > শিৰোনামাঃ 'স্বপ্ন সমুদ্ৰ' সঁচাকৈয়ে তোমাৰ
 বাবে বৈ আছে মই (কথা শিল্প) *ভৃগুৰাজ*

অ
ন্যা
ন্য

২০০৭-২০০৮

ডিব্ৰুগড়

২
১
৫

- অসমত বাংলাদেশৰ পতাকা আৰু কিছু চিন্তা > কৃষ্ণকান্ত শিলপনীয়া □ উৰুখা পৰ্জাৰ
 সেউজীয়া সপোনবোৰ > কৰণ দিহিঙীয়া □ আমাক শান্তিৰ জয়গান লাগে > বৈদ্য বুঢ়াগোঁহাই
 □ তোমাৰ স্মৃতি > অতুল পাণিকা □ তুমি > বিকি কুমাৰ মণ্ডল □ মানালি > পৰিত্ৰ
 গগৈ □ এটি শুকান সপোন > জাহ্নবী গগৈ □ অভিমান > মনিষা শইকীয়া □ পোহৰৰ পথিক
 > তনুজা দিহিঙীয়া □ তোমাক হেৰুৱাই > ইন্দ্ৰানী ফুকন □ জীৱন কি > বিকি কুমাৰ মণ্ডল
 □ সপোন দিঠকৰ অনুভৱ > জুলী গগৈ □ ভবাতো নাছিলো > দুলু ফুকন □ আশা >
 ফণীধৰ লক্ষৰ □ ভগ্ন হৃদয়ৰ গান > ধমেন্দ্ৰ গগৈ □ ধুনীয়া > বিজয় ঘাটোৱাৰ □ ঋণী >
 বিটুল কুমাৰ বাইলুং □ প্ৰেম > ৰীতা শইকীয়া □ ভগ্ন হৃদয় > ছত্ৰ গগৈ □ ভগ্ন হৃদয় >
 দিপিকা বৰুৱা □ প্ৰেমৰ ঠিকনা > নেকিবুদ্দিন আহমেদ □ জীৱন > অসীম গগৈ □ তোমাৰ
 প্ৰেৰণাত > দীপমণি গগৈ

৮৪ > নতুন মাতৃভূমি — ক্ষিতীশ ৰায়

- ৮৭ > মানবতা কো সমৰ্পিত শ্ৰী শ্ৰী ঠাকুৰ অনুকূল চন্দ্ৰ
 — ডা° অলখ নিৰঞ্জন সহায়
 ৮৯ > হিন্দী ভাষা কে প্ৰচাৰ-প্ৰসাৰ মেঁ আৰ্য সমাজ কা যোগদান
 — ডা° সমীৰ জ্ঞা
 ৯০ > তাজমহল — সুশ্ৰী হেমী সৈকিয়া

হি
ন্দী
বি
জ্ঞা
জ

English Section

- 93 > After a While / Veronica A. Shoffstall
 95 > Water Resources in NER : Its uses and abuses / Mahesh Kr. Jain
 99 > Expressionism : A Perspective / Mousum Baruah
 101 > The Change Called Obama / Compiled by : Deepmoni Gogoi
 106 > The Direct Flight / Nang Kankham Gogoi
 107 > A Tribute To Anil Kumble / Anjan Prasad Lohar
 109 > Meaning Of True Love / Jiten Bhengra
 111 > The Nanoscience of Kajol / Diprekha Konwar
 112 > The Story Of Clove / Nayan Jyoti Gogoi
 113 > Terror attacks on Mumbai / Kangan Barua
 115 > Join N.C.C. / Parama Gogoi
 118 > The Eclectic Experience / Deepmoni Gogoi
 121 > An Avian Check List of Dibrugarh
 City And It's Vicinity / Alok Kar Dowerah

Poem Section

- 131 > Young Man – Jiten Bhengra
 132 > My Department Flora– Nayan Jyoti Gogoi
 133 > War & Peace – Priyodeep Doley
 133 > What does a Watch say – Priyodeep Doley

প্ৰতিবেদন : ১৩৪ - ১৪২
 সাধাৰণ সম্পাদক, সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক, সাংস্কৃতিক
 সম্পাদক, শৰীৰ চৰ্চা বিভাগ, সংগীত বিভাগৰ
 সম্পাদিকা, সমাজ কল্যাণ বিভাগৰ সম্পাদক, ছাত্ৰী
 জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকা

সম্পাদকীয়

স
ম্পা
দ
কী
য়

শিক্ষা গুরুসকলৰ প্ৰতি.....

আধুনিক উচ্চ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষা গুরুসকলৰ ভূমিকা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। বৰ্তমান বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ দ্ৰুত অগ্ৰগতিৰ লগত খোজ মিলাই চলিবলৈ হ'লে প্ৰত্যেক ব্যক্তিয়ে নিজৰ নিজৰ দৃষ্টিভঙ্গীক সলনি আৰু সংস্কাৰ সাধন কৰিব লাগিব। শিক্ষকসকলেই নতুন দৃষ্টিভঙ্গীৰ বিকাশ ঘটাব লাগিব নতুন পুৰুষৰ মাজত। অন্যথা আধুনিক বিজ্ঞানে পৃথিৱীত যি পৰিৱৰ্তন আনিছে সেই পৰিৱৰ্তনত বৈজ্ঞানিক সংস্কৃতিৰ লগত খাপ খাই চলিব নোৱাৰিলে দেশ বা জাতি সময়ৰ লগত নিঃশেষ হৈ যাব। নতুন শিক্ষানীতিয়ে উপযুক্ত দৃষ্টিভঙ্গীৰ বিকাশৰ বাবে যথেষ্ট ইঙ্গিত দিছে। এই ক্ষেত্ৰত শিক্ষকৰ ভূমিকা গুৰুত্বপূৰ্ণ। শিক্ষকসকলৰ ওপৰতেই নতুন প্ৰজন্মৰ দায়িত্ব ন্যস্ত হৈছে। এনে মহান দায়িত্বত থকা শিক্ষক সমাজে নতুন শিক্ষানীতিৰ আধাৰত শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ মান উন্নত কৰাত আৰু ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্মৰ সৃষ্টিত এক অভিনৱ প্ৰচেষ্টা চলাব বুলি আজিৰ নৱ প্ৰজন্মই আশা কৰে।

উচ্চ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰখনত শিক্ষা গুরুসকলে নিজৰ পাঠ্যপুথিসমূহ নিয়াৰিকৈ পঢ়োৱাৰ উপৰিও সেই পাঠটোৰ বিষয়বস্তুৰ লগত সংগতি ৰাখি বৰ্তমান পৰিস্থিতি সমূহৰ বিষয়েও যদি আলোচনা কৰে তেতিয়াহ'লে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসমূহে প্ৰতিযোগিতামূলক পৰীক্ষা সমূহতো সুফল লাভ কৰিব পাৰিব বুলি আশা কৰিব পাৰি। কাৰণ বৰ্তমান যুগ প্ৰতিযোগিতাৰ যুগ, সূচনাৰ যুগ গতিকে এইবোৰে যদি পাঠ্যপুথিৰ লগত সংগতি ৰাখি আলোচনা কৰে তেন্তে নিশ্চয় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে আধুনিক ক্ষেত্ৰখনত বহুতো সহায় হ'ব। আমাৰ বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পৰিৱেশ তথা ভাল অভিভাৱক নোপোৱাৰ ফলত বহুতো কথাই নজনা কৈ থাকি যায়। গতিকে শিক্ষা গুরুসকলে এইক্ষেত্ৰত অভিভাৱক হিচাপেও থাকিব লাগিব আৰু শিকাবও লাগিব।

কৰ্মচাৰীসকলৰ প্ৰতি :

আধুনিক উচ্চ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষা গুৰু আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ভূমিকা যেনেকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ তেনেকৈ শিক্ষানুষ্ঠানৰ প্ৰশাসন যন্ত্ৰটোক সঠিকভাৱে পৰিচালনা কৰাটো কৰ্মচাৰীসকলৰ প্ৰধান দায়িত্ব। কৰ্মচাৰীসকলৰ অকণমান ভুলে শিক্ষানুষ্ঠানৰ মান নিম্নগামী কৰাৰ লগতে সমাজৰ আস্থা কমায় আনে। কৰ্মচাৰীসকল হ'ব লাগিব কৰ্মনিষ্ঠ, একাগ্ৰ আৰু সত গুণ সম্পন্ন। শিক্ষানুষ্ঠানৰ প্ৰশাসন যন্ত্ৰটোক সজীৱ কৰি ৰখাৰ লগতে জনসাধাৰণৰ ওচৰত দায়বদ্ধ শৈক্ষিক অনুষ্ঠান হিচাপে পৰিচয় দিব পাৰিব লাগিব।

সম্পাদকীয়

স
ম্পা
দ
কী
য়

শিক্ষানুষ্ঠানৰ প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক দিশত কৰিব লগা যাবতীয় সকলো কাম-কাজ যাতে সময় মতে আৰু সঠিক ৰূপে হয় তাৰ বাবে কৰ্মচাৰীসকল সদায় সচেতন হোৱা দৰকাৰ। 'তৰুৰ মূল হ'ল শিপা, ডাল-পাত নহয়' গতিকে এই ক্ষেত্ৰত শিক্ষানুষ্ঠানৰ মূৰবীজন হ'ব লাগিব দক্ষ প্ৰশাসক, সঠিক চিন্তাধাৰাৰ ৰাহক, কৰ্মনিষ্ঠ, একাগ্ৰ আৰু সত।

সোঁৱৰাই দিব খোজে, যে ২০০৭-২০০৮ বৰ্ষৰ ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৃত্তিৰ ধন নহাৰ ক্ষেত্ৰত মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষই পুনৰ নবীকৰণ নকৰাৰ ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৃত্তিৰ ধন আবণ্টন নহ'ল। কিন্তু অন্য মহাবিদ্যালয়ত এই বৃত্তিৰ ধন আবণ্টন হ'ল। এনে গুৰুত্বপূৰ্ণ কামৰ কাৰণে প্ৰশাসনৰ আৰু কৰ্মকৰ্তাসকল দায়বদ্ধ হোৱা প্ৰয়োজন। আমি ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে আশা কৰিছোঁ যে এনে ভুল পুনৰ নকৰে যেন। আমি আটায়ে এখন সুস্থ প্ৰশাসন বিচাৰোঁ। গতিকে ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ে সুস্থ প্ৰশাসন গঢ় লৈ উঠাতো সকলোৱে কামনা কৰোঁ।

আহুক আমি স্বাৰলম্বনমুখী হওঁ

আমাৰ মানুহৰ মাজত প্ৰচলিত "আত্ম বলম্ পৰম বলম্", "আপোন হাত জগন্নাথ", "সাঁতোৰ সাঁতোৰ নিজ বাহবলে, সাঁতুৰিব নোৱাৰ যদি যা ৰসাতলে" ইমানবোৰ খণ্ডবাক্যই এই স্বাৰলম্বনকে সূচায়। আমাৰ হাত-ভৰি, চকু-কাণ আদি ইন্দ্ৰিয়সমূহৰ লগতে এইবোৰ পৰিচালনা কৰিবৰ কাৰণে উন্নত চিন্তা, উন্নত মগজু, বুদ্ধি-বৃত্তি আৰু বিবেক আছে। গতিকে এই শক্তিসমূহ থাকিও পৰনিষ্ঠৰশীল হোৱাটো আমাৰ বাবে লজ্জাজনক। আমাৰ মনত থাকিব লাগিব আত্ম-মৰ্যাদাবোধ। আত্ম-মৰ্যাদাবোধ থাকিলেহে আমি আনৰ ওচৰত হাত পাতিবলৈ লজ্জাবোধ অনুভৱ কৰিম আৰু যিমান কঠিন কামেই নহওঁক আমি নিশ্চয় কৰিব পাৰিম। আমাৰ থাকিব লাগিব অধ্যৱসায় আৰু আত্মবিশ্বাস। আমাৰ আত্ম শক্তি বৃদ্ধি পালে সংসাৰৰ সকলো ক্ষেত্ৰতে কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিব পাৰিম। আমাৰ শৰীৰত থাকিব লাগিব সৎ সাহস আৰু নৈতিক বল। তেতিয়া আমাক প্ৰলোভনেও টলাব নোৱাৰিব আৰু অন্যায়ৰ বিৰুদ্ধেও আমাক পিচ হুঁকাব নোৱাৰিব। আমাৰ জীৱনৰ যাত্ৰাপথত ঘাত-প্ৰতিঘাতৰে আৰম্ভ কৰি সুগম কৰিব পাৰিব লাগিব। এই ঘাত-প্ৰতিঘাতবোৰ জয় কৰি আগবাঢ়ি যাব লাগিব আমি স্বাৰলম্বনমুখী হৈ। আমি স্বাৰলম্বনমুখী হ'লে বিপদৰ সন্মুখীন হ'ব লগা নহ'ব।

উদাহৰণস্বৰূপে আমেৰিকা আদি দেশৰ ধনীৰ ঘৰৰ ছাত্ৰয়ো হেনো আজিৰ পৰিচয় কিবা নহয় কিবা এটা অৰ্থকাৰী কামৰ দ্বাৰাই

সম্পাদকগণ

স
ম্পা
দ
কী
য়

নিজৰ পঢ়া-খৰচ নিজে উলিয়ায় লয়। তেওঁলোকে হেনো হোটেল-বেঁস্তোৰা আদিৰ চকী, খোৱা-মেজ আদি চাফা কৰা কাম কৰিবলৈও অপমানবোধ নকৰে। তাতোকৈ বৰং তেওঁলোকে অভিভাৱকৰ হাৰমাল হোৱাতোকহে অপমানজনক বুলি ভাৱে।

'Earning while learning'— এই কথাৰ তেওঁলোকে সাৰ্থকভাৱে প্ৰয়োগ কৰে। 'God helps those who help themselves'— স্বাৱলম্বী মানুহক বোলে ভগৱানে সহায় কৰে। তেতিয়াহ'লে আমি আটায়ে স্বাৱলম্বীমুখী হওঁ। নিশ্চয় আমাক ভগৱানে সহায় কৰিব।

সম্পাদক হিচাবে

আলোচনী সম্পাদক হ'বলৈ পাই ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো বন্ধুবৰ্গ তথা ভাইটি-ভনীটীলৈ থাকিল মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ থাকিল। আমাৰ অতি মৰমৰ বাৰ্ষিক আলোচনী 'ডিব্ৰুগাঁও'খন উৎকৃষ্টমানত দাঙি ধৰিব পাৰিলো নে নোৱাৰিলো এয়া ডিব্ৰুগাঁওসকলৰ বিচাৰ্য্য। ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা লেখনি পাবলৈ মই পাৰ্য্যমানে চেষ্টা কৰিছিলো। কিন্তু যিমান লেখনি পাম বুলি মই আশা কৰিছিলো সিমানখিনি লেখনি পাবলৈ মই সমৰ্থ নহ'লো। তথাপিও যিখিনি লেখনি পোৱা হ'ল সেই লেখনিসমূহৰ ভিতৰত উপযুক্ত লেখনিসমূহ মই 'ডিব্ৰুগাঁও'ত প্ৰকাশ কৰিলো। ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কম সংখ্যক লেখনি পোৱাৰ বাবে নিশ্চয় আমাৰ মাজত সাহিত্য চৰ্চা কমি আহিছে। গতিকে আমি সকলোৱেই মিলি সাহিত্য চৰ্চা কৰিম বুলি প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ হওঁ তেতিয়াহে আমি এখন উন্নত মানদণ্ডৰ আলোচনী সমাজৰ আগত দাঙি ধৰিব পাৰিম।

ধন্যবাদ

বিতোপন সোনোৱাল
আলোচনী সম্পাদক

বিঃ দ্ৰঃ- অদূৰদৰ্শিতা অথবা অজ্ঞাত কাৰণবশতঃ ডিব্ৰুগাঁওৰ কোনোবা গ্ৰন্থাগাৰত অন্য কোনো গ্ৰন্থকৰ ছাঁ পৰিলে সম্পাদক দায়ী নহয়।

'নিষ্ঠাৱান কৰ্মী' বঁটা প্ৰাপ্ত দুজন কৰ্মচাৰীলৈ আলোচনী সম্পাদকৰ অভিনন্দন : আপোনালোক প্ৰেৰণাৰ উৎস হওক

২০০৮-০৯ বৰ্ষৰ অসম কলেজ শিক্ষক সংস্থা, ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় গোটে পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে এক প্ৰশংসনীয় কাৰ্যপন্থা লোৱাত আমি বিশেষভাৱে আনন্দিত হৈছোঁ। সেয়া হৈছে 'নিষ্ঠাৱান কৰ্মী' বঁটা প্ৰদান। এই বঁটাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ দুজন কৰ্মী ক্ৰমে শ্ৰীযুত নিৰ্মল বৰকাকতী (কোষাধ্যক্ষ), শ্ৰীযুত নগেন শৰ্মা (চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মী) দেৱক মনোনীত কৰি পুৰস্কৃত কৰে। লগতে ১০ জানুৱাৰী, ২০০৯ তাৰিখে শিক্ষক গোটেৰ বৰ্ণাঢ়া সামৰণি অনুষ্ঠানত (বাৰ্ষিক সাধাৰণ সভা) দুয়োজন কৰ্মচাৰীক সম্বৰ্দ্ধনা জ্ঞাপন কৰে।

শ্ৰীযুত নিৰ্মল বৰকাকতী (কোষাধ্যক্ষ) আৰু শ্ৰীযুত নগেন শৰ্মা (চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মী)

ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ২০০৮ - ০৯ বৰ্ষৰ

'নিষ্ঠাৱান কৰ্মী' হিচাপে মনোনীত শ্ৰীযুত নিৰ্মল বৰকাকতীদেৱলৈ

সম্বৰ্দ্ধনা-পত্ৰ

ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ কোষাধ্যক্ষ হিচাপে আপুনি আপোনাৰ কাৰ্যকালৰ সুদীৰ্ঘ সময়ছোৱাত মহাবিদ্যালয় খনিত নিষ্ঠা সহকাৰে যি সেৱা আগবঢ়াই আহিছে, সেয়া মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰতিজন কৰ্মচাৰীৰ বাবে আৰ্দ্ৰ আৰু অনুপ্ৰেৰণাৰ উৎস। স্মৰ্তব্য যে, আপুনি প্ৰতিনিয়ত নিয়মানুৱৰ্তিতা আৰু সময়ানুৱৰ্তিতাৰ মাজেৰে কৰ্মক্ষেত্ৰত নিজৰ দায়িত্ব সুচাৰুৰূপে পালন কৰি সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষক- কৰ্মচাৰীৰ অন্তৰত এক উচ্চ স্থান দখল কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে, সেয়া অত্যন্ত শলাগিবলগীয়া।

আপোনাৰ দায়িত্ববোধৰ প্ৰতি সন্মান জনাই আমি ২০০৮ বৰ্ষৰ শিক্ষকগোটে প্ৰথম পদক্ষেপত আপোনাক 'নিষ্ঠাৱান কৰ্মী' বঁটাৰ বাবে মনোনীত কৰি এই সম্বৰ্দ্ধনা পত্ৰ প্ৰদান কৰিলো। এই পত্ৰৰ দ্বাৰাই আপোনাৰ সুস্বাস্থ্য, দীৰ্ঘায়ু আৰু সুখময় ভৱিষ্যতৰ বাবে শুভকামনা যাচিছোঁ।

অমূল্য চন্দ্ৰ গোস্বামী
(অমূল্য চন্দ্ৰ গোস্বামী)
সভাপতি

বিনীত ফুকন
(ড° বিনীত ফুকন সোণোৱাল)
সম্পাদিকা

।। অসম কলেজ শিক্ষক সংস্থা, ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় গোটে ।।

ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ২০০৮-০৯ বৰ্ষৰ
'নিষ্ঠাৱান কৰ্মী' হিচাপে মনোনীত শ্ৰীযুত নগেন শৰ্মাদেৱলৈ

সম্বৰ্দ্ধনা-পত্ৰ

ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ নৃতত্ত্ব বিভাগৰ চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী হিচাপে আপুনি চাকৰিৰ সুদীৰ্ঘ সময়ছোৱাত মহাবিদ্যালয়খনিত নিষ্ঠা সহকাৰে যি সেৱা আগবঢ়াই আহিছে, সেয়া মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰতিজন কৰ্মচাৰীৰ বাবে আদৰ্শ আৰু অনুপ্ৰেৰণাৰ উৎস। স্মৰ্তব্যে, প্ৰতিদিনে মহাবিদ্যালয়খনৰ ভিতৰে-বাহিৰে টাকুৰি যুৱাদি যুৱি কৰা, মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিটো অনুষ্ঠানতে সকলোকে হাঁহিমুখে আপ্যায়ন কৰি ভালপোৱা সকলোৰে 'শৰ্মা'ৰ দায়িত্ববোধৰ যি উৎকৃষ্টতম দৃষ্টান্ত সেয়া মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিজন কৰ্মীৰ বাবে পাথেয় হওক।

আপোনাৰ দায়িত্ববোধৰ প্ৰতি সন্মান জনাই আমি ২০০৮-০৯ বৰ্ষ শিক্ষক গোটে প্ৰথম পদক্ষেপত আপোনাক 'নিষ্ঠাৱান কৰ্মী' বঁটাৰ বাবে মনোনীত কৰি এই সম্বৰ্দ্ধনা-পত্ৰ প্ৰদান কৰিলোঁ। এই পত্ৰবহুৱাই আপোনাৰ সুস্বাস্থ্য, দীৰ্ঘায়ু আৰু সুখময় উৰিষ্যতৰ বাবে শুভকামনা যাচিছোঁ।

অমূল্য চন্দ্ৰ গোস্বামী
(অমূল্য চন্দ্ৰ গোস্বামী)
সভাপতি

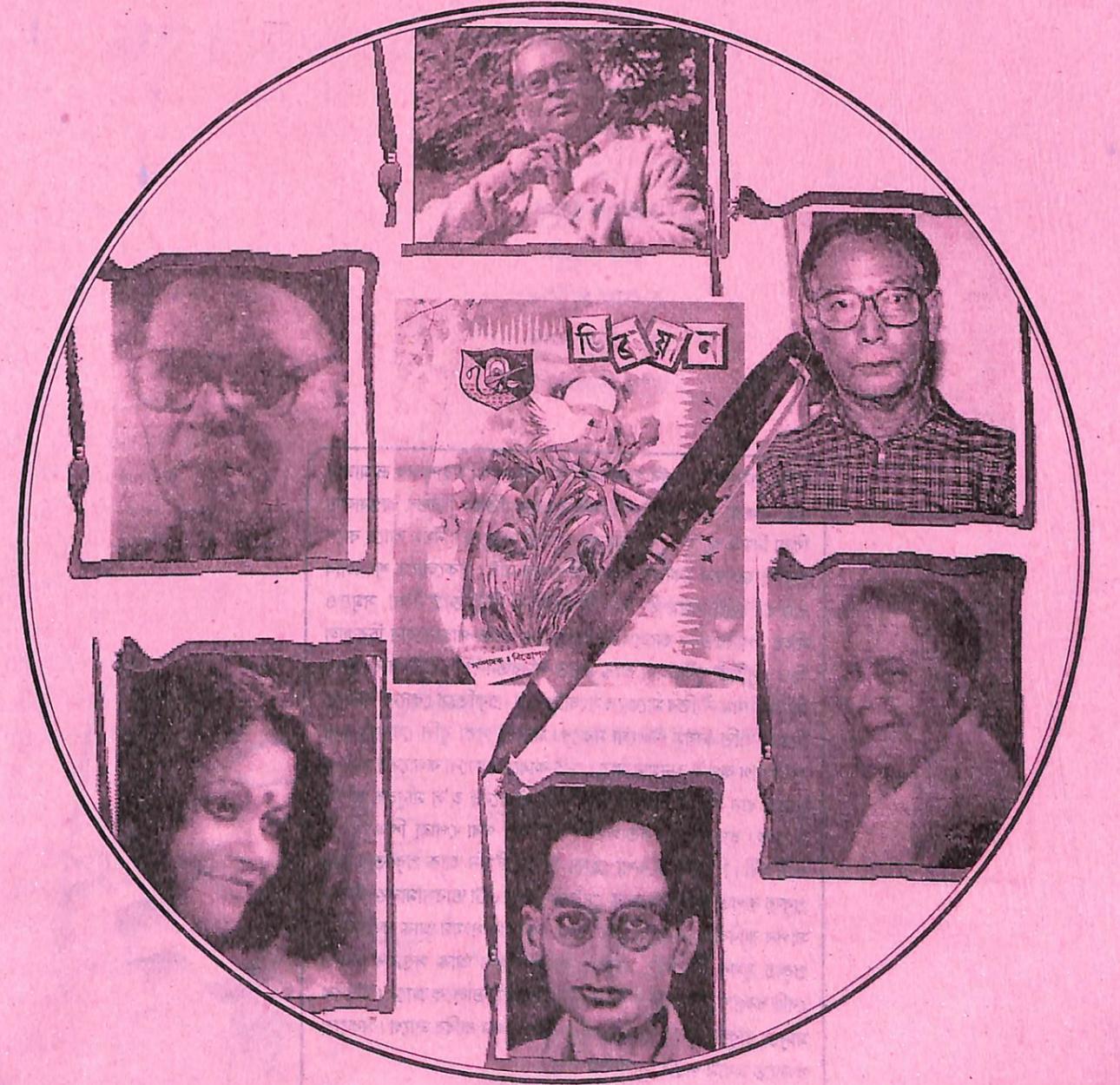
বিতোপন সোণোৱাল
(ড° বিত্তি ফুকন সোণোৱাল)
সম্পাদিকা

।। অসম কলেজ শিক্ষক সংস্থা, ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় গোটে ।।

সেইবাবে আমি ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ২০০৭-২০০৮ বৰ্ষৰ আলোচনী সম্পাদক হিচাপে তেখেত দুজনলৈ হিয়াভৰা আন্তৰিক অভিনন্দন জনাইছোঁ। পৰিশেষত তেখেতসকলৰ সুস্বাস্থ্য, সুখ আৰু দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰিলোঁ।

বিতোপন সোণোৱাল
আলোচনী সম্পাদক

আমৰীয়া বিজ্ঞান

অতিথি চৰা

চৰিত্ৰ গঠনত আদৰ্শৰ প্ৰভাৱ অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। মহাশূন্যৰ ভ্ৰাম্যমান গ্ৰহ, নক্ষত্ৰ, সূৰ্য, হাতীপতি সকলো জ্যোতিষ্কৰ স্থিতিৰ অন্তৰালত কিবা নিয়ম আছে। সেই নিয়মৰ বশবৰ্তী সকলো। নিয়ম আছে বাবে প্ৰকৃতি জগতৰ কোনো একো বিশৃংখল নাই। সকলোতে শৃংখলাৰ ৰাজত্ব। সেই নিয়ম অনুসৰি আকাশৰ ৰং চিৰদিনেই নীলা, সমুদ্ৰও নীলা। পৰিৱৰ্তনৰ অলেখ ইতিহাস লৈ পৰ্বত-পাহাৰবোৰ চিৰকাল স্থিত। পৃথিৱী ঘূৰ্ণীয়মান আৰু জগত পৰিৱৰ্তনশীল। সেই পৰিৱৰ্তনো নিৰ্দিষ্ট নিয়ম-নীতিৰ মাজেৰে সংঘটিত হয়। প্ৰকৃতিয়ে কোনো কাৰণত নিজৰ নীতি-নিয়ম উলংঘা নকৰে। মানুহে সত্য বুলি ঘোষণা কৰা বেছিভাগ কথাই অনুমান মাত্ৰ। সেই কাৰণে কোনো কথাতেই মানুহে চূড়ান্ত ৰায় দিব নাপায়। প্ৰকৃতি আৰু জীৱনেই হ'ল মানুহৰ আচল শিক্ষক। হাজাৰখন কিতাপতকৈ প্ৰকৃতিৰ পৰা পোৱা শিক্ষা বেছি কাৰ্যকৰী। শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য হোৱা উচিত জীৱন আৰু প্ৰকৃতিক তাৰ প্ৰকৃত ৰূপত বুজিবলৈ আৰু সেই অনুসাৰে এটা ভাৰসাম্যযুক্ত জীৱন যাপন কৰিবলৈ মানুহক সহায় কৰা। কঠোৰ সংযম আৰু কষ্ট সাধন প্ৰকৃত সুখৰ পৰিপন্থী, মানুহ প্ৰকৃতিৰ সন্তান আৰু সন্তানৰ কিহত বেছি কল্যাণ হ'ব সেই কথা প্ৰকৃতিয়েই বেছি ভালকৈ জানে। গতিকে মানুহে প্ৰকৃতিৰ নিৰ্দেশ মানি জীৱনটো যাপন কৰিব লাগে। সকলো কথাতে মধ্যম পন্থাই সৰ্বোত্তম পন্থা।

— সংগ্ৰহ

২০০৭-২০০৮

ডিব্ৰুগড়

সেউজীয়া কবিতা

ড° কৰবী ডেকা হাজৰিকা

১

আকাংক্ষা আৰু প্ৰাপ্তিৰ মাজত
বনজুন স্বপ্নৰ খোজ

২

চকুত আকাশ
বুকুত মৰু
পানীৰ মাজত
বুৰো বুৰো হৈ
মই তৃষণত মৰো।

৩

পাহাৰী নদীয়ে
শিলৰ বুকুত ভৰি থলে
পানীয়ে পিছাই দিয়ে গানৰ জুনুকা

৪

কোনেও নেদেখা বৰষুণত
নিমাতে তিতিছিল
হাবিৰ মাজৰ ফুলবোৰ

৫

আকাশত মেঘ নাছিল
অথচ আমাৰ চুলি আৰু
চকু সেমেকি পৰিছিল
সেউজীয়া বৰষুণত। ❖

অ
তি
থি
চৰা

ভাষিক ইতিহাস

অ
তি
থি
চৰা

মহামানৱ বুদ্ধ

মানৱ সভ্যতাৰ বুৰঞ্জীৰ ফালে দৃষ্টিপাত কৰিলে চকুৰ আগত ভাহি উঠে মহামানৱ বুদ্ধৰ দিব্য মূৰ্তিজন। তেওঁৰ মুখমণ্ডলত সৰগৰ আভা। কণ্ঠত তেওঁৰ শান্তিৰ বাণী। অন্তৰত তেওঁৰ সমস্ত জীৱৰ প্ৰতি অনুপম দয়া। বুৰঞ্জীৰ অগণন নব-নাৰীৰ মাজত এই উদাৰ, মহান আৰু বিৰাট মানুহজনক অনায়াসে চিনা যায়। তেওঁ গোটেই জীৱন জুৰি মানৱৰ মুক্তি আৰু নিৰ্বানৰ আমোঘবাণী প্ৰচাৰ কৰি ফুৰিছিল। বুদ্ধ মানৱ-বুৰঞ্জীত এক অতুলন দান। পাপে ভৰা ধৰাত তেওঁ আছিল শান্তি, প্ৰীতি আৰু আনন্দৰ অফুৰন্ত প্ৰসৱন। এই অনন্ত শান্তিৰ উৎসৰ পৰাই মানৱ কল্যাণৰ অমৃত-ধাৰা দিশে দিশে প্ৰৱাহিত হৈছে। বুদ্ধ কোনো দেশ বা জাতিৰ গণ্ডীত আৱদ্ধ নহয়; তেওঁ সমগ্ৰ মানৱজাতিৰ কল্যাণৰ আধাৰ।

বুৰঞ্জীত আৰু বহু মহামানৱৰ অমৰ অৱদানৰ কথা লিখা আছে; কিন্তু বুদ্ধই বহু দিশত সেইসকলৰ মাজত বিশিষ্টতা অৰ্জন কৰিছে। বহু মহামানৱৰ শৈশৱ কঠোৰ দৰিদ্ৰতাৰ সৈতে সংগ্ৰাম কৰি অতিবাহিত হৈছে; কিন্তু বুদ্ধ আছিল ৰজাৰ নন্দন অধিৰাজকুমাৰ। ৰাজ্যৰ ভাৰী উত্তৰাধিকাৰী বুলি তেওঁ পৰম যত্ন আৰু আদৰত প্ৰতিপালিত হৈছিল; কিন্তু তেওঁ সেইবোৰ দুইহাতে আঁতৰাই তেলি দি ৰাজকাৰেঙৰ বাহিৰলৈ ওলাই গৈছিল- নিজৰ মুক্তিৰ বাবে নহয়, সমগ্ৰ মানৱজাতিৰ কল্যাণৰ বাবে ৰাজসম্পদ ত্যাগ কৰি ওলাই গৈছিল। আন মহামানৱসকলে বিচাৰিছিল পৃথিৱীত ঈশ্বৰৰ ৰাজত্ব প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ। তেওঁলোকে দেখিছিল যে, মানুহে ঈশ্বৰক ভুলভাৱে অধিষ্ঠিত কৰিছে। সেই ঈশ্বৰৰ সৈতে মানুহৰ সম্পৰ্ক স্থাপন কৰাতোৱেই আছিল তেওঁলোকৰ প্ৰধান ব্ৰত! কিন্তু বুদ্ধ

আহিছিল সকলো জীৱৰ মঙ্গলৰ বাবে। ঈশ্বৰৰ বাণী মানুহৰ মাজত প্ৰচাৰ কৰিবলৈ নহয়; বৰং মানুহৰ মাজত মানৱ ধৰ্ম প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈহে মৰ্ত্যভূমিত বুদ্ধৰ শুভাগমন হৈছিল। “মই ঈশ্বৰৰ প্ৰেৰিত পুৰুষ” এই বুলি তেওঁ দাবী কৰা নাছিল। তেওঁ বিচাৰিছিল, মানৱ সমাজক সকলো প্ৰকাৰৰ দুখৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰিবলৈ। তেওঁ সঁচাকৈয়েই মানৱ-ধৰ্ম প্ৰচাৰ আৰু প্ৰতিষ্ঠিত কৰিছে। তেওঁৰ নিচিনা মানৱদৰদী জগতত বেছি জন্ম গ্ৰহণ কৰা নাই। মানৱ মঙ্গল সাধন, এয়েই আছিল তেওঁৰ জীৱনৰ প্ৰধান ব্ৰত। তেওঁৰ ধৰ্ম সঁচাকৈয়ে মানৱ ধৰ্ম।

ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিবলৈ বুদ্ধৰ কোনোদিন হেঙুদাঙ ধাৰণ কৰিব লগা হোৱা নাছিল। তেওঁৰ বাণী “অহিংসা পৰম ধৰ্ম”। এই মহাবাণী যাৰ জীৱনৰ সাৰ-শিক্ষা, তেওঁৰ ওচৰত হেঙুদাঙৰ শক্তি অকিঞ্চিৎকৰ। গতিকেই তেওঁ কোনো ধৰণৰ অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰ প্ৰয়োগ কৰিবলৈ বোধ কৰা নাছিল। অহিংসাৰ আদৰ্শক কোনোয়েও এইভাৱে দৈনন্দিন জীৱনত প্ৰয়োগ কৰা নাই। তেওঁৰ অৱলম্বিত পন্থাই যে, বিশ্বশান্তিৰ সপক্ষে উৎকৃষ্ট পন্থা তাক আজিৰ জগতে মৰ্মে-মৰ্মে উপলব্ধি কৰিছে। যীশুখ্ৰীষ্টৰ কেইবাহাৰ বছৰৰ পূৰ্বত বুদ্ধই প্ৰথম বাস্তৱ জীৱনত অহিংসা আৰু প্ৰেমৰ আদৰ্শ প্ৰতিষ্ঠা কৰে। তেওঁৰ ভক্ত-অনুৰক্ত সকলে দিশে দিশে তেওঁৰ এই মহান বাণী প্ৰচাৰ কৰি জগতত শান্তি প্ৰতিষ্ঠাৰ পথক সহজ আৰু স্বচ্ছন্দ কৰি তোলে। যীশুখ্ৰীষ্টই যেতিয়া প্ৰেমৰ বাণী প্ৰচাৰ কৰে, তেতিয়া পেলেস্তাইন দেশত বুদ্ধৰ আদৰ্শৰ প্ৰভাৱ অসীম। গতিকে “Sermon on the Mount” বাণীত যে বুদ্ধৰ প্ৰভাৱ আছে, এই কথা অস্বীকাৰ কৰা নেযায়। পৰৱৰ্তী যুগত শ্ৰীচৈতন্য আৰু গান্ধীজী প্ৰমুখ মহামানৱসকলে যে, অহিংসা আৰু প্ৰেমৰ বাণী প্ৰচাৰ কৰিছে, তাৰো উৎস হৈছে বুদ্ধৰ বাণী। ইছলাম ধৰ্মৰ চুফীবাদীসকলৰ বহুলাংশই বুদ্ধৰ আদৰ্শৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হৈছিল, তাৰ প্ৰমাণ আছে। বৰ্তমান যুগত প্ৰচলিত বহু ধৰ্মৰ ওপৰত বুদ্ধৰ প্ৰভাৱ আছে। আজি জগতত যে বিশ্ব শান্তিৰ কথা উঠিছে তাৰ মূলতে আছে বৌদ্ধ প্ৰভাৱ। হত্যা কৰি নহয়, ধ্বংসৰ পথেৰে নহয়- প্ৰেম, প্ৰীতি আৰু অহিংসাৰ পথেৰেহে মানুহৰ মুক্তি বা নিৰ্বান, এই কথা বুদ্ধৰ ওচৰত বিশ্বমানৱে আকৌ নতুনকৈ শিকিব লাগিব।

বুদ্ধৰ দূৰদৃষ্টিৰে ধন্যবাদ। আঢ়ৈ হেজাৰ বছৰৰ আগতে তেওঁ বিশ্বমানৱৰতথা সমগ্ৰ জীৱৰ কথা গভীৰভাৱে চিন্তা কৰিছিল। পৃথিৱীত বোধহয়, তেওঁৰেই প্ৰথম আন্তৰ্জাতিক মানুহ যিজনে দেশ আৰু জাতিৰ গণ্ডীৰ অতিক্ৰম কৰি সদৌ জগতৰ কথা ভাৰিছিল, ভাৰত দেশৰ সৈতে সদৌ বিশ্বৰ সংযোগ

স্থাপনৰ কথা তেওঁৰেই প্ৰথম ভাৰিছিল। তেওঁ ভাৰত দেশৰ “নাদৰ ভেকুলী”ৰ সংকীৰ্ণতা ভাঙি পেলাইছিল আৰু ভাৰত দেশখনক বিশ্বৰ আগত দাঙি ধৰিছিল। কবিয়ে (ববীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰ) কৈছে: “সন্তান যাৰ টিবত, চীন, জাপানেই গঢ়িল উপনিবেশ।” মাত্ৰ টিবত, চীন, জাপানেই নহয়, তৎকালীন জ্ঞাত সমগ্ৰ বিশ্বত বুদ্ধৰ প্ৰভাৱ বিস্তৃত হৈছিল। মিছৰ গ্ৰীচ, ৰোম, পাৰস্য, বাছিয়া প্ৰভৃতি দেশতো তেওঁৰ প্ৰভাৱ পৰিলক্ষিত হয়।

কি যে আছিল বুদ্ধৰ শিক্ষা, যি ইমান সহজে বিশ্বমানৱক আকৰ্ষণ কৰিছিল। তেওঁৰ শিক্ষাৰ মূল নীতি আছিল উদাৰতা। প্ৰথম জীৱনত তেওঁ নানা পথ লৈ সাধনা কৰিছিল; কিন্তু নিজৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰাই বুজিলে যে, বাহ্যিক ক্ৰিয়া-কাণ্ড, আচাৰ-বিচাৰৰ মাত্ৰাধিক্যই সমস্ত পথকে পঙ্কিল কৰি তুলিছে। কেৱল বাদানুবাদ, তৰ্ক আৰু বিশৃঙ্খলতাই সাৰ(বস্তু) হৈছে। একদল লোকে “Abstract” চিন্তাতেই সমস্ত শক্তি নিয়োগ কৰিছে; বাস্তৱতাৰ দিশলৈ ক’তো কাৰোৱেই দৃষ্টি নাই। সন্মুখত গণ-মানৱ পৰি আছে, তেওঁলোকেই দেখোন জাগ্ৰত জীৱন্ত ভগৱান।

মূল বঙালী: বেজাউল কৰিম
অনুবাদ: বৌউন্থন গগৈ,
ডিব্ৰুগড়

কল্যাণ নাই। সন্মুখত এটা সুনির্দিষ্ট বাস্তব বস্তু বিদ্যমান বিৰাটমান মানৱ। এওঁলোকৰেই কল্যাণ সকলোতকৈ আগধৰি কৰিব লাগিব। বুদ্ধই দেখিলে যে, প্ৰচলিত পন্থাত এওঁলোকৰ বাবে একোকে কৰিব পৰা নহ'ব। বহু চিন্তা আৰু ধ্যানৰ পাছত তেওঁ আৱিষ্কাৰ কৰিলে যে, সমগ্ৰ বিশ্ব এটা সুনির্দিষ্ট আইন বা বিধিৰ দ্বাৰা নিয়ন্ত্ৰিত। নানা পৰিৱৰ্তন আৰু বিৰতনৰ মাজত বিশ্বচক্ৰ অহৰহঃ ঘূৰি-মেলি আছে। ধীৰে ধীৰে বুদ্ধৰ মনৰ বিমূঢ়-বিবুদ্ধি কাটি গ'ল; আন্ধাৰ আঁতৰিল; তেওঁ বোধি বা জ্ঞান লাভ কৰিল। কপিলাবস্তুক সিদ্ধাৰ্থই "বুদ্ধ" বা আলোকিত মহামনৱৰূপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিল।

তাৰ পিছত বুদ্ধই প্ৰচাৰ কাৰ্য্যত লাগিল। সমস্ত প্ৰকাৰৰ দ্বন্দ্ব, দ্বেষ, কলুষ, কালিমা দূৰ কৰি জীৱনকেই পৱিত্ৰ, মহান আৰু সুন্দৰ কৰি যে তুলিব লাগিব- এইটোৱেই হ'ল তেওঁৰ প্ৰধান কথা। তেওঁ শিষ্যসকলক উপদেশ দিলে : নিজৰ মুক্তিৰ কথা চিন্তা কৰাৰ আগতে সকলো মানুহৰ কল্যাণৰ বাবে জীৱন উৎসৰ্গ কৰিব লাগিব। তেওঁ মানুহক কোনো "Creed" শিক্ষা দিয়া নাছিল। তেওঁ সকলো সময়ত যুক্তিৰ আশ্ৰয় ল'বলৈ উপদেশ দিছিল। বুদ্ধৰ সমস্ত

দৃষ্টিভঙ্গী আছিল যুক্তিপূৰ্ণ। আৰু এই যুক্তিৰ বলতেই তেওঁ মানুহক আকৃষ্ট কৰিছে। তেওঁ কয় যে, ভক্তিৰ ভক্তি হ'ব লাগে সত্য, আৰু যুক্তিৰ বাহিৰে সত্যৰ প্ৰতিষ্ঠা নহয়। বুদ্ধৰ মতে, "ব্ৰহ্ম বিহাৰ"ৰ অৰ্থ এই নহয় যে, সাধক মানৱ-সমাজৰ পৰাই বিছিন্ন হৈ থাকিব লাগিব। বৰং "ব্ৰহ্ম বিহাৰ"ৰ অৰ্থ এইয়ে যে, সাধক এনেকুৱা এটা মহৎ চিন্তাৰ মাজত নিমজ্জিত থাকিব লাগিব, যাৰ ফলত সমগ্ৰ হৃদয়ৰ পৰাই হিংসা দূৰ হৈ যায় আৰু প্ৰেমৰ দ্বাৰা পূৰ্ণ হয়। বুদ্ধই তেওঁৰ শিষ্য সকললৈ কৈছিলঃ বিনা প্ৰমাণে একোকেই গ্ৰহণ নকৰিবা, শাস্ত্ৰীয় পুথি নহয়, ঐতিহ্যও নহয়, আনকি তেওঁৰ (বুদ্ধৰ) নিজৰ নামৰ দোহাই দিও তেওঁলোকে যাতে পৰিচালিত নহয়। গোপন সত্য বুলি তেওঁ কোনো বস্তুৰ অস্তিত্ব স্বীকাৰ নকৰে। তেওঁ কয় যে, আমাৰ মনৰ মাজত যে বিবেক আছে, সেইটোৱেই হৈছে চৰম পথ-প্ৰদৰ্শক। তেওঁ ধৰ্ম বিষয়েও স্বাধীন চিন্তাক সমৰ্থন কৰে। এই দিশত বুদ্ধ আধুনিক যুগৰ পূৰ্বগামী। অনুদাৰতা বা উদাৰতাহীনতাক তেওঁ ধৰ্মৰ প্ৰধান শত্ৰু বুলি ভাবে। ধৰ্ম বিষয়ত ব্যক্তিগত মতৰ স্বাধীনতা পাশ্চাত্য জগতত বহুদিন ধৰি স্বীকাৰ কৰা নাই। ধৰ্মৰ নামত

তাত যে ক'ত উৎপীড়ন! বুদ্ধই আঢ়ৈ হেজাৰ বছৰৰ আগতেই ধৰ্ম বিষয়ত পৰিপূৰ্ণ স্বাধীনতাৰ অধিকাৰ ঘোষণা কৰি গৈছে। গতিকে এইটো কোৱা যাব পাৰে যে, আঢ়ৈ হেজাৰ বছৰৰ আগতে জন্ম হ'লেও বুদ্ধ মনে-প্ৰাণে একেবাৰেই আধুনিক আছিল। তেওঁ সমস্ত মতবাদক ধৈৰ্য্য সহকাৰে বিবেচনা কৰিবলৈ উপদেশ দিছে। তেওঁৰ সন্মুখত কোনোৱে আনৰ ধৰ্ম নিন্দা অথবা অযৌক্তিক সমালোচনা কৰিলে সেইজনক থমকাই দিয়ে। তেওঁ পৰম উদাৰতাৰে সকলো মতবাদৰ প্ৰতি সহনদয়তাপূৰ্ণ ব্যৱহাৰ কৰে। বিৰুদ্ধ মতবাদক শাস্ত-বিশ্বাস, ধীৰ-ব্যৱহাৰেৰে খণ্ডন কৰে। কেতিয়াও খং বা নিন্দা কৰি বিৰোধীক আক্ৰমণ কৰা নাই। মুঠতে তেওঁ সকলো ক্ষেত্ৰতে এটা উদাৰ মনোভাৱ আৰু ইয়াৰ ব্যৱহাৰৰ অভ্যাস সৃষ্টি কৰাত সহায়

আঢ়ৈ হেজাৰ বছৰ ধৰি বুদ্ধৰ প্ৰভাৱ পৃথিৱীময় ব্যাপ্ত হৈ পৰিছে। পৃথিৱীত ক'ত পৰিৱৰ্তন আৰু বিৰতন হৈ গ'ল, কিন্তু তথাপিও বুদ্ধৰ শিক্ষা আজিও অচল হোৱা নাই। আজি এই 'বণ' উন্নত পৃথিৱীৰ মানুহ আকৌ বুদ্ধৰ পথকেই অৱলম্বন কৰিবলৈ সচেষ্ট হৈছে। গান্ধীজীৰ অহিংসা-মন্ত্ৰ, সৰ্বোদয়-পৰিকল্পনা, বিনোৱাজীৰ ভূ-দান যজ্ঞ, এইবিলাক বুদ্ধৰেই পন্থা। ডাঙৰ ডাঙৰ বাষ্ট্ৰই নিৰস্ত্ৰীকৰণৰ চেষ্টা কৰিছে।

কৰিছে। চক্ৰেটিছ বা যীশুখ্ৰীষ্টই সেই উদাৰ মনোভাৱ বা ইয়াৰ অভ্যাস সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰাৰ বাবে দেশবাসীৰ হাততেই নিহত হৈছিল। কিন্তু বুদ্ধই এনেকুৱা এটা আবহাওয়া বা বাতাবৰণ সৃষ্টি কৰিছিল যে তেওঁৰ বিৰুদ্ধবাদী সকলেও ভক্তিভাৱে তেওঁৰ ওচৰত মূৰ দোঁৱাইছিল।

আঢ়ৈ হেজাৰ বছৰ ধৰি বুদ্ধৰ প্ৰভাৱ পৃথিৱীময় ব্যাপ্ত হৈ পৰিছে। পৃথিৱীত ক'ত পৰিৱৰ্তন আৰু বিৰতন হৈ গ'ল, কিন্তু তথাপিও বুদ্ধৰ শিক্ষা আজিও অচল হোৱা নাই। আজি এই 'বণ' উন্নত পৃথিৱীৰ মানুহ আকৌ বুদ্ধৰ পথকেই অৱলম্বন কৰিবলৈ সচেষ্ট হৈছে। গান্ধীজীৰ অহিংসা-মন্ত্ৰ, সৰ্বোদয়-পৰিকল্পনা, বিনোৱাজীৰ ভূ-দান যজ্ঞ, এইবিলাক বুদ্ধৰেই পন্থা। ডাঙৰ ডাঙৰ বাষ্ট্ৰই নিৰস্ত্ৰীকৰণৰ চেষ্টা কৰিছে। বহু মানৱ-হিতৈষী নেতাৰ কণ্ঠত বিশ্বশান্তিৰ কথা উচ্চাৰিত হৈছে; এই সকলোৱেই বুদ্ধৰ পন্থাৰ প্ৰতি আগ্ৰহৰ বাহিৰে আন একো নহয়। আঢ়ৈ হেজাৰ বছৰৰ আগেয়ে বুদ্ধই যি অহিংসাৰ মন্ত্ৰ মানুহক দান কৰিছিল, আজি, আন একোৰে নহয়, একমাত্ৰ সেই অহিংসাৰ মন্ত্ৰেৰেই মানুহক আসন্ন ধ্বংসৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰিব পাৰে। ❖ ❖

মোৰ সোঁৱৰণি-কুকিত সজীৱিত 'জীৱনৰ আদি পাঠ'

ড° বন্তি ফুকন সোণোৱাল
অধ্যাপিকা, বুৰঞ্জী বিভাগ
ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়

এটা শিশুৱে আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ বাবে প্ৰথমটি খোজ দিয়ে প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত। ইয়েই হয়গৈ জীৱনৰ আদি পাঠৰ আখৰা ঘৰ। সেয়ে হয়তো প্ৰতিজন শিকাৰুৰ বাবে প্ৰাথমিক বিদ্যালয়খন হৈ পৰে অতি মৰমৰ। সেই সূত্ৰে ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীৰ মাজেৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক অৱগত কৰিবলৈকে মোৰ জীৱন গঢ়োতা মৰমৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়খনৰ বিষয়ে সংক্ষিপ্তভাৱে আলোচনাৰ বিষয়বস্তু হিচাপে দাঙি ধৰাৰ প্ৰয়াস কৰিছোঁ।

(১) মোৰ জন্মভূমি টিংখাংৰ অন্তৰ্গত এখনি অকণমানি ভিতৰুৱা গাঁৱত, নাম কদমণি। এই গাঁওখনৰ পৰা আৰু ভিতৰলৈ প্ৰায় ২ কিঃমিঃ দূৰত্বত অৱস্থিত শালমাৰী এম.ভি স্কুলতে মোৰ শিক্ষাৰ প্ৰাৰম্ভ হৈছিল। স্কুলখনৰ সন্মুখত এখন আহল-বহল ধুনীয়া সেউজীয়া খেলপথাৰ আৰু তাৰ কাষেদি বৈ গৈছিল এখনি জান 'বৰজান'।

(২) পুৱা ৯.১৫ মিনিট হোৱাৰ লগে লগে বিদ্যালয় অভিমুখে দৌৰিছিলো। কিতাপ-পত্ৰবোৰ ডেকাত ৰাখিয়েই শ্ৰেণীকোঠা চাফাই কৰিছিলো আৰু টিউৱেললৈ গৈ ভৰি-হাত ধুই প্ৰাৰ্থনা সভাত যোগান কৰিছিলো। তত্ৰাধায়ক শিক্ষকে আমাক শাৰী শাৰীকৈ থিয় কৰাইছিল। এক সুন্দৰ পৰিৱেশৰ মাজত আমি প্ৰাৰ্থনা সভাত বধুপতি ৰাঘৱ ৰাজা ৰাম, তুমি চিত্ত বৃত্তি মোৰ, মুক্তি নিস্পৃহ ইত্যাদি গাইছিলো।

(৩) প্ৰাৰ্থনা কৰাৰ পাছতে পাঠদান পৰ্ব আৰম্ভ হৈছিল। প্ৰতিজন শিক্ষকে 'চেকণিৰ আগত বিদ্যা' বুলিয়ে হাতত এডাল বেত (বেত্ৰাঘাত কৰক বা নকৰক) লৈ শ্ৰেণীকোঠাত পাঠদান কৰিছিল। এনেদৰে ইটোৰ পিছত সিটোকে শ্ৰেণীসমূহ চলিবলৈ ধৰে।

(৪) চাৰি পিৰিয়দৰ পাছতে পানীখোৱা ছুটা হয়; আজিৰ বিক্ৰিয়েছন, লেইজাৰ টাইমৰ দৰেই। কিন্তু তাহানিতে আজিৰ দৰে টিফিন খোৱাৰ ব্যৱস্থা নাছিল। পানীখোৱা ছুটাত সাধাৰণতে আমি স্কুলৰ আশে পাশে থকা মানুহৰ বাৰীত থকা টকৌতামোল, পনিয়ল, কমলা, আমলখি, পকা আম, শিলিখা বিচাৰি ফুৰিছিলো আৰু কঢ়িয়াই আনিব পৰাবোৰ পেণ্টৰ কোঁচনী অথবা ফকৰ জেপত ভৰাই আনিছিলো। কেতিয়াবা আকৌ ওচৰৰ দোকানলৈ গৈ কেএগবগৰী, ডালমুট খাইছিলো। তাৰ পাছত হেঁপাহ পলুৱাই টিউৱেলৰ পানী খাইছিলো। তদুপৰি এই সময়ছোৱাতে কুটকুট, ছয় গুড়ু আৰু হেতালিও খেলিছিলো। বাহ! কি যে মিঠা মিঠা লগা সোঁৱৰণি। ভাৱ হৈছিল দেওবাৰ দিনটো কিয়নো বন্ধ দিব লাগে??

(৫) নেতৃত্বসুলভ গুণ মানুহৰ এক অতি দৰকাৰী গুণ। কেতিয়াবা দেখা যায়, নেতৃত্বৰ দক্ষতাৰ অভাৱত কিছুমান গুণী-জ্ঞানী লোকে উচ্চপদবীত অধিষ্ঠিত হৈয়ো কৰ্মক্ষেত্ৰত সফলতা নাপায়। এনে

ক্ষেত্ৰত আনুষ্ঠানিক শিক্ষানুষ্ঠানে বহু উপকাৰ সাধিব পাৰে। এনেধৰণৰ শিক্ষাও আমি প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত পাইছিলো। উল্লেখনীয় যে, তাহানিৰ অন্যান্য বিদ্যালয়সমূহৰ দৰে আমাৰ বিদ্যালয়খনি সুপৰিচালনাৰ বাবে এখন মন্ত্ৰী পৰিষদ আছিল। এই পৰিষদক নেতৃত্ব দিছিল এজন অধ্যক্ষই

(অধ্যক্ষজন বিদ্যালয়ৰ যিকোনো এজন শিক্ষকক নিৰ্বাচিত কৰে)। পৰিষদত ঘাইকৈ প্ৰধানমন্ত্ৰী, কৃষিমন্ত্ৰী, চাফাইমন্ত্ৰী, কৃষ্টি মন্ত্ৰী, ক্ৰীড়ামন্ত্ৰী আৰু বৰ্গমন্ত্ৰীসমূহ থাকে। প্ৰত্যেকজন মন্ত্ৰীকে একোটাকৈ দায়িত্ব ন্যস্ত কৰা হৈছিল। অধ্যক্ষৰ পাছতে থাকে প্ৰধানমন্ত্ৰী আৰু সবাৰো ওপৰে থকা প্ৰধানমন্ত্ৰীজনে অন্য মন্ত্ৰীসবৰ কাম-কাজ নিৰীক্ষণ কৰিব লাগে। প্ৰতিটো শ্ৰেণীতে একোজনকৈ বৰ্গমন্ত্ৰী থাকে আৰু বৰ্গমন্ত্ৰীয়ে শ্ৰেণীকোঠাটো পৰিষ্কাৰ কৰি ৰখা, খিৰিকিসমূহ খোলা ৰখা, ডেক্স-বেঞ্চসমূহ থিক-থাক ৰখা আদি কামৰ তদাৰক কৰিব লাগিছিল। চাফাই মন্ত্ৰীয়ে বিদ্যালয়ৰ চৌহদ, শ্ৰেণীকোঠা ইত্যাদি ঠিক ৰখাৰ কামসমূহ নিৰীক্ষণ কৰিব লাগিছিল। কৃষ্টিমন্ত্ৰীয়ে প্ৰতিদিনৰ সামূহিক প্ৰাৰ্থনা সুকলমে সম্পন্ন কৰা, কেতিয়াবা নিজেও প্ৰাৰ্থনা লগোৱা বা অন্য ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক প্ৰাৰ্থনা লগোৱাৰ দায়িত্ব দিয়া ইত্যাদি কাম কৰিব লাগিছিল। তদুপৰি বিদ্যালয়ত পতা সৰস্বতী পূজা, শংকৰদেৱৰ তিথি আদি অনুষ্ঠানবোৰত পূৰ্ণ উদ্যমে আগভাগ ল'ব লাগিছিল। অন্যহাতে কৃষিমন্ত্ৰীয়ে

ফুলনিত ফুল-ফল ৰোপণ কৰা, গছ-বন পানী দিয়া আদি কামৰ তদাৰকী কৰিছিল। একেদৰে ক্ৰীড়ামন্ত্ৰীয়ে স্কুলৰ খেল-ধেমালি অনুষ্ঠানৰ আয়োজন কৰিছিল। বিশেষকৈ এই মন্ত্ৰীপৰিষদ মাহিলী এবাৰ একত্ৰিত হৈছিল আৰু তাতেই সকলো কাম কাজৰ খতিয়ান অধ্যক্ষৰ আগত দাঙি ধৰিছিল। এইদৰে বিদ্যালয়খনত মন্ত্ৰীপৰিষদৰ অধীনত সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতিৰ বাবে কাম কৰিছিল। এইয়া সঁচাকৈয়ে শ্ৰমবিভাজনৰ একোটিহঁত উৎকৃষ্টতম নমুনা।

(৬) আমাৰ বিদ্যালয়ৰ শেষ পিৰিয়ডটোৱেই আছিল চাফাই পিৰিয়ড। এই পিৰিয়ডটোত আমি সকলোৱে ফিল্ডত বনগুটি গুচোৱা, ফুলনিত ফুল ৰোৱা আৰু চাফাই কৰা ইত্যাদি আটাইবোৰ কাম অতি নিয়াৰিকৈ কৰিছিলো। উল্লেখনীয় যে, চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ পৰা সপ্তম শ্ৰেণীলৈকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক চিলাই কাম, পাচি-খবাহী, বিচনী সজা আদি কামো বিদ্যালয়ত শিকাইছিল। এনেদৰে আমি

আমাৰ শিক্ষকসকল বৰ নিষ্ঠাবান আৰু বৰেণ্য ব্যক্তি আছিল। তেওঁলোকে প্ৰধানকৈ হাতৰ আখৰৰ প্ৰতি বিশেষভাৱে গুৰুত্ব দিছিল। "Good handwriting is a necessary part of education" বোলা গান্ধীৰ কথাৰ প্ৰতি মুহূৰ্ততে উপলব্ধি কৰোৱাইছিল।

বিদ্যালয়ৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অতি আনন্দেৰে পাঠ্যপুথিৰ লগতে ব্যৱহাৰিক শিক্ষাও গ্ৰহণ কৰিছিলো; যেন আমিবোৰ আহোমযুগৰ একো একোজন পাইক (Labour-cum-soilder)।

(৭) আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়টো হৈছে আমাৰ শিক্ষকসকল বৰ নিষ্ঠাবান আৰু বৰেণ্য ব্যক্তি আছিল। তেওঁলোকে প্ৰধানকৈ হাতৰ আখৰৰ প্ৰতি বিশেষভাৱে গুৰুত্ব দিছিল। "Good handwriting is a necessary part of education" বোলা গান্ধীৰ কথাৰ প্ৰতি মুহূৰ্ততে উপলব্ধি কৰোৱাইছিল। ইয়াৰ উপৰি মৌখিক অংকৰ দ্বাৰা মুখতে ডাঙৰ সংখ্যাৰ অংকবোৰ কৰিব পৰাত পাৰ্গত কৰি তুলিছিল। গছৰ তলত সুৰ আৰোপ কৰি নেওঁতা পঢ়ুৱাই কম সময়ৰ ভিতৰতে নভবা নিচিন্তাকৈ নেওঁতাৰ পাঠ সলসলীয়া কৰি কণ্ঠস্থ কৰোৱাইছিল। সঁচা অৰ্থত সেইসকল শিক্ষক দেৱতুল্য আছিল, একপ্ৰকাৰ আমাৰ পূজ্য আদৰ্শ ব্যক্তি। এই সুযোগতে পদ্যময় ভাৱনাৰে আমাৰ বিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগুৰুৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধাৰে প্ৰণিপাত জনাইছো—

মনত পৰে আজিও

জীৱন যুঁজৰ আদি পাঠ

ভৰ্তি মাচুলৰ এযুৰি তামোল পাণ আৰু এটকা

ষোকোট গাঁৱৰ মোৰ সেউজ শালমাৰী বিদ্যালয়'

মনত পৰে আজিও

ধুতি-পাঞ্জাৰীৰে সুন্দৰ সাজৰ হীৰেণ চেতিয়া চাৰ

সব্যসাচীৰ দৰে লেখিছিল

সোণসেৰীয়া মুকুতা আখৰ

ভুৱন গাঁয়ে চাৰ যেন এক যন্ত্ৰমানৱ

কাম, কাম মাথোঁ কাম

নিজৰ ঘৰৰ দৰেই সজাইছিল

আমাৰ মৰমৰ বিদ্যালয়খন।

মনত পৰে আজিও

অশ্বিনী শইকীয়া চাৰৰ বেতৰ কোব

একেবাৰতে শিকাইছিল নেওঁতাৰ পাঠ

'চেকুনিৰ আগত বিদ্যা' বুলি

প্ৰতিজনে প্ৰতিনিয়ত

প্ৰাণ ঢালি পঢ়ুৱাইছিল বিদ্যালয়ৰ পাঠ

মনত পৰে আজিও

লগ পালে পথৰ দাঁতিত গুৰুজন

জপাই থওঁ ছাতি বৰ ভক্তিৰে

ল'ৰাইতেও তেঁলি যায় চাইকেল

কিমান যে মধুৰতম সেই জীৱন!

আজিও অংকিত আছে গুৰুজনৰ ছবি হৃদয়ত

ৰাখিছো যতনাই হৃদয় সীৰলুত সিঁচা

গুৰুজনৰ আদৰ্শ বীজ।

এনেদৰেই প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত আমি এক সুখময় জীৱন অতিবাহিত কৰিছিলো। আমাৰ বাবে বিদ্যালয়ৰ পাঠ্যপুথিবোৰ আজিৰ দৰে বোজাসদৃশ নাছিল। পাঠ্যপুথি সমূহত সাধাৰণভাৱে প্ৰতিটো দৰকাৰী বিষয়বস্তুহে সন্নিৱিষ্ট আছিল। সেয়েহে আজিৰ প্ৰেক্ষাপটত অনুভৱ কৰিছো বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ লগতে যুগৰ আহানে সাম্প্ৰতিক সকলো ক্ষেত্ৰতে আমূল পৰিৱৰ্তন ঘটাইছে। আজিৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আমাতকৈ অধিক মেধাৱী আৰু বুদ্ধিসম্পন্ন হৈছে আৰু সকলোতে আগৰণুৱা হৈছে। গতিকে আমাৰ প্ৰজন্মক পাঠ্যপুথিৰ বিদ্যাৰ অৰ্জনৰ লগে লগে আত্মসহায়ৰ বাবে কৰ্মশীল কৰি তুলিব লাগে। এইক্ষেত্ৰত সকলো শিক্ষকে, অভিভাৱক আৰু জ্যেষ্ঠজনে আমাৰ প্ৰজন্মক প্ৰতিটো বিষয়ৰ জ্ঞান-বিজ্ঞানসন্মতভাৱে আহৰণ কৰিবলৈ, প্ৰতিটো জাগতিক দিশ বিশ্লেষণাত্মকভাৱে ফাঁহিয়াই চাবলৈ অনুপ্ৰাণিত কৰিব লাগিব। ইয়াৰ উপৰি তেওঁলোকক পৰিবেশৰ জ্ঞান অৰ্জন কৰিবলৈও শিকাব লাগিব। তেহে বিজ্ঞানে আমাৰ প্ৰজন্মক এক নতুন দিগন্তলৈ লৈ যাব য'ত যান্ত্ৰিকতাৰ মাজতো তেওঁলোক সকলোৰে মানুহে মানুহৰ বাবে জীৱন জীৱলে শিকিব। এয়াই আমাৰ সকলোৰে কাম্য। ❖

খনিজ সম্পদ

ড° দিলীপ কলিতা
প্রবন্ধা, উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগ

যি বোৰ সম্পদ পৃথিবীৰ বুকুৰ পৰা অৰ্থাৎ ভূগৰ্ভৰ পৰা আহৰণ কৰা হয় সিহঁতক খনিজ সম্পদ বোলে। যিহেতু ইহঁতকো প্ৰকৃতিৰ পৰাই আহৰণ কৰা হয় সেয়েহে ইহঁত প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ অন্তৰ্ভুক্ত। খনিজ সম্পদসমূহ নৱীকৰণ কৰিব নোৱাৰা প্ৰাকৃতিক সম্পদ। কোনো কোনো পণ্ডিতে প্ৰকৃতিৰ বুকুৰ পৰা আহৰণ কৰা কেৱল অজৈৱ সম্পদ সমূহকহে খনিজ সম্পদৰ ভিতৰত ৰাখিব বিচাৰিছে। তেখেত সকলে খনিজাত হ'লেও কয়লা, পেট্ৰলিয়াম আদি জৈৱিক পদাৰ্থসমূহক খনিজ সম্পদৰ ভিতৰত ৰাখিব বিচৰা নাই। আনহাতে আন এদল পণ্ডিতে ভূগৰ্ভৰ পৰা আহৰণ কৰা জৈৱিক আৰু অজৈৱিক দুয়োবিধ পদাৰ্থ খনিজ সম্পদৰ ভিতৰত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছে। যিহেতু এই সম্পদসমূহো খনিজাত গতিকে ইহঁতক খনিজ সম্পদৰ ভিতৰত নৰখাৰ কোনো যুক্তি-যুক্ততা নাই। এই জৈৱিক খনিজ সম্পদ সমূহৰ পৰা শক্তি আহৰণ কৰা হয় বাবে ইহঁতক শক্তি সম্পদো বোলে। এই খনিজাত শক্তি সম্পদসমূহৰ বিষয়ে এই প্ৰৱন্ধ লেখকে 'ডিব্ৰুগড়'ৰ ইয়াৰ আগৰ সংখ্যাত প্ৰকাশ হোৱা শক্তি সম্পদ নামৰ প্ৰৱন্ধটোত আলোচনা কৰি অহা হেতু এই প্ৰৱন্ধত অজৈৱিক খনিজ সম্পদসমূহৰ ওপৰত বিশেষ গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা হৈছে। খনিজ সম্পদসমূহ নৱীকৰণ কৰিব নোৱাৰা প্ৰাকৃতিক সম্পদ। অৰ্থাৎ এবাৰ ইহঁত প্ৰকৃতিৰ বুকুৰ পৰা নিঃশেষ হৈ গ'লে ইহঁতক পুনৰ উদ্ধাৰ কৰাটো অসম্ভৱ। আকৰ হ'ল এনে এটা উপাদান য'ৰ পৰা খনিজ সম্পদসমূহ লাভজনক ভাৱে আহৰণ কৰিব পৰা যায়। যি শিলাৰ দেহত আকৰ থাকে তাক আকৰৰ পোষক বা আশ্ৰয় দাতা বুলি কোৱা হয়। কোনো আকৰত যিমান খনিজ পদাৰ্থ পোৱা যায় তাক সম্পদ বোলা হয়। পৃথিবীৰ খোলাত প্ৰায় দুহেজাৰ বিধমান খনিজ পদাৰ্থ থাকিলেও তাৰে মাত্ৰ পঁয়ত্ৰিশ (৩৫) বিধ মান অজৈৱ খনিজাত পদাৰ্থহে ভাৰতবৰ্ষত পোৱা যায়। তাৰ ভিতৰত এলুমিনিয়াম, লো, মেংগানিজ, ক্ৰমিয়াম, চূণশিল, ডল'মাইট, মাইকা আদিয়েই প্ৰধান। সীহ, কপাৰ ফটফেট, পটাচিয়াম, নিকেল সোণ,

ৰূপ আদি খুব কম পৰিমাণে আমাৰ দেশত পোৱা যায়। খনিজ সম্পদৰ শ্ৰেণী বিভাজন : ৰাসায়নিক গঠনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি খনিজ সম্পদসমূহক তিনিটা প্ৰধান ভাগত ভাগ কৰা হৈছে; ধাতৱীয় খনিজ পদাৰ্থ, অধাতৱীয় খনিজ পদাৰ্থ আৰু জৈৱিক ইন্ধন।

ক) ধাতৱীয় খনিজ সম্পদ (Metallic mineral Resources) : বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ ধাতু যেনে লো, মেংগানিজ, কবাল্ট, নিকেল মলিবডেনাম, টাংষ্টেন, সীহ আদি এই শ্ৰেণীৰ ভিতৰত পৰে। ধাতৱীয় খনিজ পদাৰ্থ সমূহৰ প্ৰথমে আকৰবোৰ খান্দি উলিওৱা হয় আৰু এই আকৰসমূহৰ পৰা বিশুদ্ধ ধাতু ৰাসায়নিক প্ৰক্ৰিয়াৰ দ্বাৰা আহৰণ কৰা হয়।

খ) অধাতৱীয় : ইহঁত অধাতু অজৈৱিক খনিজ সম্পদ। এই শ্ৰেণীৰ খনিজ পদাৰ্থবোৰ সাধাৰণতে প্ৰকৃতিত থকা অৱস্থাতে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। চূণশিল, ডল'মাইট, জিপছাম, মেগনেচাইট এই শ্ৰেণীৰ ভিতৰত পৰে। মাটিত থকা নাইট্ৰজেন, ফছফৰাছ জাতীয় সাৰ সমূহ, বাসগৃহ নিৰ্মাণ কৰিবৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা শিল, বালি, পাথৰ আদিও অধাতৱীয় খনিজ সম্পদৰ ভিতৰত পৰে।

গ) জৈৱিক ইন্ধন : শক্তি সম্পদৰ ভিতৰত অন্তৰ্ভুক্ত হোৱা কয়লা, খাৰুৱা তেল, প্ৰাকৃতিক গেছ আদি এই শ্ৰেণীৰ ভিতৰত পৰে।

খনিজ সম্পদৰ গুৰুত্ব : এখন দেশৰ অৰ্থনৈতিক বিকাশত খনিজ সম্পদৰ গুৰুত্ব অপৰিসীম। শিল্প উদ্যোগ, চিকিৎসা, কৃষিকাৰ্য্য, গৃহ নিৰ্মাণ আদি বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত খনিজ সম্পদ নহ'লে আমি এখোজো আঁপুৰাই যাব নোৱাৰো। সাধাৰণতে প্ৰায়বোৰ খনিজ সম্পদৰে একাধিক ব্যৱহাৰ দেখা যায়। তলত ইহঁতৰ বিভিন্ন ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা হ'ল —

১) ইন্ধন হিচাপে: কয়লা, খাৰুৱা তেল আৰু প্ৰাকৃতিক গেছ ভাত বন্ধা, যান বাহন চলোৱা, শিল্প উদ্যোগত যন্ত্ৰপাতি চলোৱাৰ বাবে ইন্ধন হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

২) বৈদ্যুতিক সা-সৰঞ্জাম প্ৰস্তুত কৰণত: তাম এলুমিনিয়াম আদিক বৈদ্যুতিক সা-সৰঞ্জাম প্ৰস্তুত কৰিবৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

৩) যান বাহন, যন্ত্ৰপাতি প্ৰস্তুতকৰণত: লো, তাম, সোণ, ৰূপ, এলুমিনিয়াম আদিক যান বাহন আৰু বিভিন্ন যন্ত্ৰপাতি প্ৰস্তুত কৰিবৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

৪) কৃষি কাৰ্যত : জিমচাম, ফটফেট শিলা আদিক সাৰ প্ৰস্তুত কৰণত লোক কৃষি কাৰ্য্যৰ সা-সজুঁলি, যন্ত্ৰপাতি প্ৰস্তুত কৰিবৰ বাবে প্ৰাচীন কালৰ পৰাই ব্যৱহাৰ কৰি অহা হৈছে।

৫) অলংকাৰ প্ৰস্তুত কৰণত : সোণ, ৰূপ, তাম আদিক বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ অলংকাৰ প্ৰস্তুত কৰিবৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

৬) ঘৰুৱা সা-সৰঞ্জাম প্ৰস্তুত কৰিবৰ বাবে: লো, তাম আদিক বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ দৈনন্দিন জীৱনত ব্যৱহাৰ কৰা সা-সৰঞ্জাম প্ৰস্তুত কৰিবৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

৭) যোগাযোগ ব্যৱস্থাত : বিভিন্ন খনিজাত পদাৰ্থ যেনে লো, এলুমিনিয়াম, কবাল্ট, তাম আদি টেলিফোনৰ তাঁৰ, খুটা আদি প্ৰস্তুত কৰণৰ ব্যৱহাৰ হয়।

৮) শক্তি উৎপাদনত: খনিজাত দ্ৰব্য যেনে কয়লাৰ পৰা বিদ্যুৎ উৎপাদন কৰা হয়। ইউৰেনিয়াম, থৰিয়াম আদিৰ পৰা পাৰমাণৱিক শক্তি উৎপাদন কৰা হয়।

৯) প্ৰতিৰক্ষা ব্যৱস্থাত : ইউৰেনিয়াম, লো, প্লেটিনাম, ক'বাল্ট, ক্ৰমিয়াম আদিক প্ৰতিৰক্ষাৰ সা-সজুঁলি প্ৰস্তুত কৰাত ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

১০) গৃহ নিৰ্মাণ সামগ্ৰী : বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ গৃহ-নিৰ্মাণ সামগ্ৰী যেন ৰ'ড, তাঁৰ, গজাল আদি প্ৰস্তুত কৰিবৰ বাবে লো, তাম, এলুমিনিয়াম আদি ব্যৱহাৰ হোৱাৰ উপৰিও বালি, পাথৰ আদি গৃহ নিৰ্মাণৰ বাবে অপৰিহাৰ্য্য।

১১) চিকিৎসা সেৱাত : চিকিৎসা সেৱাত বিশেষকৈ আয়ুৰ্বেদিক ব্যৱস্থাত বিভিন্ন অজৈৱ খনিজাত দ্ৰব্য সমূহ ব্যৱহাৰ হয়। ইউৰেনিয়াম, থৰিয়াম আদিক কেঙ্গাৰ ৰোগৰ চিকিৎসাত ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

খনিজ সম্পদ সমূহৰ আহৰণ আৰু পৰিবেশৰ ওপৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱ: খনিজ সম্পদৰ আহৰণ আৰু ব্যৱহাৰৰ ফলত পৰিবেশৰ ওপৰত বহুতো কু-প্ৰভাৱ পৰে। তদুপৰি খনিজ সম্পদ সমূহ নৱীকৰণ কৰিব নোৱাৰা প্ৰাকৃতিক সম্পদ। ইহঁতৰ উৎসও সীমিত। বৰ্তমানৰ দৰে ব্যৱহাৰ কৰি থাকিলে বহুতো খনিজ

পদাৰ্থ এই শতিকাৰ ভিতৰতে বিলুপ্ত হ'ব। সেয়েহে ইহঁতৰ ব্যৱহাৰ সীমিত কৰাৰ উপৰিও খনিজ পদাৰ্থৰ ঠাইত আন

পদাৰ্থ ব্যৱহাৰ কৰাটো বাঞ্ছনীয়। জৈৱিক খনিজ শক্তি সম্পদসমূহৰ ব্যৱহাৰে পৰিবেশ প্ৰদূষিত কৰে সেয়েহে ইহঁতৰ ঠাইত পৰিবেশ অনুকূল সচৰাচৰ ব্যৱহাৰ নকৰা বিকল্প শক্তিৰ উৎস সমূহ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে। খনিজ পদাৰ্থ সমূহ আহৰণ কৰিবৰ বাবে দুই প্ৰকাৰৰ খনন কাৰ্য্য ব্যৱহাৰ কৰা হয়। মুক্ত খনন কাৰ্য্য আৰু ভূগৰ্ভীয় খনন। ইয়াৰে প্ৰথমবিধৰ খনন কাৰ্য্যৰ দ্বাৰা পৰিবেশৰ হানি বিঘিনি অধিক হয়। আনহাতে ভূগৰ্ভীয় খনন কাৰ্য্যত মানুহৰ জীৱনৰ নিৰাপত্তা কম। খনন কাৰ্য্যৰ ফলত পৰিবেশৰ ওপৰত পৰা প্ৰভাৱসমূহ হ'ল—

১) অবনানী কৰণ আৰু ভূমি অৱক্ষয় :- খনিজ পদাৰ্থ আহৰণৰ ফলত হোৱা অবনানীকৰণৰ ফলত মাটিৰ উপৰিভাগ উন্মুক্ত হৈ পৰাৰ ফলত বতাহ বৰষুণে এনে ভূমি সহজে ক্ষয় নিয়াব পাৰে। এনে ভূমিৰ পানী ধৰি ৰাখিব পৰা ক্ষমতা কমি অহাৰ উপৰিও অনুৰ্বা হোৱা হেতু এই ভূমিত উদ্ভিদৰ বৃদ্ধি সীমিত হয়। এনেদৰে খনন কাৰ্য্যই এনে বৃহৎ অঞ্চলৰ পৰিস্থিতিতন্দ্ৰৰ ওপৰত কুপ্ৰভাৱ পেলায়। উদ্ভিদ প্ৰজাতিৰ লগত প্ৰাণী প্ৰজাতি, ভেঁকুৰ প্ৰজাতি, অণুজীৱ আদিৰো এনে অঞ্চলৰ পৰা নাইকিয়া হয়।

২) ভূমিৰ অধোগমন :- ভূগৰ্ভীয় খননৰ ফলত ভূমিৰ গাৰ্থনি টিলা হৈ ভূমিৰ পৃষ্ঠ ভাগ তললৈ বহি যায় অৰ্থাৎ অধোগমন হয়। ই ভূমি স্থলনৰ অন্যতম কাৰণ। ভূমিৰ অধোগমনৰ ফলত ঘৰ-দুৱাৰ ৰাস্তা-ঘাট আদি তললৈ বহি যোৱাৰ উপৰিও গেছ পৰিৱাহী, পানী পৰিৱাহী নলী আদিতো ফাট মেলে।

৩) প্ৰদূষণ :- খনিজ পদাৰ্থ খনন কাৰ্য্যৰ ফলত পানী, ভূমি বায়ু প্ৰদূষিত হয়। বহুতো আকৰিকত থকা ছালফাৰ অণুৱে জীৱাণু (Bacteria) ৰ সংস্পৰ্শত পানীৰ লগত বিক্ৰিয়া কৰি ছালফিউৰিক এছিড উৎপন্ন কৰি পানীক আক্ৰমিক গুণ সম্পন্ন কৰি তোলে। এই পানী লাহে লাহে নিগৰি নিগৰি ভূমিৰ তললৈ গৈ ভূগৰ্ভীয় পানীভাগো প্ৰদূষিত কৰে। ছালফিউৰিক এছিডৰ উপৰিও আন কেতবোৰ গধুৰ ধাতু যেনে তাম, দস্তা, লো, সীহ আদিয়ে ভূমিৰ তললৈ গৈ ভূগৰ্ভীয় পানী প্ৰদূষিত কৰে। আকৰিক শোধন কৰিবৰ সময়ত ছালফাৰ ডাই অক্সাইড, নাইট্ৰজেন-ডাই-অক্সাইড, কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইড, গেছ, ধোঁৱা আদি উৎপন্ন হয়, যিবোৰ বায়ু প্ৰদূষণৰ অন্যতম কাৰণ। তদুপৰি খনিজ পদাৰ্থ সমূহ শোধনৰ সময়ত ধূলি, ছাঁই, আন আন আৱৰ্জনা, বিষাক্ত ক্ষুদ্ৰ কণিকা আদি উৎপন্ন হয়, যিবোৰ বায়ু, জল আৰু ভূমি প্ৰদূষণৰ বাবে দায়ী।

৪) বেমাৰ আজাৰ :- প্ৰদূষিত পৰিবেশত খনিত কাম কৰা আৰু ওচৰে পাজৰে বাস কৰা লোকৰ দেহত বিভিন্ন

বেমাৰ আজাৰ যেনে এচবেট'চিচ, চিলিক'চিচ, হাওঁফাওঁৰ ৰোগ আদিয়ে দেখা দিয়ে।

বিভিন্ন খনি প্ৰকল্প স্থাপন কৰা বাবে কোনো কোনো অঞ্চলৰ বাসিন্দাসকলৰ ভূমি অধিগ্ৰহণ কৰাৰ ফলত তেওঁলোক ভূমিহীন হৈ পৰাৰ উপৰিও তেওঁলোকৰ সাতামপুৰুষীয়া সমাজখনৰো থান বান হয়। এই লোক সমূহ আন ঠাইলৈ উঠি যাব লগীয়া হয় যি তেওঁলোকৰ সামাজিক পৰিৱেশৰ ওপৰত বহুতো কু প্ৰভাৱ পেলায়। তেওঁলোকৰ মাজত পৰম্পৰাগত ভাবে চলি অহা বহুতো পৰম্পৰাৰ অৱলুপ্তি ঘটে। নতুন পৰিৱেশৰ লগত খাপ খাব নোৱাৰি বহুতো অৰ্থনৈতিক ভাবে জুৰুলা হৈ পৰাৰ লগতে তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে শিক্ষা দীক্ষাৰ ক্ষেত্ৰতো বহুতো অসুবিধাৰ সন্মুখীন হয়।

৫) মৰুভূমিকৰণঃ-- অবনানী কৰণৰ ফলত কোনো অঞ্চল মৰুভূমি নতুবা মৰুভূমি সদৃশ অঞ্চললৈ ৰূপান্তৰ হ'ব পাৰে।

৬) খনন কাৰ্য্যত হোৱা বিস্ফোৰণে শব্দ প্ৰদূষণৰ সৃষ্টি কৰে।

অসমৰ তিনিচুকীয়া জিলাৰ পাটকাই পাহাৰত কয়লা খনন ব্ৰিটিচ চৰকাৰৰ দিনতে আৰম্ভ হৈছিল যদিও সেই সময়ত ভূগৰ্ভীয়া খনন কাৰ্য্যৰ দ্বাৰা কয়লা উদঘাটন কৰা হেতু পৰিৱেশৰ ওপৰত বিশেষ কু-প্ৰভাৱ পৰা নাছিল। কিন্তু ১৯৭৩ চনৰ পৰা ভাৰত চৰকাৰৰ অধীনস্থ ক'ল ইণ্ডিয়া লিমিটেডে মুক্ত খননৰ আশ্ৰয় লোৱাত পাটকাই পাহাৰৰ সেউজ আৱৰণ ধ্বংস হৈছে। তদুপৰি পাহাৰৰ পৰা কয়লা, ক'লা মাটি আদি কাষৰ নিজবা, জান-জুৰি আদিত পৰাত তাৰ পানীভাগ প্ৰদূষিত হৈছে। বাৰিষা এই জান-জুৰি, নিজৰাৰ পানী সমতল ভূমিৰ কৃষিক্ষেত্ৰলৈ বৈ যোৱাত কাষৰ কৃষি ভূমি অনুৰ্বৰ হৈ পৰিছে। ১৯৮৬ চনত পূৰ্বাঞ্চল কল্যাণ সংগঠনৰ কৰ্মকৰ্তা সকলে এই ক্ষেত্ৰত এক আন্দোলনৰ কাৰ্য্যসূচী লৈছিল যদিও পাটকাই পাহাৰৰ কয়লাৰ মুক্তখনন এতিয়াও বন্ধ হোৱা নাই। উজনি অসমৰ বিশেষকৈ তিনিচুকীয়া, ডিব্ৰুগড় আৰু শিৱসাগৰ জিলাৰ তৈল ক্ষেত্ৰসমূহৰ পৰা নিৰ্গত হোৱা বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ প্ৰদূষকসমূহেও ওচৰৰ এক বৃহৎ অঞ্চলৰ ভূমি আৰু জল প্ৰদূষিত কৰিছে। বহুতো কৃষিভূমি নষ্ট হৈছে। তৈল ক্ষেত্ৰ সমূহৰ আশে পাশে থকা ভূমিত সীহ, দস্তা, লো আদিৰ পৰিমাণ অধিক পোৱা গৈছে। গুৱাহাটীৰ 'institute of advanced studies in science and technology' য়ে কৰা গৱেষণাত এই কথা পোহৰলৈ আহিছে। এই প্ৰদূষকবোৰ উদ্ভিদৰ শিপাই শোষণ কৰে আৰু উদ্ভিদ দেহত সঞ্চিত হয়। পিছত এইবোৰ খাদ্য শৃংখলৰ জৰিয়তে আন আন প্ৰাণী দেহৰ উপৰিও মানৱ দেহত প্ৰৱেশ

কৰি বিভিন্ন বেমাৰ আজাৰৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে।

খনিজ পদাৰ্থ খননৰ ফলত উদ্ভৱ হোৱা পৰিৱেশীয় সমস্যা সমাধানৰ উপায়ঃ

১) বনানীকৰণঃ খনন কাৰ্য্যৰ ফলত অবনানীকৰণৰ কৰলত পৰা অঞ্চলত সেই অঞ্চলৰ পৰিৱেশৰ লগত খাপ খোৱা প্ৰদূষণ সহিষ্ণু উদ্ভিদ প্ৰজাতি ৰোপণ কৰি সিহঁতৰ উপযুক্ত প্ৰতিপালনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। শিয়াল কাটা (Argemone mexicana) কাঁইটীয়া ভেকুৰী (Solanum xanthocarpum), বাগান ভেলিয়া (Baugainvillea), মেদেলুৱা (Cassia sophera), নেফাফু (Clerodendron colebrookianum), কৰবী (Nerium odorum), তৰুৱা কদম (Acacia arabica), শিৰিজ (Albizia lebbeck), ক'লাজামু (Syzygium cumunii), তেতেলী (Tamarindus indica), বগৰী (Ziziphus mauritiana), আদি উদ্ভিদ প্ৰজাতিসমূহ প্ৰদূষণ সহিষ্ণু বুলি প্ৰমাণিত হৈছে। আমাৰ অসমৰ জলবায়ুত এই প্ৰজাতি সমূহৰ বৃদ্ধিয়ে ভাল হয়। তদুপৰি বৰ্তমান পৰীক্ষাৰ দ্বাৰা প্ৰমাণিত হৈছে যে চেলভিনিয়া (Salvinia), লেমনা (Lemna), এজ'লা (Azolla), পানী মেটেকা আদিয়ে গধুৰ ধাতু আৰু বিষমুক্ত পদাৰ্থৰ দ্বাৰা প্ৰদূষিত জলভাগ শোধন কৰে। গতিকে খনিজাত পদাৰ্থ আহৰণৰ ফলত প্ৰদূষিত হোৱা জলভাগত এনেবোৰ উদ্ভিদ প্ৰজাতি ৰোপণ কৰিব পাৰি।

২) ভূগৰ্ভীয়া খননৰ ফলত সৃষ্টি হোৱা ভূগৰ্ভীয়া খালী ঠাই সমূহ (গাওঁসমূহ) উপযুক্ত ভাবে পূৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তেতিয়া কোনো অঞ্চলৰ ভূমি তললৈ বহি যোৱা অৰ্থাৎ অধোগমন হোৱাৰ সম্ভাৱনা নাথাকে।

৩) খনন কাৰ্য্যৰ ফলত উৎপন্ন হোৱা প্ৰদূষক সমূহ যাতে পৰিৱেশৰ লগত মিহলি হ'ব নোৱাৰে তাৰ বাবে বিহিত ব্যৱস্থা ল'ব লাগে। এই পদাৰ্থ সমূহ শোষণ কৰিব পৰা উদ্ভিদ প্ৰজাতি ৰোপণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। খনিজাত জৈৱিক শক্তি সম্পদ সমূহৰ সলনি যিমান পৰা যায় পৰিৱেশ অনুকূল শক্তি সম্পদ যেনে বতাহ শক্তি, সৌৰশক্তি আদিৰ আশ্ৰয় লব লাগে।

৪) খনিজ পদাৰ্থৰ ঠাইত যিমান পৰা যায় বিকল্প দ্ৰব্য ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।

৫) আকৰ্ষিকৰ পৰা খনিজ পদাৰ্থ আহৰণ কৰিবৰ বাবে অধিক পৰিৱেশ অনুকূল উপায় উদ্ভাৱনৰ বাবে আৰু অধিক গৱেষণাৰ প্ৰয়োজন। খনিজ পদাৰ্থৰ অপব্যৱহাৰ ৰোধ কৰিবলৈ সমাজৰ প্ৰতিজন নাগৰিক সচেতন হ'ব লাগে। ❖

দুলু ফুকন
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ
উদ্ভিদ বিভাগ

প
ৰ
শ
ু
ৰ
া
ম
ক
ু
ণ্ড
লৈ
গৈ
ছি
লো

উত্তৰ পূব ভাৰতৰ নুমলীয়া সাতভনীৰ সৰুভনী অৰুণাচল প্ৰদেশ হ'ল প্ৰকৃতিৰ বাণী। অৰুণাচল প্ৰদেশৰ মনোৰম দৃশ্যই সকলোৰে মন প্ৰাণ আকৰ্ষিত কৰি তুলিব পৰা প্ৰকৃতিৰ ই এক সুন্দৰ উপহাৰ। এই অৰুণাচল প্ৰদেশৰ লোহিত জিলাৰ তীৰ্থযাত্ৰী সকলৰ এক তীৰ্থস্থান পৰশুৰাম কুণ্ড। প্ৰত্যেক বছৰৰ আৰম্ভণিত অৰ্থাৎ জানুৱাৰি মাহৰ দ্বিতীয় সপ্তাহত (মকৰ সংক্ৰান্তিত) পৰশুৰাম কুণ্ডত অগণন ভক্তৰ সমাগম হয়। পৰশুৰাম কুণ্ডৰ এক জীৱন্ত কাহিনীও আছে। সেইবাবে, এই কাহিনীৰ আঁতৰিয়েই ঠাইডোখৰৰ নাম

পৰশুৰাম কুণ্ড হ'ল বুলি বিশ্বাস।

ডিব্ৰুগড় জিলাৰ এক উচ্চ শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠান হ'ল ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়। এই মহাবিদ্যালয়ৰ উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগৰ অধীনত ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ স্থান হিচাপে আমি বাছি লৈছিলো পৰশুৰাম কুণ্ড। মহাবিদ্যালয়ৰ উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপিকা অজন্তা দত্ত, প্ৰৱক্তা ক্ৰমে ৰূপজ্যোতি বৰা, অঞ্জনা শইকীয়া বৰুৱা, প্ৰণৱ পাল আৰু বিজয় দা, ধৰ্মানন্দ দা উদ্যোগত আমাৰ পাঁচিছ জনীয়া দলটিত আছিল ক্ৰমে, দেৱজিৎ, লোকাদিত্য, প্ৰবীৰ, বিশ্ব, অজিত, নয়ন, পৰশ, তোঁচিফ, যুগল, সঞ্জীৱ, শচীন, ৰিংকু, ধৰ্মেন্দ্ৰ, ৰিদিপ, পল্লৱী, নিজু, লখিমা, ৰীতা, কৰবী, ৰঞ্জিতা, ত্ৰিৱেণী, চনিকে প্ৰমুখ্য কৰি সকলোৰে উদ্দেশ্য আছিল ঠাইডোখৰ ওপৰত ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন কৰি কিছু জ্ঞান লাভ কৰা।

২০০৮ চনৰ ২১ ডিচেম্বৰ তাৰিখে পুৱা প্ৰায় ৫.০০ বজাত যাত্ৰা আৰম্ভ হয় পৰশুৰাম কুণ্ডলৈ বুলি। যাত্ৰাৰ আগমুহূৰ্ত্তত আমাৰ মৰমৰ বিজয় দাই গংগাজলৰ দৰে পৱিত্ৰ পানী নিৰ্মালি হিচাপে সকলোকে দিলে। মনত ভাৱ হৈ থকা দূৰ যাত্ৰাৰ ভয়-ভাৱ এই নিৰ্মালিয়ে আঁতৰাই পেলালে। যি কি নহওঁক অৰুণাচলৰ দিৰাক আৰু সোনাপুৰ চেকগেটত প্ৰৱেশ পত্ৰ চেক কৰাই প্ৰকৃতিৰ নৈসৰ্গিক শোভা দৰ্শন কৰি হাঁহি স্ফুৰ্ত্তিৰে আগবাঢ়িছোঁ আমাৰ গন্তব্য স্থানলৈ। এক মুহূৰ্ত্তৰ বাবেও চকু আঁতৰ কৰিবলৈ মন নোযোৱা ইয়াৰ ৰূপ। আমি দেখিবলৈ

পাইছিলো চাৰিওফালে পাহাৰ আৰু পাহাৰ। ইয়াৰ লগতে লানি লানি কমলা আৰু পাইন গছেৰে আবৃত এই ৰাজ্যৰ সৌন্দৰ্য্য সঁচাই অতুলনীয়। অৰুণাচল প্ৰদেশৰ মানুহে গগনচুম্বী পাহাৰবোৰত কমলা খেতি কৰা দেখিবলৈ পাইছিলো। দূৰৰ পৰা যেন দেখিবলৈ একো একোজোপা নাৰ্জি ফুলৰ দৰেহে। তেওঁলোকে এইবিলাক ব্যৱসায়ৰ বাবে অসমৰ বিভিন্ন বজাৰত মুকলি কৰি অৰ্থনৈতিক দিশত স্মৰলস্বী হৈছে। কিন্তু আমি জানিবলৈ পাই দুখী হৈছিলো অৰুণাচলী সকলৰ দুৰ্ভাগ্য যে উগ্ৰপন্থী সংগঠন NSCNৰ ইশ্বাক

মুইভা আৰু খাপলাং ফৈদে আয়াৰ কিছু অংশ তেওঁলোকৰ পৰা গ্ৰহণ কৰে। অন্যথা মৃত্যু নিশ্চিত।

অৱশেষত দুপৰীয়া ১১-৪৫ বজাত পৰশুৰাম কুণ্ড পালোগৈ। আমি লৈ যোৱা দুপৰীয়া আহাৰৰ বাবে বস্ত্ৰ বাহানি, বাচন-বৰ্তন, বিজয় দা, ধৰ্মানন্দ দাক চমজাই ছাৰ-বাইদেউহঁতৰ লগত ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ কামত ব্যস্ত হৈ পৰিলো।

পৰশুৰাম কুণ্ড ঠাইডোখৰত দেখিবলৈ পাইছিলো দুটা পাহাৰৰ মাজৰ পৰা কোবাল সোঁতত বৈ অহা এখন নদী। নদীখনৰ সৌন্দৰ্য্য আৰু কুলকুলনিয়ে প্ৰতিজন পৰ্যটকক ৰোমাঞ্চিত কৰি তুলিব। নদীখনৰ মাজত এখন পকা দলং আছে নাম দিয়া হৈছে “পৰশুৰাম কুণ্ড ব্ৰিজ”। কুণ্ডলৈ যাবলৈ এটা পাহাৰ বগাব লাগে। খটখটিৰ ব্যৱস্থা আছে যদিও মাজে

মাজে অলপ থিয় থিয়। পাহাৰ বগোৱাৰ অভ্যাস নাই যদিও অতি উদ্যম আৰু সাহসেৰে বগাই গ'লো। মোৰ বাবে এইটো হ'ব বিস্ময়কৰ অভিজ্ঞতা সঁচাকৈ জীৱনত পাহৰিব নোৱাৰা এটা দিন। পাহাৰৰ ওপৰলৈ গৈ থাকোতে বাঘবন, পাইন, বাঁহত, ওক গছ দেখিবলৈ পালো লগতে দুটা মন্দিৰো দেখিলো। ওপৰলৈ গৈ আকৌ তললৈ নামিব লাগে কুণ্ড পাবলৈ। কুণ্ড পায়েই সকলোৱে বিভিন্ন প'জত ফটো তোলাত ব্যস্ত। মইয়ো দুটা মান দৃশ্য কেমেৰাত বন্দী কৰিলো।

সময় ঠিক ২.০০ বাজিল। সকলোৱে ভাগৰে-জোগৰে

কাম সামৰি পেট পূজাত ব্যস্ত হ'লো। দুপৰীয়া আহাৰ গ্ৰহণ কৰি শেষবাৰৰ বাবে অৰুণাচলৰ মনোৰম প্ৰাকৃতিক দৃশ্যৰ কেইকপিমান ফটো তুলিলো। এনেকুৱা লাগিছিল আৰু অলপমান সময় থকাহেতেন নিৰ্বিচাৰভাৱে ফটো তুলিলোহেঁতেন এই প্ৰাকৃতিক দৃশ্যৰাজিৰ। কিন্তু সূৰ্য্যদেৱতাই সেইকন সুযোগ নিদিলে লাহে লাহে সূৰ্য্য অস্ত যাব ধৰিলে আমিও দুখে ভাগৰে বিদায় মাগিলো অৰুণাচলৰ পৰশুৰাম কুণ্ড-বিদায় অৰুণাচল বিদায়, তুমি তোমাৰ সৌন্দৰ্য্যই আমাৰ মনত যি সঁচ বহুৱালা আমি তোমালৈ ধন্যবাদ জনাইছো। আমি তোমাক একো দিব নোৱাৰিলেও আকৌ এবাৰ অহাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰে বিদায় অৰুণাচল। ❖

জ্যোতি প্ৰসাদ ৰুড়া
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ
অৰ্থনীতি বিভাগ

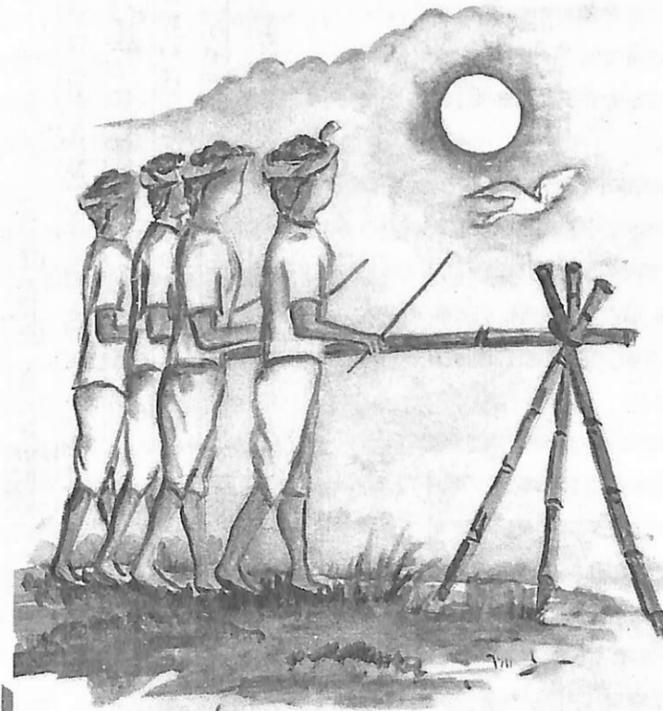
“অসমৰ ঠেঙ্গাল কছাৰী জনগোষ্ঠীৰ
“অসমৰ ঠেঙ্গাল কছাৰী জনগোষ্ঠীৰ
“অসমৰ ঠেঙ্গাল কছাৰী জনগোষ্ঠীৰ
সংস্কৃতিৰ ৰূপৰেখা”

“অসমৰ ঠেঙ্গাল কছাৰী জনগোষ্ঠীৰ
সংস্কৃতিৰ ৰূপৰেখা”

অসমত বসবাস কৰা জনজাতিৰ মাজৰে ঠেঙ্গাল কছাৰীও এটা অন্যতম অসমৰ জনগোষ্ঠী। এই ঠেঙ্গাল কছাৰীসকল উজনি অসমৰ যোৰহাট জিলাৰ বিশেষকৈ তিতাবৰ মহকুমাৰ অন্তৰ্গত সৰহ সংখ্যক অঞ্চল, লক্ষীমপুৰ জিলাৰ বিহপুৰীয়া, নাৰায়ণপুৰ আদি কিছু অঞ্চল, ধেমাজী জিলাৰ গোগামুখ, জোনাই আদি কিছু অঞ্চল, গোলাঘাট জিলাৰ

বৰপথাৰ, ঠেঙ্গাল গাঁও আদি কিছু কিছু অঞ্চল আৰু ডিব্ৰুগড় জিলাৰ বিশেষকৈ চাঁচনী মৌজাৰ অন্তৰ্গত বিভিন্ন অঞ্চলত বাস কৰি আছে। (জিলাসমূহৰ ঠেঙ্গাল কছাৰী জনগোষ্ঠী বাস কৰা কিছু কিছু ঠাই সমূহৰ নাম উল্লেখ কৰা নাই।) অন্যথা তিনিচুকীয়া জিলাৰ ফিল'বাৰী, ইমথেম আদি ভিতৰুৱা অঞ্চলত ঠেঙ্গাল কছাৰী সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকলে বসবাস কৰি আছে বুলি জনা যায়। ঠেঙ্গাল জনগোষ্ঠীসকলৰ অন্যান্য জনগোষ্ঠীসকলৰ দৰে নিজস্ব দোৱান নাই। অন্যথা অসমীয়া ভাষাকে ব্যৱহাৰ কৰি আহিছে। যদিও কিছুমান বস্ত্ৰ আদিৰ নাম সুকীয়াভাৱে ব্যৱহাৰ কৰি আহিছে। যেনে- সিয়াল (শিয়াল), ককৰা (কেঁকোৰা), আমলৰি (আমলি), কৰকাং (বৰভেঁকুলী)। ঠিক সেইদৰে বিয়া (কলিজা), বুখলোম (আমঠু) আদি শব্দ ঠেঙ্গাল কছাৰী সকলে ব্যৱহাৰ কৰা শব্দ আৰু অন্যান্য বহু ধৰণৰ তেনে শব্দ এই জনগোষ্ঠীটোৱে ব্যৱহাৰ কৰা দেখা যায়।

অসমৰ অন্যান্য জনগোষ্ঠী সকলৰ লগতে ঠেঙ্গাল কছাৰীসকলো ধাৰাবাহিকভাৱে এক কৃষিজীৱি

শ্ৰেণীৰ লোক। তেওঁলোকে অতীজৰ পৰাই বিভিন্নজনৰ শস্য খেতি কৰি বসবাস কৰি আহিছে। ঠেঙ্গাল কছাৰীসকলৰ বিশেষকৈ সুন্দৰকৈ বাৰী পাতি পূৰ্বতে পূৰ্ব দিশত দুৱাৰ সাজি দুচলীয়া ঘৰ সাজি বাস কৰিছিল। বিশেষকৈ আবাস গৃহটো দুটা ভাগত ভাগ কৰি বনায়; এটা বৰ ঘৰ আৰু আনটো মাৰল ঘৰ। বান্ধনী ঘৰৰ কাষত অন্য এটা কোঠাত আহাৰ খোৱা ব্যৱস্থা কৰা হয়। তেনেদৰে অসমত বাস কৰা অন্য জনগোষ্ঠীৰ দৰে বান্ধনীশালত ধোঁৱা চাং, পানী চাং আদি ব্যৱস্থা কৰি ৰখা হয়।

ঠেঙ্গাল-কছাৰীসকলৰ সু-স্বাদ্য খাদ্য : ঠেঙ্গাল কছাৰী জনগোষ্ঠীৰ সু-স্বাদ্য খাদ্যসমূহ সৰ্বসাধাৰণে খোৱা ভাত, ডাল-ৰুটি আদি খোৱাৰ উপৰিও বিশেষকৈ খৰিছা (বাঁহৰ গাঁজৰ পৰা তৈয়াৰ কৰা হয়) শুকান জলকীয়া, শুকতি (শুকান মাছ খুন্দা) পানী টেঙা (ঠেকেৰাৰ সৈতে সৰিয়হ পিহা), মাছ, গাহৰী, ছাগলী, কুকুৰা, হাঁহ-পাৰ মাংস, পলু আদি খাই তৃপ্তি লাভ কৰে। ইয়াৰ উপৰিও দ্ৰেকিত খুন্দি নিজে তৈয়াৰ কৰি লোৱা জলপান যেনেকৈ মুৰি, আঁঠে, পিঠা, সান্দহ, চিৰা, কোমল-চাউল, চুঙা-চাউল আদি তেওঁলোকৰ প্ৰিয় খাদ্য লগতে তেওঁলোকে পানীয় হিচাপে বিভিন্ন উৎসৱ-পাৰ্বণ, বিয়া-সৱাহত মদ বা সাঁজ বা সেৰেকা (ঠাই বিশেষে কোৱা হয়) আদি ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

জীৱিকা নিৰ্বাহ আৰু আৰ্থিক ব্যৱস্থা : অসমৰ অন্যান্য জনগোষ্ঠী সকলৰ দৰে ঠেঙ্গাল কছাৰী জনগোষ্ঠী সকলেও প্ৰধানকৈ ধান খেতি কৰাৰ লগতে গৰু, ম'হ, ছাগলী, কুকুৰা, হাঁহ, পাৰ আদি পালন কৰাৰ লগতে মুগা পালন কৰিও জীৱন নিৰ্বাহ কৰে। জীৱ-জন্তু, হাঁহ-পাৰ বিলাক মানুহ থকা ঘৰবিলাকৰ কিছু নিলগত পৰিপাটিকৈ ঘৰ সাজি ৰখা হয়। এই সম্প্ৰদায় লোকসকলৰ ধান প্ৰধান খেতি যদিও জলকীয়া, বেঙেনা, হালধি, আদা, কচু আদি বিভিন্ন ধৰণৰ বতৰৰ শাক-পাচলিৰ খেতি কৰে আৰু এইবোৰ কিছু পৰিমাণ বিক্ৰী কৰি অৰ্থ উপাৰ্জন কৰে। ইয়াৰ উপৰিও এই জনগোষ্ঠী সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকলে চাহ খেতি কৰিও জীৱন নিৰ্বাহ কৰে।

সমাজ, ধৰ্ম আৰু উৎসৱ : ঠেঙ্গাল কছাৰী সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকলে একোখনকৈ গাওঁত সমাজ পাতি বাস কৰে। একোখন গাওঁত একাধিক খেল থাকিব পাৰে, প্ৰতি খেলৰে একোটাকৈ নামঘৰ থাকে। এখন সমাজ পৰিচালনা কৰিবৰ বাবে প্ৰতিটো নামঘৰতে এখন পৰিচালনা কমিটি থাকে। তাত মেধি, ভৱালী, বাৰিক, নামঘৰীয়া, পাঠেক আদি থাকে, এই নামঘৰবিলাকত সকলোৱে মিলাপ্ৰীতিৰে সমাজৰ বিভিন্ন উৎসৱ-পাৰ্বণ আদি পালন কৰা দেখা যায়।

এই জনগোষ্ঠী সম্প্ৰদায় সকলৰ প্ৰধান ধৰ্মীয় উৎসৱ হৈছে বিহু। এই বিহু তিনিটা তেওঁলোকে নিজস্ব নীতি নিয়মৰ মাজেৰে অতীজৰ পৰাই পালন কৰি আহিছে। চ'ত মাহৰ সংক্ৰান্তিৰ দিনৰ পৰা বহাগৰ পোন্ধৰ-ষোল্ল দিনলৈকে বহাগ বিহু পালন কৰে। ঠেঙ্গাল কছাৰী সকলে চ'ত মাহৰ পোন্ধৰ-ষোল্ল দিনৰ পাছৰ পৰা গাঁৱৰ কেইজন মান বুঢ়া মানুহ লগ-লাগি তৰা-ছিৰা বিহু মাৰে। তৰা-ছিৰা বিহুত গৃহস্থই আগতেই নৈ পাৰৰ বা হাবিৰ পৰা কাটি অনা তৰা গছৰ ছালেৰে ৰচী বাতে। গৰু বিহু দিনা যি নতুন পঘাৰে গৰু বন্ধা হয় তাৰ লগতে মৰাপাটৰ

অন্যান্য দুই এক জনগোষ্ঠীৰ দৰে ঠেঙ্গাল কছাৰীসকলৰ অন্য এক নিজস্ব সংস্কৃতি হৈছে মৃতকক দিয়া। প্ৰত্যেক বিহুৰ প্ৰথম দিনাই উপৰি পুৰুষসকলৰ আত্মাৰ সদগতিৰ অৰ্থে মৃতকক দিয়ে। মৃতকক দিলে ঘৰখনৰ সকলোৱে বছৰটোৰ বাবে অপায়-অমংগল দূৰ হয় বুলি বিশ্বাস। মৃতকক দিয়াৰ নিয়ম হ'ল বান্ধনী ঘৰত আগলি কলপাতত নাইবা সাতখন বা নখন কলপাতত কোনোও নোখোৱাকৈ ভাত, মাছ-মাংস, সেৰেকা (সাঁজ) আদিৰে এখন থুৰীয়া তামোল দি মিঠাতেলৰ চাকি জ্বলাই মৃতক দেৱতাসকলক উছৰ্গা কৰিলে ঘৰখনৰ কোনো অপায় অমঙ্গল নহয় বুলি বিশ্বাস। অৱশ্যে ঘৰখনৰ হৈ বাৰ্ষিক কৰ্ম, বিবাহ আদি পাতিলেও মৃতকক দিয়াৰ নিয়ম।

সৈতে তৰা ৰছী বন্ধা হয়। গৰু বিহুৰ দিনা পুৱা মাহ-হালধিৰে গৰুক নুওৱাই দেৱজ্ঞান কৰি তেলী-ছাইৰ ফোঁট দিয়া হয়। দুপৰীয়া নামঘৰত ডেকা-বুঢ়াসকলো গোট খাই গাঁৱত বিহু "ছচৰি" জুৰিবলৈ সিদ্ধান্ত লৈ মুখিয়ালজনৰ ঘৰত গৈ বয়োজ্যেষ্ঠসকলে চোতালত কলহে কলহে পানী ঢালি নাচি বাগি পৰি ধৰি বোকা পানী লৈ বিহু মাৰে। এয়া ঠেঙ্গাল সকলৰ বোকা বিহু। এই জনগোষ্ঠীৰ এক সুকীয়া সংস্কৃতি। পিছৰ দিনৰ পৰা আৰম্ভ হয় মূল বিহু। বংশ পৰিয়ালৰ জ্যেষ্ঠজনক বিহুত সেৱা জনোৱাটো পৰম্পৰা। গাভৰু আৰু বৃদ্ধসকলেও বেলেগে বেলেগে বিহু মাৰে। ডেকা গাভৰুৱে একেলগে বিহু মৰাটো ঠেঙ্গাল কছাৰীসকলৰ অপ্ৰচলিত। ঢোল ঠেঙ্গাল-কছাৰীসকলৰ প্ৰধান বাদ্য। উজনি অসমৰ ঢোল বাদ্যৰ ক্ষেত্ৰত এই সম্প্ৰদায়ৰ বিশেষ অৰিহণা আছে। বিহুৰ হুঁচৰিত ঢোলৰ লগতে সুতুলি, তকা, পেঁপা, পাটবাঁহী, তাল আদি বজোৱা হয়। তেওঁলোকে বজোৱা নাচনী ছেও, খৰা ছেও বা বুঢ়া ছেও নামেৰে পৰিচিত; ই আনৰ লগত নিমিলে। বাকী দুটা বিহুও অসমীয়া সমাজত পালন কৰি অহা ৰীতি-নীতিৰ সতেই ঠেঙ্গাল কছাৰীসকলে পালন কৰে।

অন্যান্য দুই এক জনগোষ্ঠীৰ দৰে ঠেঙ্গাল কছাৰীসকলৰ অন্য এক নিজস্ব সংস্কৃতি হৈছে মৃতকক দিয়া। প্ৰত্যেক বিহুৰ প্ৰথম দিনাই উপৰি পুৰুষসকলৰ আত্মাৰ সদগতিৰ অৰ্থে মৃতকক দিয়ে। মৃতকক দিলে ঘৰখনৰ সকলোৱে বছৰটোৰ বাবে অপায়-অমংগল দূৰ হয় বুলি বিশ্বাস। মৃতকক দিয়াৰ নিয়ম হ'ল বান্ধনী ঘৰত আগলি কলপাতত নাইবা সাতখন বা নখন কলপাতত কোনোও নোখোৱাকৈ ভাত, মাছ-মাংস, সেৰেকা (সাঁজ) আদিৰে এখন থুৰীয়া তামোল দি মিঠাতেলৰ চাকি জ্বলাই মৃতক দেৱতাসকলক উছৰ্গা কৰিলে ঘৰখনৰ কোনো অপায় অমঙ্গল নহয় বুলি বিশ্বাস। অৱশ্যে ঘৰখনৰ হৈ বাৰ্ষিক কৰ্ম, বিবাহ আদি পাতিলেও মৃতকক দিয়াৰ নিয়ম।

ঠেঙ্গাল কছাৰীসকলৰ পৰম্পৰাগত ধৰ্মবিশ্বাসী; আদিতে ঠেঙ্গাল কছাৰীসকল কঠোৰ শাক্তপন্থী আছিল। প্ৰধান উপাস্য দেৱতা শিৱক বাইথ' হিচাপে পূজা কৰে। সদা কৃষিনিৰ্ভৰ ঠেঙ্গাল কছাৰীসকলে খেতিৰ আৰম্ভণিতে বছৰটোৰ কৃষিকাৰ্য সম্পাদন কৰোতে গৰুহালৰ যাতে কোনো অপায়-অমংগল নহয়, সেই উদ্দেশ্যে ব'হাগ বা জেঠ মাহৰ গোহালিত ভাং আৰু মাহ প্ৰসাদেৰে শিৱ পূজা কৰে। শিৱৰ প্ৰতীকৰূপে বহুতে সিজুগছ ৰুই দেৱ-দেৱীক সন্তুষ্ট কৰিবলৈ পূজা-অৰ্চনা কৰে।

দুৰ্গা গোসাঁনীও ঠেঙ্গাল কছাৰীসকলৰ অন্যতম আৰাধ্য দেৱী। লখিমপুৰ জিলাৰ বিহপুৰীয়া নিকটৱৰ্তী চলচলীয়া

গাঁৱত অৱস্থিত বৰ কালিকা শক্তিপীঠ উত্তৰ পাৰৰ ঠেঙ্গাল কছাৰীসকলৰ অন্যতম দুৰ্গা গোসাঁনীৰ থান। অতীজৰ পৰা এই থানত মহা অষ্টমীৰ পূজাত বলি বিধান চলি আহিছে বুলি জনা যায়। ইয়াৰ উপৰিও এই সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকলে অতীজৰপৰা বৰ্তমানলৈকে বিভিন্ন বেজ-বেজালি, মংগলতীক বিশ্বাস কৰি আহিছে। ঘৰৰ কোনোবা যদি বেমাৰ-আজাৰত ভোগে তেতিয়া তাৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাবলৈ বিভিন্ন ধৰণৰ পূজা পাতে। যেনে-যথিনীৰ পূজা, শনিগ্ৰহৰ পূজা, কুকুৰা চোৱা পূজা, গাহৰি পূজা, আই সৱাহ, লখিমী সৱাহ আদি পূজা ব্যক্তিগতভাৱে পাতি বৰ্তমান এই সম্প্ৰদায়ৰ নতুন চাম পুৰুষৰ সাজত আধুনিক শিক্ষাৰে প্ৰসাৰিত হোৱাৰ লগে লগে এনে ধৰণৰ পূজা-পাতল বাদ দিয়া পৰিলক্ষিত হৈছে।

অসমীয়া সমাজৰ অন্যান্য জনগোষ্ঠীৰ দৰে এই সম্প্ৰদায় লোকসকলে একেলগ হৈ বছৰেকীয়া ভাওনা সৱাহ পতা নিয়ম আছে। ঠিক তেনেদৰে এই জনগোষ্ঠী লোকসকলে বৰ সৱাহ পানী তোলা সৱাহ পাতে। পানী তোলা সৱাহত নিৰ্দিষ্ট কৰি তিনিজনী এৰা ছোৱালীয়ে তিনিটা টেকেলী লৈ আইসকলে নদীৰ পৰা পানী তুলি আনি নামঘৰৰ চাৰিওকাষে তিনিপাক ঘূৰি মণিকূটত থয়হি। এইদৰে তিনিদিন ধৰি গাঁৱৰ ৰাইজে পানী তোলে। টেকেলী ধৰা ছোৱালী কেইজনীয়ে তিনিদিন ব্ৰতত থকাৰ নিয়ম। পানী তুলিবলৈ খোৱা আইসকলে নাম গায়। পানী তোলাৰ শেষৰ দিনা গাঁৱৰ ৰাইজে গোট খাই নামঘৰত সৱাহ পাতে। সৱাহ পতাৰ আগে আগে কলপটুৱাৰ ভুৰ সাজি এগছি বস্তি জ্বলায় আৰু মাহপ্ৰসাদ সজাই এজনে মূৰত তুলি নিয়ে। পানী তোলা টেকেলীকেইটা এঁৰা ছোৱালী কেইজনীয়ে লয়, ৰাইজে নাম গাই ঢোল-খোল বজাই সামগ্ৰীখিনি নদীত উটাই দিয়ে। পিছত নামঘৰলৈ আহি সকলোৱে মিলি নাম গাই মাহ-প্ৰসাদ খাই পানী তোলা সৱাহৰ সামৰণি মাৰে।

ঠেঙ্গাল কছাৰীসকলৰ বিবাহ অনুষ্ঠানত প্ৰচলিত ভালেমান ৰীতি-নীতি লোকাচাৰে বৰ্ণাঢ্য অসমীয়া সংস্কৃতিৰ উঁহাল চহকী কৰি তুলিছে। যেনেকৈ বেই সজা, পানী তোলা, দৰা-আদৰা, দৰা ঘৰৰ পৰা গৰখীয়া ভাৰ অনা, আঙুঠি সলোৱা আদি কিছুমান নীতি নিয়ম আছে। ছোৱালী ঋতুমতী হ'লে নোৱাই তোলনি বা শান্তি বিয়া পাতে। তিনিটা ডিমৰু গুটি, এঘোৰ সৰা চুলি, তামোল-পান এঘোৰ আৰু এটি অৰিহণাৰ সৈতে এখন নতুন গামোচাৰে কনাই বন্ধা হয়। বিয়াৰ দিনা বুঢ়ীমাক, মাক, খুৰীয়েক সম্বন্ধীয় আদি তিৰোতাই একোটা উপহাৰ বা টকা-সিকা দি ছোৱালীজনীৰ কোঁচৰ পৰা কনাই

লোৱা বা ঘূৰাই দিয়া প্ৰথা ঠেঙ্গাল সমাজত প্ৰচলিত। কনাই হ'ল সৰু ল'ৰা-ছোৱালীৰ প্ৰতীক। বিয়াৰ দিনা পৰাপক্ষত পুৰুষসকল আঁতৰি থাকে।

এই সমাজত একেটা বংশৰ দৰা কইনাৰ বিবাহ নিষিদ্ধ। বাল্য বিবাহ অপ্ৰচলিত। বিয়া দুবিধ। বৰ বিয়া আৰু আৰ্বিয়ে বিয়া বা জোৰণ দিয়া বিয়া। বৰ বিয়াত দৰাই বৰযাত্ৰীসহ কন্যাৰ ঘৰলৈ গৈ বৈদিক প্ৰথাৰে হোমায়ি কৰি ছোৱালী আনি ঘৰ সুমুৱায়। ছোৱালী খুজি প্ৰথমে তামোল-পাণ দিওঁতে দৰাঘৰে দেকুৰীয়া পাচিত দুঘাট দৈ, দুই টেকেলি গুৰ, দুমলা চতাত দিয়া পিঠা আৰু তামোল-পাণেৰে 'বাচৈন্দা' ভোজ ভাৰ দিব লাগে।

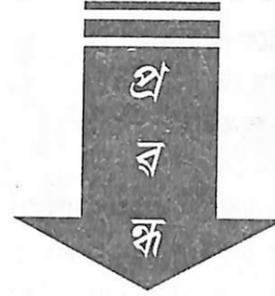

সেইদৰে বিয়াৰ আগতে খেতি আৰম্ভ কৰাৰ সময়ত ছোৱালী ঘৰক 'বোকা গৰকা ভোজ' দিয়া নিয়ম। বিয়াৰ দিনা ন-পুৰুষৰ শৰাধৰ বাবে মাটিমাহ, কল, তামোল-পাণেৰে 'চকলী পতীয়া ভাৰ' কন্যা ঘৰলৈ নিব লাগে। লগতে এটেকেলি দৈ, এদোন কোমল চাউল, এঠোক তামোল, চাৰিপাটি পাণ আৰু এসিকি অৰিহণাৰে গৰখীয়া ভাৰ শোধাব লাগে। দৰা-কইনা নোওৱা ঠাইত চাৰিওফালে চাৰিটা কলপুলি পুতি বেই সজা হয়। যাদুমন্ত্ৰ কৰি কোনেও যাত্ৰে হানি-বিঘিনি ঘটাব নোৱাৰে তাৰ বাবে বভাৰ খুঁটাৰ তলত আৰু বেইৰ তলত গোপনে মন্ত্ৰপুত হাঁহকণী পইচা আদি পুতে। বৰ বিয়া তিনি দিন, পাঁচ দিন বা সাত দিনিয়াকৈ

পতাৰ নিয়ম আছে। প্ৰথম দিনা টেকেলি, দ্বিতীয় দিনা গাঁঠিয়ন, তৃতীয় দিনা বিয়া। জোৰণত কইনাৰ বাবে ফুল বহু মুগাৰ মেখেলা, আঁচুৰ বুটা বচা বিহা চাদৰ চোলা এসাজ, উকা মুগাৰ এসাজ, এখন কপাহী চাদৰ, টকীয়া মুখৰ সোণৰ কেৰু, দুগদুগী, গামখাৰু, সোণৰ-ৰূপৰ আঙুঠি, দুইপুৰীয়া সেন্দুৰ, গোন্ধ তেল, কাকৈ ফণি, এখন পাটী, এখন দলিচা, এটা গাৰু, দুয়োৰ টেমী কটাৰী, হালধি, মাহ, গাঁঠিয়ন এটোপোলা, এথোক তামোল, কুৰিগুছি পাণ আৰু এভাৰ মাহ আনিব লাগিব। এই আটাইবোৰ বস্তু কন্যাই স্পৰ্শ কৰাৰ পিছত দুবিধকৈ দিয়া বস্ত্ৰৰ এভাগ দৰাঘৰলৈ ঘূৰাই আনে। গাঁঠিয়ন খুন্দোতে দৰা ঘৰ আৰু কইনা ঘৰত খোলাং বুটী নচাতো ঠেঙ্গাল কছাৰীসকলৰ এক অনন্য কৃষ্টি। বিয়াৰ দুদিন বা তিনিদিনৰ পাছত দুপৰীয়া খোবা-খুবুনী নামৰ এক উৎসৱ পাতে। খোবা-খুবুনী নামৰ ভূত-ভূতুনী দুটা খেদিবৰ বাবে মুখ ভঙ্গা মন্ত্ৰ গাই এই উৎসৱ পাতে। এই খোবা-খুবুনী নামৰ উৎসৱটি ঠেঙ্গাল কছাৰীসকলৰ পৰাই অসমীয়া অন্যান্য সমাজলৈ প্ৰসাৰিত হৈছে।

ঠেঙ্গাল কছাৰী তিব্বোতাসকল সু-গৃহিণী আৰু যথেষ্ট কষ্ট কৰিব পাৰে। খেতি বতৰত পুৰুষসকলক ৰোৱা-তোলা আৰু শস্য চপোৱা কামত তেওঁলোকে সহায় কৰে। এই তিব্বোতাসকল ৰোৱা-কটাত অতি পাকৈত। তিব্বোতাসকলে এড়ী, মুগা, পাট পলু পুহি তাৰ পৰা নিজে সূতা কাটি ৰং বিৰঙৰ কপাহী সূতাৰেও সুন্দৰকৈ ফুল তেতেলি বাছি নিজে কাপোৰ তৈয়াৰ কৰি পিন্ধে। অতীজত ঠেঙ্গাল কছাৰী তিব্বোতা সকলে বুকুলৈক মেথনি মাৰি গাত বিহা পৰিধান কৰিছিল। পুৰুষসকলে আঁঠুৰ মূৰলৈকে চুৰীয়া আৰু গাত এড়ী-মুগা-পাট কাপোৰে তৈয়াৰী হাত কটা চোলা পিন্ধিছিল। বৰ্তমান সমাজত আধুনিকতাই গ্ৰাস কৰাত অন্যান্য জনগোষ্ঠী সম্প্ৰদায় সমূহৰ দৰে ঠেঙ্গাল কছাৰীসকলকো সাজ-পোছাকৰ ক্ষেত্ৰত পৰিৱৰ্তন হোৱা দেখা গৈছে।

এনেবোৰ লোক সংস্কৃতিৰ জৰিয়তে অন্যান্য কছাৰী জনগোষ্ঠীৰ দৰে ঠেঙ্গাল কছাৰীসকলেও নিজাকৈ এটা সুকীয়া জনগোষ্ঠী হিচাপে পৰিচয় কৰাই আহিছে। ❖

অসমীয়া সংস্কৃতি বিহুৰে গ্ৰহণ কৰিছে আধুনিক কলাৰ কৃষ্টি ৰূপ

সংস্কৃতিয়েই হৈছে মানুহৰ জাতীয় জীৱনক বান্ধি ৰখা এডাল এনাজৰী। ই ঐক্য সংহতি আৰু পাৰস্পৰিক সম্পৰ্ক এক উজ্জ্বল প্ৰতীক। অসমৰ জনজাতি সকলৰ সংস্কৃতি ৰূপ লাৱণ্য কলা কৃষ্টি হৈছে বিহু। এই বিহুৰেই অসমৰ জনজাতিসকলক বিভিন্ন ধৰণে আনন্দ দি আহিছে। বিহু হৈছে মানুহৰ শ্ৰমৰ উৎসৱ। যেতিয়াৰ পৰাই লাহে লাহে আদিম অৱস্থা এৰি মানুহে স্থায়ীভাৱে ঘৰ-দুৱাৰ পাতি, সমাজ পাতি, খেতি-বাতি কৰিবলৈ শিকিলে তেতিয়াই মানুহৰ লগত জড়িত হৈ পৰিল সংস্কৃতি। মানুহে নতুন উদ্যমেৰে কৃষি কৰ্মত লাগিল। শ্ৰমৰ শেষত উৎপাদন হোৱা শস্যই তেওঁলোকক আনন্দময় কৰি তুলিলে। হয়তো মনৰ আনন্দতে কোনোৱাই এটি গীত গালে। লাহে লাহে এই গীতেই হৈ পৰিল বিহু গীত। কোনোৱাই আকৌ গৰু চৰায় থাকোতে এটি গীত গালে। এনেদৰে সৃষ্টি হোৱা এই গীতবোৰেই মানুহৰ মুখে মুখে প্ৰচলিত হৈ আহি হয়তো বিহুগীত ৰূপে পৰিচিত হয়। এই বিহুগীতবোৰ বা 'বিহু' নামৰ শব্দটো কোনো এটা বিশেষ জনজাতিৰ সুকীয়া সম্পত্তি নহয়। অসমৰ বিভিন্ন জনজাতি সকলৰ মাজত এই বিহুগীতবোৰ প্ৰচলিত আছে ভিন ভিন জনজাতিয়ে ভিন ভিন নামেৰে বিহুক নামাকৰণ

কৰিছে। উপমাৰূপে বড়ো কছাৰী সকলে বিহুক 'বৌইছাণ্ড' বুলি কয়। ৰাভাসকলে 'বায়থু' নামৰ এটি বসন্ত উৎসৱ পালন কৰে। ঠিক সেইদৰে বসন্ত উৎসৱ বিহু লগত সাদৃশ্য

বিহু অসমীয়া জাতীয় কৃষ্টি, বিহু নামৰ এই শব্দটোৰে সাধাৰণতে আনন্দক বুজায়। বহুতো লেখক, গৱেষকৰ মতে বিহু শব্দটো সংস্কৃত বিষুবং শব্দৰ পৰা অহা। অসমীয়া জনসমাজত প্ৰচলিত মতে বিহু হৈছে চ'ত, আহিন আৰু পুহৰ শেষ দিন অৰ্থাৎ বহাগ, কাতি আৰু মাঘৰ সংক্ৰান্তি।

থকা, যিটো মিচিংসকলে ফাগুনৰ প্ৰথম বুধবাৰটোত পালন কৰে অৰ্থাৎ আলি আই লিগাং। আলি আই লিগাংৰ উপৰিও মিচিংসকলে "পকা বিহু", নৰা ছিঙা বিহু আদিও পালন কৰে। আমাৰ অসমৰ এই বিহু উৎসৱৰ দৰেই অৰুণাচলতো ৰাধেণী

সমাজে "লুকু", টাংছাই সকলে "চামবুনা মোৰ" কামেঙৰ চেৰদুক পেন আৰু মনপা সকলে "লোচে" আপাটনি সকলে "মলকো" আদি নানা উৎসৱ পালন কৰে। লোক সংস্কৃতিৰ প্ৰধান অংগ বুলি পৰিচিত হোৱা এই আটাইবোৰ উৎসৱেই মূলতঃ কৃষি উৎসৱ।

বিহু অসমীয়া জাতীয় কৃষ্টি, বিহু নামৰ এই শব্দটোৰে সাধাৰণতে আনন্দক বুজায়। বহুতো লেখক, গৱেষকৰ মতে বিহু শব্দটো সংস্কৃত বিষুবং শব্দৰ পৰা অহা। অসমীয়া জনসমাজত প্ৰচলিত মতে বিহু হৈছে চ'ত, আহিন আৰু পুহৰ শেষ দিন অৰ্থাৎ বহাগ, কাতি আৰু মাঘৰ সংক্ৰান্তি। এই বিহু আহে প্ৰকৃতিৰ আগমনত। বিবিখে বিবিখে নতুন কুঁহিপাত মেলি অসমৰ বুকুলৈ নামি আহে বসন্ত ঋতু। আমে মলিয়াই, কপৌ ফুল ফুলে, নাহৰ ফুল ফুলে আৰু কুলি কেতেকী বিননিয়ে বসন্ত প্ৰকৃতিক আকৌ নকৈ সজায় তোলে। নদ-নদী, গৰু, ম'হৰ

চৰণীয়া উদং চাপৰি, মুকলি পথাৰ আৰু শুৱলা সুৰৰ সংগীতে সৃষ্টি কৰা পশু-পক্ষীসমূহেও বসন্ত কালত প্ৰাণ পাই উঠে। প্ৰকৃতিৰ লগতে মানুহেও চোল-পেঁপা বাঁহীৰ মৌসনা মাতেৰে বিহুক

আদৰণি জনায়। সৰু ল'ৰা-
ছোৱালীৰ পৰা বুঢ়া-বুঢ়ীৰ
লৈকে আনন্দত
মনবোৰ পুলকিত হৈ
থাকে। কোনোৱে
আকৌ হাততে দা আৰু
কুঠাৰখন লৈ হাবিলৈ
ওলাই যায়। দুপৰীয়াতে কান্ধত

এমুঠা বাঁহখৰি আৰু এমুঠা কাঠখৰি লৈ উভতি আহে। বিহুৰ
দুদিনমানৰ আগতেই ঘৰৰ লখিমী স'তে সান্দহ, পিঠা, চিৰা
খুন্দিলৈ ব্যস্ত হৈ পৰে। গাভৰু ছোৱালীবোৰে ডেকাজনৰ বাবে
মৰমৰ চিনস্বৰূপে বৈ উলিয়াই ভমকাফুলীয়া গামোচা উপহাৰ
স্বৰূপে দি মৰম প্ৰীতি যাচিবলৈ। উৰুকাৰ দিনা পুৱাই আকৌ
কোনো গৃহস্থ হাবিলৈ গৈ দীঘলতি, মাখিলতি আৰু তৰা গছ
বিচাৰি আনে। গৃহস্থ সিদিনা বহুত কাম। তৰা গছৰ পৰা আঁহ
উলিয়াই গৰুলৈ নতুন পথা বনায়। গধূলি সময়ত আকৌ আগলি
কলপাতত তামোল পাণ এটা আগবঢ়াই লৈ ডিঙি দীঘল
জাতিলাও, কেৰেলা, বেঙেনা, খেকেৰা আৰু হালধিৰে চাত
সাজে। চাত সাজি শেষ নোহোৱালৈকে গৃহস্থই মুখত ভাত-
পানীও নিদিয়ে।

পিচদিনা নদীৰ ঘাত, কোনো ডাঙৰ পুখুৰী নাইবা দ'
পথাৰৰ মাজভাগত গাঁৱৰ সকলো মানুহ লগ লাগি অতি উলহ-
মালহেৰে গৰু গা ধুৱাই, কণীযুঁজ, ম'হযুঁজ আদি খেল খেলে।
মানুহবিলাকেও অতি আনন্দৰেই খেলত অংশগ্ৰহণ কৰে।
আমলৰি পৰুৱাৰ বাঁহ ভাঙি টোপ খোৱাৰ লগতে এশ এবিধ
শাকেৰে বিভিন্ন আঞ্জাৰ লগত পানীদিয়া (পইতা) ভাতৰ
মজাটো সেইদিনাহে বেছিকৈ উপভোগ কৰে। ৰাতি দলবদ্ধভাৱে
গাঁৱৰ ডেকা, বুঢ়াসকলো মানুহ মিলি ঘৰে ঘৰে হুঁচৰি জুৰে-

বিহু আমাৰ চেনেহৰে
আদৰৰে ধনে ঐ আৰে।

বিহুতলীত আকৌ কোনো গাভৰুৱে ডেকাহতৰ ফালে চাই
মিচিকি হাঁহি মাৰে। এনেকুৱা সময়তে হয়তো কোনোবা বিহু

বলীয়া ডেকাই গাই-

ঘৰতো নবহে মন সমনীয়া

পথাৰতো নবহে মন,

কহুৱা তুলাবোৰ যেনেকৈ উৰিছে

তেনেকৈ উৰিব মন।

আকৌ কেতিয়াবা গাভৰুৱে চেনাইলৈ মনত পেলাই গায়-

কিনো খাই পাহৰিম তোকে ঐ চেনাইটি
কিনো খাই পাহৰিম তোকে,
মিচিমি আহিব বৰবিহু আনিব
তাকে খাই পাহৰিম তোকে।

প্ৰেম কেতিয়াও আবদ্ধত থাকিব নোৱাৰে। প্ৰেমৰ ডোলেৰে
বান্ধখোৱাৰ পিছত প্ৰেমিক প্ৰেমিকা উভয়ে উভয়ক অনবৰতে
চকুৰ আগত পাবলৈ বাঞ্ছা কৰে। কেতিয়াবা হয়তো বিহু
মাৰিবলৈ অহা চলোৱে এহাল প্ৰেমিক প্ৰেমিকাই নদীৰ পাৰত
লগ হয়। অকলশৰীয়াকৈ কথা পাতে। নদীৰ পাৰে পাৰে ফুৰে।
তেতিয়াই নদী পাৰত থকা বগৰি গছ দেখি হয়তো
ছোৱালীজনীয়ে গায়—

নৈ কিনাৰ বালিয়া বগৰি

ডাল ভৰি ভৰি লাগিছে উলমি

তুমিচোন ঢোলিয়া দিবা গৈ ঐ জোকাৰি

ময়ো সোন নাচনী লমে গৈ ঐ বুটলি

নিমখ জলকীয়াই খামনো সোৱাদ কৰি

তাৰ মাজত ওলাব বং আৰু ধেমালি।

এয়াই হৈছে প্ৰকৃত বিহু,
প্ৰকৃতি বিহু। বিহু হৈছে
অসমীয়া জাতিৰ
অবিচ্ছেদ্য অংগ
স্বৰূপ। কিন্তু দুখৰ
কথা যে বৰ্তমান
অৱস্থাত বিহুৰে গতি
কৰিবলৈ লৈছে অন্য
এক দিশলৈহে। ডেকা
গাভৰুৰ মুখ বাগৰি
অহা বিহুগীতৰ
পৰিবৰ্তে আমি এতিয়া
শুনিলৈ পাওঁ আধুনিক
গীতসমৃদ্ধ কেছেটৰ
বিহুগীতহে। আজিকালি
বিহু প্ৰকৃতিয়ে আদৰি
নানে, আনে কেছেটৰ
জাতীয় অলংকাৰৰ
বিপৰীতে দেখা যায়
পাশ্চাত্য সভ্যতাৰ
সাজপাৰ আৰু আ-
অলংকাৰহে।

সাজপাৰ আৰু আ-অলংকাৰহে। আনহাতে বিহু সন্মিলন

বিহু হৈছে অসমীয়া
জাতিৰ অবিচ্ছেদ্য অংগ
স্বৰূপ। কিন্তু দুখৰ কথা
যে বৰ্তমান অৱস্থাত
বিহুৰে গতি কৰিবলৈ
লৈছে অন্য এক
দিশলৈহে। ডেকা
গাভৰুৰ মুখ বাগৰি অহা
বিহুগীতৰ পৰিবৰ্তে আমি
এতিয়া শুনিলৈ পাওঁ
আধুনিক গীতসমৃদ্ধ
কেছেটৰ বিহুগীতহে।
আজিকালি বিহুক
প্ৰকৃতিয়ে আদৰি নানে,
আনে কেছেটৰ
বিহুগীতহে। নাচনীৰ
গীত জাতীয় অলংকাৰৰ
বিপৰীতে দেখা যায়
পাশ্চাত্য সভ্যতাৰ
সাজপাৰ আৰু আ-
অলংকাৰহে।

পাতিবলৈ হ'লেও মানুহৰ
ঘৰে ঘৰে নাইবা কোনো
বজাৰ বা দোকানত গৈ
ভিক্ষা কৰিব লগা হয়।
“দদাইদেউ, আমি বিহুমেলা
এখন পাতিবলৈ লৈছো
গতিকে আপুনি কিবা এটা

সহায় কৰক আৰু। নহলে কোনো মিনিষ্টাৰ বা এম এল এৰ
ওচৰলৈ গৈ কয়গৈ- “চাৰ আমাৰ বিহু মেলাখনলৈ কিবা এটা
বৰঙণি দিয়ক নহ'লে নো কেনেকৈ বিহুখন পাতে।” আকৌ
বিহু সন্মিলনখনৰ নামত কোনো অন্য জাতিৰ মানুহক গৈ কয়গৈ,
“আমাৰ বিহুখনৰ বাবে আপুনি ইমান টকা দিবই লাগিব নহলে
চাব!” কথা হল যে অতীতৰ পৰা চিৰন্তন গতিৰে চলি অহা
অসমীয়া জাতীয় মেৰুদণ্ডস্বৰূপ বিহুখন পাতিবলৈ কিয় ভিক্ষা
কৰিব লগা অৱস্থা হ'ল? আমাৰ বাপতিসাহোন বিহুখন পাতিবলৈ
ভিক্ষা গুণ্ডা নকৰিলে নহয় নেকি? এনে এখন বিহু অনুষ্ঠিত
কৰি আমি অতীতৰ গৌৰৱ উজ্জ্বলাই ৰাখিব পাৰিমনে! যিখন
বিহুৰ আনন্দ লবলৈ মানুহে মদৰ দৰে নিচায়ুক্ত দ্ৰব্য সেৱন কৰে।
আমাৰ বৰ্তমান বিহুৰ পৰম্পৰা কি মদেহে ৰক্ষা কৰিছে নেকি?

বহাগ বিহুৰ দৰেই যদি আমি মাঘ বিহুলৈও লক্ষ্য কৰোঁ
তেন্তে দেখা পাওঁ যে অতীতৰ কিছুমান ৰীতি-নীতি ই সম্পূৰ্ণ
বাদ দিছে। অসমৰ কিছুমান গাঁৱত এই বিহু পৰম্পৰা একেবাৰেই
লুপ্ত হৈ গৈছে। মাঘ বিহুত মানুহৰ ঘৰে ঘৰে জা-জলপান যোগাৰ
কৰে। গাঁৱৰ ডেকাবোৰ লগ-লাগি খৰিৰে মেজি বনাই আৰু
মেজি ৰখিবলৈ এটা ভেলাঘৰ সাজে। ল'ৰাহঁতে দুই তিনিদিনৰ
আগৰ পৰাই ভেলা ঘৰত থাকি মেজি ৰখে। উৰুকাৰ দিনা গাঁৱৰ
গাওঁবুঢ়া আৰু লগতে কেইজনমান ভকতে ভেলা ঘৰৰ আগত
একুৰা ডাঙৰ জুই জ্বলাই। তাতে তেওঁলোকে বহি মেজি ৰখেহি

আৰু ডেকা লৰাবোৰে ঢোল, পেঁপা বাঁহীলৈ বিহুমাৰি থাকে।
ভকতৰ আদেশ মতে ল'ৰাবিলাকে ৰাতি তিনিটা পৰত তিনিবাৰ
হুঁচৰি পদ জোৰে। তৃতীয়বাৰ হুঁচৰি পদ শেষ হোৱাৰ পিচত অৰ্থাৎ
পুৱতি নিশা ভকতসকলে এপাচি পিঠা খাই আৰু তাৰ পিচতহে
গা পা ধুই মেজিত জুই দিয়ে। কিন্তু আজি কালি মেজি ঘৰত
হুঁচৰিৰ পৰিবৰ্তে দেখা যায় কেছেটৰ বিহুনামহে। ভকতসকলে
পিঠাখোৱাতো বাদেই মেজিত জুই দিবলৈ হ'লেও কিছুমানে
গা ধুবলৈ টান পায়। মেজি ৰখাৰ নামত আজিকালি ল'ৰাবোৰে
মানুহৰ ঘৰত গৈ চুৰ কৰেগৈ। হাঁহ কুকুৰা, শাক-পাচলি আদিৰ
পৰা সকলো বস্তু চুৰ কৰি নিজৰ ঘৰত থয়গৈ। তেন্তে এই মাঘ
বিহুটোক আমি ভোগালী বিহু বুলি ক'ব পাৰিমনে? নহয় মাঘ
বিহুটোক আমি কব লাগিব চুৰ বিহু, চুৰবোৰৰ বিহু। আনহাতে
কাতি বিহুৰ ক্ষেত্ৰতো আগতে যি আনন্দ দেখা গৈছিল,
আজিকালি তেনে আনন্দ দেখিবলৈ পোৱা নাযায়। কোনো
এটা জাতিক জীয়াই ৰাখিবলৈ মানৱ সমাজৰ প্ৰধান কৰ্তব্য সেই

জাতি পৰম্পৰাগত
বৈশিষ্ট্য মানি চলাটো।
এই পৰম্পৰা
ভিত্তিতেই বৰ্তি থাকে
এখন সুন্দৰ সমাজ।
কিন্তু অসমীয়া বিহুৰে
অতীতৰ পৰম্পৰা
ধৰি ৰাখিছেনে?
তেন্তে আমিবোৰ
অসমীয়াই কেনেকৈ
ক'ব পাৰিম বিহু
সংস্কৃতি জীয়াই
ৰাখিছে বুলি? ❖

ৰজনীকান্ত বৰদলৈৰ

ডালিমী

‘মিৰি জীয়ৰী’ বৰদলৈৰ প্ৰথম উপন্যাস। কেৱল প্ৰকাশৰ দিশতে যে প্ৰথম তেনে নহয়। তুলনামূলকভাৱেও আন কেইখন উপন্যাসতকৈ ই নিঃসন্দেহে শ্ৰেষ্ঠ উপন্যাস আৰু জনজাতীয় জীৱনভিত্তিক এইখনেই প্ৰথম অসমীয়া উপন্যাস। উপন্যাসখনৰ পটভূমি বৰ্তমান লক্ষীমপুৰ আৰু ধেমাজি (তেতিয়াৰ অবিভক্ত লক্ষীমপুৰ) জিলাৰ সীমামূৰীয়া সোৱণশিৰি নদীৰ পাৰৰ মিচিং জনবসতিপ্ৰধান অঞ্চল। মিচিং জনসমাজ মূলতঃ নদীকেন্দ্ৰিক। নদীৰ লগত মিচিং লোকসকলৰ ওচৰ সম্পৰ্ক। সোৱণশিৰিৰ পাৰতেই কাষৰ পাজৰৰ মিচিং লোক সকলৰ খেতি-খোলা সকলো। নৈসৰ্গীত প্ৰাকৃতিক পৰিবেশত এজাক ডেকা-গাভৰুৰ মাজত এই গাঁৱতে ডাঙৰ দীঘল হ’ল কেউকিছু নোহোৱা ডেকা জংকি আৰু তামেদ নিৰমাইৰ জী-পানেই। কৰ্মময় মিচিং জনসমাজৰ ডেকা-ডেকেৰী হিচাপেই শৈশৱৰে পৰা পথাৰ ৰখাৰ পৰা আলি আয়ে লুগাং, নৰাছিগা বিহু পৰ্যন্ত ইটিয়ে সিটিক পাওঁতে এই দুটি সহজ সৰল ডেকা-ডেকেৰীৰ অন্তৰতো প্ৰেমে পোখা মেলিলে। ইটিয়ে সিটিক মন প্ৰাণ সপি দিলে। শৈশৱৰ, কামৰ, খেলৰ লগৰীক জীৱনৰো লগৰী কৰিবলৈ দুয়ো কাৰ্চিং-কাৰ্টনক সাক্ষী কৰি অংগীকাৰবদ্ধ হ’ল। দুটি সৰল ডেকা ডেকেৰীৰ প্ৰেম যিমান সৰল, বাস্তৱ সিমানেই ঝড়। জংকিৰ কেউকিছু নোহোৱা, নিঃকিন

“উপন্যাস সম্ৰাট”, “ অসমৰ স্কট” — খ্যাত উপন্যাসিক ৰজনীকান্ত বৰদলৈৰ অসমীয়া সাহিত্যলৈ উপন্যাসসমূহ সৰ্বোৎকৃষ্ট অৱদান। সাহিত্যৰ প্ৰায় সকলোবোৰ দিশতে হাতদি সফলতা লাভ কৰা কৃতবিদ্যা এইজন লিখকৰ উপন্যাসৰাজিত স্বদেশ-স্বজাতি প্ৰীতি, প্ৰকৃতিৰ সাৰ্থক বৰ্ণনা, ঐতিহাসিক, সামাজিক ঘটনা পৰিঘটনাই তৎকালীক সমাজ সংস্কৃতিৰ যি বাস্তৱিকতা প্ৰতিফলিত কৰিছে সেয়া অনস্বীকাৰ্য। গভীৰ অধ্যয়নে বৰদলৈদেৱৰ সাহিত্যিক অনবদ্য মাত্ৰা প্ৰদান কৰিছে। বংকিমচন্দ্ৰ, স্কট আদি লেখকৰ প্ৰভাৱ বৰদলৈৰ ওপৰত সততে লক্ষ্য কৰা যায়।

হেমন্ত শইকীয়া

অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ
ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়

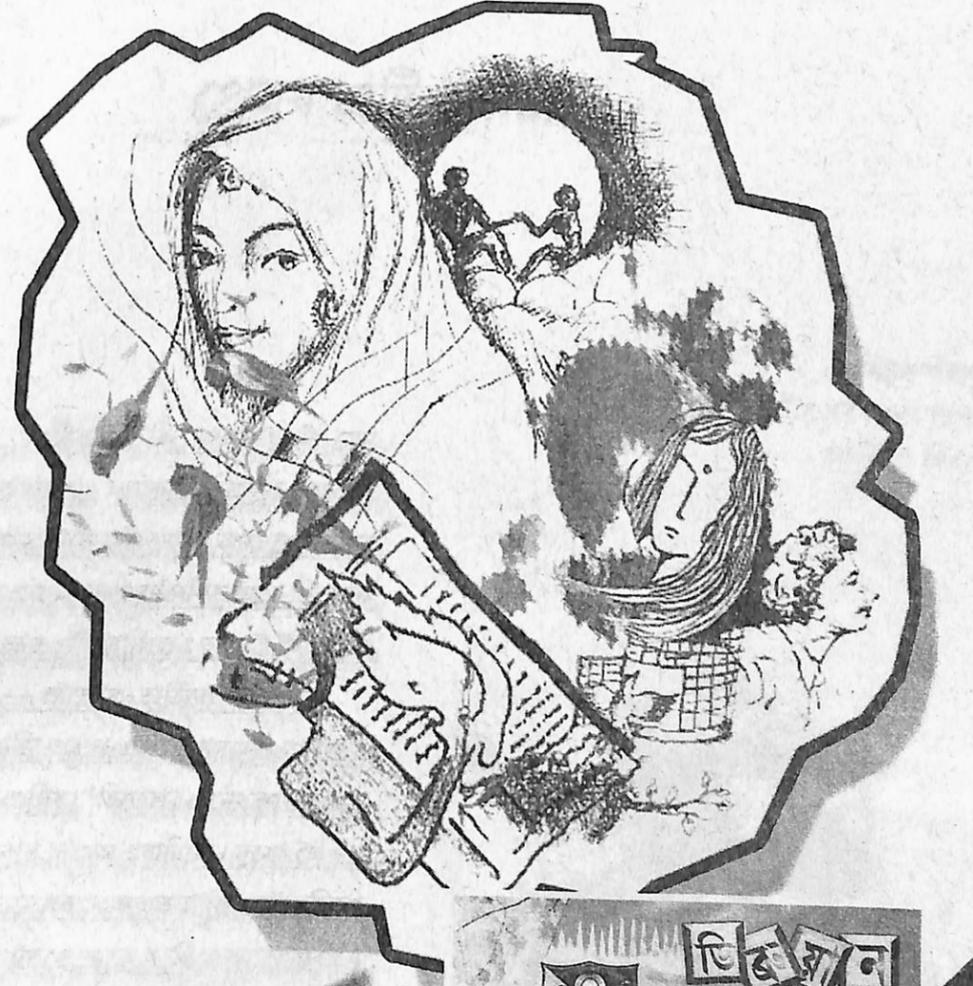
অৱস্থাৰ দোহাইদি, পিতৃ-বুঢ়া তামেদে জী পানেইক, ধনবিত সম্পন্ন কমুদলৈ দিবলৈ সিদ্ধান্ত কৰিলে। কিন্তু এই সিদ্ধান্তই পানেইৰ অন্তৰত প্ৰেমৰ বিৰহানল জ্বলাই তুলিলে। পানেই-জংকিৰ প্ৰেমৰ কথা গম পাই কমুদে জংকিক খেদি পঠিয়ালে। শেষত জংকি তাৰ পৰা ওলাই গ’ল আৰু ঘূণাসুঁতি গাঁৱত আশ্ৰয় ললে। কমুদে জোঁৱাই খাটিবলৈ আহি জোৰ কৰি পানেইৰ ওপৰত অধিকাৰ সাব্যস্ত কৰিব খোজাত পানেই এদিন জংকিলৈ পলাই গ’ল। গোটেই গঞা মিলি জংকি পানেইক বিচাৰি উলিয়ালে। মেল-মোকদ্দমা চলিল। তেনে এটা দিনতে পানেই পুনৰ জংকিলৈ পলাই যাবলৈ বুলি ঘৰৰ পৰা ওলাই গ’ল। এই বাতৰি পাই জংকিও নিজ ঘৰ এৰি পানেইৰ সন্ধানত ওলাল। এনেদৰে দুয়ো গৈ গাছি মিৰিৰ হাতত বন্দী হয়। তাতেই দুয়ো পলাই যাবৰ বাবে আন্ধাৰ নিশা লগ কৰোতে ধৰা পৰে। বিচাৰত দুয়োৰে মৃত্যুৰ হুকুম হয়। নৈৰ পাৰত দুয়োকে শেলমাৰি নদীত উটুৱাই দিয়ে। মৃতদেহ দুটি উটি আহি থাকোতে নিৰমায়ে দেখা পায়। গঞা ৰাইজে পাৰলৈ তুলি আনি সেয়া পানেই-জংকিৰ মৃতদেহ বুলি চিনি পায়। এইদৰেই এটি কৰুণ পৰিণতিৰ মাজত উপন্যাস খনিৰো অন্ত পৰে।

মুঠ ষোল্লটি অধ্যায় বিভক্ত (সামৰণিক বাদ দি) উপন্যাসখনিত সপ্তম অধ্যায়ত উপন্যাসিকে ডালিমী চৰিত্ৰটিক পাঠকৰ লগত পৰিচয় কৰাই দিছে। ডালিমী গামৰ জীয়াৰী। বয়স তেৰ চৈধ্য বছৰ। দেহত যৌৱন, ভৰিত বিহু নাচৰ চেৰ। সোৱণশিৰিৰ স্ফটিক চঞ্চল জলস্ৰোতৰ দৰেই তাই চঞ্চলমতি। সেয়ে নিজে গাভৰু হৈও অকলশৰে নাৱৰ টিঙত বহি থকা ডেকা জংকিৰ চকু মুদাই ধৰি খিলখিলাই হাঁহিছে। বিহুতলীত সেই জংকিৰে পেঁপাৰ সুৰে তাইৰ অন্তৰত প্ৰেমৰ গঁজালি মেলিছে। ডেকা জংকিৰ সহজ সৰলতা আৰু স্বাভাৱিক আকৰ্ষণীয় গুণে ডালিমীক গভীৰ ভাৱে অনুৰক্ত কৰিছে। প্ৰেম অন্তৰৰ নিভৃত কোণৰ এক চিৰ জাগৰুৱা সত্ৰ। অন্তৰৰ এই নান্দনিক সৌন্দৰ্যই বাস্তৱত আধাৰ বিচাৰি হাঁহকাৰ কৰে। য’তেই সেই আধাৰ পায় তাতেই প্ৰেমৰ গাঢ়তাই অধিক প্ৰগাঢ়তা লাভ কৰে। সেয়া একপক্ষীয় নাইবা দুয়োপক্ষীয়ও হ’ব পাৰে। একপক্ষীয় হ’লেই সেয়া যে প্ৰেম নহয় তেনে কথা বাস্তৱিকতে সত্য নহয়। তদুপৰি প্ৰেমত প্ৰাপ্তি-অপ্ৰাপ্তিৰ ধাৰণাও নিৰৰ্থক! এনে এক দৃষ্টিভংগীয়েই আমি দেখা পাওঁ বৰদলৈদেৱৰ ডালিমী চৰিত্ৰত। ডালিমীয়ে জংকিক প্ৰাণভৰি ভাল পায় আকৌ জংকিয়ে ভাল পায় পানেইক। এই কথা যেতিয়া জংকিয়ে নিজ মুখে

ডালিমীক কলে ডালিমীৰ অন্তৰতো দপদপাই বিৰহানল জ্বলি উঠিল। এবাৰ তাই জংকিক কৈ চালে — “তাইক যদি আন কোনোবাই নিয়ে তইও জানো আন এজনী নাপাবি?”^১ — উত্তৰত যেতিয়া জংকিয়ে পানেইৰ বাহিৰে আন কোনোবাইৰ সমান নেদেখাৰ কথা ক’লে স্বাভাৱিকতে তাইৰ মনত নিজৰ ৰূপ-যৌৱনৰ ওপৰত ধিক্কাৰ জন্মিল। কিন্তু তাই জংকিৰ প্ৰতি কোনো শত্ৰুভাৱ নাৰাখিলে “বৰং তাৰ চিধা কথাত তাক শত্ৰু ভাৱ নকৰি সি যে এক খোলা চিত্তৰ মানুহ সেই কথাহে বুজিলে।”^২ জংকিৰ প্ৰতি ডালিমীৰ শত্ৰু ভাৱ নাথাকিলে সঁচা কিন্তু আন এগৰাকী গাভৰুৰ পতি হ’বলৈ আগবঢ়াৰ পাছতো মানুহৰ স্বাভাৱিক আবেগ অনুভূতিৰ বশৱৰ্তী হৈ ডালিমীয়ে জংকিক অন্তৰৰ পৰা একেবাৰে মচি পেলাব নোৱাৰিলে। কিন্তু সেইবুলিয়ে দুয়ো প্ৰেমাঙ্গুদৰ মিলনত হেঙাৰ হৈ থিয় দিলে তেনেও নহয়, বৰঞ্চ পানেই জংকিৰ মিলনত বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত সহায়হে কৰি গ’ল। নিজৰ মনৰ ভিতৰত চলি থকা এই অন্তৰ্দন্দ অকণমানো প্ৰকাশ নকৰি ডালিমী আৰু অকণমান গহীন হৈ পৰিল। জংকিয়ে পানেইক পলুৱাই লৈ ফুৰোঁতে এদিন ধৰা পৰিল। পানেই জংকিৰ বিচ্ছেদ হ’ল। এই সময়তো ডালিমীৰ অন্তৰত এটা নতুন আশাই জীপ লৈছে। কিজানি জংকি এইবাৰ পানেইৰ পৰা আঁতৰি আহেই। এনে এক দৃষ্টিভংগীৰ দ্বাৰা ডালিমী চৰিত্ৰটিক মানুহৰ মানৱীয় অনুভৱ অনুভূতিৰ সুপ্তাৱস্থাৰ স্বৰূপ নিশ্চয় তুলি ধৰা হৈছে। উপন্যাসখনিত ডালিমী চৰিত্ৰটোৰ বিশেষ বিকাশ নাই। দ্বাদশ অধ্যায়ত জংকি-ডালিমীৰ নাটকীয় সংলাপ উপস্থাপনৰ দ্বাৰা জংকি চৰিত্ৰটোৰ জীৱনৰ কাৰুণ্যইহে পাঠকক অধিক স্পৰ্শ কৰি যায়। জংকিয়ে পানেইক বিচাৰি যাবলৈ ওলাইছে, কথাষাৰ ক’বলৈ আহিছে সেইগৰাকী গাভৰুক যি হৃদয় বেদীত সেইজন দেৱতাকে স্থাপিত কৰিছে, কথাষাৰে তেওঁৰ অন্তৰত বেদনাৰ অশ্ৰু বোৱাইছে তথাপি তেওঁ সেই প্ৰেমাঙ্গুদৰ ওচৰত নিজৰ অৱস্থা লুকুৱাই উত্তৰ দিছে, তেওঁ চকুলো টুকিছে আজলী সেই পানেইজনীৰ বেজাৰত। জংকি ওলাই যোৱাৰ পৰত ডালিমীৰে অন্তৰত একোৰা প্ৰচণ্ড জুই জ্বলিছে। ইয়াৰ দুটা প্ৰধান কাৰণ হ’ব পাৰে প্ৰথম জংকিক নিজৰ কৰি নাপালেও এতিয়া পৰ্যন্ত জংকি এই গাঁৱতেই আছিল। ভাল, বেয়া ইত্যাদি খা-খবৰ পাই থকাৰ লগতে ডালিমীয়ে দেখা পাইও আছিল। এতিয়া যদি পানেইক বিচাৰি যায় তেতিয়া হয়তো জংকি উভতি নাহিবও পাৰে, দ্বিতীয়তে পানেইৰ পৰা আঁতৰি অহাৰ পাছত ডালিমীৰ অন্তৰত যি নতুন আশাৰ সঞ্চাৰ

হৈছিল এতিয়া সি পুনৰ নিৰ্মূল হোৱাৰ উপক্ৰম হ'ল। উপন্যাসখনিৰ শেষৰ ফালে ডালিমীয়ে জংকিক বিচাৰি কেতিয়াবা অকলেই নদীৰ ফালে গৈ ঘাটত বৈ অকলেই এটা হুমুনিয়াহ কাটি উভতি অহাৰ বৰ্ণনা দিছে। এদিন জংকি পানেইৰ মৃতদেহ উদ্ধাৰ হ'ল — এই বাতৰিও ডালিমীৰ কাণত পৰিল — ঔপন্যাসিকৰ ভাষাত “ডালিমীয়েও এই বাতৰি শুনিলে। মানুহৰ আঁৰে আঁৰে তাই কান্দিলে। তাই সোৱণশিৰীৰ পাবলৈ গৈ এবাৰ পানীলৈ, এবাৰ আকাশলৈ, এবাৰ মিৰি দফলাৰ পৰ্বতলানিৰ ফাললৈ চাব ধৰিলে — এইবাৰ হৃদয়ৰ আশালতা একেবাৰে উচ্ছেদ হ'ল।”^৩ এতিয়া উপন্যাসখনিত ডালিমী চৰিত্ৰটিৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে বিচাৰ কৰি চোৱা যাওক। যিকোনো পাঠকেই উপন্যাসখনি পঢ়ি উঠি এটা কথা অনুভৱ কৰিব যে ডালিমী চৰিত্ৰটি উপন্যাসখনিত একান্তই কাহিনীৰ দাবীত সৃষ্টি হোৱা চৰিত্ৰ নহয়। এক কথাত ডালিমী চৰিত্ৰটি নহ'লেও কাহিনীৰ বিকাশত কোনো হীনদেড়ি হোৱাৰ আশংকা নাই। ঔপন্যাসিকেও কাহিনীয়ে নিলগাই ৰখা চৰিত্ৰটিৰ ওচৰলৈ কোনো কোনো ঠাইত পাঠকক মনত পেলাই দিবলগীয়াত পৰিছে — “এতিয়া ব'লকচোন পাঠক আমাৰ ডালিমীয়ে নো কি কৰিছে।” ঠিক সেইদৰে ডালিমী নামকৰণতো এটা ব্যতিক্ৰম লক্ষ্য কৰা যায়। মিচিং জনসমাজত “ডালিমী” এটা ব্যতিক্ৰমী নাম। উপন্যাসখনিতো ৰুক্মি, কিৰমায়, পানেই আদি নামৰ লগত ডালিমী নামটো খাপ নোখোৱা বিধৰ। কেৱল নামকৰণতে নহয় চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্যৰ দিশতো ডালিমী চৰিত্ৰটো কিছু পৰিমাণে সংস্কাৰ সাধন কৰি লোৱা পৰিলক্ষিত হয়। জনজাতীয় বৈশিষ্ট্য হিচাপেই মিছিং লোকসকলো নিজৰ কথাত অলৰ অচৰ”। মিৰি জাতি হোজা, — এক কুৰীয়া সেইদেখি য়েয়ে যিহলৈ মন কৰে সি হঠাতে যেই কথা কেতিয়াও নেৰে। চৈধ্য ব্ৰহ্মাণ্ড গোটেইখনৰ কথা ক'ব কিন্তু ঘূৰি আকৌ নিজৰ মূল উদ্দেশ্যতহে পৰিব।” কিন্তু ডালিমী যেন ইয়াৰ পৰা অকণমান পৃথক। এনে এটা চৰিত্ৰ সৃষ্টিৰ বেলিকা নিশ্চয়কৈ আন প্ৰভাৱশালী লেখকৰ প্ৰভাৱৰ কথা বিচাৰ কৰি চাব পাৰি। অসমীয়া সাহিত্যলৈ যদি আমি চাওঁ তেন্তে অসমীয়া সাহিত্যত

আন দুগৰাকী ডালিমীৰ অৱস্থিতি আছে। গোহাঞিবৰুৱাৰ ডালিমী আৰু বেজবৰুৱাৰ ডালিমী। বৰদলৈ, বেজবৰুৱা আৰু গোহাঞিবৰুৱা এই তিনি ‘ব’ (বৰদলৈ, বেজবৰুৱা, গোহাঞিবৰুৱা) সমসাময়িক। বেজবৰুৱা ১৮৬৪-১৯৩৮, বৰদলৈ ১৮৬৯-১৯৩৯ আৰু গোহাঞিবৰুৱা ১৮৭১-১৯৪৬ আকৌ বেজবৰুৱা আৰু গোহাঞিবৰুৱাতকৈ বৰদলৈৰ ডালিমীৰ আত্মপ্ৰকাশো আগতীয়া হোৱালৈ চাই অসমীয়া সাহিত্যৰ দ্বাৰা বৰদলৈদেৰ প্ৰভাৱান্বিত হোৱাৰ যুক্তিযুক্ততা স্কীণ। বৰদলৈদেৰে উপন্যাস ৰচনাৰ মূল অনুপ্ৰেৰণা লাভ কৰিছিল ছাৰ ৱাল্টাৰ স্কট চাহাবৰ পৰা। ৱাল্টাৰ স্কটৰ “আইডান হো” উপন্যাসৰ বেবেকা নামৰ চৰিত্ৰটোৰ লগত ডালিমী চৰিত্ৰৰ সাদৃশ্য লক্ষ্য কৰা যায়। কিন্তু সেই বেবেকা চৰিত্ৰৰ প্ৰভাৱতেই ডালিমী চৰিত্ৰ সৃষ্টি হৈছে বুলি ভবাৰ সম্পূৰ্ণ অৱকাশ নাই। ৰজনীকান্ত বৰদলৈৰ আন আন উপন্যাসবোৰো পঢ়ি উঠি সামগ্ৰিকভাৱে নাৰী চৰিত্ৰবোৰ মূল্যায়ণ কৰিলে এই চৰিত্ৰবোৰে অন্তৰত অন্তঃশ্ৰোত ফল্লৰ দৰে চিৰস্বাস্থত প্ৰেমৰ ধাৰা এটি অন্তলীন ভাবে বৈ ফুৰা পৰিলক্ষিত হয়। প্ৰাপ্তিতকৈ প্ৰেমৰ এই সুষমামণ্ডিত অৱস্থাই হয়তো বৰদলৈক অধিক আক্ৰমণ কৰি ৰাখিছিল। বৰদলৈদেৰৰ উপন্যাস সমূহবোৰ নামকৰণো প্ৰায়কেইখনেই নাৰী নাম প্ৰধান হোৱাতো বিচাৰ কৰিবলগীয়া। ‘নিৰ্মল ভকত’ উপন্যাসখনিতো ‘ৰূপহী’ নামৰ চৰিত্ৰটোৱে আজীৱন হৃদয়ত এটি প্ৰেমৰ সজীৱ-সপ্ৰাণ নিজৰা বোঁৱাই ৰাখিও সামাজিক নীতি-নিয়মেৰে আন এজনৰ লগত বিবাহ পাশত আৱদ্ধ হৈছিল। প্ৰেম হৃদয়ৰ অনুভৱ অনুভূতিৰ লগত সম্পৃক্ত আৰু সামাজিকতা জীৱন নিৰ্বাহৰ পদ্ধতিৰ লগত সম্পৃক্ত— এই দুটি বিন্দুৰ মাজত এটা ভাৰসাম্যৰ প্ৰয়োজন বৰদলৈদেৰে অন্তৰেৰে স্বীকাৰ কৰি লোৱা যেন আমি অনুভৱ কৰো। কিন্তু মিৰি জীৱীত একান্তই কাহিনীৰ তাগিদাতেই পানেইৰ চৰিত্ৰত তেনে বৈশিষ্ট্য আৰোপ কৰিবলৈ লেখক অপাৰগ হৈছিল। গতিকেই ডালিমী সৃষ্টিৰ অন্তৰালত বৰদলৈদেৰৰ অৱচেতন মনৰো গভীৰত থকা ‘নাৰী’ প্ৰতিমূৰ্ত্তিৰ এটি ছয়াময়া ৰূপ পানেইৰ বিপৰীতে আত্মপ্ৰকাশৰ বাট কাটি ল'লে বুলি ভাবিবৰ থল আছে।

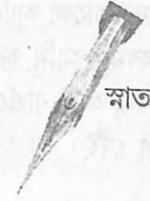

গল্প স্নিতান

প্ৰেমৰ এটি খোচ....

বিটুল বাইলুং
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (কলা শাখা)
অৰ্থনীতি বিভাগ

মোৰ... মোৰ..... জীৱনটো কি ?? জীৱনটো যেন
এতিয়া পানীত হাঁহ নচৰা অৱস্থা...। আকাশে নিজকে কোৱাদি
কৈ বাৰীচকৰ আমজোপাব তলত বহি আছে। আকাশে বহুপৰ
তাতেই বহি আছে। এনে এক অন্তঃপৰ্ণ পৰিবেশতে হিতেশে
কাহ্নতে হাতখন দি জোকাৰ এটি মাৰিলেঃ অ' তই ইয়াত কি
প্ৰেম মঞ্জৰ হোম পৰিছ — লাহেকৈ হাৰিলে হিতেশে।

“ব'ল ব'ল আজি অলপ এই মনোমঞ্জৰী বাগিছাৰ
পিনে যাওঁ মনটো ভাল লাগিব।” হিতেশৰ এনেধৰণৰ কথাত
মুৰটো তলি আকাশে এবাৰ চাই আগবাঢ়িলে। দুয়ো গৈ ঘৰ
পালে। মাকে পতেকৰ তেনে ধৰণৰ অৱস্থা আজি কেইবাদিনো
লক্ষ্য কৰিছে। কি হৈছে নহৈছে তাকে ভাবি মাক মহেশ্বৰীয়ে
বহুসময় কটাইছে। দুয়াকে একেলগে অহা দেখি মাকে মাত
লগালে, “অ, তহঁতদুয়ো আহিলি। আকৌ কেনিবা যাৰি নেকি
হিতেশ ? যোৱাৰ আগতে দুয়োটাই জলপান অলপমান খাই
ল’। আজি দুদিনমানৰ পৰা আমাৰ আকাশেও ভালদৰে খোৱা-
বোৱা কৰা নাই।

এইকেইশাৰী কথা কোৱাৰ পাছতে মাকে পাক ঘৰত
সোমালে। আকাশে এইবাৰ হিতেশক লাহেকৈ কলে, “মায়ে
কান্দিছিল নেকি অ' ? ৱৰ বেজাৰ মনে থকা দেখিছোঁ।” হিতেশে
পৰিবেশটো অলপ সহজ কৰিবলৈ ব্যংগ শব্দৰ গাঁথনিৰেই
আকাশৰ প্ৰশ্নৰ সমিধান দিলে, “হয়ত মোৰ চকুহালেও
তাকেই দেখিছিল। তই প্ৰেম কৰি প্ৰেমত উটি ভাহি থাকিব

“আমি আধুনিক বিশ্বৰ লগত সমানে খোজ পেলাব নোৱাৰিম যদিহে
আমি ডাঙৰ কাৰখানাৰ ক্ষেত্ৰত হওক নাইবা ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগৰ বাবেই
হওক শেহতীয়া নিৰ্মাণ শৈলী গ্ৰহণ নকৰো আৰু যদি আজিৰ পৃথিৱীত
পাব পৰা নতুন নতুন শক্তিৰ উৎসসমূহৰ উপযুক্ত প্ৰয়োগ নকৰোঁ”

— জৱাহৰলাল নেহেৰু।

আৰু সেই দুখ মাৰাই ভোগ কৰিছে।” হিতেশৰ কথাকেইটা সি ভালদৰে শুনিলে আৰু একো নকলে। ভিতৰৰ পৰা মাকে দুয়োকে জলপান খাবলৈ মতাৰ শব্দ শুনি হিতেশে আকাশক হাতত ধৰি টানি লৈ গ’ল। দুয়ো খোৱা টেবুলত বহি জলপান খাবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। মাকে দুয়ো খাই থকা অৱস্থাতে দুই তিনিটা বেদনাসূচক বাক্য বায়ুৰ মাজলৈ এৰি দিলে। খোৱাৰ হ’লত দুয়ো হাত মুখ ধুই উঠিলে। এইবাৰ মাকে বাচনকেইটা সামৰি থাকোতে হিতেশক সুধিলে: “তহঁতেনো কলৈ যাবলৈ ওলাইছ? কৈ যাবি দেই। দেউতাকো আহি পাবহি এতিয়া।” হিতেশে লাহেকৈ ক’লে, ‘বৰমা, আমি অলপ বাগানৰ পিনৰ পৰা আহোঁ বুলি ভাবিছোঁ। বৰমা আমি যাওঁনে।” মাকে লাহেকৈ ক’লে, “সোনকালে আহিবি দেই। তহঁতৰটো পৰীক্ষা আহি পালেহিয়েই।”

আকাশে নিজৰ বাইচাইকেলখন উলিয়াই আনিলে আৰু গেটখন খুলি হিতেশে কেৰিয়াখনতে বহিলত দুয়ো যাত্ৰা আৰম্ভিলে।

(২)

দুয়ো গৈ বাগানৰ এটি মূৰত উপস্থিত হ’ল আৰু আকাশে লাহেকৈ চাইকেলখন ৰখাই দিলে আৰু দুয়ো খোজেৰে আঙুৰাবলৈ ধৰিলে। হিতেশে আকাশক ৰহস্যপূৰ্ণ বাক্যৰে মাত লগাম বুলি ভাবিও মুখৰ অৱস্থা দেখি অলপ গহীনভাৱে মাত লগালে: এই, আকাশ আজি তোৰ কিবা বেমাৰ হ’ল নেকি? মাতবোল একো নাই।”

আকাশে গহীনভাৱেই মাত লগালে, আজি পুৱাৰ পৰাই মনটো বৰ বেয়া লাগি আছে। আকাশৰ সংক্ষিপ্ত বাক্যৰ অৰ্থ বুলি হিতেশে পুনৰ কলে:- কেনে ধৰণৰ, মানে কিয় বেজাৰ লাগিছে? হিতেশৰ এই কথাত আকাশৰ মনটো অলপ পাতলিল আৰু কলে: তইটো জান, মই ৰশ্মিক কিমান ভালপাওঁ। কিন্তু তই আজি মোক এৰি আঁতৰি খুজিছে। সেয়েহে মনটো বেয়া লাগিছে।”

তাৰ কথা শেষ নহওঁতে হিতেশে মাত লগালে: “তই ছাগে তোৰ প্ৰেমৰ পবিত্ৰ নদীত বৰ বেয়াকৈ বিহ ঢালিলে।” “তই সেই সাহিত্যৰ বাক্যাংশবিলাকে প্ৰতিটো বাক্য আৰম্ভ নকৰিবিছোঁন। মইহে বুজিছো তইৰ কথাৰ পাক। মোৰ নিচিনা এজন গাখ লৰাক তই পাত্ৰাই নিদিব বুলি মই আগতে ভবাই নাছিলোঁ।”

তই সেইবিলাক আত্মঅনুসূচনা এৰি মোক আচল কথা

ক? চাওঁ তোৰ বন্ধু হিচাপে কিবা এটা কৰিব পাৰো নেকি! হিতেশে তালৈ নোচোৱাকৈয়ে ক’লে। আকাশে নিজকে অলপ সংযত কৰি তাৰ অতীত ইতিহাস আৰম্ভ কৰিলে আৰু হিতেশে শ্ৰৱণ ইন্দ্ৰিয়ক সজাগ কৰি ল’লে।

মই তেতিয়া নৱমমানৰ এজন ছাত্ৰ। তইতো জান যে মই পঢ়াশুনাত কেনেকুৱা? তথাপি পঢ়ি আছোঁ, এৰিব নোৱাৰি। ৰশ্মি মোতকৈ কিন্তু এবছৰ সৰু বুলি এদিন ৰশ্মিৰ মাকৰ মুখৰপৰাই শুনিছিলো। লাহেকৈ বাঢ়ি অহা নদীৰ দৰে চাওঁতে চাওঁতে ৰশ্মি এদিন যৌৱনৰ দুৱাৰদলি ভৰি দিলে। তাইৰ সেই মাজিত স্বভাৱৰ লগতে অন্য কিছুমান গুণে মোক মোহিত কৰি পেলালে। তাইৰ ৰূপত মোৰ মনে উৰা মাৰিলে এক অচিন দ্বীপলৈ। য’ত মাথো তাই আৰু মই। কল্পনাৰ মোহনীয় কাৰেঙত যেন তাই ৰূপহী আৰু মই চিৰকুমাৰৰ দৰে তাইৰ ৰূপত বলীয়া হৈ পৰিছিলো। তাইৰ কথাৰ ধৰণ, চাল-চলন আদি সকলো মোৰ পৰিচিত হৈ পৰিলে। এনেদৰে আমি দশম শ্ৰেণীত উপস্থিত হলো আৰু আমাৰ মাজতে অজানিতে আৰম্ভ হ’ল পত্ৰ প্ৰেৰণ কাৰ্য। দুয়ো মনৰ ভাৱ নিজৰ মুখেৰে বোৱাই দি সম্পৰ্ক দৃঢ় কৰণত ব্যস্ত হৈ পৰিলোঁ। এনে ধৰণৰ পত্ৰ সম্পৰ্ক আমাৰ মাজত চাৰি বছৰ ধৰি চলিছিল। এই চাৰিবছৰৰ ভিতৰত দুয়োৰে ক’তবাৰ শাৰীৰিক মিলনো ঘটিছে। এটা সময়ত আমাৰ সম্পৰ্ক এনে হৈ আহিল যে দুয়ো দুয়োকে এৰিব নোৱাৰা হৈ পৰিলোঁ। তাইৰ মোহনীয় স্মৃতি মোৰ হৃদয়ৰ কোনো এক গভীৰ কোণত গভীৰ ভাৱে থিতাপি লৈছিল। কিন্তু এদিনৰ এটি বাক্যৰে যেন সেই কোণত আঁউল লগায় দিলে। বাৰে বাৰে জোখ ললেও যেন প্ৰতিবাৰে ভুল বৈ যায়।

‘হ’ব, হ’ব; অলপ সময় ব’। নহলে মোৰ শুনি

শুনি কাণ কলা হৈ যাব।” হিতেশে কথাৰ মাজতে ক’লে।

তই শুনি আমনি পাইছচাগে? বেজাৰ কঠেৰে আকাশে কলে।

‘নহয় অ’, তই যদি একেৰাহে কৈ যাব তেন্তে তোৰ গল্পৰ মাজত কোনো কোনো কথা বৈ যাব দেখোন। অলপ কথাবোৰ পাণ্ডুলি লবলৈ দে। হিতেশে একে উশাহতে সকলো শেষ কৰিম বুলি চেষ্টা কৰিছিল যদিও নোৱাৰিলে।

বাগানৰ মাজভাগত ৰাস্তাৰ অলপ কাষেৰে বুঢ়া চিৰিচ জোপাৰ তলতে দুয়ো কথা পাতি আছিল। দুইৰে পৰা বালিকাসুলভ মৃদু কথোপকথন, হাঁহি আদি ভাঁহি আহি আকাশৰ কাণত টুকৰ মাৰিলে। আকাশে হিতেশক ক’লে; “তই চাছোন, ৰাস্তাই দি কোনোবা আহিছে?” হিতেশে লাহেকৈ গছজোপাতে ভৰ দি চাই দেখিলে যে ৰশ্মিহঁতৰ গেঙটোৱেই আহিছে। সি ভালদৰে চাই সিহঁতৰ মাজত ৰশ্মিক দেখা নাপালে। হিতেশে অতপৰ এনেদৰে থিয়হৈ ভেবা লাগি চাই থকা দেখি ভৰিটো জোকাৰি আকাশে ক’লে, “তই কি ধৰিবই পৰা নাই নেকি?”

“অ, পাৰিছোঁ; পাৰিছোঁ। ৰশ্মিহঁতৰ গেঙটোৱেই আহিছে। কিন্তু তোৰ শেলপাত তাত যে নাই?” হিতেশৰ কথাৰ ৰূপ বুজিব পাৰি আকাশে একো নকলে। কিছু পৰৰ পিছত জোনালী, ৰূপা, নিভা আহি সিহঁতৰ ওচৰ চাপিল আৰু আকাশে থৈ অহা চাইকেলখন দেখি ৰূপাই ক’লে, “এইখনটো আকাশদাৰ চাইকেল।”

“সিহঁত নিশ্চয় ইপাৰে আছে।” জোনালীয়ে মাত লগালে। এইবাৰ নিভাই হিতেশদা হিতেশদা বুলি দুটামান চিঞৰ মাৰিলে।

“তোমালোক আকৌ কলৈ ওলাইছ।” থিয়হৈ গহীনভাৱে হিতেশে কলে।

আমি এই সেউজীয়া পৰিৱেশতে কিছুসময় জিৰণি লবলৈ আহিছোঁ। সুৰেৰে ৰূপাই কলে। পিছে তোমালোকে কি কৰিছ? সাহিত্যিক বিলাকৰ বাবেটো নিৰ্জনতাই ভাল পৰিৱেশ; নহয় জানো। নিভাই টপবাই মাত লগালে হিতেশে মাথো হাইলৈ।

জোনালীয়ে পুনৰ হিতেশক প্ৰশ্ন কৰিলে, আজি দেখোন আকাশৰ ছাঁটোকে নেদেখিলো। ৰশ্মিয়ে কি মন প্ৰাণ হৰণ কৰিলে নেকি? হিতেশে ক’লে, “হৰণ কৰা নাই, মাথো বথৰ চকৰিহে ঠিক কৰি আছে।” সকলোৱে এবাৰ হাইলৈ আৰু সিহঁতকেইজনীয়ে বিদায় লৈ আঁতৰি গ’ল।

দুয়ো এইবাৰ থিয় হৈ সিহঁতকেইজনী যোৱাৰ পিনে

চাই ব’ল। হিতেশে ক’লে, ব’ল, আজিলৈ এই বজাৰ ইমানতে সামৰোঁ।” ‘বল যাওঁ’ বুলি হিতেশে আগবাঢ়ি চাইকেলখন ৰাস্তাত থিয় কৰি আকাশক উঠিবলৈ ইংগিত দিলে। আকাশে লাহেকৈ নিজৰ আসন গ্ৰহণ কৰাত হিতেশে পেদেল পাতত ভৰিৰে অলপ জোৰকৈ হেঁচা এটা মাৰি আঙুৰাই গ’ল।

(৩)

আবেলিৰ সময়। মাকে পুতেকৰ কথাকে ভাবি পিৰালিতে বহি আছে। বাপেকে চাইকেলখন নিৰ্দিষ্ট স্থানত ৰাখি “হেৰি তুমি ক’ত হে? মই আহিলোঁ।” এই বুলি ঘৰলৈ নোচোৱাকৈয়ে মাত লগালে। মাকে ‘আছো মই’ বুলি মাতৰ লগায়েই পাকঘৰৰ ফালৰপৰা এটা গিলাছত কৰ্দে চৰবত আৰু এহাতে এখন গামোছা লৈ ওলাই আহিল। দেউতাকে টিউৱেলটোতে নিজৰ হাতমুখ ধুই পিৰালিৰ চকীখনতে বহিল। মাকৰ হাতৰপৰা আকাশৰ দেউতাকে গিলাছটো লৈ ‘আকাশ ক’ত? দেখা নাই যে।’ বুলি প্ৰশ্ন কৰিলে। মাকে পুনৰ গামোছাখন চকীখনতে থৈ ক’লে, “হিতেশে লগত লৈ আলিৰ পিনে গৈছে। আহি পাবহি এতিয়া।” এইবুলি কৈ ভিতৰলৈ গতি কৰিলে। বঁটাটোতে তামোল কাটি খোৱা পাই, এখন তামোল হাতত লৈ পুনৰ আকাশৰ দেউতাকৰ কাষ পালেহি। তামোলখন দি মাকে আকাশৰ বিষয়ে কিছু কথা আলোচনা কৰিলে।

‘আকাশৰ মনটো এই দুদিনমানৰ পৰা মাৰি থকা নিচিনা দেখিছোঁ। কিবা বেমাৰ চেমাৰ হোৱা নাইতো।’ মাকে কৈ গ’ল। ‘তুমিহে গম পাবা আকৌ।’ বুলি মাকলৈ নোচোৱাকৈয়ে ক’লে।

‘অলপ, ডাক্তৰৰ ওচৰৰ পৰাই আহো নেকি?’ পুনৰ মাকে ক’লে।

‘দুদিনমান আৰু বাটছোৱাচোন। তাৰ পিছত কিবা এটা কৰা হ’ব।’ আকাশৰ দেউতাকে মাকক অলপ লক্ষ্য কৰি কথাটো ক’লে।

‘হব, তুমি যিটো ভাবা সেইটোৱে হ’ব।’ এইবুলি আলোচনাৰ মুখনি মাৰিবলৈ মাকে যত্ন কৰিলে।

‘এইবোৰ কোনো ৰোগ নহয় জানা। এই বয়সত এইবিলাক হয় দিয়াছোন। আমাৰোতো হৈছিল। আকাশৰ দেউতাকৰ এনে কথাত মাকে হাঁহি এটি মাৰি ক’লে, “ময়ো প্ৰথমে তাকে ভাবিছিলোঁ। তথাপি বৰ্তমানৰ পৰিৱেশটো চাইহে সেইখিনি সুধিলোঁ।” আকাশৰ দেউতাকে এইবাৰ মৃদু স্মৃতিসূচক হাঁহি এটি মাৰি ক’লে, “তুমি নিশ্চয় গম পাবাই। কাৰণ

তোমাৰ সেই অতীত অভিজ্ঞতা আছে; নে কি কোৱা?" এই কথাত মাকে একো সমিধান নিদিলে। দুয়ো এইবাৰ নিৰৱ হৈ বহি থাকিল।

হিতেশে আধা বাটতে আকাশৰ পৰা বিদায় লৈ ঘৰমূৰা হ'ল। আকাশৰ মনটো পুনৰ আগৰ অৱস্থাত ভৰি দিলে। ভাবি ভাবি আহি নিজ ঘৰৰ গোটৰ মুখত থিয় দিলেহি। সি ভাবিলে, 'বহু কথা কোৱা নহ'ল। মনটো এতিয়াও পাতল পাতল লগা নাই।' —

গেটখন খুলি সি সোমাই আহিল। মাকে বহি থকা ঠাইৰ পৰা সুধিলে, 'আকাশ, হিতেশ নাহিল নেকি?' 'নাহিল' বুলি শুনানুশুনাকৈ কৈ চাইকেলখন নিৰ্দিষ্ট স্থানত মানে ভঁড়ালৰ আগৰ বেৰ দিয়া কোঠালিটোতে ৰাখিলে। আকাশে এইবাৰ পোনেই টিউৰেলৰ ওচৰলৈ গৈ হাতমুখ ধুই নিজৰ কোঠাত সোমাল। দেউতাকে একো নামাতি মাথো নিৰৱ দৰ্শক ৰূপে বহি থাকিল।

এনেদৰে প্ৰায় কেইবাসপ্তাহো পাৰ হ'ল। লাহে লাহে আকাশ বৰুৱাৰ স্বাস্থ্যৰ অৱনতি ঘটিলে। কাম-কাজতো অকামিলা হ'ল। কিবা এটা কৰিবলৈ গৈ কিবা এটা কৰি থৈ আহে। লাহে লাহে তাৰ মনলৈ আত্মহতাৰ বীজ অংকুৰিত হ'বলৈ ধৰিলে। ভাবিলে 'এইয়া, এনে জীৱন কি? মই আৰু জীয়াই নাথাকো।' বহুতো অবাঞ্ছিত চিন্তাই মনত খুন্দা মাৰিবলৈ ধৰিলে আৰু নিজ যুক্তিৰে মৃত্যুকে শ্ৰেয় বুলি উচিত পথ বিচাৰিলে। সেইদিনা বৃহস্পতিবাৰ। তাৰ জন্মদিন। কিন্তু অৱস্থাৰ ৰূপ কেনে? নিজক বিদায় দিয়াৰ শেষ ক্ষণ। পুৰতি ক্ষণতেই সি ঘৰৰ কাকো গম নিদিয়াকৈ বাগিছাৰ সেই গছজোপাৰ ওচৰলৈ গ'ল, য'ত হিতেশ আৰু সি বহি প্ৰায়ে বিভিন্ন বিষয়ত আলোচনা কৰিছিল। অতীত প্ৰেম পাণ্ডুলি পাণ্ডুলি সি অন্তত উক্ত স্থান পালেগৈ। নিজৰ হাতত থকা মৰাপাটৰ ৰচিডাল হাতত তুলি ললে আৰু স্থান নিৰ্বাচনৰ বাবে গছৰ ওপৰলৈ চাবলৈ ধৰিলে আৰু ভাবিলে, 'এনে এডোখৰ ঠাইত লোৱা হ'ল যাতে য'ত কেৱলমাত্ৰ বশ্মিয়েহে সুন্দৰভাৱে দেখা পায় আৰু তাই ভৱক যে প্ৰেমৰ বিফলতাৰ এক কৰুণ পৰিণতি।'

সেই সময়তে অঘটন ঘটিল। আকাশৰ কাণত এক মৃদুস্বৰ বাজি উঠিল : আকাশদা, কি কৰে?"

মাতবাৰ বুজি লাহেকৈ ঘূৰি চায়। বশ্মি তুমি, তুমি ইয়াত কি কৰিছা?"

'মই মানে তোমাক লগ কৰিম বুলি ভাবি পুৱাতে কাকো নোকোৱাকৈ উলাই আহিছোঁ, আকাশ দা। মোক ক্ষমা কৰি দিয়া। হাঁহিমুখে বশ্মিয়ে কৈ গ'ল।

'তোমাক ক্ষমা কৰিব.... কিয়?' আকাশে আচৰিত হোৱাৰ ভাৱে ক'লে।

'মানে মই তোমাক মনোকষ্ট দিয়াৰ বাবে।' মহাপাপৰ স্বীকাৰোক্তিৰ দৰে বশ্মিয়ে ক'লে।

'মই তোমাক ভাল পাওঁ আকাশদা! তোমাৰ মোৰ প্ৰতি কিমান মৰম আছে তাক জুখিবলৈহে মই মানে হিতেশৰ কথামতে এনে কৰিছিলো।'

'কি? কি ক'লা, হিতেশৰ কথামতে?'

'হয়, হয়, আকাশদা; মোৰ কথামতে নহয় মানে দুয়োৰে আলোচনামৰ্মে।' হিতেশে দুৰৈৰ পৰাই জোৰ কৈ ক'লে। দুয়ো হিতেশক দেখি আচৰিত হ'ল। ইমান পুৱাতে সি ইয়াত? তাতে এনে কাৰ্য? আকাশে পাৰ নাপালে আৰু একো নজনাৰ দৰে হিতেশৰ কাষ চাপিলে। হিতেশে হাঁহি মাৰি ক'লে, 'কি সেয়া হাতত? অ', মই বুজিলো। আকাশে হাতত থকা ৰচিডাল থৰলৈও পাহৰিলে। ইতিমধ্যে বশ্মিয়ে আহি তাহাঁতৰ ওচৰ পালে আৰু হিতেশৰ মুখলৈ চাই বশ্মিয়ে হাঁহিলে আৰু ক'লে, 'মই যাওঁ'।

'কৈলে যোৱা, ৰবা।' হিতেশে মাত লগালে।

'জানা আকাশ, বশ্মিয়ে তোমাক ঘিণা কৰা নাছিল। মাথো পৰীক্ষাহে ললে আৰু তুমি সততাৰে পৰীক্ষাত বহি এতিয়া সুখ্যাতিৰে উত্তীৰ্ণ হ'লা।' কাৰোলে নাচায় হিতেশে মাথো হাঁহিলে। পুৱাৰ নৱ সূৰ্য্যৰ ৰাঙলী বশ্মিয়ে আকাশৰ লগতে হিতেশৰো মন বিৰিঙাই তুলিলে। ❖

অতিথি চৰা

দাপোণত গিৰিকান্তৰ মুখ

মাধুৰীমা বৰুৱা

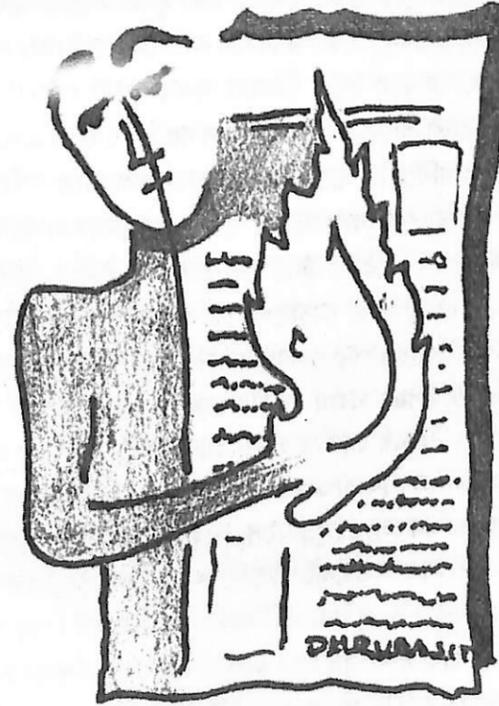
সদস্যা সচিব, অসম ৰাজ্যিক মহিলা আয়োগ

উজান বজাৰ, গুৱাহাটী-১

সন্মুখৰ দাপোণত জিলিকি উঠা অবয়বটো দেখি ক্ষণেক পৰৰ বাবে মই ৰৈ গ'লো কি নাম মোৰ? গিৰিকান্ত ৰাভা নে নৃপেন শইকীয়া নে আন কিবা। বহুত দিন হ'ল — বহুদিন মই মোক এনেদৰে চোৱা নাই। নিজকে পুংখানুপুংখভাৱে চাবলৈ ধৰিলোঁ — গাল ভঙা, হনু ওলোৱা এখন দীঘল চানেকীয়া মুখ, খুঁতৰিত হো-চি-মিনৰ (কোন নাজানো, উজ্বলদাই কোৱা শুনিছোঁ) দৰে কেইডালমান দাড়ি, গালৰ অত ত'ত শুকাই কৰাল মৰা কেইটামান শালমইনা, মূৰত একোছা সামান্য দীঘল ঠৰঙা চুলি। এইটোৱে মই। মোৰ চকুকেইটা! এইবাৰ চকুকেইটালৈ ভালকৈ চালোঁ — সৰু সৰু টনা চকু — ঘনকৈ চকু টিপিয়াই থাকোঁ — সেইবাবে ঘনে ঘনে মোৰ চকুৰে চৰিত্ৰ সলায়। মাজে মাজে সৰলতাই আৰু মাজে মাজে ধূর্তালিয়ে মোৰ চকুত ধেমালি কৰে।

পাঁচোটা ককাই-ভাইৰ মাজত মই হলোঁ পেটমোচা-বাই দুজনীও আছিল। কণ্টিনকালতে সিহঁতৰ বিয়া হ'ল। পিতাই হ'ল গাঁওখনৰ ভিতৰতে ধনী-এশ ত্ৰিশ/বত্ৰিশ বিঘা ৰূপিত মাটি, নদীৰ পাৰলৈ কেবা বিঘাও পামৰ মাটি তাত খৰালি আলু আৰু বেহাৰৰ (সৰিয়হ) খেতি হয়। চাৰি বিঘা বস্তি মাটিত আমাৰ ঘৰটো। এশ জোপামান তামোল আৰু ডেৰকুৰি জোপামান নাৰিকলৰ গছ আছে। খৰালি ঘৰ-ঘৰোৱাহে খাব পৰাকৈ দেখাৰ শাক-পাচলি হয়। ঘৰৰ সীমাত আধাবিঘা মাটিৰ পুখুৰী এটা মাছেৰে ভৰা। বাৰিষাৰ ধল অহা দিনতো মাছবোৰ ওলাই যাব নোৱাৰাকৈ পুখুৰীৰ পাৰ বন্ধা।

সৰুতে মই বৰ বাঘৰ আগতেল খোৱা দুষ্ট আছিলো। আমাৰ ঘৰৰ বন্ধা হালোৱা ৰূপৰামৰ সৰুটো পুতেক হলিৰামে মোৰ লগতে পাঠশালাত পঢ়িছিল। সিয়ে ময়ে পঢ়াশালি বন্ধৰ দিনত গোটেইখন টিখিল-ঘিলাই ফুৰিছিলো। আমাৰ কঁঠালৰ দিনত আমাৰ গছৰ তলত বা কঁঠাল গছত উঠি আমাৰ কঁঠাল খাইছিলো। এবাৰ গৰম দিনৰ দুপৰীয়া সি আৰু মই আমাৰ পুখুৰীটোত সাঁতুৰি থাকোঁতে হঠাতে সি পুখুৰীৰ তলিত থকা গাঁতত সোমাই গৈছিল — ককুবক কৰি তললৈ যোৱা হলিৰামৰ চুলিত ধৰি ময়ে পাৰলৈ তুলি

আনিছিলো। সেইদিনা পিতায়ে ৰূপৰামৰ হাতৰ পৰা আঁজুৰি আনি হালোৱা এচাৰিৰে আমাৰ দুয়োটাৰে পিঠি ফালিছিল; হলিৰামৰ সংগতে হাঁহি কান্দি, উমলি-জামলি একেলগে ডাঙৰ হলোঁ, পঢ়াশালি পাছ কৰি তিনিমাইল আঁতৰৰ হাইস্কুললৈ গলোঁ। বোকা-পানী খচকি হাইস্কুল যাবলৈ ওলোৱাত আমাৰ বাবে যেন নতুন পৃথিৱীৰ দুৰাৰ মুকলি হ'ল। তিনি মাইল বাটত বিচিত্ৰ অভিজ্ঞতা হ'ল — বাটলু গুটিৰে চৰাই মৰাৰ পৰা নিষিদ্ধ ঘটনাৰ নীৰৱ দৰ্শক হোৱা আদি বিচিত্ৰ ঘটনা।

হাইস্কুলৰ ওপৰ শ্ৰেণীত থাকোঁতে আমাৰ হাইস্কুলৰ ওচৰৰ পথাৰখনত এখন বিচিত্ৰ মেলা বহিছিল; বিধে বিধে খেল। তাৰে এটি বন্ধুক টোৱাই শাৰী শাৰীকৈ ডাঙৰ চকৰিত লগাই থোৱা বেলুন ফুটাৰ লাগে- দহ বাৰ চেপ্টা কৰি একে শাৰীৰ তিনিটা বেলুন ফুটাৰ পাৰিলে ডিঙিত ৰিং দলিয়াই হাঁহৰ ডিঙিত সুমুৱাব পৰা খেলটোৰ তিনিখন টিকট পায়। দহটা ৰিঙৰ ভিতৰত তিনিটা ৰিং জীয়া হাঁহৰ ডিঙিত সুমুৱাব পাৰিলে পুৰস্কাৰ পায়। বাটলু গুটিৰে শালিকা, ঘৰচিকিৰা কপৌ চৰাইৰ মূৰ ফালিব পৰা মোৰ পোনহাতেৰে হাঁহৰ ডিঙিৰ ৰিং সুমুৱাব পাৰিলো। সেই খেলৰ প্ৰথম পুৰস্কাৰ আছিল এটা পখৰা পখৰি ফুল থকা চোলা। চোলাটো গাত সুমুৱাই আইনাত চাওঁতে নিজকে হিন্দী চিনেমাৰ হিৰ' যেন লাগিল। কিন্তু এনে পখৰা ক'লা চোলা পিন্ধিলে পিতায়ে মোৰ পিঠি ফালিব সেয়ে মই থাওকতে আমাৰ হাইস্কুলৰ ওপৰ শ্ৰেণীৰ ল'ৰা এটাক কুৰি টকাত বিক্ৰী কৰি

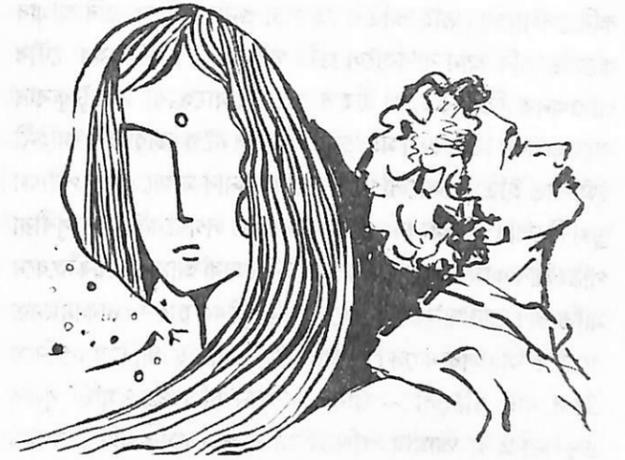

দিলো। হঠাতে মই কুৰি টকাৰ মালিক হৈ ধনী মানুহৰ দৰে গপচ হৈ পৰিলো। মেলাৰ একোণত থকা চাহ মিঠাইৰ দোকানলৈ সোমাই গৈ হলিৰাম আৰু মই চাহ চিঙৰা খালো। পেট ভৰাই তৃপ্তিৰে মই এটা কেপষ্টান চিগাৰেট সুখটান মাৰিবলৈ ধৰিলো। চিগাৰেটত সেয়ে মোৰ প্ৰথম সুখটান — অৱশ্যে মাজে মাজে গাঁৱৰ গুমাটি দোকানৰ মুখত কথৰ মহলা মৰা কলীয়া দদাইহঁতৰ পৰা লৈ বিড়িত এছপা দুছপা নিদিয়া নহয়- পিছে বিড়িত থকা কেঁচা ধঁপাতৰ কঢ়া ধোঁৱাতকৈ চিগাৰেটৰ ৰ'ষ্টেড ধঁপাতৰ সুন্দৰ ফুৰফুৰীয়া গোন্ধৰ আৱেশত মোৰ দেহ মন জুৰ পৰি গ'ল। আঃ, আজি বহুদিনৰ মূৰত সেই প্ৰথম চিগাৰেট হুপাৰ আমেজৰ স্মৃতিয়ে মোক কঁপাই তুলিলে। মেলাত পোৱা পখৰা চোলাটোৱে মোৰ বাবে যে ইমান সৌভাগ্য আনিছিল। সেইটো ভাবি পুলকিত হৈ পৰিলো।

পিছদিনা স্কুললৈ বুলি ওলাই আহি চহৰলৈ যোৱা লাইন বাছত উঠি ছয়গাঁও পালোহি। দুপৰীয়া শ্ব'ৰ দুটা টিকট কাটি মই আৰু হলিৰাম হিন্দী চিনেমা এখন চাই বেছ হিৰ'ৰ দৰে ঘৰলৈ উভতিলো। হলিৰামে হাইস্কুলৰ আধাতে পঢ়া এৰি নাঙলৰ মুঠিত ধৰিলোঁগৈ। মই ঘৰৰ হাক-বচন নুশুনা হৈ অবাধ্য হলোঁ — পঢ়া শুনাবোৰ মূৰত নুসুমাই মূৰৰ ওপৰেদি যোৱা হ'ল। হঠাতে আৱিষ্কাৰ কৰিলো স্কুলৰ সভা সমিতিবোৰত অলপ ইফালে সিফালে কৰিলে বেছ গুৰুত্ব পোৱা যায়। মুখত অবাচি মাত লৈ স্কুলৰ লগৰবোৰৰ ওপৰত খবৰদাৰি কৰিবলৈ ললোঁ। অশ্লীল ভাষাৰে কথা ক'বলৈ শিকি নিজকে পুৰুষ পুৰুষ লাগিবলৈ ধৰিলো। গাঁৱতো কাৰোবাৰ লগত অলপ গৰমিল হ'লেই লপা-থপা দিবলৈ ধৰিলো। লাহে লাগে মোক সকলোৱে সমীহ কৰিবলৈ ধৰিলে পেন্দুকণা ল'ৰাৰ পৰা ওপৰ ক্লাছৰ ল'ৰা বা হেডমাষ্টৰলৈকে। পকেটত টকা লৈ ফুৰো — বাৰীত হোৱা পাণ তামোল বা নাৰিকল বেচাৰ পইচা পিতায়ে আইক ল'বলৈ দিয়ে — মই আইৰ পৰা ডকাইতি কৰিবলৈ ললোঁ। ধান বা সৰিয়হ বেচি পোৱা পইচা পিতাৰ জেপৰ পৰা লুৰুকিবলৈ ল'লোঁ। মোৰ পইচাৰ গোন্ধত গাঁৱৰ আন কেইটামান পিলিঙা মোৰ লগ লাগিল। কিতাপ-পত্ৰ ধোঁৱাচাঙত থৈ বাটে ঘাটে বাহুবল আৰু ধনবল দেখুৱাবলৈ ললোঁ। মেট্ৰিক পৰীক্ষা দিলো — পৰীক্ষা হ'লত নোটৰ কিতাপৰ পৰা ফলা আৰু ঘৰত লিখি অনা সৰু সৰু পুৰীয়া উলিয়াই লিখি থকাৰ পিছতো মাষ্টৰে নেদেখাৰ ভাও জুৰিলে। এনেকৈ ছেকেণ্ড ডিভিজনত পাছ কৰিলোঁ। আমাৰ গাঁৱৰ আঙুলিৰ মূৰত লিখিব পৰা

ল'ৰাইহে ছেকেণ্ড ডিভিজনত পাছ কৰিছে। মোৰ বিজাল্ট ওলোৱাৰ দিনা গোটেই গাঁওখন আনন্দিত হৈ উঠিল — আয়ে চাহ জলপান দি ভাগৰি পৰিল, বাতিলৈ পিতায়ে ঘৰৰে হাঁহ দুজনী মাৰি ওচৰ-চুবুৰীয়াক ভাত খুৱালে।

মেট্ৰিক পাছ কৰাৰ পিছত মনলৈ বৰ গপচ ভাৱ আহিবলৈ ধৰিলে, মই বৰ ভাৱত ওফন্দি উঠিলো। বৰ আলিৰ ওপৰত থকা আমাৰ গাঁৱৰ ওচৰৰে কলেজখনতে নাম লগালোঁ। কলেজীয়া জীৱন আৰম্ভ হ'ল। ইমান মুকলিমুৰীয়া জীৱন-কিতাপ পত্ৰ নিব নালাগে চোলাৰ ভিতৰত এখন বহী, পকেটত কলম এটা- ক্লাছ কৰিলেও কৰিব পাৰে, নকৰিলেও হয়। লগত এজাক গাভৰু ছোৱালী, তজবজীয়া আছিলো বাবে ওপৰ ক্লাছৰ দাদাইহঁতৰ চকুত পৰিলোঁ। ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্যালয়লৈ প্ৰথমে চুচুক চামাককৈ গৈ পিছলৈ মেজত ভৰি দি চাহৰ কাপ আগত লৈ বহিব পৰা হ'লোঁ। ক্লাছ কৰিবলৈ এৰি একতা সভাৰ মিটিং আৰু আড্ডাত বেছি সময় দিয়া হ'লো। কথৰ অকণমান ইফাল সিফাল হ'লেই মোৰ হাত উঠা হ'ল। পিতা আৰু আইৰ পৰা ডকা-হকা দি অনা পইচাৰ বাবে মোৰ পিছে পিছে ঘূৰা সৰু দল এটা হ'ল। আমি বীৰৰ দৰে কলেজৰ চৌহদৰ ভিতৰত বা আলিত ঘূৰি ফুৰোঁ। পঢ়া-শুনা, কিতাপ, ক্লাছ, প্ৰফেচাৰ আদি শব্দবোৰ মোৰ বাবে অচিনাকী হৈ পৰিল। এনেতে আহিল কলেজৰ নিৰ্বাচন, সাধাৰণ সম্পাদক পদৰ প্ৰাৰ্থী দিগন্ত ৰাভা বোলা ল'ৰাটোক মই আৰু মোৰ দলটোৱে সহায় কৰি নিৰ্বাচনত জিকালোঁ। পিছলৈ দিগন্তৰ সকলো কামতে হকা-বাধা কৰিবলৈ ললোঁ- সি মোৰ কথাত উঠা বহা কৰা হ'ল। কলেজীয়া জীৱনৰ দ্বিতীয় বছৰ আমি অধ্যক্ষৰ বিৰুদ্ধে এটা আন্দোলন কৰিলোঁ। আগৰ অধ্যক্ষই অৱসৰ পোৱাত উপাধ্যক্ষজন অধ্যক্ষ হ'ল। তেওঁ নতুন পদবীলৈ আহিয়েই বৰ কাঢ়া নীতি-নিয়ম প্ৰৱৰ্তন কৰিবলৈ ধৰিলে। ক্লাছ চলি থকাৰ সময়ত ছাত্ৰ একতা সভাৰ কোঠাৰ দুৱাৰ বন্ধ কৰি ৰাখিবলৈ আদেশ দিলে। সেইটো কোঠাত চাহ চুৰটৰ পৰা আবেলি চুলাইলৈকে চলে। ক্লাছৰ সময়ত বাহিৰত ঘূৰি ফুৰা দেখিলে মাতি আনি ৰুটিন চাই ক্লাছ কৰিবলৈ পঠিয়াই দিয়া হ'ল। এনেকৈ কলেজ চলে নেকি? আমিবোৰ ভিতৰি খঙে ৰাগে একো নাই হৈ পৰিলোঁ। এনেতে টাউনৰ পৰা আহি আমাৰ কলেজত চাকৰি কৰা পলিটিকেল চাইম্পৰ চাৰজনে বুদ্ধি দিলে, বোলে তেওঁৰ ১৫/১৬ বছৰ চাকৰি হ'ল, তেওঁ অধ্যক্ষ হ'বৰ উপযুক্ত, সেয়ে এই ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষৰ বিৰুদ্ধে আন্দোলন কৰিবলৈ ধৰিলো। সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ভাগ ল'লে

— শ্ৰেণী বিসৰ্জন দিয়া হ'ল, দিনৰ পিছত দিন কলেজ বন্ধ, আমাৰ অঞ্চলৰ আন বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়েও ভাগ ল'লে স্থানীয় ব্যৱসায়ী সন্থায়ো আমাৰ সমৰ্থনত বজাৰ বন্ধ কৰিলে। তেতিয়াহে সকলোৰে গা-লৰিল। চহৰৰ পৰা হাকিম, স্থানীয় আৰক্ষী অফিচাৰ আহি দফাই, আলোচনা কৰিলেহি। আমি আমাৰ দাবীত অলৰ অচৰ হৈ বলোঁ। আমাৰ কলেজৰ শিক্ষক সন্থায়ো সমৰ্থন কৰিলে। এইবাৰ শিক্ষামন্ত্ৰীৰ গা লৰিল। তেওঁৰ প্ৰতিনিধি আহি আমাৰ লগত আলোচনা কৰিলে অৱশেষত আমাৰ দাবী মানি লোৱা হ'ল। আমাৰ পচন্দৰ শিক্ষকজন অধ্যক্ষ হ'ল। এই কথাত বিষমভাৱে লজ্জিত আৰু অপমানিত হৈ আগৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষই চাকৰি এৰি গুচি গ'ল। আমাৰ আন্দোলনৰ সফল পৰিণতিত আমি উৰুলিকৃত হৈ পৰিলো।

এনেতে হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰী পৰীক্ষা আহিল। আন্দোলনত ব্যস্ত থকাত মোৰ পঢ়াই নহ'ল। আন্দোলনৰ মাজত আন এটা ঘটনাও ঘটিল। আমাৰ লগৰ সুপ্ৰীতি বড়ো বোলা ছোৱালী এজনীক মোৰ হঠাতে ভাল লাগিল। তাইৰ স্বভাৱটো বৰ শান্ত আছিল — পঢ়া শুনাতো ভাল আছিল। মই আৰু মোৰ লগৰ দলটোৱে তাইক জোকাই ব্যতিব্যস্ত কৰি পেলালোঁ। তাই প্ৰথমে আমাক এৰাই চলিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল — তাইৰ তেনে কাৰ্যই মোৰ পৌৰুষত আঘাত কৰিলে। মোৰ দৰে কলেজখনৰ ভিতৰতে জাকত জিলিকা, সকলো কামতে আগৰণুৱা ল'ৰা এটাক কি সতৰে তাই নাকচ কৰে। এইবাৰ আন পন্থা ল'লো — তাই অহা যোৱা কৰা বাটত ৰৈ থাকি, জোকাই, অশ্লীল বাক্যবাণ মাৰি, গালৈ চিটি দলিয়াই, সুবিধা পালে গাত হাত দিবলৈ চেষ্টা কৰি তাইৰ জীৱনটো বিষয়ম

কৰি পেলালো। তাই অতিষ্ঠ হৈ পঢ়া শুনা আধাতে এৰি আমাৰ কলেজ এৰি আন ক'ৰবালৈ গুচি গ'ল। মোৰ পৌৰুষৰ দৌৰ গাঁওখনৰ ভিতৰত বা চহৰ চহৰ গোকোৱা ঠাইটুকুৰাৰ কলেজখনৰ ভিতৰত। মই তাইক বিচাৰি নগৈ ছোৱালীৰ কাহিনী ইমানতে ইতি পেলালোঁ। এনেবোৰ ঘটনাৰ মাজতে মই পৰীক্ষা ড্ৰপ দিলোঁ। পৰীক্ষা চলি থকাৰ মাজতে লগৰকেইটালৈ পুৰীয়া পঠিওৱাৰ কামত ব্যস্ত হৈ থাকোতেই মোক আমাৰ গাঁৱৰ নৰেনে মাতিলে। তাৰ স'তে গৈ কলেজৰ বাহিৰৰ চাহৰ দোকানখনত বহোঁতে সি মোক কলে যে মোক উজ্বল দাদাই মাতিছে। শুনিয়ে উচপ খাই উঠিলো— কাৰণ বৰ্তমান চলি থকা মুক্তি যুঁজৰ উজ্বলদা হ'ল আমাৰ পশ্চিম কামৰূপৰ সেনাপতি। প্ৰথমে হতবাক হৈ পিছমুহূৰ্ততে পুলকিত হৈ পৰিলো। উজ্বলদাৰ দৰে এজন ডাঙৰ নেতাই মোৰ দৰে এটাক কলেজৰ ইমানমখা লৰাৰ মাজৰ পৰা বাছি লগ কৰিব খোজাত মোৰ গা সাতখন আঠখন হ'ল। সেইদিনা সন্ধিয়াতে মই নৰেনৰ লগত গলোঁ। আমাৰ গাঁৱৰ সীমাত থকা এৰা পৰলীয়া ঘৰ এটাত নিশা এপৰ হোৱাত সাত/আঠজন ল'ৰাৰ স'তে উজ্বলদা আহিল। উজ্বলদাৰ লগত সেয়ে মোৰ প্ৰথম দেখা ইমানদিনে তেওঁৰ নাম বাতৰি কাগজ আৰু ইন্সাহাৰত দেখি আহিছিলো। মোৰ দৰে নতুন ল'ৰা দহ/বাৰজন আহিছিল। আমাক সম্বোধি উজ্বলদাই বহুত কথা ক'লে। আমাৰ দেশখন পৰাধীন সেই কথাটো আমি নাজানিছিলো, সেই ইয়াণ্ডাবু সন্ধিৰ মতেহে হেনো আমাৰ ৰাজ্যখন ভাৰত দেশৰ তলতীয়া হ'ল। আমি আচলতে এটা স্বাধীন জাতি আৰু আমাৰ স্বাধীন ৰাজ্যখন অলক্ষিত পৰাধীন হৈ পৰিল। আমাৰ ৰাজ্যখন এখন স্বাধীন দেশ কৰাৰ বাবে উজ্বলদাহঁতৰ দৰে বহুত ডেকাই হ'বলগীয়া তয়াময়া ৰণৰ বাবে নিজকে সাজু কৰিছে। আমাক বহুত দিন ধৰি পৰীক্ষা নিৰীক্ষা কৰি তেওঁলোকে স্বাধীনতা ৰণৰ সেনা হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰিলে। সেই নিশা আমি গাঁৱৰ এমূৰৰ ঘৰটোতে থাকিলো— গোটেই নিশা ধৰি বহুত কথা শুনিলো, তাৰে আধা বুজিলো, আধা নুবুজিলো— বুজাৰ ভিতৰত বুজিলো যে ভাৰতীয় সেনা আমাৰ শত্ৰু, এনে শত্ৰুৰ স'তে যুঁজিবৰ বাবে আমি সাজু হ'ব লাগিব। তাৰ বাবে অস্ত্ৰ চলোৱাৰ প্ৰশিক্ষণ ল'ব লাগিব। পিছদিনা আমি ঘৰলৈ ঘূৰি আহিলোঁ।

ঘৰত পিতাকহঁতে কিবা-কিবি সুধিছিল, গোজেৰা মাৰি উত্তৰ দিলোঁ। মনে মনে প্ৰশিক্ষণলৈ যাবলৈ সাজু হৈ টকা পইচা হাত কৰিবলৈ ধৰিলোঁ। প্ৰায় পোন্ধৰ দিনৰ পিছত

আমি কেউটা সাজু হ'লোঁ — ঘৰ এৰিব লাগিব, নিজৰ দেশক ভাল পাবলৈ হ'লে কষ্টকৰ পথত অগ্ৰসৰ হ'বই লাগিব। এদিন পুৱতি নিশা শোৱা পাটিৰ পৰা উঠি আগেয়ে ঠিক কৰি থোৱা কানি-কাপোৰৰ টোপোলাটো লৈ আন্ধাৰৰ মাজেৰে চাইকেল লৈ গাঁৱৰ এমূৰৰ ঘৰটোলৈ গ'লোঁ। কেউটা লগ খাই সেইদিনা জীপ গাড়ীৰে আমি আগবাঢ়িলো— পাহাৰীয়া ৰাস্তা আৰু দুয়ো কাষে ঘন জংঘল, কোন পিনে কিমান দূৰ গৈছিলো মনত নাই। পিছদিনা বিয়লি এটা ৰেলৱে ষ্টেশ্যনত নমাই আমাৰ হাতত ট্ৰেইনৰ টিকট দি নৰেনে ক'লে আমিবোৰ দিল্লীলৈ গৈ আছে, দিল্লী ষ্টেশ্যনত নিৰ্মলদাই লগ কৰিব। জীৱনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে অসমৰ বাহিৰলৈ গৈছিলো— অকণমান ভয় লাগিলেও স্মৃতিও লাগিছিল। দুদিনৰ পাছত দিল্লী পালোগৈ। অচিনাকী ঠাই তথাপি আগতে লগ পোৱা নিৰ্মলদাক লগ পাই ভাল লাগিল। দিল্লীত ঘূৰা-ঘূৰি কৰি সময় নষ্ট নকৰি গাড়ী এখন ভাৰা কৰি আমাক সীমান্তলৈ লৈ যোৱা হ'ল। তাত আমাক সীমান্ত পাৰ কৰাই সিপাৰৰ কেম্পত গটাই দিয়ালৈকে নিৰ্মলদাৰ দায়িত্ব আছিল। আমি সীমান্তৰ ঘৰ পৰা সীমা পাৰ হোৱাৰ কথা আছিল সেইকেইদিনত সেইখিনিতে ব'ৰ্ডাৰ ছিকিউৰিটি ফৰ্চে ঘন ঘনকৈ তালচী চলাবলৈ ধৰিলে। আমাৰ দহ বাৰজনৰ মংগোলীয় চেহেৰাৰ বাবে ধৰা পৰাৰ সম্ভাৱনা আছিল। এসপ্তাহ আমাক নিৰ্মলদাই খুব বুদ্ধি কৰি লুকুৱাই ৰাখিলে। তাত ১০ দিন থাকিও সীমান্ত পাৰ হ'ব নোৱাৰিলো — অৱশেষত ঘূৰি অহাৰ সিদ্ধান্ত ল'লো। অচিনাকী ঠাই, হাতৰ টকা পইচাও শেষ হৈ গৈছিল, দিল্লী ষ্টেশ্যনতে আমাৰ কেউটাৰে ভিতৰত দহ হাজাৰ টকা দিছিল নিৰ্মল দাদাই।

ঘূৰি আহি ঘৰ পালোঁহি। গাঁৱলৈ আহি নিজৰে বৰ আচহুৱা যেন লাগিবলৈ ধৰিলে; আমি কুৰি/পচিশ দিন নাছিলো। আমি নাই বুলি কোনোৱে পুলিচক জনোৱা নাছিল, মুখেৰে একো নকলেও সকলোৱে যেন জানিছিল। ঘূৰি আহি ক'তো মন নবহা হ'ল, পঢ়া শুনাৰ ইতি পৰিল। আনহাতে, কলেজীয়া ল'ৰাৰ সৰু সৰু গুণামিও ভাল নলগা হ'ল। মুক্তি যুঁজৰ সেনানী আমি। হাতত থকা সৰু চিক্‌চিকিয়া ইম্পাতব ধুনীয়া বস্ত্ৰটো চুই দেশৰ প্ৰতি থকা ভালপোৱাৰ উত্তেজনাটো পনি যাওঁ। কিছুমান মানুহৰ বাবে হঠাতে মই দামী হৈ পৰিলো। জনজাতিৰ মুক্তিৰ সপোন দেখা সংগঠনেও মোৰ লগত যোগাযোগ কৰিব ধৰিলে। ৰাজনৈতিক দলবোৰৰ বাবেও মই লোভনীয় টোপ হৈ পৰিলো। লাহে লাহে মই মোৰ দাম

বঢ়ালো। নিৰ্বাচনৰ আগে আগে মই ৰাজনৈতিক দল এটাত যোগ দিলো। আমাৰ দলৰ প্ৰাৰ্থীজন বিধায়ক হ'ল। পিছলৈ মোক বাদদি কোনো চৰকাৰী কাম হ'ব নোৱাৰা হ'ল, স্থানীয় যিকোনো উন্নয়নমূলক আঁচনি মই অনুমোদন কৰো, চৰকাৰী অনুদানৰ হিতাধিকাৰীক মই ঠিক কৰো। চৰকাৰে দিয়া ট্ৰেক্টৰ এখন ভুৱা সমবায় সমিতি এটাৰ নামত আনি মই ঘৰত ৰাখিলোহি। সকলোকে ক'লো — বেংকৰ পৰা ঋণ লৈ কিনিছো। ত্ৰিছ বিঘা মাটিত হাল বোৱাৰ বাহিৰেও লগৰ ৰতন, হলিৰামহঁতৰ মাটিও চহাবলৈ দিওঁ, গাঁৱৰ কোনোবাই বিচাৰিলে ২০০ ৰ পৰা ২৫০ টকালৈকে দিনে লওঁ; ট্ৰেক্টৰ খন অনাৰ পৰা মোৰ দিন ভাললৈ আহিল। আগৰ দৰে পিতা বা আইৰ পৰা ডকাইতি কৰিবলগীয়া নহয়। হাতলৈ অলপ পইচা অহাত মই গাঁৱৰে ছোৱালী এজনীক বিয়া কৰালো। পিতায়ে বাধা দিছিল, বোলে উপাৰ্জন নকৰ, ক'ৰ পৰা খুৱাবি। মই কথাটো কাণ নকৰিলো। বছৰেক নৌ ঘূৰোতেই ল'ৰাৰ বাপেক হ'লো। ডাঙৰটোৰ ডেৰ বছৰতে ছোৱালী এজনী হ'ল। আমি তিনিটা ককাই-ভাই পৰিয়ালসহ পিতাইৰ লগতে। এইবাৰ মোৰ দলত স্থানীয় আৰক্ষী বিষয়া, ঠিকাদাৰ, ৰাজনৈতিক দলৰ দালাল আৰু মোৰ দৰে আধা কেচেলুৱা আঙাৰগ্ৰাউণ্ড বিপ্লৱী কেইটামান। মোৰ দৰে ক্ষন্তেকৰ অস্ত্ৰ লোৱা ডেকাৰ বৰ মান, নতুনকৈ সিপাৰলৈ যোৱা ফুকলীয়া কেইটাৰ মানত মই চিনিয়ৰ। মোৰ জীৱন নদী শান্ত পথেৰে গতি কৰিবলৈ ধৰিলে। হঠাতে মোৰ জীৱনৰ শান্ত নদীত বান আহিল কোনে মোৰ গাঁৱৰ কেলেহুৱাজাকক ক'লে নাজানো যে মোৰ ট্ৰেক্টৰখন চৰকাৰে কোনোৱে নজনা সমবায় সমিতি এটাৰ নামত দিছে। যাৰ কোনো অস্তিত্বই নাই। এইহেন সাধাৰণ কথা এটাতে গোটেই ৰাইজখন জাঙুৰ খাই উঠিল। ৰাজহুৱা সভা পাতি মোক জৱাবদিহি কৰিলে। সৰুৰে পৰা দপদপাই ঘূৰি ফুৰা মই গাঁৱৰ মানুহৰ আগত বুকু ফিল্দাই উত্তৰ দিব নোৱাৰিলো। গাঁৱৰ ৰাইজৰ অস্পৰ্ধাত মই আচৰিত হলো। সিহঁতে কলে যে মই যেন ট্ৰেক্টৰখন ৰাইজক দি দিওঁ। কথা ইমানতে শেষ নহ'ল, সিহঁতমখা গৈ জিলা

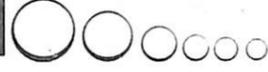
বৰমূৰীয়াৰ ওচৰ পালেগৈ। শুনিলো জিলাৰ বৰমূৰীয়াই মোৰ বিষয়ে তদন্ত কৰিবলৈ আদেশ দিছে। মোৰ সাতাইশ বছৰীয়া জীৱনত ইমাৰ ডাঙৰ আঘাত পোৱা নাই- ময়ো এৰি দিয়া ভকত নহয়, নাও নুবুৰে মানে মই টিঙৰ পৰা নানামোঁ। তদন্তকাৰী বিষয়াই মোক জেৰা কৰিলে, মই সঁচাই-মিছাই চালে বেৰে কোবাই উত্তৰ দিলো। কলো — মোৰ জনপ্ৰিয়তাক আন ৰাজনৈতিক দলৰ কৰ্মীয়ে হিংসা কৰি এনেদৰে বদনাম ৰটিছে। গাঁৱৰ ৰাইজৰ বাবে মই দেহে-কেহে খাটি এনে প্ৰতিদান পালো। কিন্তু তদন্তকাৰী বিষয়াই মই নুবুজা ভাষাত মোৰ লগত কথা পাতিবলৈ ধৰিলে।

তেওঁ ক'লে যে সমবায় সমিতি যে ভুৱা সেয়া তেওঁ ধৰিব পাৰিছে, সেইবাবে মোৰ ভৱিষ্যতৰ ৰাজনৈতিক কেৰিয়াৰৰ স্বাৰ্থত মই সঁচা কথা ক'ব লাগে। হয়তো ভগৱানে মোক সৎ হ'বৰ বাবে এনে সুযোগ দিছে, হয়তো ৰাইজৰ ওচৰত সঁচা কথা ক'লে সাময়িক পৰাজয় হ'ব, কিন্তু ভৱিষ্যতে ডাঙৰ নেতা হ'বৰ বাবে মোক এই ঘটনাটোৱে সহায় কৰিব। আনহাতে, মোৰ দলটোৱে মোক সাৱধান কৰি দিছে যে এনেদৰে সঁচা কথা স্বীকাৰ কৰিলে মোৰ পৰাজয় হ'ব। সদৌ ৰাইজৰ আগত মোৰ লগতে সিহঁতৰো মান নৰ'ব। আমাৰ দলটোৱে সহায় কৰা বিধায়কেও মোক টিঙৰ পৰা নানামিবলৈ কৈছে। কাৰণ এয়া আমাৰ ৰাজনৈতিক দলটোৰ নৈতিক পৰাজয় স্বৰূপ হ'ব। মই বুজিব পৰা নাই। তদন্তকাৰী বিষয়াজনে যিদৰে মোৰ মনৰ গোপন স্থলত পলস পেলাই সাৰুৱা কৰি সততা আৰু নিষ্ঠাৰ এজোপা বৃক্ষ ৰূব খুজিছে তাৰ বাবে মই মোৰ মনৰ গোপন স্থল উদঙাই দিব পৰা নাই। মোৰ চাৰিওকাষে থকা পৃথিৱীখনে মোক সৎ হ'বৰ বাবে প্ৰস্তুত হ'বলৈ সহায় কৰা নাই। মই জানিব পাৰিছো— মই থিয় হৈ থকা ভেটিটো থৰক-বৰক হৈছে। জীৱনত বহু অলি-গলি ঘূৰিলোঁ কেবাটাও এৰাসুঁতি এৰিলো, আজিও মই নাজানো মই কি বিচাৰো বা কি কৰিম— সোঁতত গা এৰি দিয়াই মোৰ স্বভাৱ। সোঁতত ভাঁহিম নে নাভাঁহিম এই কথা চিন্তা কৰিবলৈ মোৰ বুদ্ধি বা ইচ্ছাৰ বৰ অভাৱ। মই কি কৰা উচিত। সন্মুখৰ প্ৰতিবন্ধক মই সুধিলো। দাপোণত জিলিকা মই'টোৱেও একে প্ৰশ্ন কৰিলে।

ক্রমশঃ

ওপঙি ওপঙি এদল শব্দ।

তাতে বাতিটো ঘোলা কণীৰ দৰে
পৰি আছে। দুচকুৰ বাদুত টোপনিতো
উলমি ৰোৱাৰ নামেই নলয়। নাই
নোৱাৰি.... বিচনাখন এৰি দিলো।
কলিজাৰ কৰুণ সুৰ এটা ওলমি ৰ'ল
মোৰ গুঁঠত। কোঠাটোৰ খিৰিকী
এফাল খুলি দিলো। কোঠাটিত
এৰাতি কাঁচি জোনৰ জোনাক
সিঁচৰিত হৈ পৰিল। ক্ৰমাৎ চকুৰ
কোণ দুটিত ভিৰ কৰিলে এজাক
সাগৰীয় বতাহে।

আস...! দীঘলীয়া অতিথিৰ দৰে দুঃখবোৰ পৰি আছে
মোৰ জীৱনৰ বাটত। নিজক প্ৰশ্নৰ কাঠগড়াত তুলি ভাল
নালাগে; তথাপি বেঙা মেলি মেলি আগবাঢ়ি আহে প্ৰশ্নবোৰ,
ভাৰবোৰ, শব্দবোৰ। কোনখিনিৰ পৰা আৰম্ভ হৈছিল
জীৱনটো!! এৰা, বেছি দিন হোৱা নাই। আৰম্ভণিহে মাথোঁ,
কিন্তু খেলি-মেলিৰ যুদ্ধ এখন যে হৈছে ই ধুকপ।

মোৰ মনত পৰিছে এফাঁকি কবিতা,

"Don't touch me
My soul is decaying

The stink might spill into you!" — এৰা

‘নুচুবা মোক মোৰ আত্মাৰ ধ্বংস যজ্ঞ চলি আছে, তোমাৰ
উশাহত সোমাই যাব পাৰে সেই দুৰ্গন্ধ।’ এইমাত্ৰ মই সংকল্প

নীৰজ সোনোৱাল

হৈছে, আজি নিশাটোত মই শোকহীন হ'ম। দুঃখবোৰ ঠেলি
দিম সৌ নীল আকাশৰ ক'জলালৈ। স্মৃতিৰ বাগিত মই মাতাল
হ'ম। স্মৃতিয়ে মোক মনত পেলাই দিব গাঁওখন, উকা এখন
কপাল, এটা বাঁহী, এটা হেৰাই যাব খোজা সুৰ, জানো.....
জানো..... তোমালৈও মনত পৰিব, তথাপি আজি মই নাকান্দিম।
এসাগৰ বিষয়তাৰ বাবে মই আজি সুখী হ'ম।

X O X O X O X O X O X
(২)

ঃ অ' আই মোৰ দেউতা কেনেকুৱা আছিল?
ঃ আজি সাধুহে ক'ম কৈছিলোঁ।
ঃ শুনিম, সাধু শুনিম.. দেউতাৰ সাধু।
ঃ তোৰ দেউতা আছিল গোলমোল কৈ। হাঁহিব নাজানিছিল।
সৰল! কিবা ভাবত বিভোৰ হৈ থাকে। কাকোৱে টান কথা
নুশুনাই। কৰণীয় বিলাক অতি পৰিপাটিকৈ কৰে। গাঁৱৰ
সকলোৰে প্ৰিয় কিন্তু কি হ'ল জানো এদিন ভগৱানৰ প্ৰিয়
কৰি লৈ গ'ল বহু দূৰলৈ। কাহানিও উলটি আহিব
নোৱাৰাকৈ।...

ঃ আই তই কান্দিছ'!

ঃ ক'তা নাই কন্দা!

ঃ ইচ,বৰ!

ঃ এৰা ! সোণ, দেউতালৈ মনত পৰিলে বুকুখন কেনেবা
কেনেবা লাগে অ'!

ঃ আই মই যদি দেউতাক লগ পোৱা হেঁতেন!

ঃ দেউতাই তোক লগ পোৱা হেঁতেন বৰ সুখী হ'লহেঁতেন!
পদূলি মুখৰ বকুল জোপাও প্ৰাণ পালেহেঁতেন, চোতালৰ
দুবৰিবোৰ, ঘৰখন সকলোবোৰ ... অ' সোণ তই টোপনি

যা বুজিছ' টোপনি। দেউতাই সৌ আকাশৰ পৰা কৈছে, টোপনি
যাবলৈ, নহলে কাণ খোৱা আহিব।'

..... দেউতাৰ ছাঁটোকে নেদেখিলো মই। বয়সটো
আগবাঢ়ি আহিল। আইৰ উকা কপালখন চাবলৈ ভয়লগা হ'ল
মোৰ। মই জানিছিলো দুখে আইৰ বুকুত নিগাজীকৈ ঘৰ সাজিছে।
মোৰ এধানমানি বুকুখনত ভাৰবোৰে ভিৰ কৰিলে। আইৰ দুখৰ
ঘৰখনত গম নোপোৱাকৈ ময়ো অতিথি ৰূপে বাট ললো। গাঁৱৰ
ল'ৰা, প্ৰথমতে হাতৰ মুঠিত নাঙলটো ধৰি ল'লো। নাঙলৰ
মুঠিত সুৰ এটা আঁকি দিলো। এখন ন-ঘৰ, তাতে পাৰ হ'ব
জীৱন-যৌৱন। এটা গাঁৱলীয়া সপোন পথাৰৰ সোণালী
আভাসখিনিৰ দৰে।

X O X O X O X O X O X
(৩)

তেজ তপতোৱা উজান বয়স জক্‌মকাই আছিল। কলেজত ভৰি
দিছিলো এদিন। ঘপকৈ এদিন আৱিষ্কাৰ কৰিলো কৰিড'ৰত
এযোৰি কাজল চকু। গাঁৱলীয়া সপোনটো অলপ পৰিধি বঢ়োৱাৰ
কথা ভাৱিলো। সন্তাৱনাৰ গুৰি শিপা অলপ খুচুৰি-মোহাৰি
দিলো... ভালপোৱাৰ ফুলনিত ফুলপাহ ফুলক বুলি। বৰ বেছি
আশা কৰিছিলো নেকি, ফুলপাহচোন মৰহি গ'ল। ভাগি
পৰিছিলো মই সেইদিনা, যিদিনা তাই ওৰণি টানি লৈছিল আন
এজনৰ বাবে। এৰি থৈ গৈছিল এটি পুতলাঘৰ... প্ৰেমৰ। মোৰ
স্ক্ৰুতি নাছিল, যিকণ আছিল নাঙলৰ মুঠিতহে। প্ৰথম কুকুৰা
ডাকত মই বোকাময় হৈছিলো পথাৰত। বেলি চাই কলেজলৈ
গৈছিলোঁ..., আবেলিৰ গোক লৈ ঘৰে ঘৰে কেইটামান ল'ৰা-
ছোৱালীক পঢ়াইছিলো... কিতাপ-পত্ৰৰ খৰচ আহিছিল। ঘৰমুখি
হওঁতে সুৰ এটাই প্ৰায়ে আমনি কৰিছিল, 'জীৱন তই ক'ত!
অলপ যুঁজি চাইছো, নোৱাৰিলে পলাই যাম...।'

X O X O X O X O X O X
(৪)

কেইবাটাও শৰৎ, কেইবাটাও বসন্ত পাৰ হৈ গ'ল। এটা
চাকৰি যোগাৰ কৰি ল'লো, সৰু চাকৰি। প্ৰথমবাৰৰ বাবে অদেখা
আছে কথাটো বিশ্বাস কৰিলো। চাকৰিটো কোনো উৎকোচ
নিদিয়াকৈ পাইছিলো। চাকৰিটোৰ বাবে জীৱনটো অলপ গতি
কৰিলে... হঠাৎ...। আইক খামোচ মাৰি ধৰিলে এটি ব্যাধি।
অৱশেষত আইয়ো নাথাকিল মোৰ কাষত...। ভগা সপোনটোৰ
কাষতে জীৱনৰ একা-বেঁকা ভূগোলখন পৰি থাকিল। ভীষণ

অকলশৰীয়া হৈ পৰিলো মই। শব্দবোৰে আমনি দিয়া হ'ল।
অসুখ— মনৰ অসুখ। জীৱনৰ কিয়দাংশ চপৰা চপৰে খহৰ পৰতে
টুকৰ মাৰিলেহি 'এনিশা' (শৈশৱৰ পৰাই মোৰ কাষতে আছিল,
মইহে নিচিনিলো)। বৰ কষ্ট দিলো তাইক। আজি মহা বিপাণ্ডত
পৰিছো মই এনিশাক কেনেকৈ কওঁ, চিৰ নিশা মোৰ কাষত
থাকি যাবলৈ। মোমায়েকৰ ঘৰত থাকি জীৱনৰ এছোৱা আৰম্ভ
কৰিলে তাই। জীৱনৰ আন এছোৱা আৰম্ভ কৰিবলৈ তাই অহা
কালি চকু মেলা ঘৰলৈ যোৱাৰ কথা, বিয়াৰ যো-জা চলিছে
হেনো। এৰা...! প্ৰায়ে হেৰুৱাই ছোঁ সন্তাৱনাৰ উৎস।
প্ৰাত্যহিকতাৰে স্বপ্নৰ ৰেলগাড়ী আহ-যাহ কৰিছে। কাৰ নিৰ্দেশত
উজুটি উজুটি থেকেচি পৰিছে এই জীৱন! জানিব পোৱাহেঁতেন?
নজনাকৈ উৎসুকতা আমাৰ মৃত্যুমুখী যাত্ৰা। এইদৰেই আমি সুখী
(‘আমি’ নহয় মই)। এই যে উৎসুকতা ...। নজনাকৈ থাকিবোৱা

কথাবোৰ... একধৰণৰ দুখেই। সেমেকা সেমেকা এই প্ৰহৰত
মোৰ উশাহবোৰ কিবা ঘন হৈ পৰিল। নতুনকৈ গঢ়া সপোনৰ
দক্ষপথৰ পৰা ক্ৰমাৎ মই হেৰুৱাইছো, কিবা প্ৰকাৰে স্থিতি হেৰুৱাৰ
এই অগাডেৰাক দমাৰ পৰাহেঁতেন! কিবা যেন উত্তেজনাৰ দুৰাৰ
খুলি মোৰ দুভৰি আগবাঢ়িল সন্মুখলৈ... দুৰৰি গচকি মই
চোতালখন পাৰ হ'লো, পদূলি অভিমুখী দীঘলীয়া বাটছোৱাত
খোজ পেলালো... বালিময় মোৰ পদূলিৰ বাটছোৱা... শৈশৱত
কতবাৰ এনিশাৰ স'তে এই বালিত আশাৰ বালিঘৰ সাজিছে।
এইবাৰ মই নঙলামুখৰ শেৱালী জোপাৰ কাষ পালোঁগৈ...
এইজোপা শেৱালী এনিশাই ৰুইছিল, ৰুই থকাৰ পৰত তাই
মোক কৈছিল, 'যিহে ব্যস্ত মানুহ তই! আমাক জানো মনত
পেলোৱা সময় আছে? যিয়ে নহওঁক শেৱালি ফুলিলে অন্তত
মোৰ কথা মনত পৰিব!' কিয় বাক কৈছিল এনিশা এইবাৰ
কথা মোক? মই গম নোপোৱাকৈ তাইয়ো সপোন দেখিছিল
নেকি? মোৰ দুচকুত খুঁচৰি ফুৰিছিল নেকি কিবা সন্তাৱনা! মই
নঙলা কেইডাল খুলিব লওঁতেই ... এক নাৰীৰ ছায়ামূৰ্তিৰ
কণ্ঠস্বৰত বৈ গ'লো... 'নঙলাকেইডাল ভালকৈ খুলি দে, মই
সোমাই আহো.... তাৰ পাছত ভালকৈ মাৰি দে.... যাতে মই
উভতি যাব নোৱাৰাকৈ..... !!'

ঃ এনিশা !!

ঃ ওঁ।

ঃ মই তোৰ তালৈকে ওলাইছিলো।

ঃ এতিয়া জানো কিবা লাভ!

ঃ এৰা !!

কস্মাতে হোৱা কেইটামান উল্লেখনীয়

আবিষ্কাৰৰ কথাৰে

ধৰ্মেন্দ্ৰ গগৈ
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ
উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগ।

মানৱ সভ্যতাৰ বিকাশ আৰু উত্তৰণৰ দিশত বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ প্ৰভূত অৰিহণা থাকিলেও মানুহৰ অপৰিসীম চিন্তা সাধনাইহে ইয়াক চিৰন্তন ৰূপ দিয়ে। কিছুমান নগণ্য যেন লগা বা বাস্তৱিক ঘটনাৰ আলমতে চিন্তাশীল উদ্ভাৱকসকলে উদ্ভাৱন কৰিছে যুগজয়ী আবিষ্কাৰ বা সূত্ৰ সমূহ। এই আবিষ্কাৰ সমূহে মানৱ সভ্যতা বিকাশত উল্লেখনীয় আৰু তাৎপৰ্যপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে। এই আলোচনাত তুলনাবিহীন তেনে কেইটামান আবিষ্কাৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে।

সামুদ্ৰিক যাত্ৰাৰেই প্ৰমাণ হ'ল পৃথিৱীখন ঘূৰণীয়াঃ

১৪৯২ চনত কলম্বাচ আৰু তেওঁ সহযাত্ৰী সকলে সাগৰেদি যাত্ৰা কৰিছিল। শক্তিশালী বতাহে তেওঁলোকৰ দিশৰ বিচ্যুতি ঘটালে আৰু তেওঁলোক গৈ ক'ত উপস্থিত হৈছিল কোনেও জনা নাছিল। তেতিয়া নাবিক সকলে ভয় খাইছিল যে তেওঁলোকে এনেকৈ আগ বাঢ়ি গৈ থাকিলে পৃথিৱীৰ শেষ সীমান্তত উপনীত হ'ব আৰু তললৈ সৰি পৰি মৰি থাকিব। কেৱল কলম্বাচৰ মনতহে এই ভাৱ নাছিল। তেওঁ তেতিয়া এজাক চৰাই দেখিলে আৰু চৰাই উৰণৰ দিশত জাহাজ নিবলৈ ক'লে। তেনেকৈয়ে তেওঁলোক সাগৰৰ পাৰ পালেগৈ। কিন্তু দেখা গ'ল যে তেওঁলোকে সাগৰৰ পাৰ পালেগৈ। কিন্তু দেখা গ'ল যে তেওঁলোকে যিটো অঞ্চলৰ পৰা যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিছিল পুনৰ আহি সেই একে অঞ্চলতে উপস্থিত হ'ল। এই ঘটনাৰ আলমতেই কলম্বাছে প্ৰমাণ কৰিলে যে পৃথিৱীখন প্ৰকৃততে ঘূৰণীয়া।

অনুবীক্ষণ যন্ত্ৰ আবিষ্কাৰ কৰিলে চছমা দোকানীয়েঃ

এণ্টনি ভেন লিউৱেনহুক ১৬৭৫ চনত আবিষ্কাৰ

কৰি উলিয়াই অনুবীক্ষণ যন্ত্ৰ। নিচেই কম পঢ়া-শুনা কৰি এজন কাপোৰ দোকানীৰ আলধৰা ৰূপে কৰ্ম জীৱন আৰম্ভ কৰে। পাছলৈ নিজাকৈ এখন চছমা দোকান খোলে। তেওঁ চছমাৰ কাঁচ বোৰ ঘাই পিহি নতুনকৈ বিভিন্ন লেন্স তৈয়াৰ কৰিহে বেছি ভাল পাইছিল। এনেকৈয়ে তেওঁ এদিন দীঘল চুঙা এটাৰ ভিতৰত

প্ৰথমে এখন আৰু তাৰ পিছত দুফালে দুখন লেন্স লগাই চালে। তেতিয়া তেওঁ খালী চকুৰে নেদেখা কিছুমান বস্তু দেখিবলৈ পালে। এইটোৱেই আছিল অনুবীক্ষণ যন্ত্ৰৰ প্ৰথম চাপ। এনেকৈয়ে চছমা দোকানীয়ে সাজি উলিয়ালে অনুবীক্ষণ যন্ত্ৰ।

আপেল মাটিত সৰি পৰাৰ চিন্তাতেই মহাকৰ্ষণ তত্ত্ব ব্যাখ্যাঃ

বিজ্ঞানী ছাৰ আই জাক নিউটনে ১৬৮৭ চনত মহাকৰ্ষণ তত্ত্ব ব্যাখ্যা কৰে। গাওঁৰ ঘৰৰ বাগিচাত বহি থাকোতে এদিন নিউটনৰ সন্মুখত এটা আপেল সৰি পৰিলে। তাকে দেখি তেওঁ বৰ চিন্তিত হ'ল যে আপেলটো তললৈ সৰি পৰিল, সিনো ওপৰলৈ গুচি নগ'ল কিয়? নিউটনে এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচাৰিবলৈ ধৰিলে আৰু ইয়াৰ

পৰাই তেওঁ আবিষ্কাৰ কৰিলে যে আপেলটো পৃথিৱীখনে

নিজৰ গাৰ ফালে টানি আনিছে। অকল আপেলটোৱেই নহয় “বিশ্বৰ প্ৰতিটো পদাৰ্থকণাই এটাই আনটোক আকৰ্ষণ কৰে আৰু এই আকৰ্ষণ বল কণা দুটাৰ ভৰৰ পূৰণফলৰ সমানুপাতিক আৰু দূৰত্ব ব্যস্তানুপাতিক।” এয়াই হ'ল নিউটনৰ বিখ্যাত মহাকৰ্ষণ তত্ত্ব।

বেলুনত গৰম বতাহ ভৰাই আকাশ জয়ৰ পথ প্ৰশস্তঃ

ফ্ৰান্সৰ জেকুইছ ইটিয়েনি মন্টগলফিয়েৰ (Jacques Etienne Montgolfier) আৰু যোছেফ মাইকেল মন্টগলফিয়েৰ (Joseph Michale Montgolfier) নামৰ দুজন ভাই-ককায়ে দেখিলে যে জুই ধোঁৱা উৰি গৈ আকাশত মেঘৰ সৃষ্টি কৰে। এই ঘটনাৰ পৰাই তেওঁলোকৰ মনত বেলুন উৰুৱাৰ কথা আহে। ইয়াৰ বাবে তেওঁলোকে ডাঙৰ কাগজৰ মোনা এটাত গৰম বতাহ ভৰাই উৰোৱাবলৈ চেষ্টা কৰে। ১৭৮৩ চনৰ ৫ জুনত তেওঁলোকে ১০০ ফুট উচ্চতালৈ বেলুন উৰোৱাবলৈ সক্ষম হয়। এনেকৈয়ে আকাশ জয়ৰ প্ৰথম প্ৰচেষ্টাৰ শুভাৰম্ভ ঘটে।

বাৰী কৰা চখৰ পৰাই জীৱৰ বংশানুক্ৰম সম্পৰ্কে সূত্ৰ উদ্ভাৱনঃ

গ্ৰেগৰ ঘোহান মেণ্ডেলে ১৮৬৬ চনত জীৱৰ বংশানুক্ৰম সম্পৰ্কে এক সূত্ৰ উদ্ভাৱন কৰে। তেওঁ গীৰ্জাৰ চৌপাশে এখন বাৰী পাতিছিল আৰু তাত মটৰ মাহৰ গছ ৰুইছিল। গছ-গছনিৰ লগত তেওঁ জীৱিকা বা শিক্ষাৰ কোনো

সম্পৰ্ক নাছিল।

মটৰ মাহৰ গছবোৰ আপডাল কৰি আৰু বাৰীখন পাতি খুব আনন্দ পাইছিল। কিন্তু তেওঁ দেখিলে যে এচাম মটৰ মাহৰ গছৰ পৰা পিচৰ চাম গছলৈ আগৰচাম গছৰ দোষ-গুণ বৈশিষ্ট্যবোৰ এক বিশেষ নিয়মেৰেহে যায়। মেণ্ডেলে এচাম মটৰ মাহৰ গছৰ পৰা পিচৰ চাম

গছলৈ কেনেকৈ দোষ-গুণ বৈশিষ্ট্যবোৰ যায় তাকে পৰীক্ষা কৰিবলৈ ধৰিলে। মটৰ গছক লৈ কৰা মেণ্ডেলৰ সেই পৰীক্ষা পিছত মেণ্ডেলৰ সূত্ৰ হিচাপে বিখ্যাত হয়।

এজন বীমা এজেন্টে সাজি উলিয়ালে আধুনিক কলমঃ

লুই এড্ৰছন ৱাটাৰমেন আছিল এজন বীমা এজেন্ট। এবাৰ তেওঁ সেই সময়ত ব্যৱহাৰ কৰা কলম দোৱাতৰ পৰা সবহকৈ চিয়াঁহী পৰি জীৱন বীমা কাগজ এখন নষ্ট হয়। ফলত তেওঁ এজন ধনী গ্ৰাহকক হেৰুৱায়। তেওঁ তেতিয়া মনত বৰ আঘাত পালে আৰু চিয়াঁহী নিগৰি ওলাব পৰা কলম এটা সাজি উলিয়াবলৈ চিন্তা কৰিবলৈ ধৰিলে। ৱাটাৰমেনে বহুবাৰ চেষ্টা কৰি শেষত এজন ধৰ্ম্মপাত খেতিয়কৰ ঘৰৰ বাৰাণ্ডাত বহি বহি ১৮৮৪ চনত প্ৰথম জিভা থকা কলম সাজি উলিয়ায়। এনেকৈয়ে এজন বীমা এজেন্টে আধুনিক কলম সাজি উলিয়ায় এক নতুন দিগন্তৰ সূচনা কৰিলে।

গীৰ্জাৰ ঘৰত আবিষ্কাৰ হ'ল পেণ্ডুলামৰ সূত্ৰঃ

বিজ্ঞানী গেলিলিঅ'ই ১৬৮১ চনত কোনোবা এটা দিনত গীৰ্জা ঘৰত প্ৰাৰ্থনা সভাত যোগদান কৰিছিল। প্ৰাৰ্থনা কৰি থাকোঁতে হঠাৎ গীৰ্জাৰ চিলিঙলৈ চকু গ'ল। তেওঁ দেখিলে বতাহত গীৰ্জাৰ ওলমা লেম এটা ইফালৰ পৰা সিফাললৈ দুলি আছে। ই এটা সাধাৰণ ঘটনা কিন্তু গেলিলিঅ'ৰ চিন্তাশীল মনটোৱে যেন কিবা এটা কৈ উঠিল। লগে লগে তেওঁ নিজৰ হাতৰ নাড়ীৰ গতিৰ লগত ওলমা লেমটোৰ দোলন কাল জুখি চালে। তেওঁ দেখিলে যে লেমটোৱে ইফালৰ পৰা সিফাললৈ যাওঁতে প্ৰত্যেক বাৰতে সমান সময় লৈছে। ইয়াৰ পৰাই গেলিলিঅ'ই আবিষ্কাৰ কৰিলে যে যিমনেই খৰকৈ লেমটো দুলি নাথাকক কিয় ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ যাওঁতে লেমটোৱে সমান সময়েই ল'ব। ইয়াৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিয়েই গেলিলিঅ'ই আবিষ্কাৰ কৰিলে পেণ্ডুলামৰ সূত্ৰ।

এনেদৰে মন কৰিলেই দেখা যাব যে মানুহৰ বিকাশশীল সভ্যতালৈ অৰিহণা আগবঢ়োৱা এনে কিছুমান আবিষ্কাৰে মানুহৰ জীৱন আৰু জগত সম্পৰ্কে ন ন চিন্তাৰ অৱকাশ আনি দিছিল। যাৰ ফলস্বৰূপে বিজ্ঞানে আজি চাপে চাপে আগবাঢ়ি যাবলৈ সক্ষম হৈছে। এক কথাত সূক্ষ্ম চিন্তা আৰু অনুধাৱন শক্তিৰ বিচক্ষণতাই আনি দিছিল নানানটা সম্পদ আৰু সূত্ৰ আবিষ্কাৰৰ প্ৰশস্ত পথ। ❖

নিৰন্ধৰ শিৰোগামা

অশান্তিৰ আঁৰে আঁৰে

জীৱনে দি যোৱা নিয়মেৰে আমি
অবিৰত ভাৱে যাত্ৰা কৰি আছো
বহু ভুল শুদ্ধ মাজেৰে। তথাপিও
জীৱনৰ জ্যোতিৰে পোহৰাই
গ'লে এদিন হয়তো হাঁহি হাঁহি
জীৱনৰ শেষ মহত্বকনো
আনন্দৰে পাৰ হ'ব।

অনুপম দেউৰী
স্নাতক বাণিজ্য শাখা
দ্বিতীয় বৰ্ষ

ভুল পথেৰে পৰিচালনা কৰাৰ বাবেহে।

আইনৰ সীমাবদ্ধতাক আওকান কৰি বিনা দ্বিধাৰে ঘূৰি
ফুৰা বহু অপৰাধী অপৰাধীৰ তালিকাখনৰ পৰা আঁতৰি আছে।
ক্রমান্বয়ে সেই বাবে বাঢ়ি গৈ আছে অপৰাধ। তথাপিও আইন
নিমাত কিয়? য'ত দেখিবলৈ পাওঁ বন্ধকেই ভঙ্ককৰ ৰূপ লয়
তেনে চৰকাৰ বা আইনে সমাজৰ একো উন্নতি নতুবা শান্তি
আনিব নোৱাৰে।

সুখৰ সৈতে আজিৰ মানুহৰ ঘনিষ্ঠতা নাই। এটা পাবলৈ
খোজে প্ৰতি দুখৰ হতে মিতিবালি হয়। জীৱন সচাঁয়ে যি নিজেই

বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিৰ যিমনে
জটিল যন্ত্ৰৰ প্ৰচলন নাই বা
উদ্ভাৱন নহওক কিয় সিমনেই
মানৱীয় সভ্যতাই অত্যাচাৰ,
লুণ্ঠন, চুৰ, ডকাইত, মাৰপিত,
হত্যা, ধৰ্ষণ আদি অতি ঘৃণনীয়
ধংসাত্মক ঘটনাবোৰ সংঘটিত
কৰিবলৈ অলপো কুঠাবোধ কৰা
নাই। বিজ্ঞান দায়ী নহয়, দায়ী
সমাজে যান্ত্ৰিকতাক অপব্যৱহাৰ
অৰ্থাৎ ভুল পথেৰে পৰিচালনা
কৰাৰ বাবেহে।

একবিংশতম শতিকাৰ দুৱাৰ দলিত খোজ দিবলৈ
যাওঁতে সমাজখনৰ কিমান পৰিবৰ্তন হৈছে মন কৰিবলগীয়া।
সমাজ এখন পৰিবৰ্তনৰ লগে লগে বাঢ়ি আহিছে ধ্বংসৰ
জোঁৱাৰ।

লেখ নাই হিচাপ কৰি উলিওৱাৰ কেউফালে কেৱল
অপৰাধ হত্যা, হিংসা, ধৰ্ষণ, মাৰপিট আদি বে-আইনী
কাৰ্যকলাপবোৰ দেশৰ চুকে-কোণে সংঘটিত হৈয়ে আছে।
এনেভাবে আগবাঢ়ি যাব ধৰিছে যে কব নোৱাৰকৈ সমাজখনত
অশান্তিময় ধ্বংস যজ্ঞ চলিব ধৰিছে। অতি ঘৃণনীয় অপৰাধ বোধৰ
মাজত আমাৰ পৰিচয় ঘটিছে। সমাজখনে কলুষিত ৰূপ লোৱাত
মূলতে যুৱ সমাজেই দায়ী এনে নহয়, সমাজৰ সকলো পক্ষই
ইয়াৰ মূল দায়ী। অপৰাধ সকলোৰে মাজতে সীমাবদ্ধ হৈ আছে।

বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিৰ যিমনে জটিল যন্ত্ৰৰ প্ৰচলন নাইবা
উদ্ভাৱন নহওক কিয় সিমনেই মানৱীয় সভ্যতাই অত্যাচাৰ, লুণ্ঠন,
চুৰ, ডকাইত, মাৰপিত, হত্যা, ধৰ্ষণ আদি অতি ঘৃণনীয় ধংসাত্মক
ঘটনাবোৰ সংঘটিত কৰিবলৈ অলপো কুঠাবোধ কৰা নাই।
বিজ্ঞান দায়ী নহয়, দায়ী সমাজে যান্ত্ৰিকতাক অপব্যৱহাৰ অৰ্থাৎ

বিশাল একো একোটা নুবুজা সংজ্ঞা। জীৱনক সুখৰ সন্ধান দিব
খোজেতে যাত্ৰা কৰিব লগা হয় দুখৰ পথেৰে। কোনোবাই
জীৱনক দিব খুজি আৰু কোনোবাই জীৱনৰ পৰা পাব খুজি
হাহাকাৰ কৰিব লগা হৈছে। তথাপিও ক'তো শান্তি নাই।

মানুহ যিমনেই শিক্ষিত হৈছে বুলি ধাৰণা কৰা হৈছে
সিমনেই অশান্তিময় পৰিঘটনাই সমাজখনক কলুষিত ৰূপ
লোৱাত অৰিহণা যোগাইছে। আদিম যুগতো হয়তো এনে এটা
পৰিস্থিতি হোৱা নাছিল যিটো পৰিস্থিতি আজি দেখিবলৈ পোৱা
গৈছে চৌদিশ কেৱল অশান্তি। আজি আমি যিটো যুগত থিয়
দিছো স-গৌৰবেৰে ক'ব ধৰিছো আমি আধুনিকতা।
আধুনিকতাৰ নামত যে আমি সমাজখনক কলংকৃত ৰূপ লোৱাত
অৰিহণা যোগাই আহিছো কথাটো লাহে লাহে প্ৰমাণ দি আহি
আছে। শুদ্ধ প্ৰমাণ হিচাপে দৈনিক বাতৰি কাকত নতুবা আমাৰ
ওচৰে পাজৰে দেখি অহা অপৰাধৰ ঘটনাবোৰে আমাক উপলদ্ধি
কৰিবলৈ শিকাইছে আমি কোন দিশে গৈ আছে। কোনখিনিত
এৰিলে আৰু কোনখিনি সামৰি ললে এখন শান্তিময় শুদ্ধ সমাজ
গঢ়িব পাৰো তাক বিচাৰ কৰি চাবলৈ আমাৰ আহৰিয়েই নাই।
যিখিনি কথা বহল ভাৱে এতিয়াও কোনো বিচাৰ কৰি চোৱা
নাই তেওঁলোকে সমাজখনক বহল দৃষ্টিৰে চাবলৈ এতিয়াও বহু
বাকী আছে। নৈতিক আচৰণ, মানৱীয় গুণ আদিৰ হঁতে আমি
ক্ৰমাৎ আতঁৰি ফুৰিব ধৰিছো কিয়? দিনে দিনে আমি সমাজৰ
দ্বায়বদ্ধতাক আওকান কৰি ফুৰিছো কিয়? মানুহে মানুহক বুজিব
পৰা শক্তিকণ কিয় হেৰুৱাই পেলাব ধৰিছে। ইয়াৰ বাবে দায়ী

কোন? এইয়া কাৰ দোষ? আমি নিজেই বুজিব লাগিব। শিক্ষা-
গুৰু, মা-দেউতা, বাই-ভনীৰ প্ৰতি অনুগত্য, দয়া, ভক্তি, মৰমৰ
অবিহনে এই সমাজ কেতিয়াও স্বচ্ছ, নিকা আৰু শুদ্ধ পথেৰে
আগবাঢ়ি যাব নোৱাৰে।

জীৱনে দি যোৱা নিয়মেৰে আমি অবিৰত ভাৱে যাত্ৰা
কৰি আছো বহু ভুল শুদ্ধ মাজেৰে। তথাপিও জীৱনৰ জ্যোতিৰে
পোহৰাই গ'লে এদিন হয়তো হাঁহি হাঁহি জীৱনৰ শেষ মহত্বকনো
আনন্দৰে পাৰ হ'ব।

আহক, আমি এনে এখন সমাজ গঢ়ো যিখন সমাজত
সুখ, শান্তি, সমৃদ্ধি আৰু আনন্দৰ জেউতিৰে আলোকময় কৰি
তোলোহঁক জীৱনৰ পোহৰে। ❖

'আমি আধুনিক বিশ্বৰ লগত সমানে খোজ পেলাব নোৱাৰিম যদিহে
আমি ডাঙৰ কাৰখানাৰ ক্ষেত্ৰত হওক নাইবা ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগৰ বাবেই
হওক শেহতীয়া নিৰ্মাণ শৈলী গ্ৰহণ নকৰো আৰু যদি আজিৰ পৃথিৱীত
পাব পৰা নতুন নতুন শক্তিৰ উৎসসমূহৰ উপযুক্ত প্ৰয়োগ নকৰোঁ'

— জৱাহৰলাল নেহেৰু।

কলেজীয়া জীৱনৰ অভিজ্ঞতা

দিপিকা বৰুৱা
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

“অনন্ত অপাৰ মহা শব্দ শাস্ত্ৰৰ মহাসিন্ধু মনি
আমি আহৰণ কৰোঁ জ্ঞানৰ অমৃত।
মহা মহা জীৱনৰ গৰিমাৰ সৌধ বচোঁ
ৰামধেনুৰ বহনেৰে জীৱন বোলাই”।

ছাত্ৰ জীৱনৰ আটাইতকৈ মনোমোহা বঙে বসে উপচি
পৰা মধুৰ স্ব-প্ৰণালীৰ আৱেশৰ ভৰপূৰ বৈচিত্ৰময় সময়ছোৱাই
হৈছে কলেজীয়া জীৱন। কলেজীয়া জীৱন আনন্দোচ্ছল,
মাধুৰ্য্যপূৰ্ণ আশা- আকাঙ্ক্ষাৰ সোণালী বঙেৰে ৰঙীন, ৰামধেনুৰ
বিচিত্ৰতাৰে বৰ্ণালীময় এইছোৱা কালত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মন হয় দিগন্ত
প্ৰসাৰী, ভাব হয় পৰ্বতীয়া জুৰিৰ দৰে লয়লাস গতিময়, ছন্দোময়,
অনুভূতিময় আৰু সুন্দৰ ভৱিষ্যত জীৱনৰ মহান আদৰ্শৰ
আৰম্ভণি, উদ্দীপনা আৰু অনুপ্ৰেৰণাৰে সমুজ্বল। এই বিচিত্ৰ
সময়ছোৱা নতুন নতুন সপোন ৰচনা কৰাৰ, নতুন মধুময় কল্পনা
কৰাৰ সময়। এনে এচোৱা সময়ৰ মধুৰ অবিষ্কাৰণীয় স্মৃতি, মানৱ
জীৱনৰ সমগ্ৰ কালছোৱাত হৈ ৰয় চিৰ সেউজীয়া বৰ্ণালীৰ
সাতোৰঙৰ দৰেই সৌন্দৰ্য্যময় জীৱনৰ আকাশত গঢ়িব খোজা
ইন্দ্ৰধনুৰ বাবে-বহনীয়া ৰঙৰ মেলাত মন-ময়ূৰীয়ে পেখম ধৰি
ধৰি নাচোনৰ মূৰ্ছনা তোলা এই সময়ছোৱা অফুৰন্ত, আবেগৰ
সীমাহীন পাৰাপাৰ।

ভৱিষ্যতৰ কৃতকাৰ্য্যতা পূৰ্ণ, সুন্দৰ জীৱন গঢ়াৰ
কৰ্মশালা কলেজসমূহ, বিদ্যাৰ্থী সকলৰ সাধনাৰ একোখন মহা
আশ্ৰম। এই মহা আশ্ৰমৰ নিয়াৰিত গঢ়ি উঠে ভৱিষ্যতৰ
সম্ভাৱনাময় একোটা মহান জীৱন। কেতিয়াবা বহুতো

বিদ্যাৰ্থীয়ে বিপৰ্য্যয়ৰ সন্মুখীন হয়, বেগিং নামৰ মহামাৰীটোৰ
কবলত পৰি। বহুতৰ বাবে বেগিং এক বিভীষিকা। এই
বিভীষিকাৰ মাজত মানসিক ভাৰসাম্য হেৰুৱাই দুই এক
বিদ্যাৰ্থীয়ে শিক্ষা জীৱন ইমানতে সমাপ্তি ঘটোৱাৰ উদাহৰণো
বিৰল নহয়। প্ৰকৃত পক্ষে বেগিং এক নিৰ্দোষ ধেমালীহে হোৱা
উচিত। ইয়াৰ পাছৰ পৰ্য্যায়টো কিন্তু আদৰ্শীয় আৰু অতিশয়
সৌহাৰ্দপূৰ্ণ। কলেজত পুৰণি বিদ্যাৰ্থী সকলে নৱাগত সকলৰ
দ্বাৰা আদৰ্শ আবেগ আৰু অনুভূতিৰে আগবঢ়াই নি আদৰ্শ
জনোৱা অনুষ্ঠানটি মহামানৱৰ মহাসাগৰত মহা মিলনৰ মনোৰম
নিদৰ্শন।

কলেজসমূহ উচ্চ জ্ঞানৰ মন্দিৰ। উচ্চ শিক্ষাৰে শিক্ষিত
উচ্চ অৰ্হতাসম্পন্ন অধ্যাপক সকলৰ উচ্চ মানৰ শিক্ষাদান কাৰ্য্যই
এই জ্ঞান মন্দিৰ জ্যোতিময় কৰি তোলে। সেই জ্যোতিৰ
আলোকে বিদ্যাৰ্থীসকলক বিমোহিত কৰে। তেখেতসকলৰ উচ্চ
জ্ঞানজ্যোতি বিকশিত হয় বিদ্যাৰ্থীসকলৰ জীৱনত। বিদ্যাৰ্থীৰ
হৃদয় ফুলনিৰ ফুলৰ কলিটো সেই জ্যোতিৰ পৰশত মুকলি হয়।
এদিন ৰূপে-ৰূপে, গন্ধে-স্পৰ্শে জাতিস্কাৰ হৈ সৌন্দৰ্য্য মাধুৰীয়ে
সু-শোভিত হয়। তাৰ সৌৰভ বিয়পি পৰে মানৱসাগৰত। সেই
মানৱ সাগৰ জক্ৰমকীয়া হৈ হাজাৰ হাজাৰ গোলাপ, তগৰ,
কমলৰ মহা সমাবেশত।

সোণত সুৰগা চৰায় কলেজ সপ্তাহ, বাণীবন্দনা,
সাংস্কৃতিক সমাৰোহ আদি বাবে বহনীয়া অনুষ্ঠানেহে। সেইবাবে
অধ্যয়নৰ সেই সময়ছোৱা কেৱল জ্ঞান আহৰণৰ বিস্তীৰ্ণ কলা

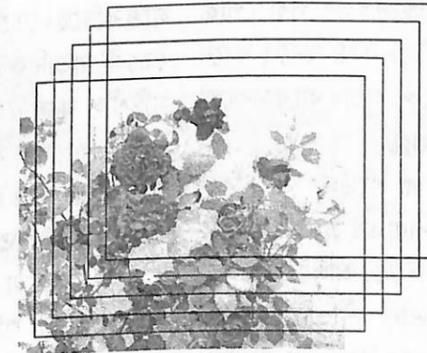
ক্ষেত্ৰই নহয়, ই হৈ পৰে নিজকে স্বকীয় প্ৰতিভা আৰু গুণৰাজিৰে
জকমকীয়া কৈ সজোৱাৰ। আমি কৈ উঠিবলৈ বাধ্য হওঁ —

“মুকলি হওঁক মুকলি হওঁক বিশ্বত
অকণ অকণ আমাৰ মন”

সেইবাবে কলেজত অধ্যয়নৰ কালছোৱা প্ৰতিজন বিদ্যাৰ্থীৰ বাবে
হৈ পৰে বৰ মোহনীয়, অতি আপুৰুগীয়া আবেগ বিজড়িত।
কলেজসমূহ বিদ্যাৰ্থীৰ তীৰ্থক্ষেত্ৰ হোষ্টেলৰ আকৰ্ষণ আৰু অধিক
মোহনীয়। বিভিন্ন অঞ্চলৰ, বিভিন্ন জাতি, সম্প্ৰদায়ৰ বিদ্যাৰ্থীৰ
মিলনৰ ই এক মনোৰম ক্ষেত্ৰ। ইয়াত ধনী-দুখীয়া, উচ্চ-নীচ
ধৰ্ম সম্প্ৰদায়ৰ সংকীৰ্ণ বিচাৰ বিবেচনাৰ ঠাই নাই ইয়াত ঠাই
পাই উচ্চ ভাৱ চিন্তা উচ্চ আদৰ্শ আৰু মহান মানৱতাই। হোষ্টেলৰ
প্ৰতিটো কোঠা, প্ৰতিটো চুক-কোণৰ লগত নিবিড় ভাৱে জড়িত
হৈ পৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল। হোষ্টেল মিলনৰ স্বৰ্গ ইয়াত গঢ়ি উঠে
উদাৰতা, কৰুণা, সহানুভূতি সংমিশ্ৰিত এক বিশাল হৃদয় সাগৰ।

শিক্ষা জীৱনৰ আটাইতকৈ মনোৰম আৰু কল্পনাৰ
দিগন্ত প্ৰসাৰী ভাৱ ধাৰাৰে সমৃদ্ধ এই সময়ছোৱাৰ সদব্যৱহাৰ
আৰু জীৱনটোক সঠিক আৰু সত্য সুন্দৰ পথত পৰিচালনাৰ
ওপৰতে আমাৰ সুন্দৰ মহীয়ান জীৱন নিৰ্ভৰশীল। কল্পনাৰ
সোণৰ প্ৰতিমা গঢ়ি তাৰ সৌন্দৰ্য্য মুগ্ধ হৈ আমি জীৱনৰ জয়গান
গাওঁ এই সময়ছোৱাতে।

সত্যম শিৱম সুন্দৰম— এই সনাতন সত্যক উপলব্ধি কৰা যায়
এই সময়ছোৱাতে। গতিকে এই সময়ছোৱাই আমাৰ জীৱনলৈ
কঢ়িয়াই আনক অনাবিল আনন্দৰ মধুৰ প্ৰশান্তি। ❖

নতুন বছৰৰ বাবে কাৰ্ড আৰু

এছ এম এছ

মনোজ উৰাং
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

নতুন বছৰ মানেই হ'ল শুভকামনাৰ আদান-প্ৰদান। প্ৰত্যেকেই প্ৰিয়জনলৈ জনায় নতুন বছৰ সুখময় হোৱাৰ আনন্দময় হোৱাৰ শুভেচ্ছা তথা মৰম চেনেহ আশিস নিৰ্মালী। আপোনজনৰ পৰা পোৱা শুভকামনাই বিগত দিনৰ হতাশ-বিষাদ পাহৰি নতুন আশা, নতুন প্ৰতিশ্ৰুতি, নতুন দিনক আদৰিবলৈ প্ৰেৰণা যোগায়। সেইদৰেই প্ৰাচীন কালৰে পৰা চলি আহিছে মানুহৰ মাজত শুভকামনাৰ আদান-প্ৰদানৰ প্ৰক্ৰিয়া।

গ্ৰীটিংছ কাৰ্ডৰ অসমীয়া প্ৰতিশব্দ হ'ল- 'শুভেচ্ছা পত্ৰ'। সাধাৰণ অৰ্থত গ্ৰীটিংছ কাৰ্ড হৈছে নতুন বছৰৰ আগমনৰ বাৰ্তাবাহক। যিকোনো উৎসৱৰ প্ৰাক মুহূৰ্তত কাৰ্ড বা শুভেচ্ছা পত্ৰ পঠিওৱাৰ পৰম্পৰা বৰ পুৰণি। প্ৰথমে হাতেলিখা গ্ৰীটিংছ কাৰ্ড ফ্ৰান্সত প্ৰচলিত হৈছিল যদিও ইয়াৰ জনপ্ৰিয়তা বৃদ্ধি পায় ইংলেণ্ড আৰু আমেৰিকাত। গ্ৰীটিংছ কাৰ্ড নৱবৰ্ষৰ আগমনৰ লগে-লগে বন্ধু-বান্ধৱ তথা শুভাকাংক্ষীসকলৰ পৰা পোৱা একো একোখন শুভেচ্ছা পত্ৰ বা গ্ৰীটিংছ কাৰ্ড মনলৈ আনে নতুন নতুন ভাৱ। নতুন বছৰৰ শুভেচ্ছা পঠোৱাৰ বাবে সকলো বংশৰ লোকৰেই প্ৰথম পছন্দ গ্ৰীটিংছ কাৰ্ড।

আগত আছিল গ্ৰীটিংছ কাৰ্ড বা শুভেচ্ছা পত্ৰ। কিন্তু এতিয়া আহিল মোবাইলৰ জৰিয়তে পোৱা এছ এম এছ সেয়াই কাৰ্ডৰ আসনখনত অধিপত্য বিস্তাৰ কৰিলে। আগতে ১০ দিন বা ১৫ দিনৰ আগতে পঠিয়াব লগা শুভেচ্ছাবাণী। কিন্তু এতিয়া মাত্ৰ আঙুলি এটা টিপাত মিনিটতে পায়গৈ প্ৰিয়জনৰ কাষলৈ। এই ক্ষেত্ৰত কাগজৰ গ্ৰীটিংছ কাৰ্ডলৈ এছ এম এছ সেৱাত খৰচৰ মাত্ৰাও কম হোৱাৰ বাবে আধুনিক মানুহে ইয়াক আদৰিও লৈছে।

আনহাতে, ইন্টাৰনেট সেৱাও এতিয়াৰ সদাব্যস্ত মানুহৰ সময় তথা খৰচৰ পৰিণাম ৰাহি কৰিব পাৰিছে। কাৰণ, কাগজৰ

কাৰ্ড এখন কিনা টকা আৰু তাত খৰচ কৰা সময়বোৰ আমি ইন্টাৰনেট যোগে লাভ কৰা ইলেকট্ৰনিক কাৰ্ডৰ সহায়েৰে একেলগে বিভিন্নজনক শুভেচ্ছা জনাব পাৰি। ইয়াৰ বাবে গ্ৰীটিংছ কাৰ্ডৰ বিভিন্ন কোম্পানীবোৰে তেওঁলোকৰ ৱেবছাইটবোৰত অসংখ্য বং আৰু ডিজাইনৰ নিউ ইয়েৰ্ছ কাৰ্ড সঞ্চিত কৰি ৰাখে। ইয়াৰ পৰা নিজৰ ইচ্ছামতে কাৰ্ড পছন্দ কৰি ইমেইল যোগে পৃথিৱীৰ যিকোনো প্ৰান্তলৈ পঠিয়াব পাৰি। গতিকে এই যোগত ইমানবোৰ সুবিধা যিহেতু মানুহে মোবাইল, ইন্টাৰনেটৰযোগে লাভ কৰিছে। তেনে ক্ষেত্ৰত গ্ৰীটিংছ কাৰ্ডৰ চাহিদা কম হোৱাটো তেনেই স্বাভাৱিক। গ্ৰীটিংছ কাৰ্ডবোৰত পৰিস্ফুট হৈ কোনোজনৰ সৃষ্টিশীল মনৰ কথা। কিন্তু, এতিয়াৰ মেছেজবোৰ এই সুবিধা থাকিলেও সেয়া সীমিত। এই মেছেজ বোৰত নাথাকে কোনো আবেগ-অনুভূতি। কিন্তু গ্ৰীটিংছ কাৰ্ডত লিখা এই অন্তৰৰ কথা একান্তই ব্যক্তিগত সেয়া থাকে মাথো প্ৰিয়জনৰ ওচৰত।

কিয়নো আপোনাৰ জানো মন নাযায় নে আপোনাৰ প্ৰিয়জনৰ এটা শাৰী আচুতীয়াকৈ লিখিবলৈ অথবা প্ৰিয়জনৰ পৰা পোৱা এযাবী মৰম বাণী অন্তৰৰ নিভৃত কোণত সংগোপনে সাঁচি ৰাখিবলৈ। সেই কাৰণে আহক এইবাৰ মই আৰু আপুনিও নতুন বছৰত এটা ৰেডিমেড এছ এম এছৰ পৰিৱৰ্তে নিজৰ আত্মাৰে লিখা অন্তৰৰ শুভকামনাৰে এখনি গ্ৰীটিংছ কাৰ্ড প্ৰদান কৰো প্ৰিয়জনৰ সৈতে। ❖

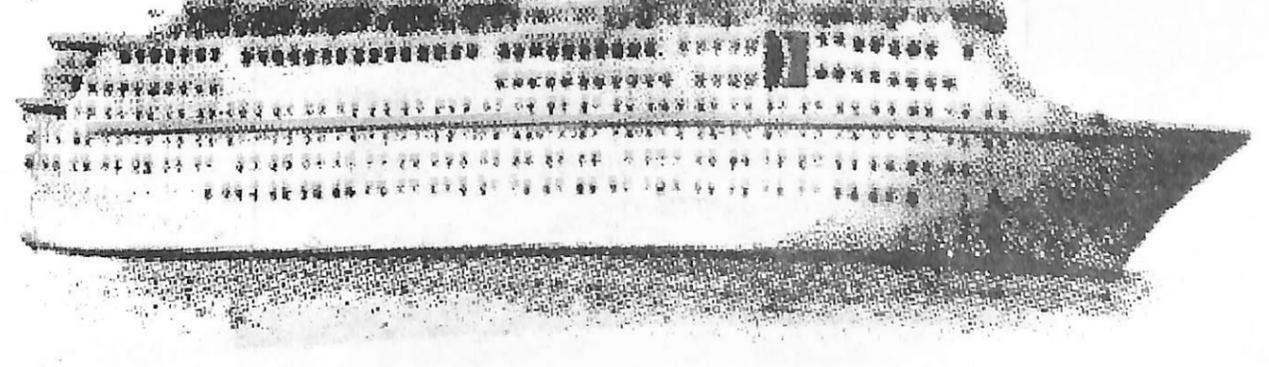
সামুদ্ৰিক দুৰ্ঘটনা টাইটানিক

লিপিকা গগৈ
উচ্চতৰ মাধ্যমিক
দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা শাখা)

জীৱশ্ৰেষ্ঠ মানুহেই যে বিশ্বত চিৰদিন বিজয়ী হৈ থাকিব, সেয়া সত্য নহয়। মানুহে কেতিয়াবা প্ৰকৃতিৰ লগত ভয়ঙ্কৰভাৱে পৰাজিত হ'ব লগা হয়। পৃথিৱীৰ ভিতৰতে সবাতোকৈ ডাঙৰ কথা আৰামপূৰ্ণ 'টাইটানিক' নামৰ জাহাজখনৰ দুৰ্ঘটনা তেনে এক পৰাজয়ৰ ভিতৰত অন্যতম।

তেতিয়া সময় পুৰা দহ বাজি চল্লিশ মিনিট গৈছে। টাইটানিকে প্ৰথমবাৰ যাত্ৰা কৰিব নিউয়ৰ্কলৈ। এঘাৰ মহলা ওখ আৰু তিনিখন ফুটবল খেলপথাৰৰ সমান দীঘল এই প্ৰকাণ্ড আৰু অত্যাধুনিক জাহাজখনে সমগ্ৰ বিশ্বৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিবলৈ উঠি আহিছে। ১৫/৪/১৯১২ জন যাত্ৰীয়ে জাহাজখনৰ প্ৰথম যাত্ৰী হ'বলৈ পাই চালি ধৰা ময়ূৰৰ দৰে গৌৰৱান্বিত হৈ আছিল। কিন্তু হয়! তেওঁলোকে যে অনুভৱ কৰিব পৰা নাছিল সেয়া আছিল তেওঁলোকৰ নৰক যাত্ৰা।

ঘণ্টাত চাৰে বাইছ নট বেগত জাহাজখন কৃষ্ণ

সাগৰৰ ওপৰেদি আগবাঢ়িল। আকাশ পৰিষ্কাৰ হৈ আছিল। ছয়জন নিৰীক্ষককাৰীৰ অন্যতম ফ্ৰেডেৰিক ফ্লিটে

জাহাজৰ মূৰত বহি সাগৰৰ ওপৰিভাগ নিৰীক্ষণ কৰাত ব্যস্ত। হঠাৎ জাহাজখনৰ সন্মুখত কিবা এটা চকুত পৰাত ফ্লিট সচকিত হৈ উঠিল। কেইমিনিট মানৰ পাছত ভালদৰে লক্ষ্য কৰি বুজিলে যে সেয়া এটা প্ৰকাণ্ড বৰফৰ খণ্ড, প্ৰচণ্ড গতিৰে তেওঁলোকৰ জাহাজখনক লক্ষ্য কৰি আহি আছে। এইখিনিতেই দুৰ্ঘটনাটোৰ সূত্ৰপাত হয়। লগে লগে তেওঁ কথাতো অফিচাৰক জনাই দি বিপদৰ সংকেত (ঘণ্টা) বজাই দিলে। কিন্তু, ইয়াৰ বিনিময়ত অফিচাৰে কেৱল 'ধন্যবাদ' বুলিহে ক'লে। ফ্লিট অতিশয় আচৰিত হৈ পৰিছিল।

ইয়াৰ পিছত ফ্লিটে লক্ষ্য কৰিলে জাহাজখন পোনে পোনে বৰফ টুকুৰাৰ ফালে আগবাঢ়িছে। যেন নিশ্চিত মৃত্যু গহুৰলৈ যাত্ৰা। তেওঁৰ চকুৰ আগতে ঘটনাটো ঘটি গ'ল। এটা সময়ত জাহাজখন আৰু বৰফৰ টুকুৰাৰ মাজত ব্যৱধান কমি আহিল আৰু জাহাজখনে জোৰেৰে বৰফ টুকুৰাত খুন্দা মাৰিলে।

চিটিকি গ'ল বৰফৰ সৰু সৰু টুকুৰা। ফ্লিটে এটা

কথা ভাৰি আচৰিত হ'ল আগন্তুক বিপদ দেখিও মেনেজাৰে জাহাজখনৰ দিশ পৰিৱৰ্তন নকৰিলে। তেওঁ যদি দিশ

পৰিৱৰ্তন কৰিলেহেঁতেন, তেতিয়া এই দুৰ্ঘটনাটো নহলহেঁতেন। সম্ভৱতঃ তেওঁ ভাৱিছিল যে শক্তিশালী টাইটানিকে বৃহৎ বৰফখণ্ডটো নিঃচিহ্ন কৰি পেলাব। সংঘৰ্ষৰ ফলত জাহাজখনৰ তলিত এটা ডাঙৰ ফাঁট মেলিলে আৰু যিটো জোকাৰণি হ'ল সেই জোকাৰণিত যাত্ৰীসকলে কথাটো গম পাই জাহাজৰ ডেকৰ ওপৰত দৌৰা-দৌৰি কৰিবলৈ ধৰিলে।

জৰ্জ থমাচ'ৰ নামৰ লোক এজনে এটা ছৰ-ছৰণি শুনিবলৈ পালে। ছৰ-ছৰণিটো হৈছিল জাহাজত পানী সোমোৱাৰ কাৰণে। কিন্তু জাহাজখনৰ প্ৰথম বিষয়া উইলিয়াম মাৰউচে পৰিস্থিতিৰ গুৰুত্ব বুজি জাহাজৰ দিশ বিপৰীত মুখীকৈ ঘূৰালে। কিন্তু তেতিয়া যথেষ্ট পলম হৈ গ'ল। তেওঁ লগে লগে জৰুৰীকালীন দুৱাৰ কেইখন বন্ধ কৰি দিয়াত সাগৰৰ পানী সোমোৱাত কিছু পৰিমাণে ৰোধ কৰিলে। কিন্তু, কেইমুহূৰ্তমানৰ পিছতে সাগৰৰ পানী তীব্ৰ বেগেৰে জাহাজৰ ভিতৰলৈ সোমাই আহিল। জ্বলা কয়লা উফৰি পৰিল। যাত্ৰীসকলৰ আৰ্তনাদ বেছিকৈ বাঢ়ি আহিল।

কেপ্তেইন স্মিথে জাহাজখন পৰীক্ষা কৰি অৱশেষত উদ্ধাৰকাৰী নাওকেইখন ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ আদেশ দিলে। প্ৰথমে মহিলা আৰু শিশুসকলক নাৱত পঠিওৱা হ'ল। পুৱা প্ৰায় ১-৩০ মান বাজিল। 'টাইটানিক' আধা মান ডুবিল। বাকী থকা যাত্ৰীসকলে ধৈৰ্য্যৰে বাট চালে। কিন্তু, যেতিয়া ঘূৰি অহাৰ আশা নেদেখিলে তেতিয়া কেপ্তেইনে ঘোষণা কৰিলে- 'মৰমৰ যাত্ৰীসকল, আমাৰ উদ্ধাৰকাৰী নাও কেইখন ঘূৰি অহাৰ আশা কম। সেইবাবে তোমালোকে নিজৰ প্ৰাণ ৰক্ষাৰ বাবে চেষ্টা কৰা।' কেপ্তেইনৰ ঘোষণাটো শুনাৰ পিছত বহু যাত্ৰী সাগৰত জপিয়াই দিলে। প্ৰায় ২-৩০ মান বজাত জাহাজৰ আগটো বেঁক হৈ পানীত ডুবি গ'ল আৰু পিছফালটো লাহে লাহে উঠি আহিল।

এসময়ত শান্তভাৱে গোটাই জাহাজখন আটলাণ্টিক মহাসাগৰৰ অটল গহুৰত জাহ গ'ল আৰু লগত জাহ গ'ল প্ৰায় পোন্ধৰ শ যাত্ৰী। দুৰ্ঘটনাটোৰ পৰা বাছি অহা এমুঠিমান মানুহৰ স্মৃতিত ঘটনাটো এক ভয়ঙ্কৰ দুঃস্বপ্নৰ দৰে আজিও ৰৈ গ'ল, হয়তো জীৱনৰ শেষ মুহূৰ্তলৈকে ৰৈ যাব। ❖

সেইটোৱেই হ'ল সুন্দৰ কণা সৃষ্টি য'ত হাত, হৃদয় আৰু মগজুৰ সম্পূৰ্ণ
সহযোগ দেখিবলৈ পোৱা যায়।

— জন বাস্কিন।

জীৱনে সকলো মানুহক সমান কৰি মহটিমাই পেলায়, আনহাতে মৃত্যুৱে
চিহ্নিত কৰি দেখুৱায় মহৎ লোকসকলক

— জৰ্জ বানাৰ্ড স্ব।

কাঠফুলা (Mushroom)

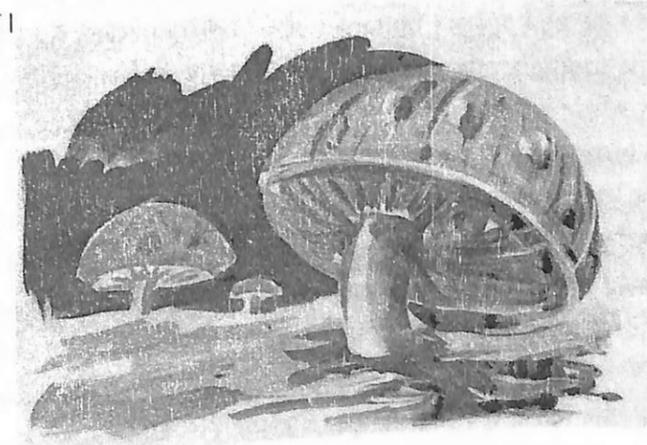
দুলু ফুকন
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ
উদ্ভিদ বিভাগ

মাশ্বকম হৈছে সমাংগদেহী বৰ্গৰ অন্তৰ্গত এবিধ ভেঁকুৰজাতীয় উদ্ভিদ। থলুৱা ভাষাত কাঠফুলা বা বেংছতা। বিভিন্ন ঠাইত নিগুম, য়ুয়ান, চেংগুম, কুম্ভ, দামবং, ধিংবি, লামফে আদি বিভিন্ন নামেৰে জনা যায়। ব্যৱসায়িক ভিত্তিত কৰি অহা চাৰিবিধ প্ৰজাতি হৈছে, (Auricularia auricula); (Flammulina velutipes); (Lentinus edodes); (volvariella volvacea); কিন্তু বৈজ্ঞানিক ভাৱে পোন প্ৰথম বাৰৰ বাবে, ১৯১৭ চনত জাৰ্মানীৰ Falek নামৰ বৈজ্ঞানিকজনে উৎপাদন কৰিছিল Pleurotus Osteratus নামৰ প্ৰজাতিৰ মাশ্বকম। বৰ্তমানলৈকে ১০,০০০ প্ৰজাতিৰ ভিতৰত প্ৰায় ২০০ প্ৰজাতি খাদ্যোপযোগী হৈছে। অসমৰ জলবায়ুৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি মাত্ৰ তিনিবিধ প্ৰজাতিৰ মাশ্বকম বহুৰজুৰি কৰিব পৰা যায়। ১। মে' মাহৰ পৰা চেপ্তেম্বৰ মাহলৈ কৰিব পৰা মাশ্বকমবিধ হ'ল পেডিষ্ট্ৰ' মাশ্বকম (Volvariella species) ইয়াক খানখেৰ মাশ্বকম বুলিও কোৱা হয়। ২। চেপ্তেম্বৰ মাহৰ পৰা এপ্ৰিল মাহলৈকে কৰিব পৰা মাশ্বকমবিধ হ'ল অয়ষ্টাৰ মাশ্বকম (Pleurotus sp.) হিন্দীত ইয়াক ধিংবি বুলি কোৱা হয়।

৩। নৱেম্বৰ মাহৰ পৰা ফেব্ৰুৱাৰী মাহলৈ কৰিব পৰা মাশ্বকম বিধ হ'ল বাটন মাশ্বকম (Aqaricus blsporus) হিন্দীত ইয়াক কুম্ভ বুলি কোৱা হয়।

মাশ্বকমত থকা উপাদানসমূহ হ'ল 45-47 প্ৰটিন, চৰ্বি, শৰ্কৰা, Vit B। থিয়ামিন, ৰিবোফ্লেভিন Vit B₂, নিকট'নিক এচিড, পেণ্টাথেনিক এচিড, ফলিক এচিড, এমিন'এছিড, লাইচিন, ট্ৰিপ্ট'ফেন আদি প্ৰচুৰ পৰিমাণে পোৱা যায়।

ঔষধি গুণৰ ফালৰ পৰাও মাশ্বকমৰ গুৰুত্ব অপৰিসীম। Polyporus officinalis মাশ্বকমবিধ, ক্ষয়ৰোগ, বাতবিষ, গাঁঠিৰ বিষ, জণ্ডিচ ৰোগ ইত্যাদি ইত্যাদি প্ৰতিকাৰক হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। Auricularia auricula প্ৰজাতিৰ চকুৰ জ্বলা-পোৰা অসুখত মলম হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ডিঙিৰ কুলকুলি হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। Elaventia qiqantia প্ৰজাতি এনাস্থেথিয়া হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। Flamulina valutipes উচ্চ ৰক্তচাপ হ্রাস কৰে, শৰীৰত টিউমাৰ বৃদ্ধিত প্ৰতিকাৰক হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰে। মাশ্বকমে মগজুৰ তীক্ষ্ণতা বৃদ্ধিত, কোষ্ঠকাঠিন্য দূৰীকৰণ, মসৃণতা আদিতো সহায় কৰে। ❖

বিয়ানামত

নাৰীমনৰ প্ৰকাশ

তিলোত্তমা সোনোৱাল
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ
(অসমীয়া বিভাগ)

বিয়ানাম অসমীয়া লোকসংস্কৃতিৰ এক অপৰিহাৰ্য অঙ্গ। অসমীয়া লোকগীতবোৰৰ ভিতৰত বিয়ানাম হৈছে বিবাহ সূত্ৰে পুৰুষ-নাৰীৰ পবিত্ৰ মিলনৰ মধুৰ সঙ্গীত। বিয়ানাম নাৰীমনৰ স্বকীয় সৃষ্টি। বিয়ানামে অসমীয়া সামাজিক অনুষ্ঠানৰ লগতে অসমীয়া সমাজখনৰো পৰিচয় বহন কৰাত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে। বিয়ানাম অসমীয়া মহিলাসকলৰ নিজস্ব সম্পত্তি বুলি ক'লেও উলাই কৰা নহব। অতীজৰে পৰা অসমীয়া বিবাহ উৎসৱৰ বিভিন্ন উপলক্ষ্যৰ মাজত ৰজিতা খুৱাই মহিলাসকলে বিয়া নামসমূহ ৰচনা আৰু পৰিবেশন কৰি বিবাহ উৎসৱ আনন্দমুখৰ কৰি তোলাই আছিল গীত সমূহ ৰচনা কৰাৰ উদ্দেশ্য। সমাজত প্ৰচলিত লৌকিক আচাৰ অনুষ্ঠান সুচাৰুৰূপে পালন কৰিবলৈ বিবাহ অনুষ্ঠানৰ বিভিন্ন স্তৰত বিভিন্ন সুৰ আৰু জাত লগাই গীতসমূহ গাই যাওঁতে পৰিবেশ অতি

মধুৰ আৰু প্ৰাণৱন্ত হৈ উঠে। নাৰী মনৰ মোহনীয় ভাৱ অনুভূতি; চিন্তা-চেতনা, জীৱনৰ অভিজ্ঞতা সমাজ জীৱনৰ চিত্ৰ, সাংসাৰিক জীৱনত নাৰীৰ দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য সৰ্বোপৰি ত্যাগৰ মনোভাৱ। বিয়ানামৰ মাজেদিয়েই নাৰীমন আৰু নাৰী জীৱনৰ বিচিত্ৰ প্ৰতিফলন ঘটিছে।

বিয়ানামবোৰ যে কেৱল বৰ বিয়াতহে পৰিবেশন কৰা হয় এনে নহয়। নোৱাই তোলনি বিয়াতো বিয়ানামবোৰত কইনা কালত ভৰি দিয়া ন-গাভৰুহঁতক নাৰীৰ জীৱনৰ সম্পৰ্কে উপদেশমূলকভাৱে সোৱঁবাই দিয়া হয় অনেক কথা। আয়তীসকলে গায়।

আজিৰ পৰা ভন্টি গাভৰু হল
পুৰুষৰ কাষলৈ চাপি নাযাব।
পুৰুষে নাজানে নাৰীৰে মোল,
নাৰী যে এপাহি ধুনীয়া ফুল।

নোৱাই- তোলনি বিয়াত এইদৰে দিহা উপদেশ দিয়া গাভৰু জনী দিনে দিনে ডাঙৰ হৈ এদিন ঘৰ ধৰিব পৰা হয়। নিজৰ পিতৃৰ ঘৰ এৰি আন এখন ঘৰলৈ যাবলৈ ওলোৱা কইনাজনী লৈ জোৰোণ আহি পদুলি মুখ পায়হি। লগে লগে আয়তী সকলে সাৰ পাই উঠে।

বামকৃষ্ণ পানত পত্ৰ লিখি
বামকৃষ্ণ দিলাহে আইদেউ
হৰি মোৰ ঐ পানত পত্ৰ লিখি দিলা
বামকৃষ্ণ সেই পত্ৰ খনি
বামকৃষ্ণ পাই বামচন্দ্ৰই
হৰি মোৰ ঐ অলংকাৰ পঠিয়াই দিলা
বামকৃষ্ণ বামচন্দ্ৰৰ অলংকাৰ
বামকৃষ্ণ দেখোতে চমৎকাৰ
হৰি মোৰ ঐ কোন সোণাৰীয়ে গঢ়া।

অৱশেষত দৰা আহি পোৱাৰ পিছত কইনা দায়গ্ৰস্ত পিতৃ-মাতৃৰ কন্যাক বিদায় দিয়াৰ মৰ্মবেদনা আৰু তাৰ লগতে

চিৰ দিনলৈ ঘৰখন, পিতৃ-মাতৃ, ভাতৃ-ভগ্নী, আত্মীয়-স্বজনক এৰি যোৱাৰ কৰুণ ছবি বিয়া নামত পোৱা যায় এইদৰে-

বৰঘৰত কান্দিলে মাকে বাপেকে

মাৰলত কান্দিলে ভনী হে

বাৰীৰ পিছফালে কান্দে তাতঁৰ শালে

আইদেউক বিয়া দিবৰ শুনিহে।

পুৰোহিতৰ বেদ-মন্ত্ৰৰ উচ্চাৰণেৰে হৰ-গৌৰীৰ বসতি হবলৈ ওৰোটো জীৱন দুয়ো দুয়োৰে অৰ্ধাংগ হবলৈ প্ৰতিশ্ৰুত হোৱা কইনাজনীয়ে অৱশেষত ঘৰ ঘৰুৱাহৰ লগত সম্পৰ্ক ছিঙি যাবলৈ ওলায়।

আখৈ দিয়া আখৈ দিয়া

মৰমৰে ভাই

মৰমৰে ভাই

আজিৰ পৰা তোমাৰ বাইদেউ

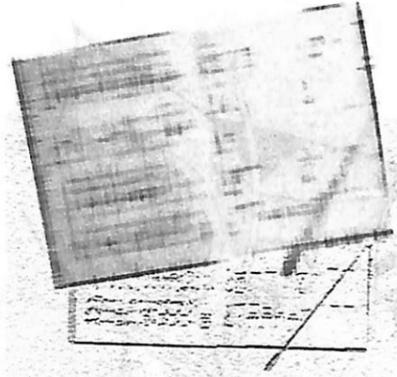
গোত্ৰ ছিঙি যায়।

বিয়ানাম কেৱল নাৰীমনৰ মৰ্মবেদনাৰ প্ৰকাশেই নহয় বিয়ানামৰ মাজেৰে দৰা আৰু কইনাঘৰীয়া দুয়ো পক্ষৰ মাজত যোগসূত্ৰও সৃষ্টি হয়। দেখা যায় যে দৰা আহি পোৱাৰ লগে লগে কইনাঘৰৰ আয়তীসকলে গীতৰ মাজেৰে দৰাঘৰৰ বিভিন্নজনক সাঙুৰি হাস্যৰসাত্মক গীত পৰিবেশন কৰে। কইনা ঘৰৰ এনে আক্ৰমণত পিছ হুছকি নগৈ দৰাঘৰেও আৰম্ভ কৰে গীতৰ যুদ্ধ। এই গীতবোৰক উজনি অসমত যোৰানাম আৰু নামনি অসমত খিছগীত বুলি জনা যায়। অসমীয়া বিশ্বাসমতেই এখন বিয়াতেই আন এখন বিয়াইও তৰা পাতে। এই বাট কাটি দিয়াত যোৰানামৰ ৰভাতলীত যোৰানামৰ ৰগৰে ৰংমন মুখৰ কৰি তোলে।

এইদৰে চালে দেখা যায় যে বিয়া নাম অসমীয়া লোকসঙ্গীতৰ নাৰীমন, নাৰী জীৱনৰ এক চাক্ষুখ দলীল। গতিকে ক্ৰমে ক্ৰমে হেৰাই যাব ধৰা এই বিয়ানামবোৰ পৰিবেশন আৰু সংৰক্ষণ নকৰিলে অসমীয়া নাৰীমনৰ সুকোমল অলেখ অনুভূতি হেৰাই যোৱাৰ ভয়ো নুই কৰিব নোৱাৰি। ❖

বিয়ানাম অসমীয়া মহিলাসকলৰ নিজস্ব সম্পত্তি বুলি ক'লেও উলাই কৰা নহব। অতীজৰে পৰা অসমীয়া বিবাহ উৎসৱৰ বিভিন্ন উপলক্ষ্যৰ মাজত ৰজিতা খুৱাই মহিলাসকলে বিয়া নামসমূহ ৰচনা আৰু পৰিবেশন কৰি বিবাহ উৎসৱ আনন্দমুখৰ কৰি তোলাই আছিল গীত সমূহ ৰচনা কৰাৰ উদ্দেশ্য। সমাজত প্ৰচলিত লৌকিক আচাৰ অনুষ্ঠান সুচাৰুৰূপে পালন কৰিবলৈ বিবাহ অনুষ্ঠানৰ বিভিন্ন স্তৰত বিভিন্ন সুৰ আৰু জাত লগাই গীতসমূহ গাই যাওঁতে পৰিবেশ অতি মধুৰ আৰু প্ৰাণৱন্ত হৈ উঠে।

বিদ্যার্থীৰ শিক্ষা তত্ত্ব

বিতোপন সোণোৱাল

পৃথিৱীত যদি আটাইতকৈ শ্ৰেষ্ঠ সম্পদ আছে, সেয়া জ্ঞান আৰু শ্ৰেষ্ঠ দান আছে জ্ঞান দান। মনুষ্য জনম লৈ আটাইতকৈ শ্ৰেষ্ঠ সম্পদ জ্ঞান আহৰণ কৰিবলৈ অহা কাৰ্য অতি মহত্বপূৰ্ণ কাৰ্য। জ্ঞান আহৰণ কৰিবলৈ অহাটোত যিদৰে মহত্বতা আছে সেইদৰে দায়বদ্ধতাও আছে। উদাহৰণস্বৰূপে শিক্ষক আৰু ছাত্ৰ। শিক্ষা আহৰণ জীৱনৰ মূল তপস্যা বুলি যিজনে ভাবিব সেইজন হ'ল ছাত্ৰ। ঘৰৰ চালিৰ তলত থাকিলে যিদৰে ব'দ বৰষুণ বতাহৰ পৰা ৰক্ষা পাব পাৰি, ঠিক সেইদৰে শিক্ষক গৰাকীৰ উপদেশমূলক কথাসমূহে ঘৰৰ চালিখনে ৰক্ষা কৰাৰ দৰে ছাত্ৰ জনক সদায় ৰক্ষা কৰিব। ছাত্ৰজনক জ্ঞান প্ৰদান কৰা শিক্ষকগৰাকীয়ে মাথো গুণৰ প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰে। ছাত্ৰজন শিক্ষকৰ একান্ত বাধ্য হ'ব লাগিব। ছাত্ৰ জন একান্ত বাধ্য হোৱা বাবে শিক্ষকজনৰ ছাত্ৰ হিচাপে পৰিচিত হয়।

যি শিক্ষানুষ্ঠানত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰে, সেই শিক্ষানুষ্ঠানখন মূলত জ্ঞান মন্দিৰ হিচাপে পৰিচিত হয়। পৰিত্ৰ সহকাৰে চিন্তা আৰু প্ৰাৰ্থনাৰে জ্ঞান মন্দিৰত প্ৰৱেশ কৰিলে শিক্ষাৰ সুফল অৱশ্যন্তাৰী। এই জ্ঞান মন্দিৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ ক্ষেত্ৰত অনেক উদ্যোগী, জ্ঞানী মহান পুৰুষৰ ত্যাগ আছে। এই ত্যাগক মূল্য দিব লাগিব। কাৰণ তেওঁলোকৰ চিন্তাধাৰা, উদ্যোগী হোৱাৰ ফলত আমি আজি জ্ঞান মন্দিৰত জ্ঞান লাভ কৰিব পাৰিছো। গতিকে আমি যিকোনো অনৈতিক কাৰ্যৰ পৰা নিজকে বিৰত ৰাখি ইয়াৰ পৰিত্ৰতা ৰক্ষাৰ চেষ্টা কৰিব লাগিব, তেতিয়াহে গুণত মূল্য দিয়া হ'ব। শিক্ষানুষ্ঠানৰ পৰিত্ৰতা ৰক্ষা কৰিলে শিক্ষাৰ সুফল লাভ কৰাত ইন্ধন যোগাব। শিক্ষক সমাজ তথা মুৰব্বী অধ্যাপক জনেও এই ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব দিব লাগিব।

মানুহৰ ভিতৰত সুপ্ত হৈ থকা প্ৰতিভাৰ বিকাশেই শিক্ষা। স্বামী বিবেকানন্দই কৈছিল— Education is the

panacea to all evils। সকলো বেয়া উপাদান নাইকিয়া কৰাৰ দৰেই হ'ল শিক্ষা। ইয়াৰ উদ্দেশ্য মানুহ গঢ়া। Education is the combination of five actions.

- (1) Observation (নিৰীক্ষণ)
- (2) Discrimination (সুবিবেচনা)
- (3) Utilization (প্ৰয়োগিক ব্যৱহাৰ)
- (4) Preservation (সংৰক্ষণ)
- (5) Transmission (প্ৰেৰণ, বিতৰণ)

শিক্ষাই আমাক এই তিনিৰ বিচাৰ বাস্তৱিক জীৱনত আনি দিব পাৰে আৰু যাৰ বাবে আমি শুদ্ধাশুদ্ধ বিচাৰ কৰি ল'ব পাৰো আৰু উন্নতিৰ জখলালৈ আগবাঢ়ি যাব পাৰো।

মানুহ ফুলিব লাগিব বিকশি
কৰিব লাগিব গোটেই জগতখনকে
সৰগীয় সুৰভিময়

—জ্যোতিপ্ৰসাদ

মদাৰ ফুলৰ দৰে জকমককৈ ফুলিলেই ইয়াৰ বিকাশ যথাযথ হ'ব নোৱাৰে। সৰগীয় সুৰভি, সুগন্ধি বিলাব পৰাৰ যোগ্যতা থাকিব লাগিব তেতিয়াহে শিক্ষাৰ পূৰ্ণ বিকাশ হ'ব। মানুহৰ এনে বিকাশত থাকিব লাগিব নৈতিক, আধ্যাত্মিক বীজ অংকুৰিত বহুজন হিতায় বহুজন সুখায় কৰ্মৰাজি।

নিজৰ চেষ্টা, একাগ্ৰতা, অনুসন্ধিৎসাথাকিলে অসম্ভৱকো সম্ভৱ কৰিব পাৰি। সেয়ে আজিৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এনে মনোভাৱ পোষণ কৰিলে পাঠ্যপুথিত নাথাকিলেও শিক্ষানুষ্ঠানৰ পৰিৱেশে নকলেও নিজক মানুহ কৰাৰ তত্ত্ব অনুধাৱনত অকণো অসুবিধা নাথাকিব।

মে-ডাম-মেফি

সুষমা পাচোৱান
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ
(কলা শাখা)

'মে-ডাম-মেফি' বৃহৎ তাই আহোম জনগোষ্ঠীৰ এক ধৰ্মীয় উৎসৱ। অসমত বসবাস কৰা তাই আহোম জনগোষ্ঠীৰ লোক সকলে ৩১ জানুৱাৰীৰ দিনটো বছৰি এই পৰিত্ৰ উৎসৱ স্বকীয় ধৰ্মীয় পৰম্পৰাৰে উদ্‌যাপন কৰে। 'মে-ডাম-মেফি' হ'ল

তাই আহোম সকলৰ মৃতক তথা উপৰি পুৰুষৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা তৰ্পণৰ এক ধৰ্মীয় মাসিক অনুষ্ঠান। 'মে-ডাম-মেফি' তাই ভাষাৰ শব্দ। 'মে' মানে সেৱা, তৰ্পণ, 'ডাম' মানে মৃতক, 'ফি' মানে দেৱতা। অৰ্থাৎ মৃতক দেৱতা সকলৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা নিবেদনৰ অনুষ্ঠান। এই পূজা বা অনুষ্ঠান উদ্‌যাপন কৰি তাই আহোমসকলে উপৰিপুৰুষ সকলৰ পৰা আশীৰ্বাদ বিচাৰে যাতে ৰাইজ, স্বদেশৰ শক্তি বৃদ্ধিৰ লগতে শস্যৰ উৰ্বৰতা বাঢ়ে আৰু শান্তি সম্প্ৰীতিৰে দিন অতিবাহিত হয়। তাই আহোম জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলে বিশ্বাস কৰে যে, মৃতক দেৱতা সকলোৱেই তেওঁলোকৰ জীৱিত বংশধৰসকলৰ মংগল সাধন কৰি থাকে।

১২২৮ খ্ৰীষ্টাব্দত উত্তৰ ম্যানমাৰ আৰু দক্ষিণ য়ুনান (চীন প্ৰজাতন্ত্ৰ) প্ৰদেশৰ ম্যা-মাও ৰাজ্যৰ পৰা পাটকাই পৰ্বত পাৰ হৈ তাই জনগোষ্ঠীৰ এটা ঠাল আহোমসকলে চুকাফাৰ নেতৃত্বত সৌমাৰ তথা ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত থিতাপি

লয়হি। চুকাফাৰ নেতৃত্বত তাই মাও তাই সকল ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত আহোম হিচাপে জনাজাত হ'ল। তেনেদৰে বিশ্বৰ বিভিন্ন স্থানত থকা তাই জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলক

স্থানীয় নামেৰে নামকৰণ কৰা হ'ল। দক্ষিণ চীনৰ গোৱাংজি, গোৱাংদং, য়ুনান, চিজুৱান প্ৰদেশত তাই লোকসকলৰ বসতি আছে। তাই লোকসকলে বসবাস কৰা ঠাইবোৰৰ স্থান সমূহত ৰাজনৈতিক আৰু সাংস্কৃতিক কাৰণত সেই ঠাইবোৰৰ ভাষা সংস্কৃতি গ্ৰহণ কৰি স্থানীয় লোকসকলৰ সৈতে মিলি গ'ল। চীন দেশত বসবাস কৰা হান সকলৰ মাজতো আহোমসকলে বিশ্বাস কৰা উপৰি পুৰুষৰ পূজা আৰু শ্ৰদ্ধা তৰ্পণৰ প্ৰথা প্ৰচলিত আছে। চুকাফাৰ নেতৃত্বত ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত বসবাস কৰিবলৈ অহা তাই আহোমসকলে ছপ বছৰীয়া শাসনকালত নিজৰ পূৰ্বৰ ভাষা কৃষ্টি ত্যাগ কৰি স্থানীয় জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলৰ লগত মিলি গ'ল। স্থানীয় ভাষা সংস্কৃতি গ্ৰহণ কৰি এখন নতুন বৰ অসমৰ সৃষ্টি কৰি বিশ্বৰ ইতিহাসত বিৰল এক মহা-মিলনৰ আৰু সমন্বয়ৰ এক উদাহৰণ দেখুৱাই থৈ গ'ল।

অতীত কালত আহোম সকলে উপৰি

পুৰুষৰ আশীৰ্বাদ পাবলৈ বিভিন্ন জীৱ-জন্তু যেনে- হাতী, গৰু, ম'হ, ছাগলী, গাহৰি, কুকুৰা-হাঁহ আদি বলি দিছিল। এই নিয়ম চীন দেশৰ তাই জনগোষ্ঠীৰ মাজত এতিয়াও প্ৰচলিত হৈ থকা বুলি জনা যায়। আহোমসকলৰ মাজতো শিৱসাগৰৰ লাকুৱাৰ

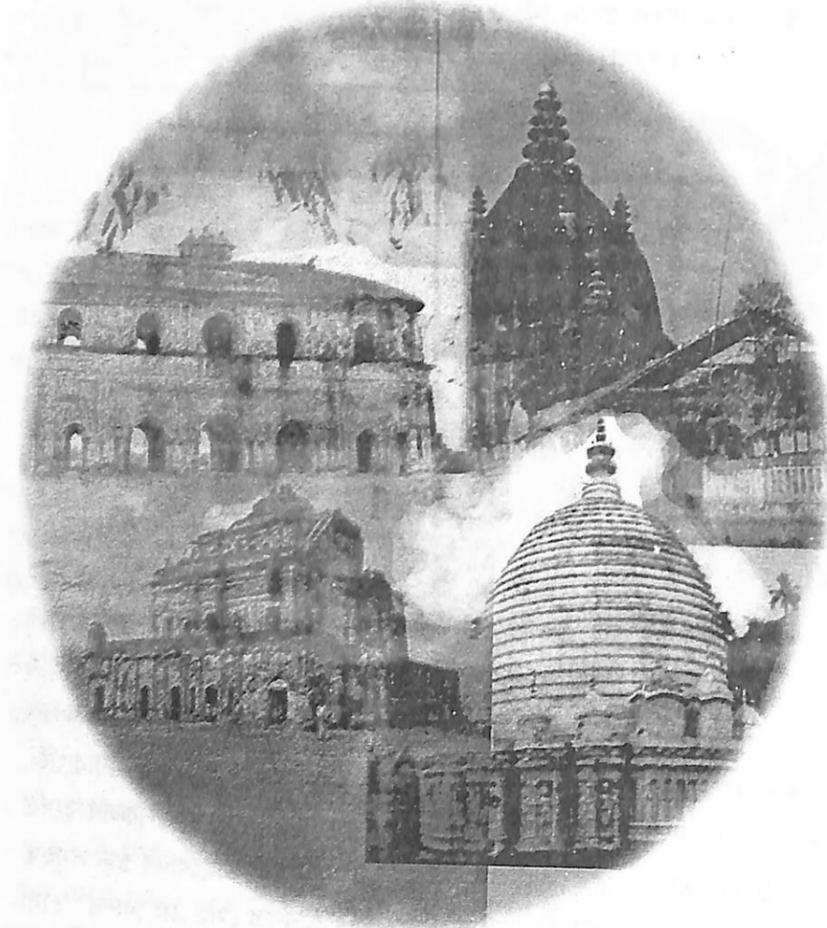
শংকৰদেৱে প্ৰচলন কৰা বৈষ্ণৱ ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰাত পূৰ্বৰ পূজা সেৱাৰ প্ৰচলন কমি আহিছে।

তাই আহোম সকল ধৰ্মীয় দৃষ্টিত অতি উদাৰ। নিজৰ সাহিত্য, ভাষা, সংস্কৃতি ত্যাগ কৰি উদাৰতাৰ পৰিচয় দিব পৰাৰ

বাবেই তেওঁলোকে অসমত ছশ বছৰ কাল ৰাজত্ব কৰি পৃথিৱীৰ বুৰঞ্জীত এক বিৰল উদাহৰণ দেখুৱাই থৈ গৈছে। চাওলুং চুকাফাই নিজ বাহু বলেৰে সৌমাৰৰ ক্ষুদ্ৰ শাসন কৰ্তাসকলক বশ কৰিয়েই ক্ষান্ত নাথাকি স্থানীয় জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলৰ সৈতে বৈবাহিক সম্বন্ধ স্থাপন কৰি এক মহা মিলনৰ আদৰ্শ এৰি থৈ গৈছে। যাৰ ফলত আজি আমি এক বৃহৎ অসমীয়া সমাজৰ অংশীদাৰ হ'বলৈ সমৰ্থ হৈছোঁহঁক। বিজেতা হৈও বিজিতৰ সংস্কৃতি গ্ৰহণ কৰি 'সাতৰাজ মাৰি এক ৰাজ' কৰা নীতিৰ দ্বাৰাই মহান অসমীয়া জাতিৰ বুনীয়াদ গঢ় দি থৈ গৈছে।

'মে-ডাম-মেফি'ৰ এই পৱিত্ৰ উপলক্ষত সেয়েহে অসমত বসবাস কৰি কৰা সকলো জনগোষ্ঠীৰ ৰাইজ মহান বীৰ চুকাফাৰ সমন্বয়ৰ আদৰ্শ শিৰোধাৰ্য্য কৰি বৰ অসমক অধিক শক্তিশালী, সমৃদ্ধিশালী কৰি তুলিবলৈ অঙ্গীকাৰবদ্ধ হোৱা উচিত। তেহে 'মে-ডাম-মেফি' উদ্‌যাপন কৰাৰ প্ৰকৃত সাৰ্থকতা লাভ কৰিব পৰা হ'ব। বৰ্তমান অসমত বসবাস কৰা বিভিন্ন

জনগোষ্ঠীৰ মাজত এক সন্স্প্ৰীতি আৰু ভ্ৰাতৃত্ব বোধৰ এনাৰ্জৰীডাল অধিক কটকটীয়া কৰিবলৈ হ'লে আমি মহান চুকাফাৰ আদৰ্শ আৰু নীতি অনুসৰণ কৰিব লাগিব। তেতিয়াহে চুকাফা, মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ, মাধৱদেৱ, আজান পীৰৰ বৰ অসমে বিশ্বৰ দৰবাৰত অধিক প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব। ❖

ৰঙাগড়া দেওশালত এক নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ ব্যৱধানত উপবিপুৰুষৰ আশীৰ্বাদ লাভৰ বাবে 'ওমফা' পূজা পাতি গৰু, ম'হ, হাঁহ-পাৰ, ছাগলী আদি বলি দিয়াৰ প্ৰথাৰ প্ৰচলন আছে বুলি জনা যায়। অৱশ্যে সাম্প্ৰতিক কালত বহু তাই জনগোষ্ঠীৰ লোকে বৌদ্ধ ধৰ্মাৱলম্বী হোৱাৰ বাবে বলি বিধানৰ প্ৰথা লোপ পাইছে। তেনেদৰে আহোম সকলৰো এক বৃহৎ সংখ্যক লোকে মহাপুৰুষ

শিৰোনামাঃ 'স্বপ্ন সমুদ্ৰ'

সঁচাকৈয়ে তোমাৰ বাবে বৈ আছে মই

কথা শিল্প

ভূগুৰাজ

স্নাতক ১ম বৰ্ষ (বাণিজ্য)

তাই যদি হঠাতে এদিন আহিলহেঁতেন আৰু আৰম্ভ কৰিলেহেঁতেন মই বিচৰামতে কিছুমান শব্দ। কিছুমান বাক্য, কিছুমান কাব্য, কলিজা কপি যোৱাকৈ.....
প্ৰতিদিন যাক মই শয়নে সপোনে বিচাৰি ফুৰোঁ।
সেইজন তুমি,
প্ৰতিদিন যাক মই সপোনে দিঠকে প্ৰতিপল ভাৱো
সেইজন তুমি,
প্ৰতিদিন যাক মই মনে প্ৰাণে মোৰ আপোন হোৱাটো বিচাৰো
সেইজন তুমি,
কেতিয়াবা তোমাৰো যে এনে লাগে
প্ৰতিপল মোৰ কাষত থাকিবলে, মই জানো,
মোৰ কথা বাদ, তুমি জানো পাৰিবা মোক পাহৰিব
যেতিয়া তুমি জানিবা যে
মোৰ জীৱন তোমাৰ হৃদস্পন্দন।

তোমাৰ এই কথাবোৰ মোৰ টোপাল টোপাল
ৰক্তকণাত পৰিণত হ'লহেঁতেন আৰু মোৰ....
বগা বগা বগলীৰ সতে উৰিবৰ মন গ'লহেঁতেন
নীলা নীলা আকাশত, ডাৰবৰ মাজে মাজে
গোলাপ হৈ জিলিকিবৰ মন গ'লহেঁতেন
সাতোৰঙী ফুলনিৰ মাজত, পাতৰ আঁৰে আঁৰে
জুৰি হৈ বাগৰিবৰ মন গ'লহেঁতেন
পাহাৰৰ মাজত, শিলাখণ্ডৰ হৃদয়ে হৃদয়ে

লুইত হৈ ববৰ মন গ'লহেঁতেন
লাহে লাহে, ধীৰে ধীৰে, চৌপাশ জিলিকাই,
আকাশৰ নীলা.... আৰু মন গ'লহেঁতেন
দুটি উষ্ম গুঁঠৰ আলিঙ্গন যাঁচিবলে তোমাৰ গুঁঠত।
তাৰ পাছত বুকুৰ মাজত সোমাই থকা কিছুমান
ভাল লগা কবিতাৰ শাৰী স্বচ্ছন্দে নিগৰিলেহেঁতেন....
মোৰ কবিতাৰ ছন্দে ছন্দে মোৰ প্ৰাণৰ ভাষা,
মোৰ কবিতাৰ শব্দে শব্দে মোৰ প্ৰেমৰ ভাষা,
বহু আশাৰে বাট চাই বৈ আছে

মাথো তোমাৰ বাবে,
তুমি আহিবা বুলি

তোমাৰ হিয়াৰ বতৰা লৈ,
আজি সেই আশাও পূৰণ হ'ল
এখানি মৰম যাচিছা, তোমাৰ দুচকুৰে মোৰ দুচকুলৈ।
অশ্ৰুৰূপা মোৰ দুচকুত জিলিকি থাকে
চকুহাল মুদিলেই দুগালেদি বাগৰি আহে
তোমাৰ স্মৃতিয়ে মোক আমনি কৰে,
চকুহাল মুদি চকুলো নিগৰাই মই আৰু ৰোমন্থন নকৰো
তাৰ প্ৰয়োজনীয়তা নাই
নিৰৱতাক সাৰটি চকুলো নিগৰাই মই আৰু নাথাকো
তাৰো প্ৰয়োজনীয়তা নাই
এতিয়া পৃথিৱীৰ অজস্ৰ প্ৰেম যুগলৰ
এহাল তুমি আৰু মই।

তেতিয়া তুমি চাগে আকৌ.....

জান জুৰি নৈ সাগৰো আছে
তাৰ সিপাৰে তুমি আছা
কাৰ বাবে বাক তোমাৰ অপেক্ষা?
আচলতে মোৰ বাবেইনে? তুমি সুধিলাহেঁতেন.....
অৱশেষত, এমোকোৰা মিঠা হাঁহি লৈ, শত সহস্ৰ
যুগৰ মৰম লৈ, ক্ষণেকৰ বাবে তোমাৰ পৰা বিদায়
মাগিলেহেঁতেন আৰু কলোহেঁতেন,
“ তোমাক এদিন আকৌ লগ পাম। ” ❖

ছবি পুস্তক
(মহাপাঠ) চৈত্র ১৫ কল্যাণ

ইন্ডিয়ায় চ্যুত চ্যুত চ্যুত চ্যুত

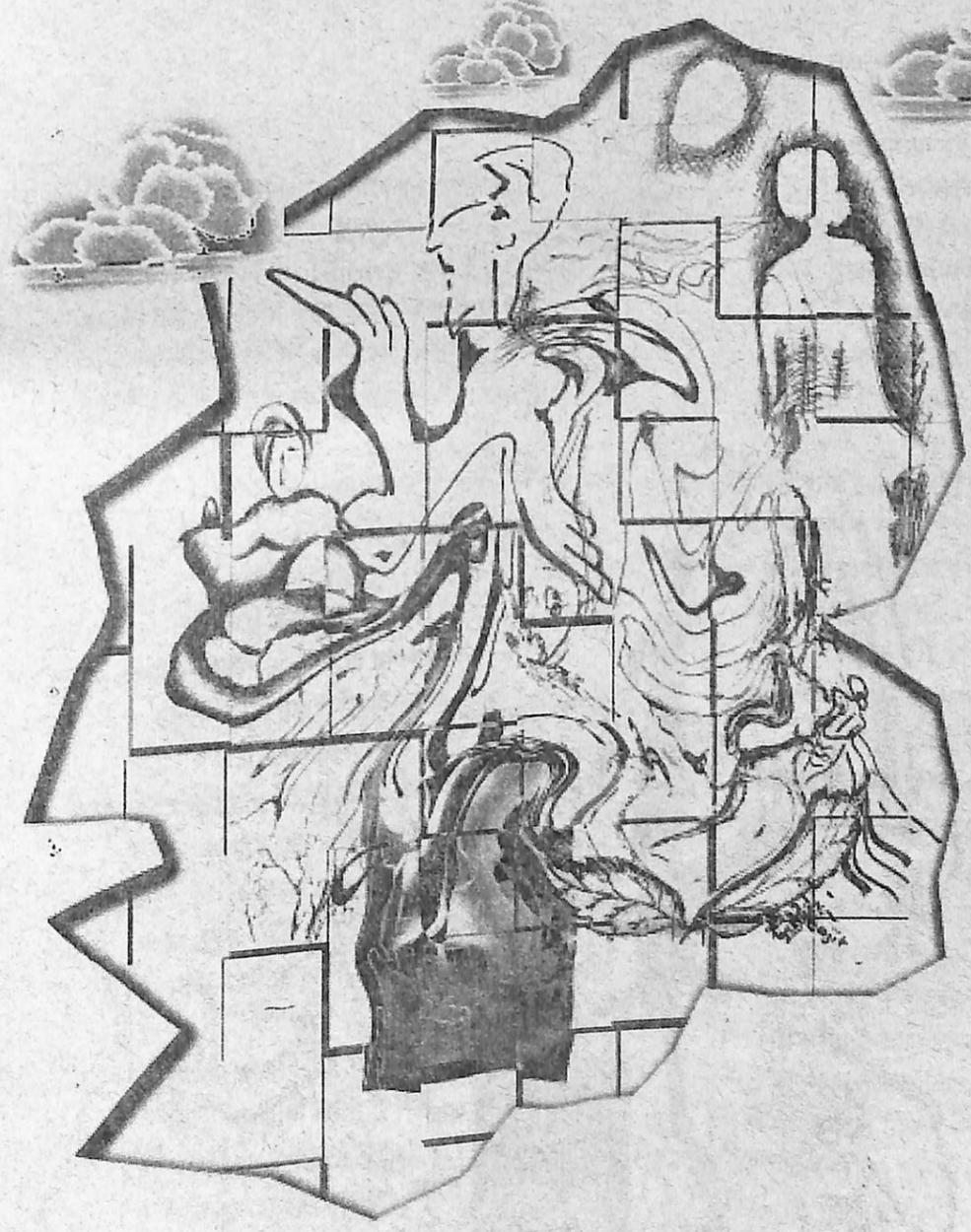
.....কিভাবে হোক মিত্র হতে হবে
কিভাবে হোক মিত্র হতে হবে

.....কিভাবে হোক মিত্র হতে হবে
কিভাবে হোক মিত্র হতে হবে
কিভাবে হোক মিত্র হতে হবে
কিভাবে হোক মিত্র হতে হবে
কিভাবে হোক মিত্র হতে হবে
কিভাবে হোক মিত্র হতে হবে
কিভাবে হোক মিত্র হতে হবে
কিভাবে হোক মিত্র হতে হবে
কিভাবে হোক মিত্র হতে হবে
কিভাবে হোক মিত্র হতে হবে

আমি আমার নিজস্ব মাটিতে
 গজিছোঁ, নিজস্ব মাটির বসতে
 জীম; বাঢ়িম, থিয় হ'ম।
 আমার অসমত থি ফুল ফুলে
 সেইবোৰো অসমীয়া, থি ফুল
 ধৰে সেইবোৰো অসমীয়া।
 আমি আমার কেশেৰেই
 জিলিকিম ধৰ কৰা শাখিৰে
 নিজলিৰে।

লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা

কবিতা সন্ধ্যা

অসমত বাংলাদেশৰ পতাকা আৰু কিছু চিন্তা

কৃষ্ণকান্ত শিলপনীয়া
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (ৰসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ)

‘অসমৰ মাটিত উৰিল বাংলাদেশৰ পতাকা।’—
চাৰিওফালে হলখুল।
প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ ‘hot news’ হ’ল ই।
সংবাদ মাধ্যমৰ প্ৰথম পৃষ্ঠা অধিকাৰ কৰিলে ই।
শাসকীয় দলে দিলে গা সৰা মন্তব্য,
বিৰোধীৰ বাবে হ’ল ই এক ‘political issue’

২

কথাৰাৰ সচাঁনে?
হয়তো সাঁচা,
অথবা মিছা।
হয়তো ই এটা উৰা-বাতৰি।
পিছে কথাটো কিন্তু ভাবি চাবলগীয়া।
কেৱল ভাবি চাবলগীয়াই নহয়,
ই এটা মাৰাত্মক ঘটনা।
লাগিব আমাক ইয়াৰ উচিত তদন্ত তথা প্ৰতিকাৰ,
ই হ’ল আমাৰ গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰ।
কাৰণ, ইয়াৰ লগত জড়িত হৈ আছে,
এখন দেশ, এটা জাতিৰ ভৱিষ্যত
আৰু বহুতো আশা.....।

৩

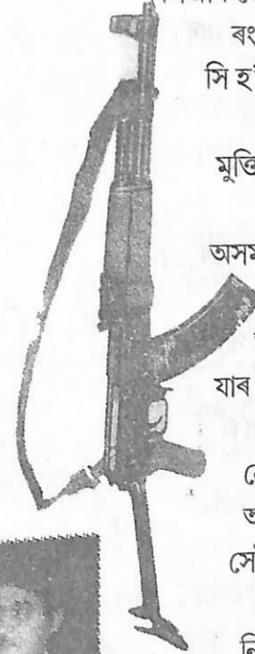
ভূপেন হাজৰিকাই গাইছিল,
‘আমি অসমীয়া নহওঁ দুখীয়া,
কিহৰ দুখীয়া হ’ম?
সকলো আছিল, সকলো আছে

নুগুণে নলওঁ গম।’
তেওঁ আকৌ গালে,
‘আমি অসমীয়া নহওঁ দুখীয়া
বুলি সাহুনা লভিলে নহ’ব।
আজিৰ অসমীয়াই নিজৰে মাটিতে
লাঞ্জিত হৈ মৰিব।’
হে মহান শিল্পী,
আমাক বাক কি বুজাব খুজিছা
এই গীতৰ যোগেদি?

৪

এই দেশতেই জন্ম হৈছিল এটা জাতীয় সংগঠন (!)
কলিজাৰ তেজ দি হ’লেও স্বাধীনতা উদ্ধাৰৰ পণ।
ৰংঘৰৰ বাকৰিত যাৰ জন্ম হ’ল,
সি হ’ল সংযুক্ত মুক্তি বাহিনী, অসম।
চমুকৈ ULFA
মুক্তি বাহিনী নে গণতন্ত্ৰ বিৰোধী?
বৰ্বৰ মানুহৰ সংগঠন নে
অসমৰ ভৱিষ্যত সুন্দৰ কৰিব বিচৰা
এমুঠি যুৱকৰ সংগঠন?
অসমীয়া যুৱকৰ সংগঠন।
যাৰ হাতত আছে ভৱিষ্যতৰ অসম
সোণালী অসম নে
নে তেজেৰে ৰাঙলী অসম?
অসমীয়াই ভাবি চাবৰ হ’ল।
সেই সকলেও ভাবি চাবৰ হ’ল,
যিসকলে নিজৰ দেশতে
নিজৰ জীৱন ৰক্ষাৰ বাবে
পলাই ফুৰিবলগীয়া হৈছে।

‘ই নতুন বস্ত্ৰ।
কোনোটোহঁত
টুকুৰা সঞ্চাৰী।
কোনোটোহঁত
কবিতাৰ ওচৰা
উচৰি।
কোনোটোহঁত
নিভাঁজ কবিতাই।
কিছুমান টুকুৰা
জিলমিলাই থকা
বাখৰৰ দৰে।...’

নীলমণি ফুকন

(৫)

বুৰঞ্জীৰ পাত লুটিয়ালে
বহু কথাই মনলৈ আহে।
মান-মোগলৰ আক্ৰমণ, বৃটিছৰ অত্যাচাৰ
আৰু ক'ত যে কথা.....।
তাৰো আগৰ কথা,
স্বৰ্গদেউ চাওলুং চুকাফাই
থাইলেণ্ডৰ পৰা হিমালয় লংঘি আহি
একলগ কৰিলেহি অসম ভূমিক।
শংকৰদেৱে বান্ধিলে একতাৰ জৰীৰে
একশৰণ নামধৰ্ম প্ৰবৰ্তন কৰি।
সেই অসমীয়াই আজি ভাগ ভাগত বিভক্ত।
একতা কি সকলোৱে বুজে
কিন্তু বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত কোনোৱে প্ৰয়োগ নকৰে।
এইয়াই অসমীয়াৰ অহংকাৰ- আত্মসন্মান;
কাৰো ওচৰত আমি হীন নহওঁ!
যি সময়ত দেশ পৰিছে সংকটত,
সেই সময়ত সকলো নিজৰ ভৱিষ্যত,
নিজৰ সম্প্ৰদায়কলৈ ব্যস্ত।
দেশ, জাতিৰ ভৱিষ্যত হৈ পৰিছে গৌণ।

(৬)

মনৰ কথা কিন্তু বাহিৰ কৰাৰ উপায় নাই।
কাৰণ, কাৰোৰে এইবিলাক শুনাৰ ধৈৰ্য্য নাই।
জীয়া যন্ত্ৰণা সহি সহি
সকলোৰে জীৱন ভৰি পৰিছে।
আৰু অলপ কাণত সোমালেই যেন
মানুহবোৰ ফাটি পৰিব,
একোটা অত্যধিক চাপত থকা বেলুনৰ দৰে....।
হে অসমৰ বাইজ, অসমবাসী সকল,
কিমানদিন আৰু বেলুনৰদৰে ফুলি থাকি
জীৱন যাপন কৰিব?
এনে জীৱনতকৈ মৃত্যুয়েই শ্ৰেয়।
ধিক! তেনে জীৱন।

(৭)

বীৰ লাচিত্তে কৈছিল, 'দেশতকৈ মোমাই ডাঙৰ নহয়।'
কিন্তু সেই অসমীয়াৰ বাবে আজি
দেশৰ ভৱিষ্যততকৈ নিজৰ লাভ শ্ৰেয়।
হে অসমীয়া বাইজ,
কি হ'ল তোমালোকৰ!
(৮)
উপদেশ মিছা আৰ্হি নহলে,
এইকথা জানিও সকলোৱে
কিয় বাৰে বাৰে একে ভুল কৰা
হে বীৰ অসমীয়া?
নিজৰ জাতীয়-বুৰঞ্জী পঢ়ি চোৱা
তেতিয়াই তুমি বুজি পাবা।
তুমি হ'ব পাৰিবা লাচিত্তৰ দৰে,
মূলা গাভৰু কনকলতাৰ দৰে।
যিয়ে নিজৰ জীৱনৰ কথা নাভাবি
দেশৰ কাৰণে পাণ আহুতি দিলে।
নিজৰ দেশতে বিদেশী হোৱাৰ আগতে
সকলোৱে আহা আগবাঢ়ি।
'অনাই শত্ৰুক দমন কৰি,
বামসিংহ শিয়াল হোৱাৰ আগতে'
অসমৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ বাবে
সেই বিদেশী শত্ৰুক নিপাত কৰোঁ। ❖

উৰুখা পজাঁৰ সেউজীয়া সপোনবোৰ

কিবণ দিহিঙীয়া
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ (কলা শাখা)

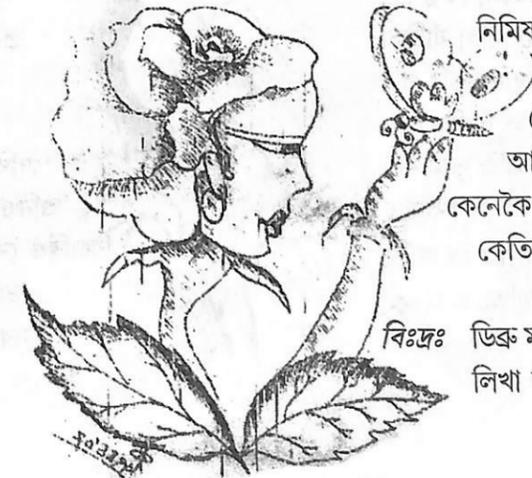
প্ৰত্যাহ্বানৰ টোৱে কাহানিবাই উটুৱাই নিছে
মোৰ হৃদয়ৰ সেউজীয়া সপোনবোৰ।
দ্বিগবিজয়ী হৈ মোৰ হৃদয়ত এতিয়া আছে
মাথো সোঁৱৰণীৰ অশ্ৰু বন্যা।।
দুপৰ ৰাতিৰ নিৰ্জনতাত সোঁৱৰণীৰ বীনা বাজে
নিৰৰ শ্ৰোতা হৈ বয় শিতানৰ গাৰুতো,
আজিও মোৰ বাবে সাঁথৰ হৈ ৰ'ল
তোমাৰ হৃদয়ত মোৰ প্ৰেম কিয় অনাভূত।

বিচ্ছেদ হৈছে একুৰা জুই, যি পুৰি ছাঁই নকৰে
মাথো উত্তাপেৰে গলায় দিয়ে।
তুমি এবাৰ হ'লেও অনুভৱ কৰি চাইছানে
মোৰ বেদনাকৃত হৃদয়ৰ আকুল গুঞ্জন।।
তোমাৰ প্ৰেমে শিকাই যোৱা অমৰ বাণীয়েই হ'ব
মোৰ অনাগত দিনবোৰৰ একমাত্ৰ সম্বল।
তোমাৰ প্ৰেৰণা মোৰ বাবে হৈ ৰ'ব
জীৱনৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ 'ঐশ্বৰ্য'।। ❖

আমাক শান্তিৰ জয়গান লাগে

বৈদ্য বুঢ়াগোঁহাই
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ
(কলা শাখা)

শান্তি হেৰাল, পৃথিৱীৰ বুকুত,
বন্দুক বাৰুদ ধোঁৱাৰে আকাশ আৱৰি ধৰিছে।
শত সহস্ৰ লোকৰ আৰ্তনাদ শুনিছোঁ,
মৃত্যুৰ কোলাহলে চৌদিশ মুখৰিত হৈ পৰিছে।
আহ! কি আৰ্তনাদ,
সকলো যেন ফুটুকাৰ ফেন।
হিংসা, হত্যাৰে জৰ্জৰিত এই ধৰাত,
কেতিয়া গাব মানুহে শান্তিৰ জয়গান।
এটুপি-দুটুপি তেজ পৰি পৰি,
ধৰিত্ৰী আইৰ চৰণ ৰাঙলী হ'ব ধৰিছে।
নিমিষতে স্ফুলিঙৰ দৰে উফৰি পৰিছে,
মানুহৰ স্বপ্নময় জীৱনবোৰ।
কেতিয়া মানুহে উন্মুক্ত মনেৰে
আবিৰ্ভাৱ কৰিব এক নতুন ধাৰা।
কেনেকৈ আৰু ইমানদিন অশান্তিৰ দোমোজাত,
কেতিয়া গাব মানুহে শান্তিৰ জয়গান। ❖

বিঃদ্ৰঃ

ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠা দিৱস উপলক্ষে খলীতে
লিখা কবিতা প্ৰতিযোগিতাত প্ৰথম স্থানপ্ৰাপ্ত।

তোমাৰ স্মৃতি

অতুল পাণিকা
স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক
(কলা)

হৃদয়ৰ মথাউৰিত ধুনীয়া কৈ
সজাই থৈছিলো
তোমাৰ প্ৰেমৰ সপোনবোৰ.....
অজানিতে এজাক বৰষুণৰ
বাঢ়নি পানীৰ সোঁতে
ভাঙি বোঁৱাই নিছিল.....।
তথাপি তো কৰিছিলো চেষ্টা
পুনৰ সাজিবলৈ, কিন্তু
সপোনবোৰ তুমি বেলেগলৈ যাঁছিলি
এদিন দুদিন কৰি পাৰ
হ'ল বহুদিন.....
আজি তুমি নাই
মোৰ কাষত
তথাপিও বৈ আছে
তোমাৰ স্মৃতি.....। ❖

তুমি

বিকি কুমাৰ মণ্ডল
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (বাণিজ্য শাখা)

চিৰ চেনেহী বসন্তৰ আগমনত
বাৰিষাৰ এই বিমবিম বতৰত,
শৰতৰ নিকা নীল আকাশত
ফাগুণৰ এই পচোৱা বতাহত,
সকলোতে আছা 'তুমি'।

পুৱতি ভাগৰ বেলিৰ বহুত
প্ৰতিটো আবেলিৰ অন্তত,
সন্ধিয়াৰ এই শীতল জোনাকত
ৰাতিৰ প্ৰত্যেক মিঠা সপোনত,
সকলোতে আছা 'তুমি'।

নেৰ পানীৰ কুলকুল শব্দত
পাহাৰ পৰ্বতৰ মনোমোহা দৃশ্যত,
কুলি চবাইৰ সুৰীয়া গীতত
প্ৰকৃতিৰ এই সেউজ বৰণত,
সকলোতে আছা 'তুমি'।

দেখিও নেদেখা অস্পষ্ট ছবিত
শুনিও নুশুনা অচিনাকী মাতত,
বিচাৰিও নোপোৱা আধৰুৱা আশাত
ভাবিও নভবা সুমধুৰ ৰূপত,
সকলোতে আছা 'তুমি'। ❖

মানালি

পৰিত্ৰ গগৈ
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ
কলা শাখা

মানালি গৈছিলো ভ্ৰমণলৈ বুলি
তাতেই দেখিলো মই ৰূপৱতী নাৰী,
কি যে ধুনীয়া তাইৰ দীঘল চুলি তাৰি
তাইক দেখি মই গলো আগবাঢ়ি।
ধুনীয়া লাহি পাহি তাইৰ চকু যুৰি
নুসুধি নোৱাৰিলো মই তাইৰ নাম শাৰি,
ওখ ওখ পাহাৰবোৰত তলত আছে গুহা
গৈ মই দেখিলো কি যে মনোমোহা।
গুহাৰ ভিতৰখনি ইমান চকুৰোৱা
তাতেই হেনো দিয়া হয় সন্মাসী শিক্ষা,
সেই শিক্ষা লাভ কৰা ৰূপৱতী নাৰী
তাইৰ নাম আছিল প্ৰিয়া বেচালি। ❖

এটি শুকান সপোন

জাহ্নৱী গগৈ
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ
শিক্ষাতত্ত্ব বিভাগ

এটি কলি, এপাহ ৰঙা গোলাপৰ
কোনোবা এক সোণালী পুৱা
স্নিগ্ধ এটি সুবাস দেহ মনত
এন্ধাৰৰ বোলবোৰ ক'ত জানো হেৰাই।
ভাহি আহে সন্মুখত এখন পূৰঠ,
জোনাক ভৰা সোণালী শেতেলী।।
তাতে এটি দুটি অজস্ৰ তৰা হাতীপটি
মাথো জোনাক আৰু আদিত্য জোনাক।।
মানসিক অফুৰন্ত সুখৰ মাদকতা
আচৰিত প্ৰফুল্লিত কল্পোলিত এটি কণমানি।
আহ.....কি প্ৰশান্তি....
কিন্তু.....

ভাগি গ'ল! হেৰাই গ'ল নীলিমত
ক'ত গ'ল সেই তৰা জোন হাতীপটি
কলি গোলাপৰ!!!
ভাগি গ'ল জানা, হেৰাই গ'ল মোৰ
শেতেলিতে, নাস্তিকতা পূৰ্ণ এটি হুমুনিয়াহে
কাটি নিলে সকলোবোৰ।
আকৌ শুকাই গ'ল ভৰপুৰ এখন
অতৃপ্ত হৃদয়।।
শুকান পাতৰ দৰে ভাগি পৰিল
অনন্ত আকাশ।
প্ৰান্ততশুকাই গ'ল মোৰ
সপোন মাদকতা। ❖

শিলা

১৯৯৮ চন
১৯৯৯ চন
২০০০ চন

অভিমান

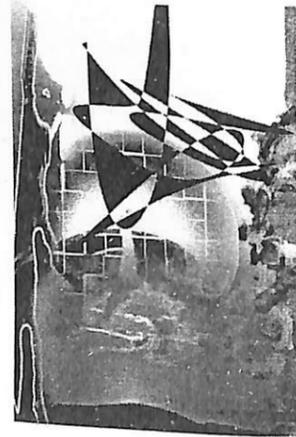
মনিষা শইকীয়া
স্নাতক তৃতীয় বর্ষ (কলা শাখা)

আন্ধাৰৰ বুকুত জোনাকৰ বহন বুলাবলৈ
মই কোনো তৰালী নহওঁ,
নহওঁ দুৰৰিত সৰি থকা জোনাক
নিশাৰ সেই সোণালী নিয়ৰৰ টোপাল,
জিনিকাত তুলিকাবে অস্তিত্বৰ পাতত
হিয়াৰ পোহৰ নিভাস কৰিবলৈ
মই কোনো শিল্পী নহওঁ,
নোৱাৰো তোমাৰ মৰম মোৰ হেঙুল
স্মৃতিৰ মাজত বক্তৃতিয়া অভিমানে
সজাই তুলিব।
কাৰণ মোৰ হিয়া কেৱল দুখেৰে ভৰা,
সেয়ে, মোক আত্মবিভোৰ কৰি নুতুলিবা। ❖

পোহৰৰ পথিক

তনুজা দিহিঙীয়া
স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক
(কলা শাখা)

মই আগুৱাই যাব বিচাৰো
আন্ধাৰৰ প্ৰহেলিকা ভেদি
পোহৰৰ শলিতা জ্বলাই
জীৱন যুঁজৰ এলাহবোৰ
গছকি থৈ আগুৱাব খোজো
ভৱিষ্যতৰ সপোন ৰচি
সপোন মোৰ শৈশৱ লৰালি কালৰ
ভৱিষ্যতৰ অনাগত দিনৰ। ❖

চলুনাৰ চকুৱেী নাপ্যৰ

তোমাক হেৰুৱাই

ইন্দ্ৰানী ফুকন
স্নাতক প্ৰথম বর্ষ (কলা শাখা)

ক'ত আছা তুমি লুকাই? নিৰলে নিশৰ্দে!
তোমাৰ বাবেই কটাইছো বহুতো উজাগৰী নিশা,
তথাপি নুবুজিলা তুমি মোক, এৰি থৈ
গুচি গ'লা অতি নিষ্ঠুৰ ভাৱে, বহু দূৰলৈ
য'ত নাই মৰম হাঁহি, ভালপোৱা
আছে কেৱল বিষাদ যন্ত্ৰণা।
কাক ক'ম আজি মোৰ দুখৰ কথা,
কোনে শুনিব, কোনে বুজিব!
তুমি এতিয়া সুখেৰে আছানে?
জানা! তোমালৈ বহুত মনত পৰে,
কিন্তু কি কৰিম,
তুমিতো মোৰ কবিতাৰ অজন্ম প্ৰতিবাদ!
তোমাক হেৰুৱাই মই আজি উদং,
মেলি দিওঁ মোৰ ব'ঠা নথকা নাওঁ,
কিয় আঁতৰি গ'লা তুমি?
তুমিয়েই মোক হাঁহিবলৈ শিকাইছিলো,
জীৱনত জীয়াই থকাৰ আনন্দ দিছিলো,
আৰু এতিয়া তুমিয়েই মোক কন্দুৱালা।
তুমি আহিছিলো মোৰ জীৱনলৈ এগছি চাকি হৈ!
মোৰ জীৱনটো পোহৰাই তুলিবলৈ, আৰু

এতিয়া নিজে গুচি গ'লা, এন্ধাৰৰ মাজত
বিলীন হৈ তুমি ছাগে এতিয়া পোহৰ
বেয়া পোৱা নহয়নে? পোহৰলে ভয় কৰা।
হয়তো তুমি এতিয়া এন্ধাৰৰ লগত বন্ধু
পাতিলা, এন্ধাৰেই তোমাৰ লগৰী।
অৱশ্যে এন্ধাৰ ময়ো ভালপাওঁ,
ভালপাবলৈ শিকিছো, তোমাৰ বাবে,
আহিবা কেতিয়াবা মোৰ কাষলে, আন্ধাৰতে
দুয়ো ল'গ হ'ম, তোমাৰ লগত বহুতো
কথাই পাতিব ল'গা আছে, তল সৰা
শেৱালীৰে তোমালৈ বুলি এডাল মালা
গাৰ্খিছো, অতি গোপনে, তোমাক দিবলে, আহিবানে? ❖

সপোন দিঠকৰ অনুভৱ

জীৱন কি ?

বিকি কুমাৰ মণ্ডল
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (বাণিজ্য)

জীৱন এনে এক সাঁথৰ
যি নাভাগে কেতিয়াও সহজে।
মানুহে বাৰু এই সত্য
মানি কয় ল'ব নোখোজে।

জীৱন এনে এক যুঁজ
যি নহয় সহজে শেষ,
যদিওৱা হৈ যায়
সকলো আশা নিঃশেষ।

জীৱন এনে এক প্ৰেৰণা
যিয়ে লৈ যায় আঙুৰাই,
দুৰ্গম বাটৰ মাজেদি
অনিৰ্দিষ্ট লক্ষ্যলৈ ধিয়াই।

জীৱন এনে এক মুকুতা
যাক সহজে পোৱা নাযায়,
লভিও তথাপিতো মানুহে
ইয়াৰ মূল্য বুজি নাপায়।

পাইছা যদি এই অমূল্য জীৱন
মিছাতে নকৰিবা নষ্ট,
একমন হৈ টঙালি বান্ধি
ধাৰ্য্য কৰা লক্ষ্য নিৰ্দিষ্ট। ❖

জুলী গগৈ
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা শাখা)

বিচাৰো এখন হিয়া
য'ত আছে কেৱল প্ৰেমেৰে ভৰা
বিচাৰো সেই হিয়াৰ মৰম
দিব পৰা বহুতো ক্ষণ।
দিব জানো পাৰিবা....
এনে এখন হিয়াৰ মৰম
য'ত নেকি থাকিব কেৱল অজস্ৰ মৰম
দিব জানো পাৰিবা, এনে আন্ধাৰে আৱৰা ৰাতি

কেৱল পোহৰ বিচাৰি
পোহৰৰ প্ৰয়োজন সেই ৰাতি
তুমি ৰবা জানো মোৰ কাষলৈ আহি
ক'ব জানো পাৰিবা....?
মোৰ কাষলৈ আহি...
ভয় সংকোচে আৱৰি ধৰা মনৰ কথাষাৰি
কুঁৱলি পৰিব আন্ধাৰেও আৱৰিব
নিৰবতা আহিব নিৰ্জন ৰাতি
তথাপিও ল'বা জানো মোক সানতি
দিবা জানো তোমাৰ হিয়াৰ ওম কনি
ক'বা জানো তোমাক ভাল পাওঁ বুলি
দুবাহুৰ মাজত মোক আকোঁৱালি। ❖

ভবাতো নাছিলো.....

দুলু ফুকন
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ
উদ্ভিদ বিভাগ

ভবাতো নাছিলো তোমাক
লগ পাম এনেদৰে, আকস্মাতে.....
আহিছিলো মনতে ভাবি
দুদিনৰ আলহী হ'ম বুলি
কিন্তু, নোৱাৰিলো তোমাক
আলহীৰ স্থান দিবলৈ।

থাকি গ'লা মোৰ হৃদয়ৰ মণিকোঠাত
আপোন কোনোবা হৈ.....।
নাম দিব নোৱাৰিলো
আমাৰ সম্বন্ধটিক।

হ'লেও তুমি মোৰ আপোনৰো আপোন হ'লা
সেয়ে, হেৰাই যাব নোৱাৰাকৈ
তুমি থাকিবা মোৰ ডায়েৰীৰ পাতত
আৰু এলবামৰ বুকুত।

য'ত তুমি মই হেৰাই যাম
বুলি ভাবিলেও হেৰাই নাশাও
কিয়নো, সোঁৱৰাই থাকিব
আমাৰ স্মৃতিবোৰে (এটি মুহূৰ্ত্তৰ বাবে হ'লেও)
থাকি যাম তুমি মোৰ আৰু
মই তোমাৰ হৃদয়ৰ একোণত.....

আশা
ফণীধৰ লক্ষৰ
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ
বাণিজ্য শাখা

সূৰ্য্যৰ পোহৰে
কঢ়িয়াই আনে নতুন আশা।
কোনো মানে কেতিয়া
সেই আশা পূৰ হ'ব, নতুবা নহব।
নতুবা নদীৰ কাষৰ গঢ়া খহাই নিয়াৰদৰে ভাঙি পৰিব
এটা আশা পূৰ হ'লে
আন এটা আশাই আৰবে।
আশাবোৰ কেতিয়াও শেষ হ'ব নোৱাৰে।
মানুহৰ মন বৰ নিষ্ঠুৰ
বিশ্বাস পোৱা টান।
এটা আশা পূৰ হ'লেই
আনটোলৈ আকৌ হাত মেলে।
যিদৰে মানুহ আদি সকলো বস্তুয়েই পৃথিৱীৰ আলহী,
সেইদৰে আশাবোৰো চাগে মানুহৰ লগৰী।
জীৱন মাত্ৰই আশা,
জীৱনৰ লগতে আহে আৰু জীৱনৰ লগতে যায়। ❖

ভগ্ন হৃদয়ৰ গান

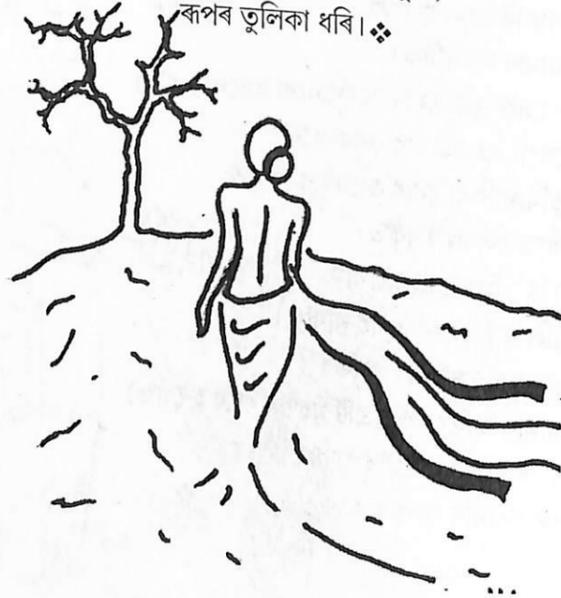
ধমেন্দ্র গগৈ
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ
উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগ।

মই গোৱা গানবোৰত আজি
কোনো ছন্দ নাই।
গান বোৰ তুমি ভাঙি যোৱা
হৃদয়ৰ গুঞ্জন
মোৰ মনৰ চৌপাশৰ
নিজান বননিত
ডেউকা ভগা বিষাদৰ এজনী কেতেকী
গানৰ চৰাইটোৱে পাখি মেলি
উৰিব বিচাৰে
কব বিচাৰে তুমি মোৰ।
মিঠা সুৰীয়া অমিয়া মাতেৰে
স্মৃতিৰ প্ৰতিটো কথাই সোৱঁৰাই
জীপাল হৈ থকা সোৱঁৰণী বোৰে
সেউজীয়া কৰে মন।
আজি গোৱা গান বোৰ
দুখৰ দিনৰ
জীৱন যুঁজত ভাৰক্ৰান্ত হৈ
তোমাৰ স্মৃতিয়ে দুৰ্বল কৰি পেলোৱা
সুৰটি ভেদি অহা বিৰহৰ গান। ❖

ধুনীয়া

বিজয় ঘাটোৱাৰ
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (বাণিজ্য শাখা)

কিমান যে ধুনীয়া জোনাক নিশাৰ
আকাশৰ সেই তৰাবোৰ
সিমানাই ধুনীয়া পূৰ্ণিমা নিশাৰ
আকাশৰ সেই জোনটি।
তাতোকৈ ধুনীয়া মৰমৰ জোন
তোমাৰ মিচিকিয়া হাঁহিটি
শীতলতকৈ শীতল কুমলীয়া দেহাটি
গোলাপ ফুলৰ যেন কলি।
হৰিণী নয়নী দুটি এনে লাগে যেন,
গোলাপ তগৰৰ পাহি।
সৰগৰ পৰা হ'বলা আহিছা তুমি,
কপৰ তুলিকা ধৰি। ❖

ঋণী

বিটুল কুমাৰ বাহিলুং
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (কলা শাখা)
অর্থনীতি বিভাগ

তোমাৰ স্নেহময়ী হাতৰ পৰশত
সতৃষ্ণ মনেও হাৰ মানিছিল;
য'ত নাছিল কোনো কপটতা,
স্বার্থপৰতা কিম্বা ব্যৰ্থতাৰ
তিলমানো লিখা।

যাৰ যত্নত ফুলি উঠিছিল
মোৰ মনৰ গোলাপ জোপা,
যাৰ সুগন্ধই ক্ষণিকৰ বাবে
জুৰাইছিল বাটৰুৱাৰ হিয়া।

তোমাৰ কৰ্কশ মাতে সোঁৱৰাই দিছিল
বিচ্যুত হোৱা পথৰ কথা;
ন্যায়ৰ পথেৰে নাওঁ মেলিবলৈ
তুমি দিছিল হাতত ব'ঠা।

স্মৃতিৰ পাতত লেখা আছে
শৈশৱৰ সেই সোণোৱালী গাঁথা;
স্বার্থত্যাগী তোমাৰ হৃদয়ে
জীয়াই থকাৰ বাট দেখুৱালে।

পূঁজিবলৈ তোমাৰ চৰণে
এটি মাত্ৰ সুযোগ নিদিলে;
আজীৱন ঋণী হ'ম
নৰকত কাল কটাবলৈ। ❖

বীতা শইকীয়া
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ
(কলা শাখা)

প্ৰেম ঈশ্বৰৰ এটা মৰমীয়াল দান
ইয়ে দিয়ে এই পৃথিৱীত সকলোকে মানুহৰ প্ৰতি সন্মান।
যিয়ে কৰে এই প্ৰেমৰ গুণ গান
এই পৃথিৱীত সিয়ে সকলোতকৈ মহান।
প্ৰেমে নিদিয়ে হিংসা আৰু যুঁজৰ বাবে জান
ই মানুহৰ মাজত বিলাই চেনেহৰ মধুৰ মিঠা গান।
আজিৰ দিনত সকলোৱে ভাৱে এইটো এটা খেল
এই সকলোবোৰ হ'ল মানুহৰ মিছা ধাৰণাৰ মেল।
প্ৰেম হ'ল এটা ঐশ্বৰীক শক্তি
ইয়াৰ পৰা সকলো মানুহৰ মনত
জাগ্ৰত হয় শ্ৰদ্ধা আৰু ভক্তি।
বন্ধুত্বৰ মাজত আছে প্ৰেম, পুত্ৰ আৰু মাতৃৰ মাজত আছে প্ৰেম
সকলোৰে অন্তৰৰ মাজত লুকাই আছে প্ৰেম।
যিয়ে বুজি পাই ইয়াৰ মূলমন্ত্ৰ
সিয়ে হ'ল জ্ঞান, শ্ৰদ্ধা আৰু ভক্তিৰ পাত্ৰ।
যদি সকলো মানুহে এই মায়া মোহৰ সংসাৰত
প্ৰেমৰ প্ৰতি কৰে সন্মান, গাই প্ৰেমৰ গান।
তেতিয়াই হ'ব ঈশ্বৰে ৰচা এই পৃথিৱীত
সকলো মানুহৰ জ্ঞান কল্যাণ। ❖

ভগ্ন হৃদয়

ছত্ৰ গগৈ
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা শাখা)

নাহিবা নাহিবা পখি
মোৰ জীৱনলৈ তুমি
নাভাঙিবা মোৰ হৃদয়ৰ
গোপন দৰজা
সযতনে বখা গোলাপ পাহি
মৌ নুচুহিবা।
যি দিন ধৰি আছিলো তুমি
কটাইছিলো ক'ত উজাগৰ বাতি
ভাবিছিলো মোৰ জীৱনৰ
গৰাকী তুমি।
গোলাপ পাহি নৌ ফুলোতেই
মৰহি যোৱাহেঁতেন
সপোনবোৰ নৌ দেখোতেই
আতঁৰি যোৱাহেঁতেন,
হেৰাই নগ'লহেঁতেন
জীৱনৰ অস্তিত্ব।
তুমি জানো জানা?
সেই অবুজ ভাষাৰ মূল্য কিমান!
পাৰিবা দিব তুমি!
আজি সেই আশা আৰু নাই
আশা, আশা হৈয়ে ব'ল
চুবমাৰ হৈ গ'ল সকলো
মৰম, চেনেহ আৰু ভালপোৱা। ❖

ভগ্ন হৃদয়

দিপিকা বৰুৱা
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

শান্ত অথচ গভীৰ সাগৰখনত
উঠিছে আজি উত্তাল তৰংগ
সৃষ্টি হৈছে অলেখ জোঁৱাৰ ভাটা
ঠিক একেদৰেই মোৰো হৃদয়ত
বলিছে আজি অলেখ ধুমুহা, যন্ত্ৰণাৰ
এজাক কাল ধুমুহাই মোৰ হৃদয়ৰ আশাবোৰ
ভাঙি চুবমাৰ কৰি থৈ গ'ল।
সেয়া যেন মোৰ হৃদয় নহয়
এখন ভগা কাঁচ।
এবাৰ নহয়, দুবাৰ নহয়
বহুবাৰ চেষ্টা কৰিও
পৰা নাই যোৱা দিব
হৃদয়ৰ ভগ্ন টুকুৰাবোৰ
পৰা নাই মচিব
দুখৰ সাঁচবোৰ ...। ❖

প্ৰেমৰ ঠিকনা

নেকিবুদ্দিন আহমেদ
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (বিজ্ঞান শাখা)

প্ৰেমৰ কোনো ঠিকনা নাই
যেনেকৈ আকাশীলতাৰ শিপা নাই,
বগাই ফুৰে গছৰ ডালে পাতে
প্ৰেমো বৈ থাকে হৃদয়ে হৃদয়ে
এখন বাৰিষাৰ নৈৰ দৰে
সাগৰৰ বুকুত বিলীন হোৱাৰ আশাৰে
লতাই গছৰ ডাল বিচৰাৰ দৰে
অথবী প্ৰেমেও সহাঁৰি বিচাৰে
টুকুৰিয়াই ফুৰে হৃদয়ৰ দুৱাৰে দুৱাৰে। ❖

জীৱন

অসীম গগৈ
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (অসমীয়া বিভাগ)

মানুহৰ স্মৃতিবোৰ বঙীণ
সুৰুযে মেলানি মগাৰ দৃশ্যৰ দৰে,
মনৰ বিষণ্ণতাবোৰ কৰুণ
খহি যোৱা নদীৰ পাৰৰ দৰে।
এন্ধাৰবোৰ গভীৰ
সাগৰৰ গভীৰতাৰ দৰে,
আৰু কল্পনাবোৰ মধুৰ
জোনাকে আৱৰি বখা আকাশৰ দৰে।
এয়েতো জীৱন
সুখ, দুখ, বেদনাৰ মধুৰ সপোন।
এয়েতো জীৱন কেইটামান মুহূৰ্ত, কেইটামান প্ৰহৰ
আৰু কেইটামান ক্ষণ।
এই প্ৰতিটো ক্ষণে ক্ষণে থাকে বহুতো ক্লান্ত,
বহুতো আনন্দ আৰু বহুতো হেঁপাহ.....
কিন্তু ! এই সময়বোৰ জানো আমাৰ লগত
সদায় থাকিব?
যাবগৈ বৈ থকা নদীৰ বোঁৱতী সূঁতিৰ দৰে,
যাবগৈ অজান ঠাইৰ পৰা উৰি অহা পখীৰ দৰে।
এয়েতো জীৱন, হাঁহি কান্দোনাৰ লগৰীয়া
এয়েতো জীৱন, বতাহৰ লগত ভাঁহি অহা
নিশাৰ শেৱালী ফুলৰ গোন্ধৰ দৰে ক্ষণেকীয়া। ❖

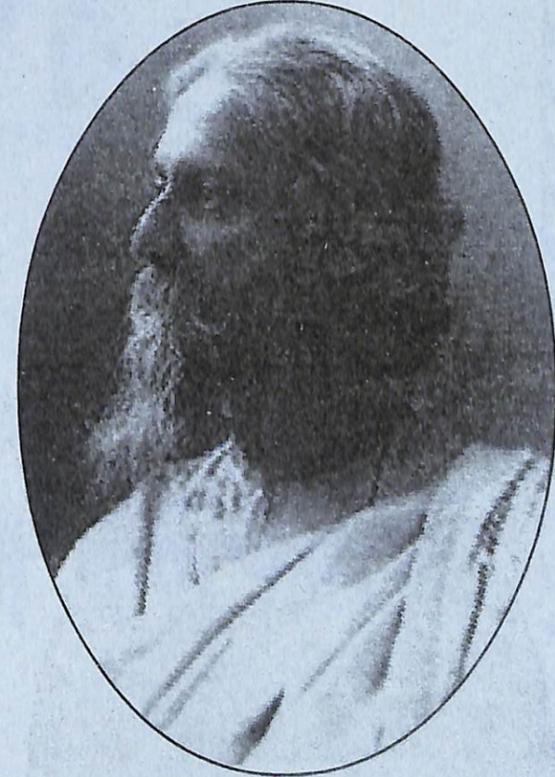
তোমাৰ প্ৰেৰণাত

দীপমণি গগৈ
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ
(কলা শাখা)

আন্ধাৰ ৰাতি
ঘন কলা ডাৰৰ,
তাৰ মাজত পোহৰৰ অপেক্ষা ॥
হৃদয় পৰশা নিৰ্জনতা
মনৰ মাজত তোমাৰ
প্ৰেমৰ লুকাভাকু ॥
নিৰ্জনতা মোৰ বৰ প্ৰিয়,
যিদৰে প্ৰিয় মোৰ কবিতা,
আৰু তাৰ মাজত তুমি ॥
মোৰ কবিতাৰ প্ৰতিটো শব্দত
তোমাৰ পৰশ,
এই পৰশৰ উমতেই
অংকুৰিত হয় মনৰ গভীৰতা,
আৰু জন্ম লয়
একোটা নতুন কবিতা ॥
যি তোমাৰ প্ৰেৰণাত
শব্দৰ ৰূপত
কাপৰ মাজেৰে পৃষ্ঠাত নামে,
আৰু হৈ পৰে মোৰ পৰিচয় ॥
কাৰণ তোমাৰ স্পৰ্শতেই
মই সুন্দৰ
তোমাৰ প্ৰেমত আছে
মোৰ অস্তিত্ব,
যাৰ বাবে হ'ব বিচাৰো
মই তোমাৰ
প্ৰতি পলে
আৰু অনুপলে ॥

স্বা
ং
লা
বিভাগ

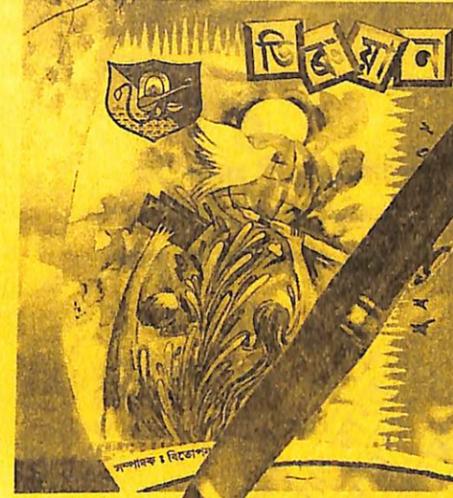

নতুন মাতৃভূমি

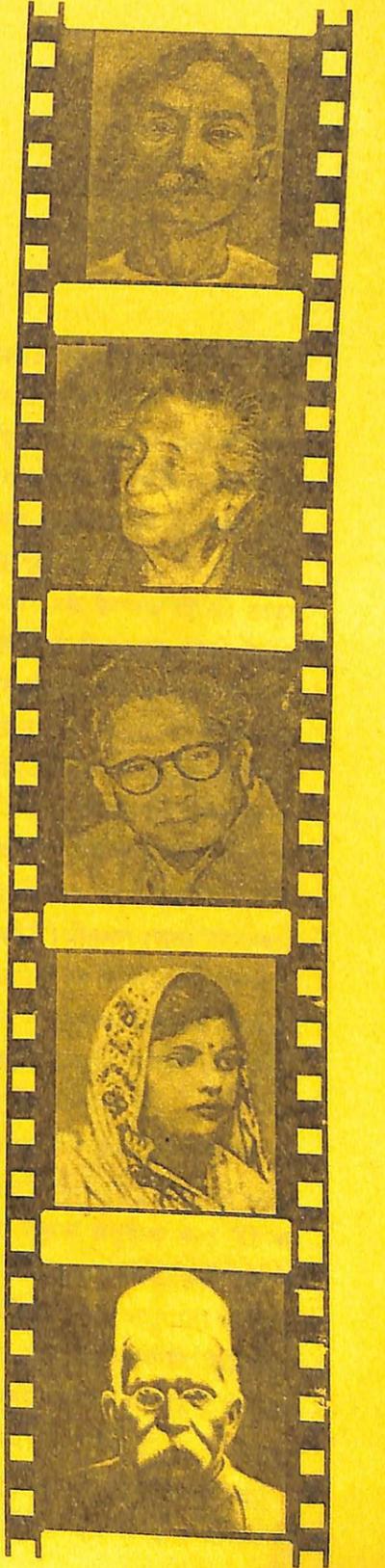
ক্ষিতীশ রায়

অধ্যাপক : বাংলাবিভাগ

পহার- ভৈয়াম হাতে হাত রেখে
 যেখানে অনাদি কাল হতে
 রয়েছে দাঁড়িয়ে
 লক্ষ্য সমুখের দিকে-
 যে দেশেতে লুইতের পারে
 ঘরবেঁধে থাকে
 যে- সব খিলঞ্জীয়া আর
 চা-বাগিচার শ্রমী বনুয়া-
 পাহাড়ে পাহাড়ে ছুটে বেড়ায়
 যে-সব জনজাতির দল-
 তাদেরই মাঝে পেয়েছি আমার
 বাংলাদেশে হারিয়ে যাওয়া
 পুরলো সেই ঘর।
 পরকে যারা আপন করে
 বুকো আঁকোয়ালি লয়
 সকলের তরে অবারিত দ্বার
 চিত্ত অসংশয়
 তাদের কেবা আপন, কেবা পর-
 যেখানে আকাশ মাটি জল
 আমায় দিয়েছে নতুন বাসস্থল
 সেয়ে আমার চির চেনেহী আশ্রয়দাত্রী
 'চির মরমর দেশ' নতুন মাতৃভূমি।।

হিন্দী বিভাগ

मानवता को समर्पित श्री श्री ठाकुर अनुकूल चन्द्र

डॉ० अलख निरंजन सहाय
अध्यक्ष, हिन्दी विभाग
डिब्रु महाविद्यालय, डिब्रुगढ़

वर्तमान में श्री श्री ठाकुर अनुकूल चन्द्र के सत्संग
बिहार की दो हजार से भी ज्यादा शाखाएँ भारत के
अलावे म्यांमार, बंगलादेश, यूरोप एवं अमेरिका में
कैला हुआ है। उन्होंने जीवन तथा इसके विकास के
लिए जजन जागन तथा इस्ट मीरती को मूल स्तम्भ
माना है। अच्छा सोचिये, अच्छा बोलिये तथा अच्छा
काम करिये, तभी जीवन उद्भमार्गी होता है।

‘अर्थ, मान, यश इत्यादि पाने की आशा में मुझे ठाकुर बनाकर भक्त मत बनो, सावधान हो जाओ, ठगे जाओगे, तुम्हारा ठाकुरत्व न जागने पर कोई तुम्हारा केन्द्र भी नहीं, ठाकुर भी नहीं -धोखा देने पर घोखे में पड़ोगे।’ यह कथन श्री श्री ठाकुर के रूप में श्रद्धा एवं भक्तिमय प्रेम से स्मरण किये जाने वाले पुरुषोत्तम अनुकूल चन्द्रजी का है, जिनसे लाखों लोगों ने जीने की प्रेरणा पायी परम प्रेममय श्री श्री ठाकुर अनुकूल चन्द्र जी की उपस्थिति मात्र से श्रद्धालु भक्तों के मन की मलीनता घुल जाती है और पवित्रता का अहसास हो जाता है। लोग महान नहीं होते महान होता है उसका असाधारण व्यक्तित्व, जिससे मानवता को दिशा मिलती है। श्री श्री ठाकुर ऐसे ही विरल महापुरुष थे, जिन्होंने दुनियाँ को मानवता का पाठ पढ़ाया श्री श्री ठाकुर जी को हम जैसे साधारण व्यक्ति की तरह जल्पना-कल्पना, संकल्प-विकल्प करते हुए हमने कोई काम करते साधारणतः देखा नहीं है। श्रीकृष्ण प्रसन्न भट्टाचार्य तथा श्री प्रफुल्ल कुमार दास कहते हैं कि निश्चयात्मिकता बुद्धि कुछ और चीज है और संकल्प परिकल्पनात्मक मन या मनन कुछ और। दुनिया की हर चीज के प्रति उनका एक सहज एकात्म है, दर्द है। इसलिए वे नित्य नवीन हैं।

अविभक्त बंगाल के पावना जिला अन्तर्गत हिमाइतपुर नामक छोटे से गाँव में ताल नवमी तिथि 14 सितम्बर 1888 के दिन परम प्रेममय श्री श्री ठाकुर अनुकूल चन्द्र जी का आविर्भाव शिवचन्द्र चक्रवर्ती और माता मनमोहिनी देवी के घर हुआ था। शरद के प्रभात की चितवन-“मधुवाता ऋतायते मधुधरन्ति सिन्धवः - मधुमती सूक्त की मधुगीति जैसे दसो-दिशाओं में उद्गीत होती जा रही थी। सच तो यह है कि संतों का आगमन विश्व में महाकल्याण कारक होता है। उनका सामीप्य पाकर जीव के अज्ञानता का पर्दा हटता है और वह आनन्द विह्वल हो गा उठता है- “ करोरी कोई सत्संग

आज बनाय।" परम संत महाकवि तुलसीदास जी ने भी - कहा है-

"तात स्वर्ग अपवर्ग सुख, धरिअ तुला इक अगं
तुलें न ताहि सकल मिली, जो सुख लव सत्संग।"

मातृभक्त श्रीश्री ठाकुर के लिए उनकी मां मनमोहिनी देवी जैसे उनके जीवन का घुव तारा ही थीं। हर व्यक्ति के जीवन में छोटी-बड़ी बहुत सी घटनाएँ घटती रहती हैं। किन्तु देखा जाता है, मनुष्य उन्हें प्रणिधान करना नहीं चाहता और इससे कोई अभिज्ञता भी वह प्राप्त नहीं करता। पर श्री श्री ठाकुर के जीवन की छोटी-छोटी घटनाएँ, अभिज्ञताएँ जनगण को आज अमरावती की अमृतधारा से सींच रही हैं। सच है विश्वशिक्षक अपने आचरण से ही दूसरों को शिक्षा देते हैं।

1946 में हिमाइतपुर के आश्रम को बिहार के देवघर में ले आनेवाले श्री श्री ठाकुर ने जीवन के हरक्षेत्र में- धर्म, शिक्षा, उद्योग, वाणिज्य, कला, संगीत, स्वास्थ्य, समाज, राजनीति, दर्शन, साधना, विवाह, वर्णाश्रम, अर्थनीति, नेता, अनुराग आदि पर अपने विचार प्रकट किया है। देशबंधु चित्तरंजन दास के साथ श्री श्री ठाकुर के वार्तालाप से पता चलता है कि परमप्रेममय श्री श्री ठाकुर अनुकूलचन्द्र जी भारतवासियों को किस रूप में देखना चाहते थे। देश की सेवा किस प्रकार करनी चाहिए, राजनीति किसे कहते हैं। श्री श्री ठाकुर ने देशबंधु को अंग्रेजों से देशसेवा करने का तरीका सीखने को कहा था - "हम भारतवासियों ने अंग्रेजों की देशभक्ति के आदर्श को जीवन में अनुसरण करने की बजाय उनकी अंग्रेजियत को अनुसरण करने में अपनी संस्कृति और सभ्यता को आज भुला दिया।" उन्होंने कहा कि मनुष्य के हर तरह के अभाव को दूर करना ही सेवा है। देशबंधु के यह कहने पर कि एक भी व्यक्ति ऐसा नहीं मिल रहा है जिसके हाथों में सबकुछ सौंपकर निश्चिन्त हो सकूँ। श्रीश्री ठाकुर ने कहा कि एक भी सहयोगी नहीं मिल रहा है तो काम किनके लिए करेंगे। उन्होंने कहा कि वास्तव में स्वराज पाना चाहते हो तो सर्वप्रथम मनुष्य बनाते पर आपतो केवल अंग्रेजों के दोषों को ही देख रहे हैं। उनके दोषों को देखते देखते उनमें ऐसे क्या-क्या गुण हैं जिनके बदौलत हमें इतने दिनों तक उन्होंने अपने अधीन

रखा, इस ओर नजर नहीं पड़ती। भारत की अवनति तथा कल्याण की चर्चा पर उन्होंने कहा कि भारत की अवनति तभी से आरम्भ हुई जब से भारतवासियों के लिए अमूर्त भगवान असीम हो उठे - ऋषियों को छोड़कर ऋषिवाद की-उपासना आरम्भ हुई। भारत! यदि भविष्यत कल्याण का आवाहन करना चाहते हो तो सम्प्रदायगत विरोध को भूलकर जगत के पूर्व गुरुओं के प्रति श्रद्धासम्पन्न रहो- और अपने मूर्त एवं जीवन्तगुरु या भगवान में आसक्त हो जाओ।

धर्म-सम्प्रदाय-मतों के भेद को गलत मानते हुए श्रीश्री ठाकुर ने कहा-"जिस पर सब कुछ आधारित है वही है धर्म, और वे ही है - परम पुरुष। धर्म कभी अनेक नहीं होता, धर्म एक है और उसका कोई प्रकार नहीं। मत अनेक हो सकते हैं, यहाँ तक कि जितने मनुष्य है उनके मत हो सकते हैं, किन्तु इससे धर्म अनेक नहीं हो सकता।" वे कहते हैं कि "मेरे विचार से हिन्दू धर्म, मुसलमान धर्म, इसाई धर्म, बौद्ध धर्म इत्यादि बातें भूल हैं बल्कि वे सभी मत हैं। किसी भी मत के साथ किसी मत का प्रकृत रूप में कोई विरोध नहीं, भाव की विभिन्नता प्रकार भेद है।"

वर्तमान में श्री श्री ठाकुर अनुकूल चन्द्र के सत्संग बिहार की दो हजार से भी ज्यादा शाखाएँ भारत के अलावे म्यांमार, बंगलादेश, युरोप एवं अमेरिका में फैला हुआ हैं। उन्होंने जीवन तथा इसके विकास के लिए जजन जागन तथा इस्ट मीरती को मूल स्तम्भ माना है। अच्छा सोचिये, अच्छा बोलिये तथा अच्छा काम करिये, तभी जीवन उर्द्धमार्गी होता है। एक गलती अनेक दुष्प्रवृत्तियों को जन्म देती है इसलिए हमें सदैव सावधान होकर अपने को पहचानने समझने की कोशिश करनी चाहिए। सत्संग इसमें सहायक होता है। सदगुरु के शरणापन्न हो जाओ सत्नाम मनन करो और सत्संग का आश्रय ग्रहण करो (श्री श्री ठाकुर कहते हैं कि उनका निश्चित मत है कि अपने उन्नयन के लिए अब और सोचना नहीं पड़ेगा। सत्य को देखने का अर्थ ही है उसके आदि-अन्त को जानना और वही है ज्ञान। वंदे पुरुषोत्तम श्री श्री ठाकुर के वचन, उनके संदेश मनुष्यों को सदमार्ग दिखाता है। ऐसे पुरुषोत्तम को शत शत नमन। ❖

हिन्दी भाषा के प्रचार-प्रसार में आर्य समाज का योगदान

डा० समीर झा
डिब्रूगढ़

सन १८६७ (1867) में उत्तर भारत में स्वामी दयानन्द सरस्वती द्वारा वैदिक धर्म प्रचार एवं आर्य समाज की स्थापना की गई। स्वामीजी ने हिन्दुस्तान को आर्यावर्त तथा हिन्दी को आर्य भाषा का नाम दिया तथा प्रत्येक आर्य के लिए आर्य अर्थात् हिन्दी भाषा का अध्ययन अनिवार्य घोषित कर दिया। स्वामीजी द्वारा वेदों को अपौरुषेय और अतर्क्य मान लेने पर उन पर मुक्त व्यक्तिगत चिन्तन के अभाव का भी आरोप लगाया गया जो किसी भी दृष्टि से उचित नहीं ठहरता क्योंकि यह सर्वविदित है कि उनके द्वारा स्थापित आर्य समाज ने ही हिन्दी भाषा और सहित्य को वैज्ञानिक तर्क पद्धति प्रदान किया है। वास्तविकता भी यही है कि आज की हिन्दी में जो तर्क शक्ति देखने को मिलती है उसका बहुत कुछ श्रेय स्वामी दयानन्दजी तथा उनके आर्य समाज को ही जाता है। इतना ही नहीं इन्होंने वेदांग प्रकाश, संस्कार विधि, ऋग्वेद, भाष्य भूमिका तथा वेदों को भाष्य आदि अनेक पुस्तकें लिखी जिसका माध्यम तथा प्रमुखता हिन्दी ही है। आर्य समाज के आन्दोलन ने उत्तरी भारत में हिन्दी प्रचारार्थ महत्वपूर्ण योगदान दिया है और आज भी दे रहा है। प्रत्येक स्तर की अनेक शिक्षण संस्थाओं की स्थापना के द्वारा प्रायः समस्त उत्तरी भारत में हिन्दी प्रचार एवं प्रसार का समुच्च श्रेय आर्य समाज को ही जाता है। इस प्रकार स्वामी दयानन्दजी तथा आर्य समाज ने हिन्दी भाषा के प्रचार और प्रसार में जो महत्वपूर्ण कार्य किया है वह चिरस्मरणीय रहेगा। तत्कालिन परिस्थितियों के प्रतिकूल हिन्दी भाषा को बढ़ावा देने के लिए राष्ट्रीय भावना के संचार तथा सामाजिक क्षेत्र में क्रान्तिकारी सुधार लाना अति आवश्यक था। अतः आर्य समाज ने न केवल राष्ट्रीयता की भावना के संचार तथा सामाजिक क्षेत्र में क्रान्तिकारी सुधार करने की दिशा में उल्लेखनीय कार्य किया बल्कि प्राचीन संस्कृति के प्रति अनुराग, वेदों के प्रति श्रद्धा, शिक्षण संस्थाओं की स्थापना द्वारा शिक्षा का देशव्यापी प्रचार वा प्रसार, नारी जाति के प्रति समादर व समानता

की भावना, पुरातन सारहीन रूढ़ियों का परित्याग आदि के क्षेत्र में भी अभूतपूर्व कार्य किया। जिससे प्रत्यक्ष एवं अप्रत्यक्ष रूप से हिन्दी का बढ़ावा मिला। जनसाधारण के चित्त में हिन्दी के प्रति लगाव बढ़ा एवं हिन्दी को अपनाने में गौरव का अनुभव किया। इसका प्रभाव इतना अधिक पड़ा कि हिन्दी के प्रति नकारात्मक दृष्टिकोण रखनेवाले भी सकारात्मक हो गये। इसप्रकार देखा जाये तो हिन्दी भाषा व साहित्य आर्य समाज से विशेष रूप से प्रभावित हुआ सा जान पड़ता है। कारण स्वामीजी ने हिन्दी को ही प्रचार का माध्यम बनाया था जो स्वतंत्रता प्राप्ति के बाद राष्ट्रभाषा के रूप में स्वीकार किया गया। और आज भी वही हिन्दी अपनी गरिमा बनाये रखी हुई है। इसके अलावा आर्य समाज का प्रभाव हिन्दी भाषा-भाषी प्रदेशों पर विशेष रूप से पड़ा, अतः इन प्रदेशों के साहित्यकारों का भी इससे प्रभावित होना स्वाभाविक था। तथा द्विवेदीकालीन बहुत से साहित्यकारों की आदर्शवादी भावनाओं की पृष्ठभूमि में आर्य समाज की नैतिकता और आदर्श ही काम कर रहे हैं। जिससे हिन्दी की और अधिक परिमार्जित स्वरूप मिला है।

अतः निष्कर्षतः कहा जा सकता है कि हिन्दी भाषा के प्रचार-प्रसार में आर्य समाज तथा इसके संस्थापक स्वामी दयानन्दजी का महत्वपूर्ण योगदान रहा है। जिसके बलबूते पर हिन्दी आज फल-फूल के खड़ा हुआ है। ❖

ताजमहल

सुश्री हेमी सैकिया
स्नातक तृतीय वर्ष (कला संकाय)

तेरे पैरों के नक्श और निशा चुमते हैं,
हम खाक में तस्वीरें सनम देखते हैं।

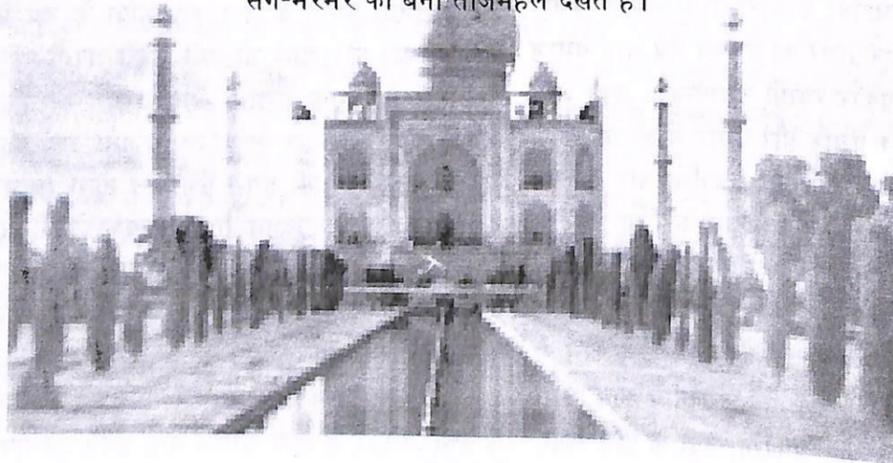
तेरे जुल्फों की नजदिकी, इस दिल की तमन्ना,
हम खुशबु-ए-चमन, कहाँ देखते हैं।

मासुम से चेहरे पे, पसीने की बूँदें,
दोपहर की जैसे, शबनम देखते हैं।

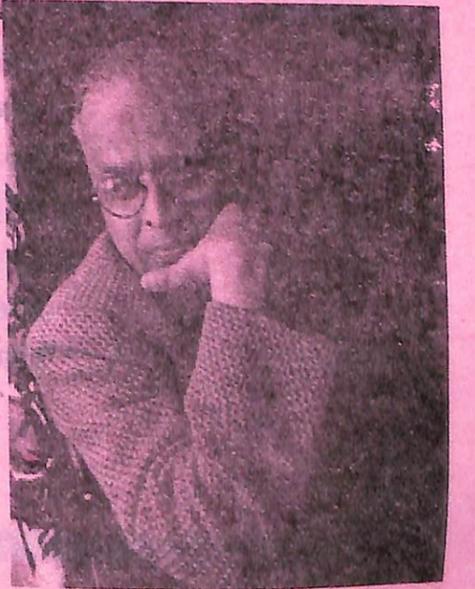
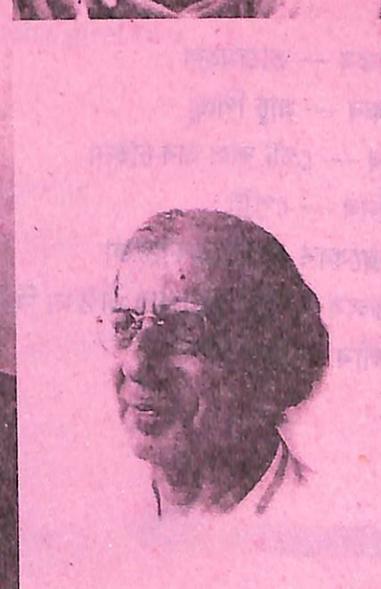
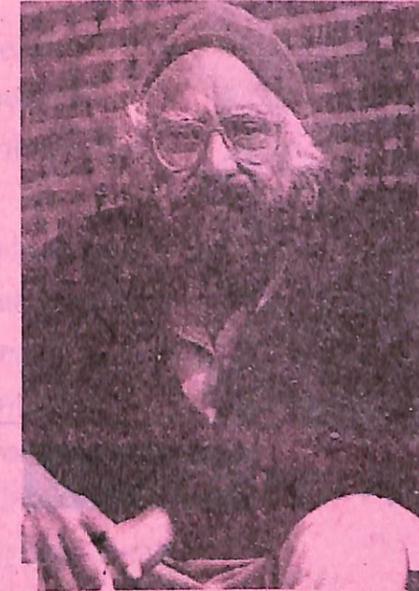
देख लेते हैं जो, नुरानी चेहरा तुम्हारा,
ना फिर आसमाँ, ना चाँद देखते हैं।

तेरे नाम से जुड़कर, जो हुए रुसवा....
उन्ही का नाम रौशन, नाम देखते हैं।

हटती नहीं बदन से, टिकी हुई निगाहें
संगे-मरमर का बना ताजमहल देखते हैं।

English Section

বিশ্বৰ নতুন সপ্ত আশ্চৰ্য

ভাৰতৰ — তাজমহল

পেৰুৰ — মাচু পিচ্চু

চীনৰ — গ্ৰেট ৱাল অব চহিনা

জৰ্দানৰ — পেট্ৰা

মেক্সিকোৰ — চিছেন ইট্জা

ব্ৰাজিলৰ — দ্য ষ্টেচ্যু অৱ খ্ৰীষ্ট দ্য বিডীমাৰ

ইটালীৰ — কল ছিয়াম

English Section

After a While

After a while you learn
the subtle difference between
holding a hand and chaining a soul
and you learn
that love doesn't mean leaning
and company doesn't mean security.
And you begin to learn
that kisses aren't contacts
and presents aren't promises
and begin to accept your defeats
With your head up and your eyes ahead
With the grace of a women, not the grief of a
child
and you learn
to build all your roads on today
because tomorrows ground is
too uncertain for plans
and futures have a way of falling down
in mid flight.

After a while you learn

Veronica A. Shoffstall

that even sunshine burns
 if you get too much
 so you plan your own garden
 and decorate your own soul
 instead of waiting for someone
 to bring you flowers.
 And you learn that you really can endure
 you really are strong
 you really do have worth
 and you learn
 and you learn
 with every good bye, you learn.....

Can we agree with the poet that there will be failures and disappointments. But there's a secret : the difference between the success story and the crushing failure isn't luck, or faith, or intelligence; it's the ability to bounce back.

Source : *The Assertive You*, Page-17
 Publisher : Jaico Books.

Books are where things are explained to you; Life is where things are not. I am not surprised when people prefer books. Books make sense of life. The problem is that the life they make sense of are other people's, never your own.

--- Julian Barnes.

WATER RESOURCES IN NER : ITS USES AND ABUSES

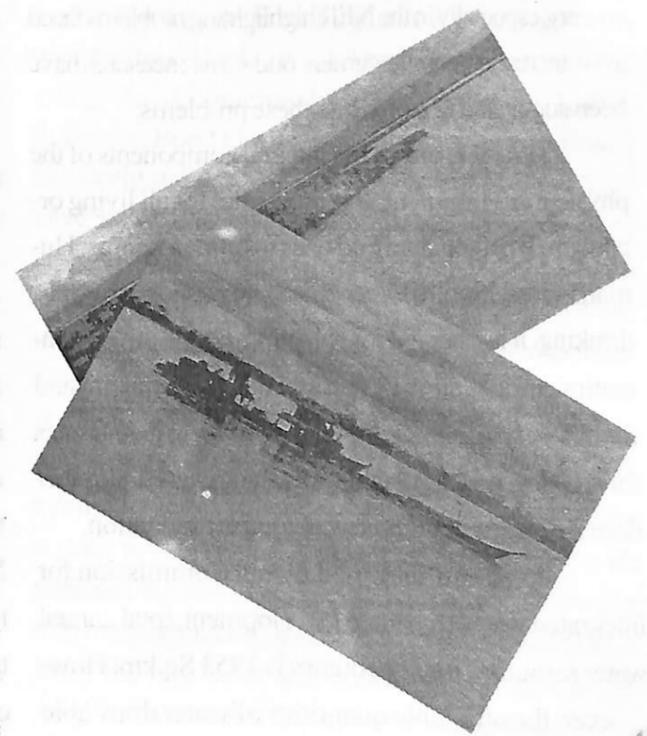
Mahesh Kr. Jain
 Department of Commerce,
 Dibru College

Prasanta Bora
 Department of Economics, Dibru College,
 Dibrugarh

Abstract

Water is a prime natural resource, a basic human need and a precious national asset. It is needed in all aspects of life and health for producing food, industrial activities, energy generation and maintenance of environment for sustenance of life and development. There has been a substantial increase in water requirement now a days with rapid increase in population. In urban areas, besides the city dwellers, the industries are also the major users of water municipal system. In addition to this agriculture is the primary user of water. The World Resources Institute estimates that agricultural sector consumes 69 percent of world's total water use.

Undeniably, like environment, world's water resources are now in grave danger. Water scarcity and water pollution have been gruesome menace in many countries of the world. In India also

alarming growth of population, accelerated process of urbanization, expansion of industrial activities and increasing use of auxiliary means of agriculture have disturbed and destroyed the natural and healthy quality of water resources. The North Eastern Region (NER) is also facing same problem of proper water resource management. There is an urgent need to place this vital resource on a higher position of care and respect and to assign it a kind of value. The importance of its preservation is apparent from this fact that it is a finite and limited resource and can be exhausted. This valuable element must be regarded as national capital and not as income. Our common responsibility, therefore, lies in making all kinds of efforts to check pollution and depletion of fresh water resources on the globe and consume them for our common welfare and pleasure.

Our present paper is an attempt to focus attention to the present position of water resources in our country, especially in the NER highlighting problems faced in water resource management and some measures have been suggested to overcome these problems.

Water is one of the integral components of the physical environment. It is most vital for all living organism. It offers manifold uses to human beings. Human beings require water for many purposes besides drinking. It is essential for irrigation, hydal power generation, propagation of fish and other aquatic life and for industrial activities. People use water at their homes for drinking, cooking, bathing, washing clothes and other domestic purpose. It is also needed for sanitation.

As per estimate of national Commission for integrated water Resource Development, total annual water resources for our country is 1953 Sq.km. However, the utilizable quantities of water draw able from the annual resources are only 1086 sq.km.

which is the sum of 690 sq.km. drawable from surface water resources and 396 sq.km. drawable from ground water sources.

The NER of our country is quite rich in respect of water resources in which 33% of total water resources of the country are reserved. Although the NER is having a huge potential for the development of water resources but it still remains underutilized. The two major river system viz., the brahmaputra and The barak falling in this region alone accounts for more than 30% of the annual average flow of all the Indian rivers. In addition to this, many small rivers, lakes, ponds and other natural water reservoirs, mostly cover the entire NER. The availability of vast water resources combined with high slopes of mountains and hills have tremendous prospects for hydro-power generation, water transportation, irrigation, fishing, safe drinking, water supply, tourism, river game of various kinds, farming of various crops and the river banks, collection of rocks and sand wood etc.

Water resources so far used in the NER are in the following fields :

1. Hydro power generation

Power is an essential pre-requisite for industrial development. The NER is generously blessed by nature with huge hydropower potentialities. According to a recent report published by Geological survey of India, rivers flowing from high slopes of mountains could generate approximately 35000 MW hydroelectric powers. But out of this huge potentiality only 450 MW power has been generated in NER. Assam alone has 28% of the total hydropower potential of the country. The following table gives a clear picture about the current power generation capacity of the different power projects in the NER.

Table : 1
Hydro-Power Generation in North-East India

Projects	Capacity (MW)	Location	River
Umacro	1,100 MW	Meghalaya	Umacro
Umium Stage-I	3,600 MW	Meghalaya	Umium
Umium Stage-II	1,800 MW	Meghalaya	Umium
Umium-Umacro Stage-III	6,000 MW	Meghalaya	Umium-Umacro
Umium-Umacro Stage-IV	6,000 MW	Meghalaya	Umium-Umacro
Kapili Stage-I	15,000 MW	Assam-Meghalaya	Kapili
Loktak	10,000 MW	Manipur	Loktak
Gomti	1,500 MW	Manipur	Gomti

2. Irrigation

The NER is having about 36 lakh hectares agricultural land of which only 8.1 lakh hactares (22.50 percent) have been b rought under irrigation. It is less than the national norm of 25.55%. Among the states of the region, Manipur has the highest percentage (46.4%) of its total agricultural area under irrigation followed by Nagaland (40.5%), Meghalaya (25.9%), Assam (21.2%), Mizoram (12.3%) and Tripura (11.8%). In Assam, most of the irrigation projects are being operated either by lift irrigation or by tube-well irrigation system. The use of canal irrigation system is mostly confined in few areas only. Total irrigation potential created in Assam up to the end of March, 1993 was 458 lakh hectares of which only 221 lakh hectares worth irrigation potential was utilized during 1991-92. In the rest of the states, except Manipur and Meghalaya, there are no any large irrigation projects. However, there are a few medium and small irrigation projects.

Water transportation

The NER has a number of big and small rivers. These rivers provide easy facilities for water transportation, especially in its plain parts and in the flat river valleys of the large rivers. It is estimated that the NER has about 1,800 km. rover routes that can be used by steamers and large country boats. The

river Brahmaputra, has several river ports like Dibrugarh, Disangmukh, Neemati, Biswanath, Silghat, Guwahati, Goalpara and Dhubri. Besides these, there are more than 30 pairs of ferry ghats transporting men, animals and materials of different uses. The river Barak has small ports at Karimganj, Badarpur and Silchar and ferry services at several places across it. Recently a new ship service from Silghat to Kolkata has been re- introduced by Govt. of Assam.

In Arunachal Pradesh, the river Luhit, Subansiri, Buri Dihing, Na-Dihing and Tirap are used for navigation by small country boats. The river Dhaleswari, Sonai, Tuitan Pui, Chintui Pui in Mizoram is also used for navigation by these boats. Similarly in Manipur, the Manipur River along with its three main tributaries Iril, Imphal and Thoubal are used for transporting small quantities of merchandise by country boats.

Aquatic resources

Rivers, beels, water tanks, ponds lakes available in NER provide immense potential for aquatic resources like commercial fishing, shelter for various migratory birds and endangered fresh water dolphins. Rocks and sand can be profitably exploited from the riverbeds and could be exported to our neighbouring states. Riverbanks, water tanks and natural ponds can be upgraded as tourist spots by

organizing river festivals. Boating, river rafting and other water games can attract tourists from different parts of the country. Some water plants like reeds, pattidoi, meteka growing in the wetlands and ponds can be used for building houses and some other commercial purposes. Integrated fishing and poultry farming can also be undertaken in natural ponds and water tanks. Soil (clay) available in the riverbanks of the Brahmaputra can profitably be used for pottery industry. In hilly areas, river water is very ideal place for adventure tourism and water games where national as well as international water games can be organised. Looking into the growing demand for mineral water in our country, some mineral water bottling plants may be set up in this region.

Abuses

Ruthless exploitation of ground water has serious consequences. Over exploitation of ground water can lead to the intrusion of saline water making the water unfit for drinking or irrigation. Another danger to ground water resources is pollution by industrial wastes. Our industrial waters and municipality drains are allowed to flow into rivers and ponds, which cause immense harm to the water organism. Wide spread use of insecticides and pesticides also leads to the pollution of both ground water and surface water as some of these chemicals percolate into the ground water level. Rivers and ponds are getting polluted due to the discharge of urban and industrial wastes into them. Moreover, loss of water through leakage in the water supply systems is also significantly large which is more than 20% of the total water used. Unplanned construction of roads and buildings in urban areas cause artificial flood problem during the rainy season.

Alarming growth of population, increasing process of urbanization, expansion of industrial activities, increasing use of chemicals in agriculture and

pesticides used by fishermen for catching fish have disturbed and destroyed the natural and healthy quality of water resources throughout the world. About 30% of the population of the developing countries has no access to safe drinking water. More than 90% of the sewage and wastewater directly runs into streams, open drains and lakes without treatment.

Suggestions

The following suggestions have to be considered on priority basis :

- 1) It is necessary that water supply programmes be not taken up without simultaneous approval of sanitation/waste water disposal programme.
- 2) A number of reservoir construction projects continuing over the long period must be completed on priority basis. Rivers, lakes and wetlands have to be cleaned regularly.
- 3) Public awareness needs to be created for proper utilization of water without wasting in vain.
- 4) Water resources have to be protected taking into account the functioning of aquatic ecosystems in order to specify and reconcile needs of water in human activity.
- 5) There is need for optimum use of local sources of water even in canal irrigated area in the interest of efficiency of water use, extension of irrigated lands and prevention of water logging and increased productivity.
- 6) Last but not least, priority has to be given in developing and using water resources, to the satisfaction of basic needs and the safeguarding of eco systems.

References :

CHOWDHURY, S.N. India's North East Industrial Resources and Opportunities. :
 DHAR, P.K. The Economy of Assam
 TAHER AND AHMED, Geography of North East India.
 KURUKSHETRA, Jour, Nov. 2001. YOJANA, Vol-44, No.6

EXPRESSIONISM : A PERSPECTIVE

Mousum Baruah

Dibrugarh

Expressionism was an artistic movement which began in Germany at the beginning of the 20th century. Though it has its beginning in painting, later it has a strong influence upon western literature. The term expressionism probably first used by art critic Vauxcelles after a series of painting by Julien-Auguste Herve in 1901. The painters of this school sought to avoid the representation of external reality and, instead, to project themselves and a highly personal vision of the world. As we mentioned earlier, the term has been first used of German painting in 1901, and of literature in 1911, the term gained rapid currency with reference to the visual arts but was probably established as a literary critical term only as late as mid -1913.

At the most, expressionism is a blanket term whose meaning evolves and modifies and which does not characterise a uniform movement working towards well-defined and commonly expected end. Most, generally, expressionism started from a personal rejection of utilitarianism, functionalism, materialism and paternalism. It then moved to an aesthetic reaction against the representational and descriptive art of late romanticism which either clothed a vicious reality in beautiful surfaces; celebrated it through a native surface realism; escaped

from it to a 'garden' situated outside the city.

However, RG Hagger defines, expressionism as "a form of romantic art in which emotion or emotive elements, expressed through violent distortions and exaggeration, are taken to the point of excess. It is a characteristic of art which emerges and becomes dominant in times of social and spiritual stress. An expressionist paints life not as it is visible to him on the surface; but as he visualizes or he passionately feels it to be.

The expressionists rejected the limitation of external reality in order to express either a private inner vision or a wider political one of a world often depicted as bizarre and violent. Expressionism can be used to describe virtually any of the deliberate distortions of or departures from reality that pervade modern literature and art.

Signor Benedetto Goce, the Italian critic expounded the definition of expressionism. His philosophy of art is nothing but intuition, or the expression (within the mind) of impressions. The intuition assumes the form of art when the spirit persists in it, intent only upon the activity of perfect expression, by which the impressions are elaborated to receive the die of imagination. Famous critic RA Scott James writes. "The artist is the man who vividly sees, vividness

of his seeing else than vividness of expression. It does not matter what kind of life it may be. There is no superior excellence in this block of subject matter or that. The excellence lies in the vision of it – in giving formal expression to impressions through the full activity of imaginative power.”

What counts most with Goce is the aesthetic or creative process in which everything takes place within the artist’s mind, the aesthetic expression is wholly inward, only for him, and not in any physical form by which a critic can become aware of them. The artist is only an artist during the moments for free inspiration in which he finds himself big with his themes, he knows not how. This inward expression becomes ‘beautiful’ when it unfolds itself successfully. Beauty according to Goce is “successful expression, or better expression and nothing more, for expression when it is not successful is not expression”. Thus, art, according to Goce is “intuition expression”. It implies that “art is essentially free from practical interest”, for so long as ugliness and turpitude exist in nature and impose themselves on the artists, it is not possible to prevent the expression of things also.”

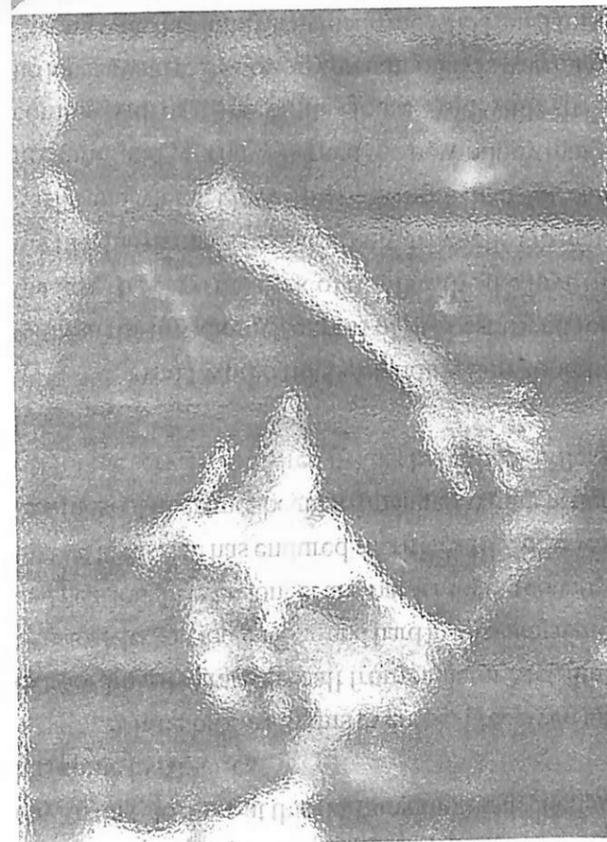
The theories of expressionism had considerable influence in Germany and Scandinavia. In fact, expressionism dominated the theatre for a time in 1920s. Theatrically, it was a reaction against realism and aimed to show inner psychological realities. The origin of this are probably to be found in Swedish playwright Strindberg’s *The Dream Play* (1907). Wed kinds plays of the same period were also strongly expressionistic. He wrote violent anti-bourgeois plays, three of which are chiefly remembered –

Spring Awakening (1891), Lulu (1895). Reinhard Sorge, another German dramatist wrote *Der Bettler* (1912) which is regarded by some as the first drama of German expressionism. Ernst Toller is accepted as a spokesman of German expressionism in the theatre. He was something fo an extremist and a revolutionary in style. Some of Toller’s major plays were ‘*Die Wandlung* (1919), *Masse Mensch* (1920), *Massenschacht* (1921) and so on. Other dramatists to make a great impression at the time were Fritz von Unruh, George Kaiser, Walter Hasenclever, etc. Most of these dramatists were to influence Brecht and in some of their plays we can see the making of epic theatre.

By the mid-1920s expressionism in the theatre was nearly extinct and it did not catch on much outside Germany– nor was it understood. In France, the influence has been negligible. In England and America the dramatists are really the only writers to have been affected; particularly Eugene O’ Nell, Elmer Rice, Thornton Wilder and Arthur Miller. O’ Nell’s *The Emperor Jones* (1920), Elmer Rice’s *The Adding Machin* (1923) and Miller’s *Death of a Salesman* (1949) are some of the major expressionistic plays. Up to a point TS Eliot, WH Auden and Christopher Isherwood have also been influenced by this movement.

It can be argued that expressionistic theories have also had some effect on writers like Wyndham Lewis and Virginia Woolf, as they certainly had upon Franz Kafka, Schickel and Edschmid. The more involved and exaggerated prose experiments of James Jyocce, William Faulkner and Samuel Beckett also bear signs of it. ❖

churches in numbers this nation has never seen,

Barack Obama, the son of a father from Kenya and a white mother from Kansas, was elected the 44th President of the United States, breaking the ultimate racial barrier to become the first African American to claim the country's highest office. A Nation founded by the slave owners and seared by civil war and generation of racial strife delivered a smashing electoral college victory to the 47-year-old first term Senator from Illinois, who forged a broad, multiracial, multiethnic coalition. His victory is a march towards equality: When Obama was born, people with his skin colour could not even vote in parts of America, and many were killed for trying. The following are the two edited transcripts of Barack Obama's victory speech on November, 2008 and his inaugural speech on January, 2009.

The Change Called Obama
Compiled by :
Deepmoni Gogoi
B.A. 3rd year

by people who waited three hours and four hours, many for the first time in their lives, because they believed that this time must be different, that their voices could be that difference. It's the answer spoken by young and old, rich and poor, Democrat and Republican, Black, White, Hispanic, Asian, Native American, gay, straight, disabled and not disabled - Americans who sent a message to the world that we have never been just a collection of individuals or a collection of red states and blue states; we are and always will be the United States of America.

It's the answer that led those who've been told for so long by so many to be cynical and fearful and doubtful about what we can achieve to put their hands on the arc of history and bend it once more toward the hope of a better day. It's been a long time coming, but tonight, because of what we did on this day, in this election, at this defining moment, change has come to America.

A little bit earlier this evening, I received an extraordinarily gracious call from Senator McCain. Senator McCain fought long and hard in this campaign, and he's fought even longer and harder for the country that he loves. He has endured sacrifices for America that most of us cannot begin to imagine. We are better off for the service rendered by this brave and selfless leader ...

... And I would not be standing here tonight without the unyielding support of my best friend for the last 16 years, the rock of our family, the love of my life, the nation's next first lady, Michelle Obama. Sasha and Malia, I love you both more than you can imagine, and you have earned the new puppy that's coming with us to the White House. And while she's no longer with us, I know my grandmother is watching, along with the family that made me who I am. I miss them tonight, and know that my debt to them is

beyond measure ...

... But above all, I will never forget who this victory truly belongs to. It belongs to you.

I was never the likeliest candidate ... Our campaign was not hatched in the halls of Washington ... it was built by working men and women who dug into what little savings they had to give \$5 and \$10 and \$20 to the cause. It grew strength from the young people who rejected the myth of their generation's apathy-who left their homes and their families for jobs that offered little pay and less sleep ... This is your victory ...

... And I know you didn't do it for me. You did it because you understand the enormity of the task that lies ahead. For even as we celebrate tonight, we know the challenges that tomorrow will bring are the greatest of our lifetime: two wars, a planet in peril, the worst financial crisis in a century. Even as we stand here tonight, we know there are brave Americans waking up in the deserts of Iraq and the mountains of Afghanistan to risk their lives for us. There are mothers and fathers who will lie awake after their children fall asleep and wonder how they'll make the mortgage or pay their doctors' bills or save enough for their child's college education.

There's new energy to harness, new jobs to be created, new schools to build, and threats to meet, alliances to repair.

The road ahead will be long. Our climb will be steep. We may not get there in one year or even in one term, but America, I have never been more hopeful than I am tonight that we will get there. I promise you: We as a people will get there.

There will be setbacks and false starts. There are many who won't agree with every decision or policy I make as president, and we know the government can't solve every problem. But I will

I think about all that she's seen throughout her century in America: the heartache and the hope, the struggle and the progress, the times we were told that we can't, and the people who pressed on with that American creed, yes we can. At a time when women's voices were silenced and their hopes dismissed, she lived to see them stand up and speak out and reach for the ballot. Yes, we can. When there was despair in the Dust Bowl and depression across the land, she saw a nation conquer fear itself with a New Deal, new jobs, a new sense of common purpose. Yes we can. When the bombs fell on our harbor and tyranny threatened the world, she was there to witness a generation rise to greatness and a democracy was saved. Yes we can. She was there for the buses in Montgomery, the hoses in Birmingham, a bridge in Selma, and a preacher from Atlanta who told a people that "We shall overcome." Yes we can. A man touched down on the Moon, a wall came down in Berlin, a world was connected by our own science and imagination. And this year, in this election, she touched her finger to a screen and cast her vote, because after 106 years in America, through the best of times and the darkest of hours, she knows how America can change. Yes, we can. America, we have come so far. We have seen so much. But there's so much more to do. So tonight let us ask ourselves, if our children should live to see the next century, if my daughters should be so lucky to live as long as Ann Nixon Cooper, what change will they see? What progress will we have made? Yes, we can. This is our chance to answer that call. This is our moment. This is our time to put our people

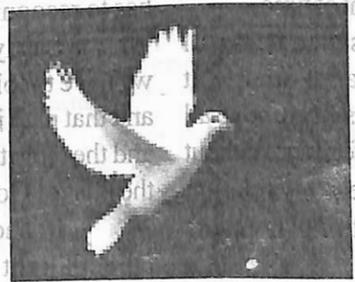
always be honest with you about the challenges we face. I will listen to you, especially when we disagree. And above all, I will ask you to join in the work of remaking this nation the only way it's been done in America for 221 years - block by block, brick by brick. What began 21 months ago in the depths of winter cannot end on this autumn night. This victory alone is not the change we seek; it is only the chance for us to make that change ... And to all those watching tonight from beyond our shores, from parliaments and palaces to those who are huddled around radios in the forgotten corners of the world, our stories are singular, but our destiny is shared, and a new dawn of American leadership is at hand. To those who would tear the world down: we will defeat you. To those who seek peace and security: we support you. And to all those as-bright: tonight we proved once more that the true strength of our nation comes not from the might of our arms or the scale of our wealth, but from the enduring power of our ideals - democracy, liberty, opportunity and unyielding hope. That's the true genius of America, that America can change ... This election had many firsts and many stories that will be told for generations. But one that's on my mind tonight is about a woman who cast her ballot in Atlanta. She is a lot like the millions of others who stood in line to make their voice heard in this election, except for one thing: Ann Nixon Cooper is 106 years old. She was born just a generation past slavery; a time when there were no cars on the road or planes in the sky; when someone like her couldn't vote for two reasons, because she was a woman and because of the colour of her skin. And tonight,

back to work and open doors of opportunity for our kids; to restore prosperity and promote the cause of peace; to reclaim the American dream and reaffirm the fundamental truth that out of many, we are one; that while we breathe, we hope; and where we are met with cynicism and doubt and those who tell us that we can't, we will respond with that timeless creed that sums up the spirit of a people: Yes, we can. Thank you. God bless you. And may God bless the United States of America.

2. INAUGURATION SPEECH :

My fellow citizens, I stand here today humbled by the task before us, grateful for the trust you have bestowed, mindful of the sacrifices borne by our ancestors. I thank President Bush for his service to our nation, as well as the generosity and cooperation he has shown throughout this transition. ... Everywhere we look, there is work to be done. The state of the economy calls for action, bold and swift, and we will act - not only to create new jobs, but to lay a new foundation for growth. We will build the roads and bridges, the electric grids and digital lines that feed our commerce and bind us together. We will restore science to its rightful place, and wield technology's wonders to raise health care's quality and lower its cost. We will harness the sun and the winds and the soil to fuel our cars and run our factories. And we will transform our schools and colleges and universities to meet the demands of a new age. All this we can do. And all this we will do. ... We reject as false the choice between our safety and our ideals. Our Founding Fathers, faced with perils we can scarcely imagine, drafted a charter to assure the rule of law and the rights of man, a charter expanded by the blood of generations. Those ideals still light the world, and we will not give them up for expedience's sake. And so to all other peoples and governments who are watching today, from the grandest capitals to the small village where my father was born: know that America is a friend of each nation and every man, woman, and child who seeks a future of peace and dignity, and that we are ready to lead once more. Recall that earlier generations faced down fascism and communism not just with missiles and tanks, but with sturdy alliances and enduring convictions. They understood that our power alone cannot protect us, nor does it entitle us to do as we please. Instead, they knew that our power grows through its prudent use; our security emanates from the justness of our cause, the force of our example, the tempering qualities of humility and restraint. We are the keepers of this legacy. Guided by these principles once more, we can meet those new threats that demand even greater effort - even greater cooperation and understanding between nations. We will begin to responsibly leave Iraq to its people, and forge a hard-earned peace in Afghanistan. With old friends and former foes, we will work tirelessly to lessen the nuclear threat, and roll back the spectre of a warming planet. We will not apologize for our way of life, nor will we waver in its defence, and for those who seek to advance their aims by inducing terror and slaughtering innocents, we say to you now that our spirit is stronger and cannot be broken; you cannot outlast us, and we will defeat you. For we know that our patchwork heritage is a strength, not a weakness. We are a nation of Christians and Muslims, Jews and Hindus - and non-believers. We are shaped by every language and culture, drawn from every end of this Earth; and because we have tasted the bitter swill of civil war and segregation, and emerged from that dark chapter

stronger and more united, we cannot help but believe that the old hatreds shall someday pass; that the lines of tribe shall soon dissolve; that as the world grows smaller, our common humanity shall reveal itself; and that America must play its role in ushering in a new era of peace. To the Muslim world, we seek a new way forward, based on mutual interest and mutual respect. To those leaders around the globe who seek to sow conflict, or blame their society's ills on the West - know that your people will judge you on what you can build, not what you destroy. To those who cling to power through corruption and deceit and silencing of dissent, know that you are on the wrong side of history; but that we will extend a hand if you are willing to unclench your fist. To the people of poor nations, we pledge to work alongside you to make your farms flourish and let clean waters flow; to nourish starved bodies and feed hungry minds. And to those nations like ours that enjoy relative plenty, we say we can no longer afford indifference to suffering outside our borders; nor can we consume the world's resources without regard to effect. For the world has changed, and we must change with it. ... Let us mark this day with remembrance, of who we are and how far we have traveled. In the year of America's birth, in the coldest of months, a small band of patriots huddled by dying campfires on the shores of an icy river. The capital was abandoned. The enemy was advancing. The snow was stained with blood. At a moment when the outcome of our revolution was most in doubt, the father of our nation ordered these words be read to the people: "Let it be told to the future world... that in the depth of winter, when nothing but hope and virtue could survive... that the city and the country, alarmed at one common danger, came forth to meet [it]." America, in the face of our common danger, in this winter of our hardship, let us remember these timeless words. With hope and virtue, let us brave once more the icy currents, and endure what storms may come. Let it be said by our children's children that when we were tested we refused to let this journey end, that we did not turn back nor did we falter; and with eyes fixed on the horizon and God's grace upon us, we carried forth that great gift of freedom and delivered it safely to future generations. ❖ Source : www.indianexpress.com

The Direct Flight

Nang Kankhan Gogoi
B.Sc 3rd year
Mathematics Dept.

We may sit under a powerful radio station with a transistor in hand; yet the broadcast may not be heard unless the transistor is tuned in correctly. Similarly, unless we tune in our mind, and filter out all other disturbances, we may not be able to hear the voice of conscience and feel the spiritual love within us, which will guide us on the right path.

'It is in the depth of silence that the voice of conscience is heard and the spiritual love is felt.' It takes us on an inward journey and we install the divinity as the guiding force in life.

It is only after self-purification, our spiritual heart is purified which lets us hear the voice of conscience and opens up hidden springs of spiritual love. It directly instills the values of truth, love and peace.

The 'voice of conscience' is the inner voice of our spiritual heart. In other words we can call it the voice of Lord, Himself. It helps us reach the golden gate of our life. One who could hear and follow the voice of conscience, will never suffer at any point of time.

'Spiritual love' is boundless, that is, it will remain throughout our life and also after our life. It has nothing to do with worldly matters. It is above all earthly relations and is purely a divine feeling. Without the slightest touch of this feeling no earthly relation can exist. Which this 'love, everything happens selflessly.

To make my point clear, I would like to mention the spiritual love between Lord Krishna and Radha, from the epic, Mahabharata. Radha-Krishna's love was so pure and spiritual that even

without having any earthly relations, their love existed not only in their lifetime but also after their life. Now, we have idols of Radha-Krishna in temples. We worship them. All these because of existence of spiritual love.

Again, seeing the charming beauty of a red rose, full of dew drops, early in the morning, gives us immense pleasure and happiness. Its magical smell freshens our mind. Now, the observable point is that pleasure, happiness and smell cannot be seen. They can only be felt. Hence pleasure, happiness and smell are spiritual.

According to me, spiritual love is nothing but a deep feeling which is totally related to God. We can call it the heavenly feeling.

God has given us many earthly and spiritual matters. All living beings are successful in attaining most of the earthly matters in their life. But, unfortunately, they fail to grasp the most precious gift (spiritual matters) of God. To get those precious matters one has to recognize oneself (i.e. I am I).

Lastly, to attain the spiritual matters of God, we have to follow the path, traced by God, Himself; and that path is nothing but the 'voice of conscience' and the 'spiritual love', which will help us to achieve the bliss of God in this life itself.

In short, let each one of us get aboard the Direct Flight being operated by a universal airline named 'Voice of conscience and spiritual love'. Each one of us, without exception, has the capacity to pay for a seat. The cost is self-purification with deep devotion. ❖

A TRIBUTE TO ANIL KUMBLE

From A Cricket Fan

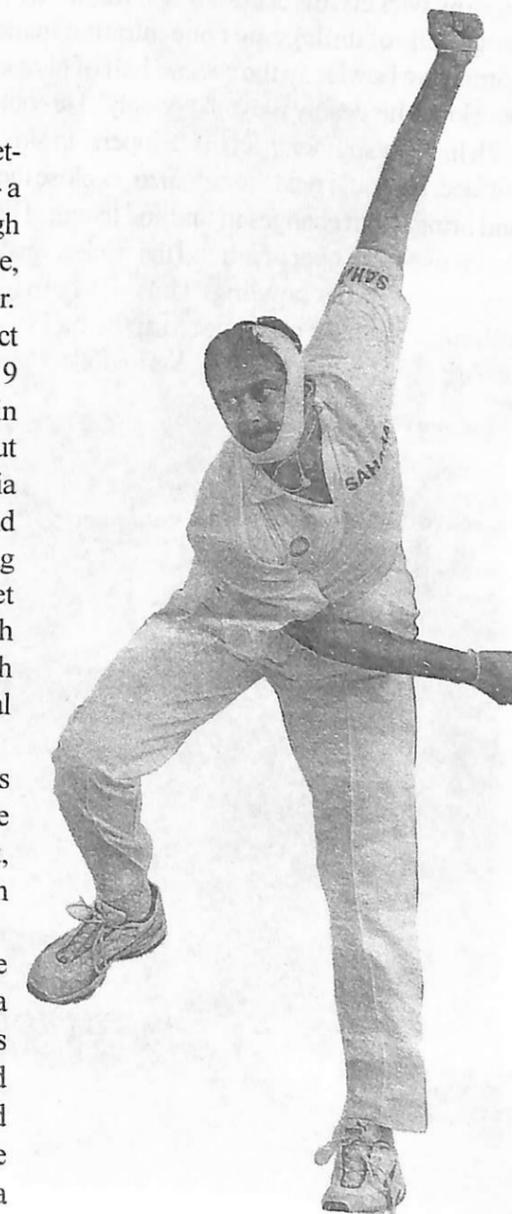
Anjan Prasad Lohar
B.A. 3rd year

A wonderful person and a glittering star of world cricket- Anil Kumble- finally drifts into a golden sunset. Anil kumble- a champion cricketer, retires from international cricket. Though 'Jumbo' (Kumble's nick name) will not play for India any more, his indomitable spirit will be an inspiration for the team forever.

Kumble's retirement provides us an opportunity to reflect upon his achievements and celebrate them. Kumble, with 619 test wickets in his account, is the third highest wicket taker in Test Cricket after Muttiah Muralitharan and Shane Warne. But these numerical figures should not be taken as the only on criteria for judging players like him. Infact, his career stretched beyppnd these numerical figures. Who can forget him bowling with a long bandage around his broken jaw and taking the valuable wicket of master batsmen Brian Lara in West Indies? In that match against the Caribbeans, despire his severe injury, he bowled with the same commitment and passion and set the example of a real fighter.

Kumble's intensity was all-consuming, whether it was on the field or off the field. With his simmering aggression he tried to dominate every batsmen of the opposite team. Yet, Kumble was a gentle, self-spoken men, a cricketer with enormous dignity, compassion, and courage.

There was a time when Kumble's career seemed to be under the clouds of undercertainty as he was suffering from a severe shoulder injury. However, his great hard work with his fitness had helped to go against all the odds and he returned from a career threatening injury. At the Ferozeshah Kotla ground in Delhi, which was believed to be his lucky hunting ground, he made a famous comeback in 1991-92 season with a destructive spell in the Irani Trophy. Several summers later

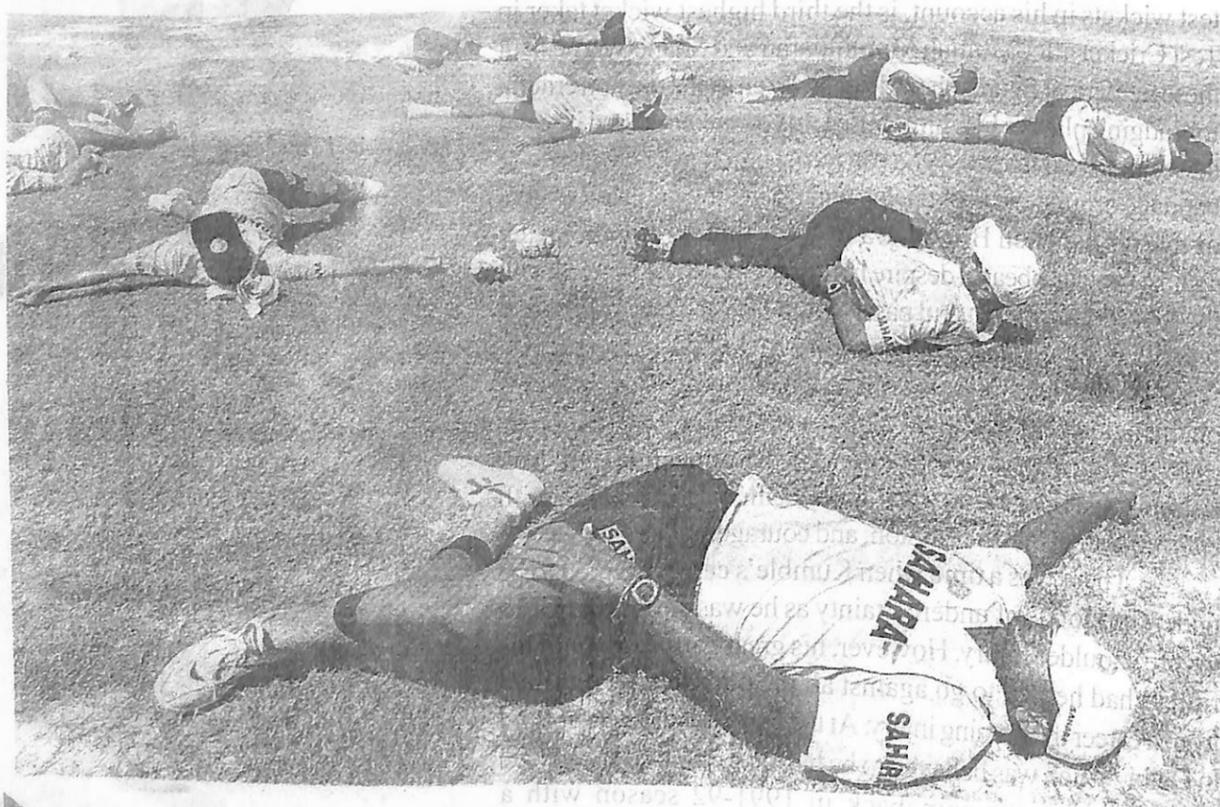
against Pakistan in the same venue, his magical fingers did that miracle again which was yet a dream for any other bowler. With this spectacular performance, he became the first and the only bowler in international cricket to take all the ten wickets in an innings.

At times he had to face several criticism about his spin bowling, because unlike a conventional leg spinner his ball did not turn much. Indeed, Kumble was not a big spinner. But his inconsistent bounce, particularly on slow wickets, his accuracy and the ability to bowl long spells of unflinching concentration made him a combative bowler. In the second half of his career, he developed his deadly weapon 'googly'. He could strike with his 'top spinner', get his 'flippers' to skid off the surface. He could read the batsmen, expose the angles and bring about changes in line and length. The use of the crease—from over or around the wicket was another key aspect of his bowling. Thus, it is obvious that although Kumble could not turn the ball much, the variations in his bowling were very subtle.

Kumble was successful not only in Indian conditions, but also in countries like Australia, England, South Africa and the west Indies, where conditions for spin bowling were not so favourable.

Kumble's brief tenure as the captain of the Indian test team was eventful. In his first test series as captain, India managed to defeat Pakistan 1-0 in the three match series held in India. However, during the tour of Australia (2007-08), India lost the test series against the world champion. But it was in this series, under the efficient leadership of Anil Kumble that India registered its maiden victory in perth, in Australia by defeating the mighty Aussies. This Australian tour was also marked by some unhealthy events. But Kumble handled these controversial and difficult situations with poise and tact.

Anil Kumble's international journey lasted 18 years and his body bore the scars. Now at 38 years of age, this great and legendary cricketer heads for family and home, peace and tranquility. ❖

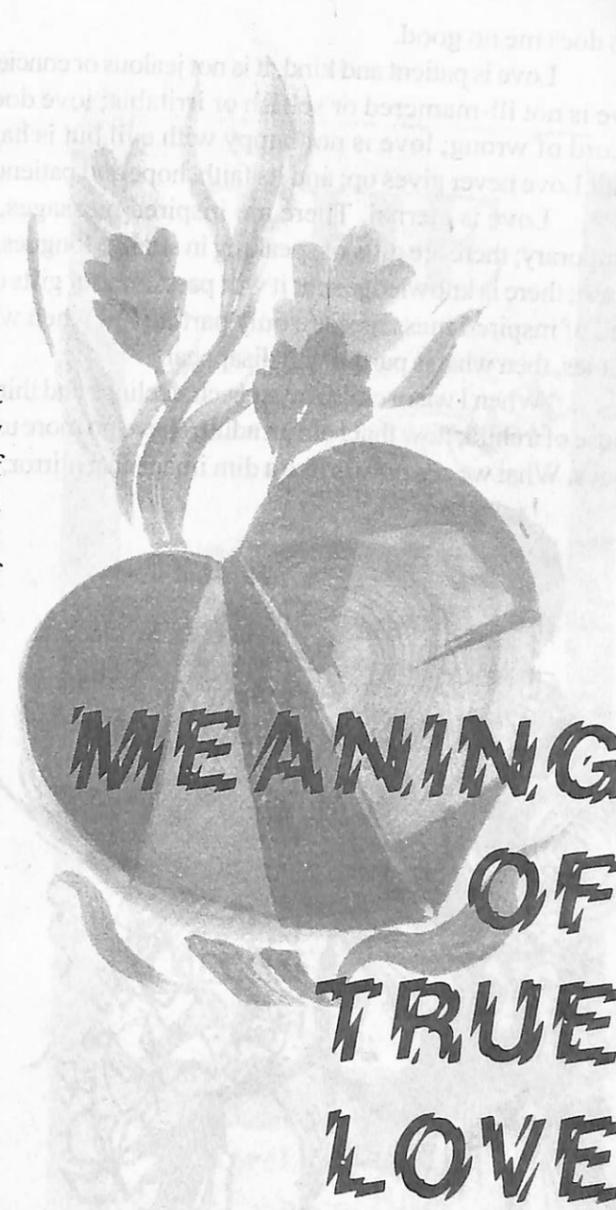

The most soothing and thrilling word that jingles in the hearts of young boys and girls of today is love. If at all anything is longed for by the youth of today, it is love. Love is not merely a four letter word that is seen on our banners. It is not pop music and jazz bands. It is something deep down in the hearts of young boys and girls, who are between the playfulness and seriousness of life.

Obviously, youth of today take the concept of love in wrong way. It is not true love which is displayed on the screen or shown in the 'Hindi Film'. Or when they fall in love at their very first sight. It is not just an attraction between people of two opposite genders.

Love means different things to different people. Children, lovers, families, you and I experience love of something or other. It is a mixture of friendship, respect and admiration. It just happens, when we are away from each other. When we miss each other. It is love that makes the world beautiful. Everyone in this world, looking for someone to smile on them with love. Someone to share with them the piece of love that they bore in their hearts.

In order to be more specific regarding this concept of love. Let us analyse love in the words of Corinthians (chapter 13-1:13) "I may be able to speak the languages of human beings and even of angels, but if I have no love, my speech is no more than a noisy gong or clanging bell. I may have the gift of inspired preaching; I may have all knowledge and understand all secrets; I may have all the faith needed to move mountain but if I have no love, I am nothing. I may give away everything I have, and even give up my body to be burned, but if I have no love,

MEANING OF TRUE LOVE

Jiten Bhengra
B.A. part III
Deptt. of Economics

this does me no good.

Love is patient and kind, it is not jealous or concieted or proud; love is not ill-mamered or selfish or irritable; love does not keep a record of wrong; love is not happy with evil but is happy with the truth. Love never gives up; and its faith, hope and patience never fail.

Love is eternal. There are inspired messages, but they are temporary; there are gifts of speaking in strange tongues, but they will cease; there is knowledge, but it will pass. For our gifts of knowledge and of inspired messages are only partial; but when what is perfect comes, then what is partial will disappear.

When I was a child, my speech, feelings and thinking were all those of a child; now that I am an adult, I have no more use for childish ways. What we see now is like a dim image in a mirror; then we shall

see face to face. What we see now is only partial; then it will be complete as complete as God's knowledge of me. Meanwhile there three remain faith, hope and love; and the greatest of there is love."

In addition to this, once we experience this love of God we will automatically be able to love others. It is like the water in the tank it automatically comes out through the taps. Similarly once the solar heater receives the sunrays and the water becomes hot, we can get a supply of hot water from the taps.

This captivating and mind blowing word creates such an impact in the hearts and minds of the youth. This delicate word should be meditated in correct way and should be practised in life. Because love can also take on a flippant, fanciful connotation which is not love but lust. Love stands with true faith and understanding. Love is not merely a four letter word that is seen on our banners. It is the real mind. ❖

THE STORY OF CLOVE

Nayan Jyoti Gogoi
B.Sc. 3rd year, Botany Dept.

Ask the millions of women who routinely ring their eyes with kajol about nanotechnology, and chances are you would recieve a vacant stare in return. For ages now, Indian woman have adorned their eyes with sooty cosmetic little knowing that one day it would excite the world of molecular science with its simplicity.

Just the other day, The Indian Institute at Technology Kanpur, announced that kajol constituted carbon nanotubes (CNT) So? Now consider this: till now the generation of CNT was an expensive affair in whlich an oranic compound like benzene was vapourished and CNT extracted from the deposition of the smoke.

Sabyasachi Sarkar, a Chemistry Professor at IIT-K, was working on the production of fullerenes, another ball-shaped, sub-micro structure in 1992, when he detected that waste insaluble carbon soot seemed to have a substantial amount of CNT, Based on this finding, Sarkar tried to produce CNT from the traditional oil burning lamp in which pure carbon or kajol is produced. No one knew this pure carbon could be a source at much-needed carbon nanotubes. As for the other eyeliner, the surma, Sarkar says it is not pure carbon like kajol but emanates from lead sulphide and is of Arabic origin. Sarkar was able to extract up to 40% of the kajol as CNT.

"I do science not business" he said. He suggests the production of kajol should be promoted as a cottage industry that would generate employment for thousands of educated, unemployed people.

THE

NANOSCIENCE

OF

KAJOL

Diprekha Konwar
Chemistry Deptt.
B.Sc. 3rd year

THE STORY OF CLOVE

Nayan Jyoti Gogoi
B.Sc.2nd year, Botany Deptt.

Clove is one of the oldest spices of the world. It also works as mouth fresheners, antiseptic, preservative and herbal medicine. The word 'CLOVE' comes from the French word meaning nail. Cloves grows on tropical trees, which are evergreen. The botanical name is *Syzygium aromaticum*. It is classified in to pour divisions such as magnoliophyta, class magnoliopsida, order myrtales, family myrtaceae.

Eventful Past : For untold centuries the Moluccas remained as the only source of this fascinating spice. The cloves of Moluccas were traded in Asia long before Europeans heard of the Spice Islands. The Portuguese discovered the Spice Islands and were pleasantly surprised to find the clove trees growing wild in the islands. The Portuguese held the clove trade in monopoly for some time. Later the Dutch took the control of the Spice Islands.

Clove producing areas : Cloves are now produced in Brazil, Mauritius, Sumatra and Jamaica although the world finest cloves comes from Zanzibar and Madagascar (islands of East Africa).

Description : A medium-sized evergreen clove tree grows to about 8 to 12m (25 to 40ft) in height. It has bright green, opposite, ovate leaves that are rather large.

On short petioles, light green buds appear twice a year. The unopened buds are plucked and then dried in sun. Actually the cloves are dried embryo seeds. Its flowers, when allowed to develop, are white, red or peach coloured and grow in terminal clusters. All the parts of the clove tree (leaves, flowers, fruits and even the bark) are aromatic.

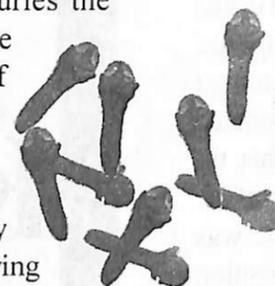
Cultivation : The cloves trees can be propa-

gated either by seeds or by cuttings. Usually they are raised through seeds by sowing. After one to one and half years the young trees are replanted in the main plantation area. After five years, they begin to bud twice a year. The planters handpick the buds in the late summer and again in winter. A clove tree comes to full maturity around 25 years and may live 100 years or so! The annual crop yield of dried buds may be up to 34 kg. They tolerate only a narrow range of temperature that should neither be below 10° c nor above 28°c.

Unique Aroma : All aromatic substances are sweet smelling but there is something inexplicable about the clove's aroma. Its aroma has been variously described as light, sweet, warm, spicy and fruity. Owing to its characteristic it mixes well with other fragrances like sandalwood, citronella, cardamom, cinnamon, paper etc. Clove powder is and important ingredient in Japanese incense. In Indonesia clove cigarettes are made locally known as 'Kretek'. Either whole or as powder cloves find extensive application in Indian foods. One should not forget to mention 'Garam Masala' a must for many Indian dishes.

Medicinal Properties and other uses : Clove is a natural antiseptic. Clove oil is widely used in toothpaste, mouthwash and in some medicines. Clove oil is effective against bacteria. Clove is known to be a germicide. Clove oil is a popular perception against toothache. *Eugenol*, the principal constituent of clove oil is a local anesthetic.

So, whether you look at the clove merely as a spice or as multi-utility plant product, it is apparent that the tradition of its use since the dawn of history links the clove to us inexorably! ❖

TERROR ATTACKS ON MUMBAI

KANGAN BARUAH
B.SC. 3rd Year
Dept. of Chemistry

Mumbai, the financial capital of India, was rocked by a horrendous series of terrorist attacks which, from beginning to end, was worked by extreme savagery on the part of the perpetrators. On November, 26, 2008, the terrorists shocked not only the whole nation, but also gave us an impression that we can only boast of preparedness, but the reality is altogether different. Our intelligence agencies are not as alert and fast as the terrorists are. Among the eight places targetted by the terrorists, the most salient ones were Chatrapati Shivaji Terminal, Nariman House, Hotel Oberoi and

Police Commissioner, Mr. A.K. Sharmah, told people that the terrorists, equipped with AK 47 rifles and grenades entered CST hall. Before it, they had already attacked Colaba and a petrol pump too had been targeted. The terrorists blew up a taxi in Vile Parle and there was an explosion on the 4th floor of the Taj Hotel. The terrorists, who entered the Taj Hotel and Oberoi Hotel, held captive the guests including some foreigners as well. It is worth mentioning here that four cricket teams of foreign countries were sheduled to stay at the Taj on November 27. On the very first day of these terrorists attacks more than 80 people were killed and over 200 injured. In the encounter, the ATS Cheif Hemant Karkare, ACP Ashok Kamte

and encounter cop Vijay Salaskar lost their lives. Understanding the gravity of the situation, National Security Guards were called to Mumbai. It took them 60 hours to put an end to this bloody game. These terrorists attacks claimed 183 lives and left as many as 327 injured. Among the dead, there were 22 foreign nationals, 2NSG commandos, 15

Hotel Taj Mahal. There was a stampede-like situation when the terrorists fired indiscriminately and hurled grenades. Mumbai Railway

Maharashtra cops and 2 homeguards. The operation was over on November 29, 2008 when the last three terrorists were killed.

All the terrorists had entered Mumbai on boats via sea. All of them were Pakistan-trained as has been revealed by the only surviving terrorists Ajmal Amir Kasab who was captured by the forces. He has confessed to having undergone 21 days of physical training and Darsh-e-Quran at Lashkar-e-Taiba camp at Muridke in Punjab (Pakistan) in 2007. This training was called Daur-e-Shufa (era of simplicity). Though he has not given any definite date, yet he has clearly recalled that his training was underway when Benazir Bhutto was assassinated. Along with him 24 other terrorists also got training in the camp. The time referred to by him is corroborated by the confessions of Fahim Ahmed Ansari who was arrested with four others by the UP. Special

All the terrorists had entered Mumbai on boats via sea. All of them were Pakistan-trained as has been revealed by the only surviving terrorists Ajmal Amir Kasab who was captured by the forces.

Task Force in February, 2008. After this training in Muridke, he was sent to Manzera in Pakistan occupied Kashmir for another 21 day training programme called Markaz-e-Taiba (centre of the Pure). It was here that he was taught how to use automatic rifles, including AK 47 and M16 and pistols. After the arms training, he had to undergo two months of Khidmat (service)- as a cook in the camp. After undergoing all the arms training, the terrorists were taught how to withstand intensive interrogation. Having qualified. Ajmal and his fellow terrorists were taught how to operate maritime vessels. He has divulged all the details of their operation in his confession.

Many intellectuals are of the view that we should evolve a system within the framework of democracy where there should be laws to be used as a deterrent. Today, every Indian citizen knows that there are many terror camps in the bordering areas of Pakistan where terrorists are imparted training, but our government cannot, rather does not want to destroy them on its own. The terrorists enter our country stealthily, but our intelligence agencies cannot detect them. What is their problem? Do they need an overhauling? In fact, whatever is needed should be done immediately. Here reshuffling of portfolio at the Centre and replacement at the state level are not going to be of much use. Strong will is needed without strong determination, nothing is possible; no foreign meditation is necessary. We are being targeted and we have the right to protect ourselves, it goes without saying. That the planning for 26/11 Mumbai attack started a year ago and the security agencies had evidence of it, is all the more disconcerting. Could it not have been prevented? Opinions are bound to vary But none of these opinions can alter the stark reality- if something concrete is not done, India will forever continue to be a sitting duck and an easy prey for terrorists to carry on their bloody game. So, we should rise up and prepare ourselves to save our country from terrorism. ❖

JOIN N.C.C.

Parama Gogoi
Senior Under Officer
ASD/05/26416
10 Assam B.N.N.C.C.

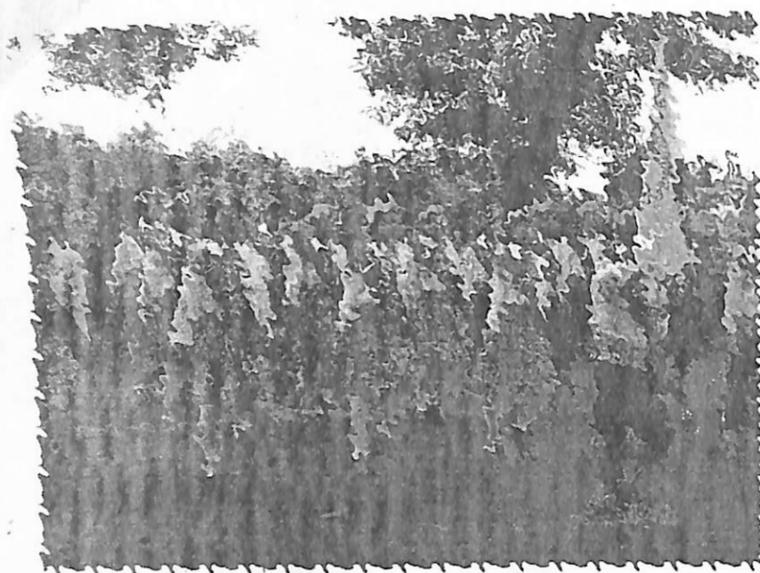
What and How :

The National Cadet Corps (N.C.C.) come into existence after a long modification of University corp. Under the act of 1917 the University Corps was created with the aim of fulfill the shortage of Army. This University Corps was replaced by the University Training Corps (V.T.C). Under the influence of 1920 Indian Territorial Act. And again in 1942 the UTC was renamed as the University Officers Training Corps (UOTC). Our great leaders realised that it is important to create an organisation at National level to train our young boys and girls to be good citizen and successful leaders of the future in all aspects of life including defence force. With this noble thought our first Prime Minister in 1946 set up a committee headed by Pandit H N Kunzree. And at last on 16th July, 1948 N.C.C. come into existence under N.C.C. Act XXXVI of 1948 under the Ministry of Defence (MOD).

The motto of N.C.C. adopted on 23rd Dec. 1957 was "Unity and Discipline. Following this motto the N.C.C. appears to be one of the greatest cohesive forces of our nation.

Aims :

- The N.C.C. was adopted with a number of noble aims, which are follows.
- (1) To Develop all qualities of character among the youth. These qualities are courage, commandership, discipline, secular outlook, spirit of adventure and sportsmanship and selfless service.
 - (2) To create a well organised human-resource of trained and motivated youth, to provide leadership in all walks of like; including the Armed Force

rank of Brigadier and equivalent.

- (i) Three Brigadiers.
- (ii) One Commander/ Air Commander
- (iii) One Civilian Officer

All State and union territories of any country has been divided into 17 Directorates. These directorates are headed by an Officer of the rank of Brigadier or its equivalent from other two services. Two to fourteen Group Headquarters (GPHQ) are headed by each of the State N.C.C. Directorates, headed by an officer of the rank of cononet or its equivalent, comprising all, there ar 92 GPHQ in the country, who exercises control over a network of 658 Army wing units, and 58 Air squadrons. In addition this the N.C.C. also has

and to be always available for the service of the nation with a patriotic feeling.

Induction :

Every student both boy and girl can join N.C.C. on own liking. It has two wings :-

- (1) Junior Division or Junior Eng (JW), (Class VIII to X) All the student both boys and girls of 13 years can join this division.
- (2) Senior Division (SD) Senior Wing (SW)- All the Student both boys and girls from Class XI onward can join this division.

Organisation :

The N.C.C. Organisation is administered through the MOD, the Defence Secretary is over all in-charge and for efficient and proper functioning of the N.C.C. and other matters, defence secretary is responsible to the Govt for its faction.

The N.C.C is headed by Director General (D.G.) an Army Officer of the rank of Lieltenant General (L.G.) and he is also responsible for all functioning of N.C.C. in the country through the Lt. Gen. N.C.C. situated at Delhi. Two Additional Director Generals (ADSG)

- (i) One Major from Army and other a Rear Admiral from the nevy Air Vice Marshal from the Air Force assist the D.G. at the Lt. Gen N.C.C. Also there are five Deputy Director General (D.D.G.) of the

two establishment.

- (1) Officers Training School (OTS), Kanpetec (Near Nagpur)
- (2) Women officers Training School (WOTS) Gwalior.

These establishments are responsible for special training to the professors and teachers fo Colleges and Schools to impart training to the cadets as Associate N.C.C. Officers (ANOS)

Philosophy of Training :

The organisation has laid down its joining syllaby on the basis of its aims. The time period of syllabi.

For the Junior Division – 2 Years

For the Senior Division – 3 years

The syllabi covers similar lessons except few differences for both the divisions. The training year matches the academic and financial year. The training schedules for the cadet is planned is such away to reach the benefit of the organisation to the minimum no of cadets. The training activities of N.C.C. can be divided into following categories –

- (1) Institutional Training
- (2) Camp Training
- (3) Attachment Training
- (4) Community Development Activities
- (5) Competitions/ Awards.
- (6) Army Wing Activities

- (7) Naval Wing Activities
- (8) Air Wing Activities
- (9) Adventure Activities
- (10) Youth Exchange Programmes.

On the successful completion of laid down syllabi cadets of the J.D. are eligible for 'A' certificate examination and cadets of for 'B' and 'C' certificate examination. Unit and branches responsible of conduction of examination are

- (i) 'A' certificate – OC unit.
- (ii) 'B' and 'C' certificate – G P cdrs and D.D.G. These certificates are given to the cadet after completion of requisite number of period and camps during these training.

How N.C.C. Helps

Defence Services :

(a) Vacancies reserved for commission in the Defence Forces for N.C.C. "C" Certificate Holders.

(i) Army : IMA Dehradun. 64 vacancies every year though UPSC and SSB interview.

OTA Chennai – 100 vacancies every year for Short Service Commission (Non Tech) no UPSC exam only SSB interview.

(ii) Navy : 6 vacancies per courage. No UPSC exam, only SSB Interview. Two years age relaxation for N.C.C. "C" Certificate holders.

(iii) Indian Air Force : 10% in all courses including flying training course. No UPSC exam. only SSB.

(b) For Ors, Sailors, Airmen : 5 to 10% bonus marks awarded for recruitment.

(c) 20% vacancies reserved for Girl Cadets in OTA, Chennai.

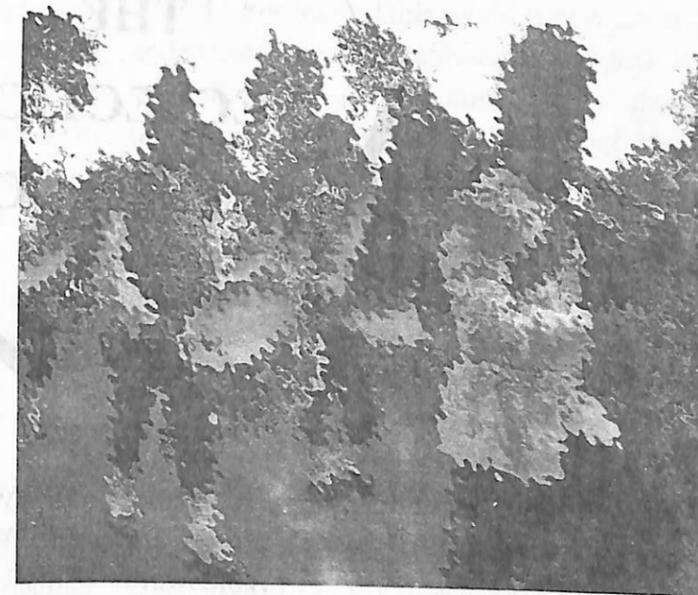
General:

(d) Para Military Forces – 2 to 10 bonus marks

awarded for recruitment.

(e) Department of Telecommunications – Bonus marks awarded for recruitment.

(f) NCC – Civilian Gliding Instructors/ Girl Cadet In-

structions/ Whole Time Lady Officers.

(g) State Government – Preference for State Services in certain state.

(h) Industry – Many industries give preference to NCC "C" Certificate holders for various jobs.

(i) NCC Games – Cash awards to teams and individuals for excellence.

N.C.C. Award :

- (1) Best Cadet – Rs. 5,000/-
- (2) Sahar Scholarship –

(i) Outstanding Cadet – Rs. 12,000/-

(ii) Higher Studies – Rs. 40,000/-

(3) Bir Chilarai Award – Rs. 25,000/-

(4) CWS Award – Rs. 5000/-

(5) Governess Gold Medal ❖

THE ECLECTIC EXPERIENCE

Deepmoni Gogoi
B.A.3rd year

"One moment now
May give us more
then fifty years of reason"
- Wordsworth

A single moment is of immense importance in our life. It can change the complete course of our life. Through this article I would like to share some of my memorable experience of my life, the days I spent in the RYLA (Rotary Youth Leadership Awards) camp at Tezpur.

Rotary Youth Leadership Award is an intensive training programme for the youth. It involves a workshop or camp usually three to four days long, run by the Rotarians.

I along with two other boys, one from DHSK Commerce College and another from Assam Medical College had been selected by a board of Rotarians from Dibrugarh.

This time the venue for RYLA was NERIWALM, North Eastern Regional Institute of Water and Land Management, which was indeed very beautiful and well maintained.

As it was a residential camp, we were provided with well equipped toilets. The conference hall was in the same building. We also relished the food provided to us.

The RYLA camp began on 19th December (2008). We arrived exactly at twelve in the noon. The first thing we had to do was to register ourselves and then to collect our identity cards. We three from Dibrugarh were the first to arrive and a room was allotted to us. By two forty five almost all the participants had arrived from Guwahati. Arunachal Pradesh and Tezpur itself. My friends from Dibrugarh were shifted to some other rooms and I got two new participants as my room mates, Abhijit Paul, Dikshant Patodia. Both of them were from Tezpur College. They were being friendly and I had good time interacting with them. While chatting suddenly we heard a call at the door and we were asked to report for the 'Ice breaking', 'Team Orientation', 'Team building', programmes.

'Ice breaking' refers to a session where 49 students were brought close to each other

and the strangeness among them was broken. The session was conducted by Prof. Dipankar Banerjee, Department of History, Guwahati University. He introduced a playway method through which we came to know each other's names. We were divided into 4 groups which were named as Luit, Yamuna, Ganga and Brahmaputra. Eventually, a leader was selected for each group and I got the opportunity to lead my group - 'Ganga'. After this, we began playing the game as per the instructions given by Prof. Banerjee. We were given a ball which was to be passed on to the other participants, calling out his name. Then, all the four groups were combined and we continued with the game. As a matter of fact we actually began remembering most of the names.

In the evening, at around 6 p.m we met at the Conference Hall. We were actually called for an panel discussion on the topic. "Together we can bring about change in the socio political scenerio of the country. Prof. Banerjee along with Anjan Chowdhary were also present in this discussion. I raised my concern on the role of media as a major factor promoting communal disharmony by specially highlighting regional interest. The other members raised their concern over excessive corruption in the state and government offices which had an adverse effect on the life of the common man. A few students from the audience raised the questions referring to the disapproval of parents and society towards intercaste marriages. Some of the parents present as the audience were asked to comment on this but they preferred to skip the topic. The discussion ended with a positive note. Individuals from the society and if each and every person pledges to be honest to himself, it will result in a corruption free, peaceful and prosperous society. After this

discussion, we were given fifteen minutes break which was followed by a seminar on "Managing Yourself In a Complex World" conducted by Prof. Dipankar Banerjee.

"Managing Yourself in a Complex World." Yes indeed this world is very complex and to keep oneself organised and upright is very difficult. Today's world is completely shaken by terrorism, global recession of the economy and excessive violation of human rights. But still life goes on and we also have to move on being the fortunate ones to have more than the basic need of food, clothing and shelter and lakhs of people die in the want of food whereas many of us simply waste time making choices from one item to another, from one dress to another, longing for something better than what we already have. Prof. Dipankar Banerjee asked us to reflect on such small yet deep rooted matters. The session ended making us realise how troublesome the world is and how lucky we have been to be born with enough of the basic necessities. After this, we had dinner at around 9 p.m. There was another event "Happy Assembly", which unfortunately I could not attend as I was extremely tired after 8-9 hours of journey to Tezpur. The next morning I heard Prof. Banerjee complaining of my absence and I immediately went to him and apologise for the same.

We then had "Yoga and concentration technique" session conducted by Dharmanaj Joshi, Vivekananda Kendra Guwahati. We were taught about the different technique of meditation and also about the right method of breathing. He even spoke to us about the benefits of yoga.

After that, we had several other sessions like "Workshop on Leadership Dynamics" where Dr. Dipankar Banerjee spoke to us

about the chief characteristics and secret of being a good and efficient 'leader'. We were told how Mahatma Gandhi, during the freedom movement had no political or administrative position, yet millions of Indians were ready to follow him. That is the spirit of a true leader. There were other sessions, "Choosing the Right Career" and "Interview skills and personality traits'. Both these sessions were conducted by Prof. Anjan Chowdhary, who had a very good command over English. I would have eagerly shared the skill, I learned during the sessions, but unfortunately the length of the essay does not permit me to do so.

After lunch, at about 1.45 another session on 'conflict, stress and time management", a sociological analysis was held jointly by Prof. Chowdhary and Dr. Banerjee. They highlighted the topics relating to the growing sense of intolerance, clash of interest among us and also alarming sense of disbelief in the country. All these feelings, has made our outlook very narrow hollow and rigid. They emphasised us to cultivate the qualities like tolerance, compassion and so forth. This particular discussion reminded me of E.M.Foster's 'Tolerance'. Then there were quiz competition and cultural programme. One thing I would like to mention here that our group 'got first position in the quiz.

The third and the last day twenty first of December 2008 was a very exciting day as we were taken for a sight seeing. As this was my first visit to Tezpur, I was really looking forward to it. Tezpur is a beautiful place with great historical significance. The 'Agnigarh Hill' is

highly decorated, which is able to catch the attention of tourist of all over the world. To add to the divine and serene milieu, was the melodious 'Jyoti Sangeet' which soothed the mind of one and all, transcended the boundary of time and space and took us to the past golden era.

We returned back to NERIWALM campus, where we had our farewell lunch. We began our preparation to way back home. The three days spent in RYLA, were so enjoyable and fruitful that the pain of its delightful ending could be seen in everyone's face. In these three days I meet some very nice and friendly people. We took each others contact numbers and promised to meet once again. It was really hard to bid farewell to such a successful event. Where I realised about the monotony and hollowness in my day today activities. I was a completely different person three days ago. Simply, three days were enough at RYLA to transform into a complete human being, aware of his duties and responsibilities. I learnt many qualities like tolerance, adjustment, perseverance, discipline etc and their importance. I think anybody reading this articles will be inspired and will never miss a chance to go if he gets the opportunity. RYLA is a success and thanks to my teachers Dr. (Mrs.) H.K. Walia, who inspired me to go to Tezpur and I also thank Mrs. Nandita Baishya and Prof. Kalpana Khound of D.H.S.K.Commerce College and Mr. Basant Garodia as well as the Rotarians from Dibrugarh and my friends. I shall even be grateful to my dearest and loving friends Anjan and Partha who encouraged me to undertake my endeavour. ❖

Introduction :

A 'Bird Survey' was carried out from 14th April, 2004 until date by the 'Aaranyak' (a society for Biodiversity Conservation in North east India) members of Eastern Zone to assess the rich biodiversity in Dibrugarh City and its vicinity. Till July 2008, we had listed 161 species of birds distributed under 49 families and 16 orders, in the city and its adjacent areas including the river Brahmaputra.

Objective :

The survey proposes to concentrate on the birds of Dibrugarh to prepare upto date checklist, which is the urgent need of the hour to monitor the rich bird diversity of this area that is having a serious threat of anthropogenic pressure.

Study Area : Established at 1840, Dibrugarh City is situated in Dibrugarh District, in the eastern part of Assam, India. It covers an area of about 15.4 sq.km. It is located between 27°29'10" North latitude and 94°55'0" East longitude, altitude is about 342ft. above mean sea level. This city is the second largest in Assam after Guwahati and surrounded by the mighty Brahmaputra river in the North. On the South, there are Niz Mancotta, Chiring Gaon, Tekela Chiring Gaon and Boiragimoth Kachari Gaon. On the east, there are Borbari Tea Gar-

**AN AVIAN
CHECK LIST
OF
DIBRUGARH
CITY AND
IT'S
VICINITY**

Alok Kar Dowerah
B.Sc.1st year
Department of Zoology

den, Assam Medical College and Hospital, Segunbari and Bar Saikia Gaon and on the west, there is Japora Gaon. The city is situated in the belt of Humid Sub-tropical climate, where it enjoys a tropical summer with average maximum temperature of 33.4°C and cool dry winters with an average minimum of 8.5°C, an average rainfall of 275.9 mm per annum and an average relative humidity of 78%. (Nath, 2001)

Methodology :

By reviewing the previous literature, checklist etc. and collected primary data in the field, the checklist is prepared. Some still photography was done by using 300 mm zoom lenses and 16x optical zoom cameras. Other necessary bird watching equipments were also used during survey.

An Annotated checklist of the Birds of Dibrugarh City and its vicinity :

The following checklist includes all 161 species known by the team to have been reliably recorded within the limits of the city and its vicinity upto July 15, 2008. The following abbreviations have been used for species status symbol, threat category (according to Birdlife International-2001) and habitat respectively

W-Winter Visitor

S-Commonly seen in summer

U-Uncommon

C-Common

En.-Endangered

WT- Water bodies (including river) as the bird's major or one of the habitat.

The common English, Assamese (within brackets) and scientific names are followed by status symbols, threat category and habitat (only WT)-

•Order : Podicipediformes

*Family : Podicipitidae

1. Little Grebe (Panidubi/ Duburi Hanh)
Tachybaptus ruficollis W,U,WT

Order : Pelecaniformes

*Family : Phalacrocoracidae

2. Darter (Mdniori)
Anhinga melanogaster U,WT
3. Great Cormorant (Daikala)
Phalacrocorax Carbo U,WT
4. Little Cormorant (Panikauri)
Phakacricirax Niger C,WT
5. Indian Cormorant (Kailanggi)
Phalacrocorax fuscicollis U,WT

•Order : Ciconiformes

*Family : Ardeidae

6. Great Eegret (Bar Bag)
Cosmerodius albus/ Ardea alba C,WT
7. Intermediate Eegret (Teteri Bag)
Mesophoyx intermedia/ Egretta intermedia C,WT
8. Little Egret (Teteri Bag)
Egretta garzetta C,WT
9. Cattle Eegret (Gu Bag)
Bubulcus ibis C
10. Indian Pond Heron (Kanamuchori)
Ardeola grayii C,WT

11. Black-crowned Night Heron (Waak Chorai)
Nycticorax nycticoran C,WT
12. Little Bittern (Guti Bag / Kheri Bag)
Ixobrychus minutes U,WT

13. Cinnamon Bittern (Eitaguria)
Ixobrychus cinnamomeus C,WT

14. Malayan Night Heron (Raj Bag / Patiyori)

Gorsachius melanolophus U,WT

*Family : Ciciniidae

15. Asian Openbill (Samukbhonga)
Anastomus oscitans W,C,WT
16. Black-necked Stork (Teliasareng)
Ephippiorhynchus asiaticus W,U,WT
17. Greater Adjutant Stork (Hargila)
Leptoptilos javanicus C,En,WT
18. Lesser Adjutant Stork (Bortukula)
Leptoptilos javanicus C, En, WT

•Order : Anseriformes

*Family : Anatidae

19. Greylag Goose (Deau Rajhanh)
Anser anser W,U,WT
20. Bar-headed Goose (Dhritoraj)
Anser indicus W,U,WT
21. Fulvous Whistling Duck (Bar Sharali)
Dendrocygna bicolor U,WT
22. Lesser Whistling Duck (Sharali Hanh)
Dendrocygna javanica C,WT
23. Ruddy Shelduck (Cakoi, Cokuwa/Ramkong)
Jadorna Ferruginea W,C,WT
24. Common Teal (Ghila Hanh)
Anas crecca W,C,WT
25. Spot-billed Duck (Pati Hanh/ Futuki Hanh)
Anas poecilorhyncha W,C,WT
26. Mallard (Amraliya Hanh/Telgaj)
Anas platyrhynchos W,U,WT
27. Gadwall (Mugi Hanh/ Sarumukhi Hanh)
Anser Strepera W,U,WT

28. Cotton Pygmy-goose (Kiki Hanh)
Nettapus coromandelianus U,WT

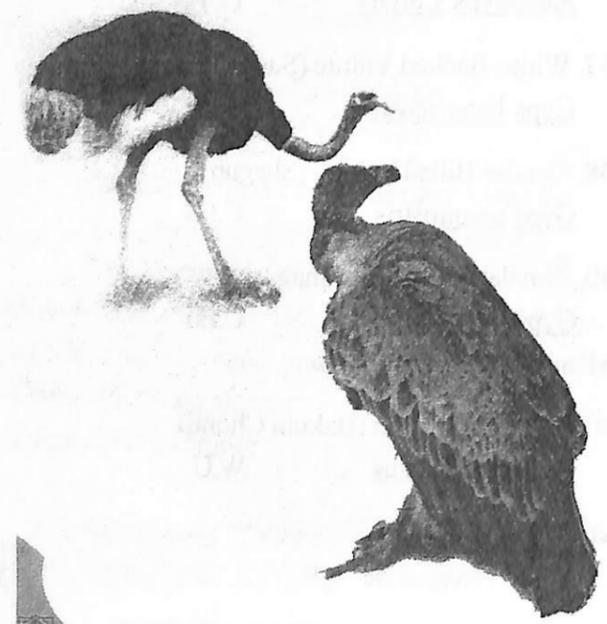
•Order : Falconiformes

*Family : Accipitridae

29. Black Kite (Matiya Chilani)
Milvus migrans U
 30. Brahminy Kite (Chilani)
Haliastur indus C
 31. Changeable Hawk Eagle (Kuruwa)
Spizaetus Cirrhatus U,WT
 32. Oriental Honey-buzzard (Mau-Khap)
Pernis ptilorhynchus W,En
 33. Shikra (Chikra/Sinya Chorai)
Accipiter badius U
 34. Eurasian Sparrow Hawk (tunikhuwa Chilani)
Accipiter nisus U
 35. Grey-headed Fish Eagle (Ukoh)
Ichthyophaga ichthyact U, WT
 36. Red Headed or King Vulture (Raja Shagun)
Sareogyps Calvus U, En
 37. White-Backed Vulture (Saru Pati Shagun)
Gyps bengalensis C,En
 38. Slender-Billed Vulture (Shagun)
Gyps tenuirostris C,En
 39. Himalayan Griffon (Shagun)
Gyps himalayensis U,En
- *Family : Falconidae
40. Common Kestrel (Bakuhi Chorai)
Falco tinnunculus W,U
- Order : Galliformes
- *Family : Phasianidae

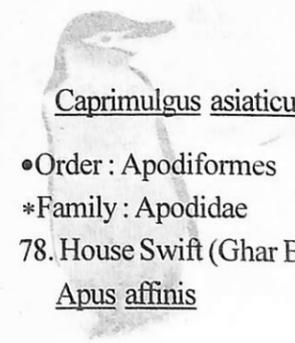
- 41. Red Junglefowl (Ban Kukura)
Gallus gallus U
*Order : Gruiformes
*Family : Turnicidae
- 42. Yellow-Legged Button Quail (Saru Batachorai)
Turnix tanki W,C
*Family : Rallidae
- 43. White-Breasted Waterhen (Dawk)
Amauornis phoenicurus C,WT
- 44. Water-Cock (Kura Chorai)
Gallierex cinerea C,WT
- 45. Common Moorhen (Panishalika / Dhekar)
Gallinula chloropus W,U,WT
- 46. Purple Swamphen (Kam Chorai)
Porphyrio prophyrie C,WT
- 47. Common Coot (Nal Dhekar)
Fulica atre W,U,WT
*Order : Charadriiformes
*Family : Jacanidae

- 48. Bronze-Winged Jacana (Dalpungga)
Metopidius indicus C,WT
*Family : Recurvirostridae
- 49. Black-winged still (Dighalthengiya Caha)
Himantopus himantopus W,U,WT
*Family : Charadriinae
- 50. Red-wattled Lapwing (Balighura)
Vanettus indicus C,WT
- 51. Pacific Golden Plover (Shunali Lariyali)
Pluvialis fulva W,C,WT
- 52. Little Ring Plover (Lariyali)
Charadrius dubius W,C,WT
- 53. Green Sandpiper (Bali Baguwa)
Tringa ochropus W,U,WT
- 54. Wood Sandpiper (Bar Balituka)
Tringa hypoleucos W,C,WT
- 55. Common Sandpiper (Bali Khuchora)
Tringa hypoleucos W,C,WT
- 56. Pintail Snipe (Buka Khuchora)
Gallinago stenura W,U,WT
- 57. Fantail Snipe (Ban Khuchora)
Gallinago gallinago W,C,WT
- 58. Temminck's Stint (Bali Chirika)
Calidris temminckii W,C,WT
*Family : Laridae
- 59. Brown Headed Gull (Ramparo)
Larus brunnicephalus W,C,WT
- 60. Black Headed Gull (Sagar Chilani)
Larus ridibundus W,C,WT
- 61. River Term (Ganga Chilani)
Sterna aurantia C,WT

- *Order : Columbiformes
*Family : Columbidae
- 62. Thick-Billed Green Pegin (Bar Haitha)
Treron curvirostra U
- 63. Yellow-Legged Green Pegin (Haitha)
Treron phoemeoptera C
- 64. Red Coloured Dove (Haruwa Kopou)
Streptopelia tranquebarica U
- 65. Green Imperial Pegin (Parghuma)
Dueula aenea U
- 66. Spotted Dove (Futuki Kopou)
Streptopelia chinensis C
*Family : Psittacidae
- 67. Rock Pegin (Paro)
Columba livia C
- 68. Rose-Ringed Parakeet (Galmanika)
Psittacula krameri C
*Order : Cuculiformes
*Family : Cuculidae
- 69. Indian Cuckoo (Keteki)
Cuculus micropterus S,C
- 70. Asian Koel (Kuli Chorai)
Eudynamys scolopacea S,C
- 71. Common Hawk Cuckoo (Shen Kuli)
Cuculus varius S,C
- 72. Greater Coucal (Bar Kukuha)
Centropus sinensis S,U
*Order : Passeriformes
*Family : Alcedinidae
- 73. Lesser Coucal (Ulu Kukuha)
Centropus toulou S,U
*Order : Strigiformes

- *Family : Strigidae
- 74. Spotted Owlet (Kuruli Pheca)
Athena brama C
- 75. Barn Owl (Lakhi Pheca/ Baga Pheca)
Tyto alba C
- 76. Barred Owlet (Pheca)
Glauucidum cuculoides C
*Order : Caprimulgiformes
*Family : Capripulgidae
- 77. Indian Nighttjar (Mati Pheca)
- 78. House Swift (Ghar Batahi)
Apus affinis C

79. Asian Palm Swift (Taal Batahi)

Cypsiurus parvus /
Cypsiurus balasiensis C

•Order : Coraciiformes
*Family : Alcedinidae

80. Pied Kingfisher (Pakhara Machruka)

Ceryle rudis C,WT

81. Common Kingfisher (Machruka)

Alcedo atthis C,WT

82. Stork-Billed Kingfisher (Barthutiya Machruka)

Halcyon Capensis C,WT

83. White-Throated Kingfisher

(Barali Bukuwa Machruka/ Baga Dinggir Machruka)

Halcyon smyrnensis C,WT

*Family : Meropidae

84. Green Bee-Eater (Maukhuwa/Maukhati)

Merops orientalis C

*Family : Coraciidae

85. Indian Roller (Kaow Chorai/ Kaowcha Chorai)

Coracias benghalensis C

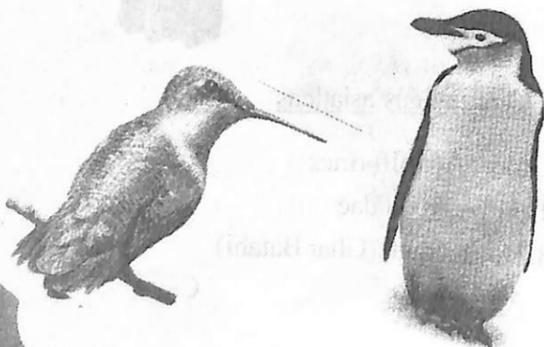
*Family : Upupidae

86. Hoopoe (Gubar Khucara/ Kakoi Shira)

Upupa epops C

*Family : Bucerotidae

87. Oriental Pied Hornbill (Pakaidhura/ Hetekteki)

Anthracoceros malabaricus C

•Order : Piciformes

*Family : Capitonidae

88. Lineated Barbet (Hetuluka)

Megalaima lineate C

89. Coppersmith Barbet (Basanta Chorai)

Megalaima haemacephala C

90. Blue-throated Barbet (Neel Dinggir Hetuluka)

Megalaima asiatica C

*Family : Picidae

91. Rufous Woodpecker (Muga Kathruka)

Microptermus brachyurus /

Celeus brachyurus U

92. Streak-Throated Woodpecker (Bahraitooka)

Picus myrmecophoneus C

93. Fulvous-Breasted Woodpecker (Pakhara Kathruka)

Picoides macel U

•Order : Passeriformes

*Family : Alaudidae

94. Bengal Bushlark (Rangchuwa Bharadwaj)

Mirafra assamica U

95. Oriented Skylark (Bharat Pakhi)

Alauda gulgula W,U

*Family : Hirundinidae

96. Plain Martin (Teltupi)

Riparia paludicola C,WT

97. Barn Swallow (Chatok)

Hirundo rustica C,WT

*Family : Laniidae

98. Grey-backed Shrike (Aerakhati)

Lanius tephronotus W,C

99. Long-tailed Shrike (Dighalneja Aerakhati)

Lanius schach W,C

100. Brown Shrike (Muga Aerakhati)

Lanius cristatus W,U

*Family : Oriolidae

101. Black-Hooded Oriole (Shokhiyoti)

Oriolus xanthornus C

*Family : Dicruridae

102. Black Drongo (Phenchu)

Dierurus adsimilis /

Dierurus macrocercus C

103. Lesser Racket-Tailed Drongo (Bhimraj)

Dierurus remifer U

104. Bronzed Drongo (Matiya Phenchu)

Dierurus aeneus W,U

*Family : Artamidae

105. Ashy Woodswallow (Batahi Chorai)

Artamus fuscus U

*Family : Sturnidae

106. Pied Myna (Kaankurika)

Sturnus contra C

107. Chestnut tailed Starling (Kaath Shalika)

Sturnus malabaricus C

108. Common Myna (Ghar Shalika)

Acridotheres tristis C

109. Jungle Myna (Chutiya Shalika)

Aeridotheres fuscus C

110. Great Myna (Bar Chutiya Shalika)

Acridotheres grandis U

*Family : Artamidae

111. Rufous Treepie (Chekcheki)

Dendrocitta vagabunda C

112. House Crow (Pati Kauri)

Corvus splendens C

113. Large-Billed Crow (Dhura Kauri)

Corvus macrorhynchos C

*Family : Irenidae

114. Common Iora (Bihuwati Chorai)

Aegithina tiphia C

115. Golden-Fronted Leafbird (Paat Chorai)

Chloropsis aurifrons U

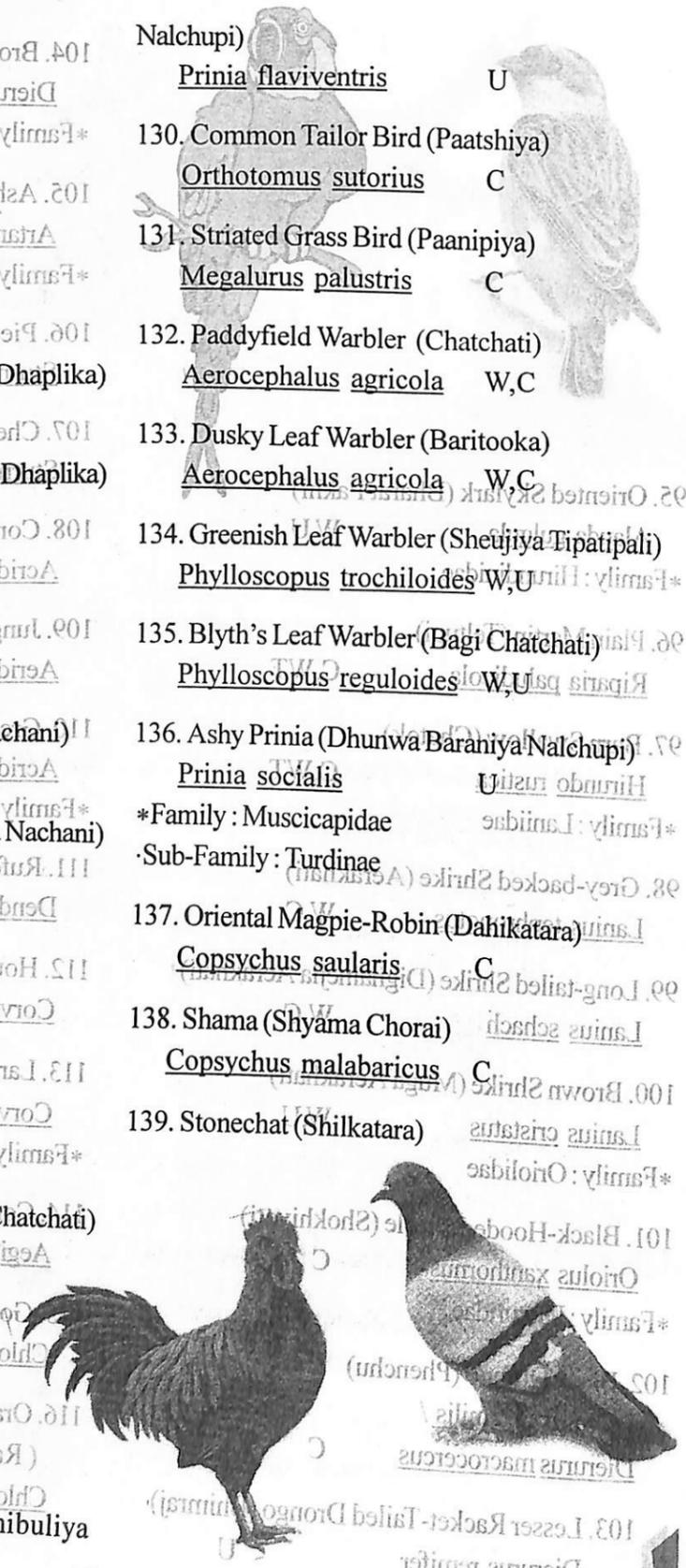
116. Orange-Bellied Leafbird

(Rangchuwa Petor Paat Chorai)

Chloropsis hardwickii U

- *Family : Pyenonotidae
- 117. Red-vented Bulbul (Pechuluka) *Pycnonotus cafer* U
- 118. Red-whiskered Bulbul (Petuluka) *Pycnonotus jocosus* U
- *Family : Muscicapidae
- Sub-Family : Timaliinae
- 119. Striped Tit Babbler (Haladhi-Buluwa Dhapluka) *Macronous gularis* U
- 120. Chestnut-Capped Babbler (Tupimuriya Dhapluka) *Timalia pileata* U
- 121. Puff-throated Babbler (Kapahi) *Pellorneum ruficeps* U
- *Family : Muscicapidae
- Sub-Family : Muscicapinae
- 122. Ferruginous Flycatcher (Eitaguriya Nachani) *Muscicapa ferruginea* U
- 123. Red-Throated Flycatcher (Galmanika Nachani) *Muscicapa parva* W,U
- 124. Verditer Flycatcher (Neelmati) *Muscicapa thalassina* W,U
- 125. Large Niltava (Bar Neela Chorai) *Muscicapa grandis* W,U
- *Family : Muscicapidae
- Sub-Family : Sylviinae
- 126. Aberrant Bush Warbler (Aachohuwa Chatchati) *Cettia flavolivaceae* U
- 127. Zitting Cisticola (Tik-tik Chorai) *Cisticola juncidis* C
- 128. Plain Prinia (Nalchupi) *Prinia subflava* U
- 129. Yellow-Bellied Prinia (Haladhibuliya

- Nalchupi) *Prinia flaviventris* U
- 130. Common Tailor Bird (Paatshiya) *Orthotomus sutorius* C
- 131. Striated Grass Bird (Paanipiya) *Megalurus palustris* C
- 132. Paddyfield Warbler (Chatchati) *Aerocephalus agricola* W,C
- 133. Dusky Leaf Warbler (Baritooka) *Aerocephalus agricola* W,C
- 134. Greenish Leaf Warbler (Sheujiya Tipatipali) *Phylloscopus trochiloides* W,U
- 135. Blyth's Leaf Warbler (Bagi Chatchati) *Phylloscopus reguloides* W,U
- 136. Ashy Prinia (Dhunwa Baraniya Nalchupi) *Prinia socialis* U
- *Family : Muscicapidae
- Sub-Family : Turdinae
- 137. Oriental Magpie-Robin (Dahikatara) *Copsychus saularis* C
- 138. Shama (Shyama Chorai) *Copsychus malabaricus* C
- 139. Stonechat (Shilkatara)

- Saxicola torquata* W,C
- 140. Blue Whistling Thrush (Neela Chamaka) *Myiophonus caeruleus* W,U
- *Family : Paridae
- 141. Great Tit (Bhadarkali) *Parus major* C
- *Family : Motacillidae
- 142. Paddyfield Pipit (Matimahi) *Anthus novaeseelandiae* U
- 143. Yellow Wagtail (Halodhiya Balimahi) *Motacilla flava* W,U,WT
- 144. Grey Wagtail (Chaya Balimahi) *Motacilla cinerea* W,U,WT
- 145. White Wagtail (Bagitora) *Motacilla alba* W,C,WT
- *Family : Dicaeidae
- 146. Pale-Billed Flowerpecker (Fooltuka) *Dicaeum erythrorhynchos* C
- 147. Scarlet-Backed Flowerpecker (Ranga Pithir Fooltuka) *Dicaeum cruentatum* U
- *Family : Nectarinidae
- 148. Ruby-Cheeked Sunbird (Ranga Galor Moupiya) *Anthreptes singalensis* C

- 149. Purple Sunbird (Benguniya Maupiya) *Nectarinia asiatica* U
- 150. Black Breasted Sunbird (Kala Bukur Maupiya) *Aethopyga saturata* W,U
- 151. Crimson Sunbird (Ranga Maupiya) *Aethopyga siparaja* C
- *Family : Zosteropidae
- 152. Oriental White Eye (Baga Chakuwa Tipachi) *Zosterops palpebrosus* C
- *Family : Passerinae
- 153. House Sparrow (Gharchirika) *Passer domesticus* C
- 154. Eyrasian Tree Sparrow (Banchirika) *Passer montanus* C
- *Family : Ploceidae
- Sub-Family : Ploceinae
- 155. Streaked Weaver Bird (Futuki Tukura Chorai) *Ploceus manyar* C
- 156. Baya Weaver Bird (Tukura Chorai) *Ploceus philippinus* C
- *Sub-Family : Estridinae
- 157. White Rumped Munia (Tuni Chorai) *Lonchura striata* C
- 158. Scaly-Breasted Munia (Futuki Tuni) *Lonchura punctulate* C
- 159. Black-Headed Munia (Kalamuriya Tuni) *Lonchura malacca* C
- *Family : Emberizidae
- 160. Yellow-Breasted Bunting (Tuni Tukura) *Emberiza aureola* W,C

161. Black-Faced Bunting (Kalamukhar Tuni Tukura)
Emberiza spodocephala W,C

Conclusion :

During our study, we met many elderly persons once who were hunting the birds in this region. According to them, some more bird varieties were there which are now become rare or locally extinct. For example, Red Headed King Vulture was commonly present in the group of other vultures, but it is now rarely seen. Like that, Fulvous Whistling Duck was very common in this region, but in last four years, we have sighted this species for two days only. Habitat destruction, illegal killing of birds and food poisoning are the major threat for the birds of this region. It is the high time, to take sincere combined effort from government as well as public side to save this beautiful living creature.

Acknowledgement :

We acknowledge with gratitude for the time and help given by Mr. Ranjan Kumar Das, Department of Geography, Tinsukia College who finally checked the list and also helped us in the identification of some birds. We are also indebted to Bit officer, Mr. S. Saikia of Jokai Reserve Forest, Dibrugarh for his help. We are extremely grateful to Mr. Rajeeb Rudra Tariang, Department of Zoology, Digboi College and Mr. Chandra Gupta Bora, Department of Zoology, Dibru College for their advice and cooperation. We would like to thank Mr. Pranjal Sonowal, Mr. Jintu Borgohain, Miss Rinkumoni Bora, Mr. Pankaj Sonowal, Mr. Abhijeet Baruah and Mr. Biman Phukan for their help during field survey. Finally, special thanks are due to all our family members, well-

wishers and forest-officials who cooperated with us during our study.

Reference :

1. Ali S (2002); 'The Book of Indian Birds'; 13th ed.; B.N.H.S., Oxford, Bombay.
2. Ali S., Ripley S.D. and Dick J.H. (1995); 'A pictorial Guide to the Birds of the Indian Subcontinent'; 2nd ed.; Oxford University Press, Delhi.
3. Bhagabati A.K., Kalita M.C. and Baruah S. (2006); 'Biodiversity of Assam'; EBH-Publishers (India), Guwahati.
4. Choudhury A.U. (2000); 'The Birds of Assam'; Gibbon Books, WWF, Guwahati.
5. Das Ranjan Kumar; 'Birds of Dibru-Saikhuwa Biosphere Reserve'; Newsletter for Birdwatchers, Vol.46 No. 01, Jan-Feb. 2006, P.P. 06-14
6. Das Ranjan Kumar (2006); 'Pokhir Kakolit Dibru Saikhowa'; Univet Publication, Tinsukia.
7. Dutta A.K., Baruah G.; Dutta A., Dutta B.K. and Hussain P; 'Observation on the Avidiversity of Assam (Dibrugarh Town) with special reference to *Leptoptilos dubius*'; Rhino, Vol. 01, January 2004, P.P. 18-30
8. Grimmett R.; Inskipp C. and Inskipp T. (2000); 'The Pocket Guide to the Birds of Indian Subcontinent'; Christopher Helm, London.
9. Kazmierczak krys and Perlo Ben Van (2003); 'A Field Guide to the Birds of India (Sri Lanka, Pakistan, Nepal, Bhutan, Bangladesh & the Maldives)'; Om Book Service, New Delhi.
10. Nath Dr. Dambarudhar (edited-2001); 'Dibrugarhar Buranji'; 1st ed.; Reception Committee, 66th Conference of Assam Sahitya Sabha, Dibrugarh.

Poem Section

Young Man

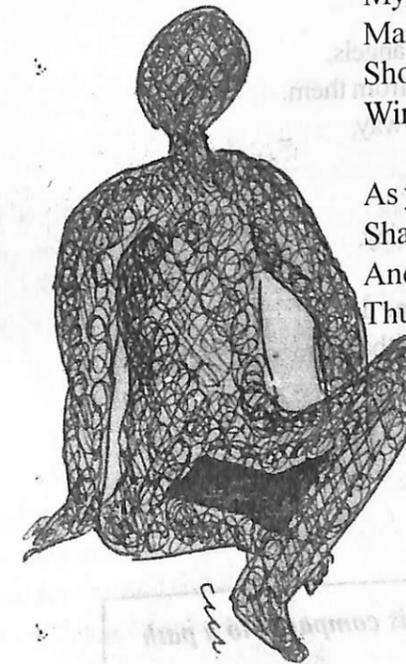
Jiten Bhengra
B.A. 3rd year

As young you are
Young thoughts and imagination you concieve.
Young in age, that's why,
The world sweetly call you young man.

Cute as the baby born you are !
Gallop to explore the world.
As sweet as honey is your age;
Romance and fun is your days.

Rocking and thrilling are your deeds,
Mystery and miracle for the world.
Many friends and fans you have,
Shouting and yelling is their support,
Win the race is their wishes.

As young you are,
Shake the hands and win the race,
And be the 'Big Brother' of your age.
Thus the whole world shall be yours,
Young man ❖

MY DEPARTMENT FLORA

Nayan Jyoti Gogoi
B.Sc.2nd year, Botany Deptt.

It was the time when I got my result,
a new confusion in my mind began,
I was in a state of inconvenience,
as many paths came in front of my eyes.

I do not wanted to take risk of taking any one,
because I don't know where it begins and ends.
At last focusing for a change,
I took a path whose name is 'FLORA'

As I put my steps in the path,
a new journey of my life began.
In y path I met five angels,
who were guiding me like bright candles.

I am enjoying this journey with these angels,
because I always got love and sympathy from them.
When some obstacle comes in my way,
the angels throw it away.

My journey is progressing day by day,
like a ship is sailing on its way.
I know that I will reached the goal one day,
and tears roll out of my eyes thinking of that day.

I always pray to God
I always pray to the Almighty
To keep my angels safe,
hale & healthy. ❖

*The poem is based on my deptt 'BOTANY' which is compared to a path
and my teachers as angels.*

Priyodeep Doley
T.D.C. 1st year (Arts)

What does a Watch say

- W : Says watch your 'Words'
- A : Says watch your 'Actions'
- T : Says watch your 'Time'
- C :Says watch your 'Character'
- H : Says watch your 'Health'. ❖

WAR & PEACE

War has started
 Many people are killed
 They use their guns,
 When will we learn to live with fun?
 Can't they be friends?
 Fighting has no ends
 They are being smashed,
 With a continous clash
 I'll tell you what I know,
 This, may mash up to a lump of dough
 please scream and shout,
 And get this goint out. ❖

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

ঐতিহ্যমণ্ডিত ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়খনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দিতাৰ মাজৰ পৰা মোক সাধাৰণ সম্পাদকৰূপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়খনৰ স্বার্থৰ হকে সেৱা কৰিবৰ সুবিধা দিয়াৰ বাবে সমূহ ডিব্ৰুয়ানলৈ জ্ঞাপন কৰিছো কৃতজ্ঞতা আৰু আন্তৰিকতা ধন্যবাদ।

ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ডিব্ৰুয়ান আৰু অধ্যাপক-অধ্যাপিকা বৃন্দৰ আশীষ শিৰোগত কৰি সংবিধান পালন আৰু আনুগত্যৰ শপত গ্ৰহণ কৰি সাধাৰণ সম্পাদকৰূপে কি কৰিলো, কি নকৰিলো সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য্য। মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস মই যিকোনো ক্ষেত্ৰতে চেষ্টাৰ অকণো ত্ৰুটি কৰা নাছিলোঁ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহখন অতি সুকলমে অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল আৰু নৱাগত আদৰ্শ সভাখনো অতি সুন্দৰ ভাৱে অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভালৈ সাধাৰণ সম্পাদকৰূপে নিৰ্বাচিত হোৱাৰ পৰা কাৰ্যকালৰ সকলো ক্ষেত্ৰতে সহায় সহযোগ তথা দিহা পৰামৰ্শৰে মোক সঠিক দিশ নিৰূপণ কৰাত ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো শিক্ষাগুৰুকে মোৰ, মোৰ কৃতজ্ঞতা, শ্ৰদ্ধা অশেষ ধন্যবাদ আৰু মৰমৰ সমূহ ডিব্ৰুয়ানলৈ যিসকলৰ সহায় সহযোগ অবিহনে মই দিকহাৰা পঠিকৰ দৰে হৈ পৰিলোহেঁতেন।

সদৌ শেষত ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰিলো।

জয় আই অসম
জয়তু ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা।
শ্ৰীমাধৱ ভূঞা

সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ, মোৰ মাননীয় শিক্ষাগুৰু সকল আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ বিষয়া-কৰ্মচাৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছো। নিজৰ জীৱনক তুচ্ছ জ্ঞান কৰি আমাৰ যিসকল সন্তানে জাতীয় অস্তিত্ব বক্ষার্থে আত্মবলিদানেৰে মৃত্যুক সাৱটি ল'লে, সেইসকল শ্বহীদলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছো। ২০০৭-২০০৮ বৰ্ষৰ ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সহঃসাধাৰণ সম্পাদক পদৰ বাবে নিৰ্বাচিত কৰা তথা নানা দিশত পৰামৰ্শ আৰু সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

মোক কাৰ্যকাল সীমিত, মোৰ এই চমু কাৰ্যকালত যিমান সম্ভৱ নিজৰ দায়িত্ব পালন কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰিছিলো। লগতে ছাত্ৰ একতা সভাৰ অন্যান্য বিষয়ববীয়া সকলকো সহায় সহযোগ আগবঢ়াইছিলো।

সদৌ শেষত, মোৰ কাৰ্যকালত অজানিতে ভুল যদি কৰিছিলো তাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি মহাবিদ্যালয়খনৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলো।

ধন্যবাদেৰে,

“জয় আই অসম
জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা”

বিতোপন চেতিয়া

সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

সৃষ্টিৰ কঠিনতালিত স্ব-মহিমাৰে যিসকল মহান মনিষীয়ে ঐতিহ্যমণ্ডিত ৪৬ বছৰ গৰকা ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ বাবে যি অৱদান আগবঢ়াই গ'ল সেইসকল মহান মনিষীলৈ নিবেদিছোঁ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম আৰু প্ৰণিপাত।

২০০৭-০৮ বৰ্ষৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ভোট দি জয়যুক্ত কৰাৰ লগতে সহায় সহযোগীতাৰে সাংস্কৃতিক পদৰ দৰে এটি গুৰু দায়িত্ব অৰ্পন কৰিলে সেইসকলক মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। অনুভৱ কৰিছোঁ সাংস্কৃতিক সম্পাদক হিচাপে ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সাংস্কৃতিক দিশটো সুদৃঢ় কৰাটো মোৰ প্ৰধান দায়িত্ব হ'ব।

নিৰ্বাচনত জয়ী হোৱাৰ পিছত বহুতো কল্পনাই মোক আৰবি ধৰিলে। মনত ভাৱ হৈছিল সাংস্কৃতিক দিশটো কিবা এটি নতুনত্বৰ ৰূপ দিয়াৰ কিন্তু, মহাবিদ্যালয়ৰ নীতি-নিয়ম, সীমিত পুঁজি আদি সমস্যাই ব্যতিব্যস্ত কৰি তুলিলে। সেইবাবে মোৰ কাৰ্যকালত কোনো নতুনত্বও দিব নোৱাৰাত মই সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰিছোঁ।

কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণৰ কেইদিনমানৰ পিছতে বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ অনুষ্ঠিত হ'ল, তাৰ বাবে মই মোৰ নিজৰ সাংস্কৃতিক কাৰ্যসূচী ৰূপায়ণত আগবাঢ়িলো। মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষা মীৰেণ বৰবৰা, বিভাগীয় উপদেষ্টা ৰঞ্জিত সিংহ ছাৰৰ লগতে শিক্ষা বিভাগৰ প্ৰবক্তা ড° ৰুণুমা শৰ্মা বাইদেউ, বুৰঞ্জী বিভাগৰ প্ৰবক্তা বন্তি সোণোৱাল বাইদেউৰ দিহা-পৰামৰ্শ তথা আশীষ শিৰত লৈ বিভাগীয় কাৰ্যক্ৰম সুচাৰুৰূপে পালন কৰিলোঁ। বিগত বছৰবোৰৰ দৰেই গতানুগতিকভাৱে মই মোৰ বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতাবোৰ অনুষ্ঠিত কৰিলো। যেনে- আবৃত্তি, আকস্মিক বক্তৃতা, কুইজ, তৰ্ক, ভেশচন, থলীতে লিখা গল্প, কবিতা আৰু ৰচনা প্ৰতিযোগিতা, দৰা-কইনা, একাংকিকা নাট প্ৰতিযোগিতা। কিন্তু দুখৰ বিষয় যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ কিছুমান প্ৰতিযোগিতা যেনে- মৌন অভিনয়, একক অভিনয়, একাংকিকা নাট প্ৰতিযোগিতা আদিত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ যেন দৃষ্টি অগোচৰ। তেওঁলোকে এনে প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰি সাংস্কৃতিক পথাৰখনত নিজকে এখোজ আগবঢ়াই যোৱাৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সৌষ্ঠৱ বঢ়াই তুলিব। তাৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক মোৰ ফালৰ পৰা বিনম্ৰ অনুৰোধ। এইখিনিতে মোৰ এটি দাবী সমাধানকল্পে

উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছোঁ যে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ে আন্তঃ যুৱ মহোৎসৱৰ দৰে এটি অনুষ্ঠান প্ৰত্যেক বছৰে বিভিন্ন ঠাইত বিভিন্ন কাৰ্যসূচীৰে পৰিৱেশন কৰে। সেইদেখি মোৰ ফালৰ পৰা অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ ওচৰত বিনম্ৰ নিবেদন যে ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ে যাতে আন্তঃ যুৱ-মহোৎসৱত নিজৰ নাম উজ্জীৱিত কৰাৰ লগতে গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিব পাৰে তাৰ বাবে অধ্যক্ষ মহোদয়ে বিষয়টো পৰ্যবেক্ষণ কৰিব লাগে।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালত সকলো ধৰণৰ সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ তত্ত্বাৱধায়ক ৰঞ্জিত সিংহ ছাৰলৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো লগতে মোৰ বন্ধু প্ৰবীৰ, লোকাদিত্য, দুলু, সঞ্জীৱ, বিশ্ব, ভৱেশ, জোচেফ, পৰাগলৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলো।

শেষত মোৰ কাৰ্যকালত জ্ঞাতে-অজ্ঞাতে কৰা ভুলৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত মই ক্ষমা প্ৰাৰ্থী। আশাকৰো আমাৰ কাৰ্যকালত আধৰুৱা কামৰ সম্পূৰ্ণতা পৰৱৰ্তী ছাত্ৰ একতা সভাই সম্পন্ন কৰিব।

ধন্যবাদেৰে

জয়তু ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়

জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা

জয় আই অসম।—

দেৰজিৎ কুমাৰ

শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

জয় জয়তে ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয় আৰু শিক্ষাগুৰু সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলো। লগতে যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ২০০৭-২০০৮ বৰ্ষত ছাত্ৰ একতা সভাৰ শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰিলে সেইসকল আৰু সমূহ ডিব্ৰুয়ানলৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলো।

বিভাগৰ কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিনৰ পিছতেই বিগত বছৰৰ দৰেই ৪-১-২০০৮ তাৰিখৰ পৰা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ৪৩তম বাৰ্ষিক সপ্তাহ অনুষ্ঠিত

কৰা হয়। শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ খেলসমূহ দুদিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে ক্ৰমে-

(১) ৭ তাৰিখৰ দিনা- ভাৰ উত্তোলন, পাঞ্জা, বক্সিং আদি খেলসমূহ আৰু

(২) ৮ তাৰিখৰ দিনা - “ডিব্ৰু কলেজৰ দেহশ্ৰী প্ৰতিযোগিতা”। উক্ত খেলসমূহ অতি সুন্দৰ ভাৱে বিচাৰকৰ উপস্থিতিত সম্পন্ন কৰা হয়।

উল্লেখযোগ্য যে, মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক সপ্তাহৰ “Mr. Strong Men 2008” হ’ল শ্ৰী প্ৰেমধৰ গগৈ আৰু “Mr. Muscle Men 2008” হ’ল শ্ৰী কৰণ কুমাৰ দলে।

শৰীৰ চৰ্চা বিভাগ ২০০৮ বৰ্ষত হোৱা আন্তঃমহাবিদ্যালয় প্ৰতিযোগিতা মৰাণ মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত কৰিছিল। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিযোগীয়ে বিশেষ ভাল ফলাফল দেখুৱাব নোৱাৰিছিল যদিও আশা কৰিছো যে, অহা দিনবোৰত মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিযোগীসকলক অধ্যক্ষ মহোদয় আৰু সমূহ ডিব্ৰুয়ানৰ সহযোগ, উৎসাহ, উদ্দীপনাৰে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ গৌৰৱ বঢ়াবলৈ অৰিহণা যোগাব।

বিভাগীয় সম্পাদকৰ দায়িত্বত থকা এবছৰীয়া কাৰ্যকালত মোক সহায় কৰা পৰামৰ্শদাতা S.Z. Yadav আৰু Dr. K. Saikia ছাৰলৈ লগতে মোৰ বন্ধু-বান্ধৱী ভাইটি-ভণ্টি সকলোলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ থাকিল।

সদৌ শেষত প্ৰতিবেদনৰ দ্বাৰাই অজানিতে হৈ যোৱা ভুল-ভ্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিছো। ভৱিষ্যত ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতিৰ কামনাৰে প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

“জয় আই অসম

জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা”

যুগল টায়ে

সংগীত বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰাৰম্ভতে ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়/ উপাধ্যক্ষ মহোদয় সমৰ্থিত সমূহ ছাৰ বাইদেউ সকললৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলো। লগতে সমূহ ডিব্ৰুয়ানসকললৈ জ্ঞাপন কৰিলো মৰম।

মই ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ “ছাত্ৰ একতা সভা” সঙ্গীত বিভাগৰ সম্পাদিকা হিচাবে প্ৰতিলক্ষিতাবে নিৰ্বাচিত হৈ মহাবিদ্যালয়খনৰ স্বার্থৰ হকে সেৱা কৰিবলৈ পাইনিজকে ধন্য মানিছো আৰু এইসুযোগ দিয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ছাত্ৰ / ছাত্ৰীকে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

মই ২০০৭ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহৰ পৰা “ছাত্ৰ একতা সভা” সঙ্গীত সম্পাদিকা ৰূপে কাৰ্যভাৰ আৰম্ভ কৰি ২০০৮ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত মোৰ কাৰ্যকালৰ সামৰণি পৰে।

মহাবিদ্যালয়ৰ সঙ্গীত বিভাগৰ দ্বাৰা আয়োজিত প্ৰতিযোগিতাসমূহ আছিল-বৰগীত, লোকগীত, বিহুগীত, আধুনিক গীত, বনগীত, সংস্কৃত গীত, বিযুৰাভা সঙ্গীত, জ্যোতি সঙ্গীত, পাৰ্বতী প্ৰসাদ বৰুৱাৰ গীত, ভূপেন্দ্ৰ সঙ্গীত, জয়ন্ত হাজৰিকা সঙ্গীত, বিয়ানাম, বামুইৰ, সৃষ্টিমূলক নৃত্য আদি।

মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালত সকলো ক্ষেত্ৰতে দিহা-পৰামৰ্শ আৰু সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱা শ্ৰদ্ধাৰ ড° ৰণুমা শৰ্মা বাইদেউ, শ্ৰীযুত মনোজ শৰ্মা ছাৰ, শ্ৰীযুতা অদিতি বৰুৱা বাইদেউ, শ্ৰীযুত হেমন্ত শইকীয়া ছাৰ, শ্ৰীযুত প্ৰশান্ত বৰা ছাৰ, শ্ৰীযুত বীৰেণ বৰুৱা ছাৰলৈ মই কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। লগতে মোৰ কাৰ্যকালত বিশেষ ভাৱে সহায় আগবঢ়োৱা বন্ধু হিৰণ্য, কৃষ্ণ, কেশৱ, লক্ষিত, বসন্ত, মানস, ডিব্ৰু, কণখাম, আকাশ বৰুৱা, অৰবিন্দ পাল, কিৰণ, মামু, নিতু, সুনয়না, মামনি, হিমাদ্ৰী, বীণি, জাফ্ৰিনা, নমিতা, সুস্মিতা, ৰূপম, দিগন্ত, চন্দ্ৰমা, সমীৰণ, মেনকা বা, বন্দনা বা, পম্পী বা, শ্যামলী তথা মোৰ মৰমৰ ভণ্টি ৰিংকু, পিংকী, দীপাঞ্জলী, অঞ্জু, নয়নজ্যোতি, মনোজ আৰু নাম নজনা সেই ভণ্টি-ভাইটি আৰু বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো।

সদৌ শেষত কাৰ্যকালত যদি অজানিতে কিবা ভুল ভ্ৰুটি বৈ গৈছিল তাৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিছো আৰু লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ এইপ্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

তিলোত্তমা সোনোৱাল

সমাজ কল্যাণ বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় শিক্ষাগুৰুসকল আৰু সমূহ কৰ্মকৰ্তালৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছো। লগতে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্য-সদস্যা তথা সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

মোৰ এই চমু কাৰ্যকালত নিজৰ বিভাগীয় দায়িত্বসমূহ যিমান সম্ভৱ সুকলমে পালন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো। লগতে ছাত্ৰ একতা সভাৰ অন্যান্য সম্পাদক-সম্পাদিকাসকলকো সহায়-সহযোগ আগবঢ়াবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো। উক্ত এবছৰীয়া কাৰ্যকালত মোৰ দায়িত্ব পালন কৰোতে মই কিমান দূৰ সফল হ'লো এই বিচাৰ সমূহ ডিব্ৰুগাঁওৰ ওচৰত এৰি দিলো।

সদৌ শেষত অজানিতে মোৰ কাৰ্যকালত বৈ যোৱা ভুল-ত্রুটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰিলো।

ধন্যবাদেৰে,

“জয়তু ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়”
নিতুল কুমাৰ গগৈ

ছাত্ৰী জিৰণী কোঠা সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

মোৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় শিক্ষাগুৰু, সমূহ কৰ্মকৰ্তা আৰু বন্ধু বান্ধৱী তথা ভাইটি ভগিটলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

২০০৭-২০০৮ চনৰ মোৰ কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিনৰ পাছতেই আৰম্ভ হৈছিল, বিগত বছৰৰ দৰে এই বছৰৰ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ “বাৰ্ষিক সপ্তাহ”। ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ ভিতৰুৱা খেলসমূহৰ ভিতৰত আছে - কেৰম, ডবা, বেডমিণ্টন, টেবুল টেনিছ ইত্যাদি।

মোৰ কাৰ্যকালত প্ৰতিটো কাৰ্যসূচী সুচাৰুৰূপে চলাবলৈ মই প্ৰচেষ্টা চলাইছিলো। এইখিনিতে মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালত সকলো ক্ষেত্ৰত মোক দিহা পৰামৰ্শ আৰু সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা মহাবিদ্যালয়ৰ অতিকৈ মৰমৰ জলি বাইদেউ আৰু সংগীতা বাইদেউৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ।

মোৰ কাৰ্যসূচীত বিশেষভাৱে সহায় আগবঢ়োৱা মোৰ বন্ধু-বান্ধৱী তথা ভাইটি-ভগিট সকলৰ বিশেষকৈ কিৰণ, নিতু, জিনুমনি, বিতোপন, নয়ন, দীপক, মনজিত, বিংকু, লক্ষিত, ছমিৰ আৰু বহুতো নজনা বন্ধু-বান্ধৱী আৰু ভাইটি-ভগিট তথা মোৰ শিক্ষাগুৰু সকললৈ আন্তৰিকৰূপে শলাগিছো তেখেত সকলৰ দিহা পৰামৰ্শৰ বাবে।

সদৌ শেষত মোৰ এই কাৰ্যকালত জ্ঞাতে, অজ্ঞাতে হৈ যোৱা ভুল ত্ৰুটিবোৰৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো শিক্ষাগুৰু আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

“জয়তু ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়”

“জয়তু ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা”

শ্ৰীমতী মণিষা শইকীয়া

সঙ্গীত বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতাৰ ফলাফলসমূহ

বৰগীত প্ৰতিযোগিতা :

প্ৰথম :	শ্ৰীমতী সুস্মিতা খাউণ্ড	} যুটীয়াভাৱে
দ্বিতীয় :	শ্ৰীমতী দীপালী দাস	
তৃতীয় :	শ্ৰী মতী বন্দনা গগৈ শ্ৰী প্ৰাঞ্জল গগৈ	

ভূপেন্দ্ৰ সঙ্গীত প্ৰতিযোগিতা :

প্ৰথম :	শ্ৰীমতী বন্দনা গগৈ	} যুটীয়াভাৱে
দ্বিতীয় :	শ্ৰী অসীম গগৈ	
তৃতীয় :	শ্ৰী অভিজিৎ গগৈ শ্ৰীমতী লোণা দহোটিয়া	

লোকগীত প্ৰতিযোগিতা :

প্ৰথম :	শ্ৰীমতী সুস্মিতা খাউণ্ড	} যুটীয়াভাৱে
দ্বিতীয় :	শ্ৰী অসীম গগৈ	
তৃতীয় :	শ্ৰীমতী বন্দনা গগৈ শ্ৰীমতী হিমাদ্ৰী শইকীয়া	

জয়ন্ত হাজৰিকা সঙ্গীত প্ৰতিযোগিতা :

প্ৰথম :	শ্ৰীঅভিজিৎ গগৈ	} যুটীয়াভাৱে
দ্বিতীয় :	শ্ৰীমতী সুস্মিতা খাউণ্ড	
তৃতীয় :	শ্ৰী মতী বন্দনা গগৈ শ্ৰীঅসীম গগৈ	

বিষ্ণুৰাভ সঙ্গীত প্ৰতিযোগিতা :

প্ৰথম :	শ্ৰীমতী সুস্মিতা খাউণ্ড	} যুটীয়াভাৱে
দ্বিতীয় :	শ্ৰী অসীম গগৈ	
তৃতীয় :	শ্ৰী মতী দীপালী দাস শ্ৰীমতী হিমাদ্ৰী শইকীয়া	

আধুনিক গীত প্ৰতিযোগিতা :

প্ৰথম :	শ্ৰীমতী সুস্মিতা খাউণ্ড	} যুটীয়াভাৱে
দ্বিতীয় :	শ্ৰীমতী বন্দনা গগৈ	
তৃতীয় :	শ্ৰীমতী দীপালী দাস শ্ৰীমতী হিমাদ্ৰী শইকীয়া	

জ্যোতি সঙ্গীত প্ৰতিযোগিতা :

প্ৰথম :	শ্ৰীমতী বন্দনা গগৈ
দ্বিতীয় :	শ্ৰীমতী সুস্মিতা খাউণ্ড
তৃতীয় :	শ্ৰী অসীম গগৈ

বিহুগীত প্ৰতিযোগিতা :

প্ৰথম :	শ্ৰীমতী বন্দনা গগৈ	} যুটীয়াভাৱে
দ্বিতীয় :	শ্ৰীমতী দীক্ষিতা শইকীয়া শ্ৰী অসীম গগৈ	
তৃতীয় :	শ্ৰীমতী দীপালী দাস	

পাৰ্বতী প্ৰসাদ বৰুৱা সঙ্গীত প্ৰতিযোগিতা :

প্ৰথম :	শ্ৰীমতী বন্দনা গগৈ
দ্বিতীয় :	শ্ৰীমতী সুস্মিতা খাউণ্ড
তৃতীয় :	শ্ৰী অসীম গগৈ

সৃষ্টিমূলক নৃত্য প্ৰতিযোগিতা :

প্ৰথম :	শ্ৰীমতী কন্যাকি সোনোৱাল	} যুটীয়াভাৱে
দ্বিতীয় :	শ্ৰীমতী বন্দনা গগৈ	
তৃতীয় :	শ্ৰীমতী দীক্ষিতা শইকীয়া শ্ৰী জয়ন্ত বুঢ়াগোহাঞি	

সংস্কৃত গীত প্ৰতিযোগিতা :

প্ৰথম :	শ্ৰীমতী বন্দনা গগৈ	} যুটীয়াভাৱে
দ্বিতীয় :	শ্ৰীমতী সুস্মিতা খাউণ্ড শ্ৰী প্ৰাঞ্জল গগৈ	
তৃতীয় :	শ্ৰীমতী হিমাদ্ৰী গগৈ শ্ৰীমতী মেনকা সোনোৱাল	

বামুইব প্ৰতিযোগিতা :

উদগণিমূলক বঁটা : শ্ৰীমতী বন্দনা গগৈ

বনগীত প্ৰতিযোগিতা :

প্ৰথম :	শ্ৰীমতী বন্দনা গগৈ
দ্বিতীয় :	শ্ৰীমতী সুস্মিতা খাউণ্ড
তৃতীয় :	শ্ৰী অসীম গগৈ

বিয়ানাম প্ৰতিযোগিতা :

প্ৰথম :	শ্ৰীমতী দীপালী দাস	} যুটীয়াভাৱে
দ্বিতীয় :	শ্ৰীমতী বন্দনা গগৈ শ্ৰীমতী লোণা দহোটিয়া	
তৃতীয় :	শ্ৰীমতী হিমাদ্ৰী শইকীয়া শ্ৰীমতী সুস্মিতা খাউণ্ড	

সংগীত বিভাগৰ ২০০৭ - ২০০৮ চনৰ মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰেষ্ঠা গায়িকাৰ সন্মান লাভ কৰে
শ্ৰীমতী সুস্মিতা খাউণ্ড।

Humour

- " My Mother is such an alarmist," a teenager complained. " One cough and she suspects a brain tumour, one little lie and she thinks I'm destined for politics."
- Teacher : Ronit, why didn't you come to school yesterday?
Ronit : I had a headache, miss.
Teacher : Did you bring your letter from your parents?
Ronit : Yes, Miss, Ronit had a headache and could not go to school. Yours faithfully
My Mother .
- The doctor advises a patient who suffers from insomnia : " Why don't you try counting as soon as you get into bed ? "
" See, I am a boxer, and when I get to nine, I get up!"
- " Now boys," said the teacher, " always remember that you should never end a sentence with the word 'with' . " That is," he went on hurriedly, " unless you have nothing else to end it with. "
- Once a mother of thirteen children was asked by a passerby :
" Which of your children do you love. " ?
The mother gave the following answer, a testimony of motherly love : " The one who is sick until he gets well. The one who is away until he gets home."

RESULTS OF GAMES

BADMINTON GIRLS (SINGLES)

1st : Subha Kalita
2nd : Bondipa Sharma
3rd : Rina Chetri

BADMINTON GIRLS (DOUBLES)

1st : Subha Kalita & Momi Hazarika
2nd : Ritu Rani Gogoi & Tulumoni Gogoi
3rd : Monisha Saikia & Itali Das

BADMINTON (MIX DOUBLES)

1st : Pranjal Pratim Saikia & Dolley Gohain
2nd : Chiranjana Kalita & Tulumoni Gogoi
3rd : Jitu Phukan & Monisha Saikia

TABLE TENNIS (GIRLS)

1st : Subha Kalita
2nd : Monisha Saikia
3rd : Ilura Phukan

CHESS (GIRLS)

1st : Manju Devi
2nd : Monisha Saikia

CARROM SINGLES (GIRLS)

1st : Subha Kalita
2nd : Ilura Phukan

CARROM DOUBLES (GIRLS)

1st : Monisha Saikia & Kiran Borah
2nd : Menoka Sonowal & Bandana Gogoi

বনজ নৃতত্ত্ব বিজ্ঞানৰ গৱেষক তথা জনপ্ৰিয় বিজ্ঞানৰ লেখক, শিশু সাহিত্যিক ডিব্ৰুগড়ৰ ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগৰ প্ৰবক্তা ড° দিলীপ কলিতাক 'International Society for Tropical Ecology নামৰ সংস্থাটোৰে সংস্থাৰ ফেল' আগবঢ়াইছে। ইয়াৰ আগেয়ে তেখেতক The Indian Botanical Society আৰু International Society for Conservation of Natural Resource নামৰ সংস্থা দুটায়ো গৱেষণামূলক বৰঙণিৰ বাবে তেওঁলোকৰ ফেল' সন্মান আগবঢ়াইছে। তেখেতৰ ত্ৰিশখন গৱেষণাপত্ৰ দেশ-বিদেশৰ বিজ্ঞান আলোচনীত প্ৰকাশ হোৱাৰ উপৰি তেখেত ভাৰতৰ বিভিন্ন ঠাইত কেইবাখনো আলোচনা চক্ৰ, কৰ্মশালা আদিত ভাগ লৈছে।

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক ড° দিলীপ কলিতালৈ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সংস্থাৰ ফেল'

N.C.C গ্ৰুপৰ “চিনিয়ৰ আণ্ডাৰ অফিচাৰ (S.U.O) শ্ৰী পৰমা গগৈ নতুন দিল্লীত অনুষ্ঠিত 2008 চনৰ ‘Republic Day Camp’ লৈ অসমৰ ভিতৰত ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ হৈ নিৰ্বাচিত।

ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ

২০০৭-০৮ চনৰ

মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰেষ্ঠা

গায়িকাৰ সন্মান লাভ

কৰে

শ্ৰীমতী সুস্মিতা খাউণ্ডে

ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ

চিৰসত্য বাণী

তিনিটা বস্তুৰে জীৱনত কাৰো প্ৰতি অপেক্ষা নকৰে— জন্ম, মৃত্যু, সময়।
 তিনিটা বস্তু জীৱনত এবাৰহে পোৱা যায় — পিতৃ-মাতৃ-যৌৱন।
 তিনিটা বস্তু সদায় নিজৰ অধিনত ৰাখিব লাগে — কাম-ক্ৰোধ-মোহ।
 তিনিজনক সদায় সন্মান কৰিব লাগে— পিতৃ-মাতৃ- গুৰু।
 তিনিটা বস্তু সদায় স্মৰণ কৰি চলিব লাগে — ঈশ্বৰ-মাতৃ-প্ৰেম।
 তিনিটা বস্তুৰ পৰা সদায় বচায় চলিব লাগে—কু-সংগ, আত্ম স্বার্থ, পৰৰ নিন্দা।
 তিনিজনৰ প্ৰতি সদায় দয়াশীল হব লাগে—নাবালক, ভোকাতুৰ আৰু পাগল।
 তিনিটা বস্তু ওলাই গলে কেতিয়াও ঘূৰি নাহে—শৰ, মুখৰ কথা আৰু প্ৰাণবায়ু।
 তিনিটা বস্তুৰে জীৱন নষ্ট কৰে— কু-চৰিত্ৰ, আলস্য আৰু অহংকাৰ।
 তিনিটা কথা কেতিয়াও পাহৰিব নালাগে— কৰ্তব্য, ঋণ আৰু আত্ম-সন্মান।

মহৎ লোকৰ বাণী

আমাৰ সমাজ আৰু আমাৰ সাহিত্য বিপৰীত দিশে চলিছে। আমাৰ সাহিত্যত আমাৰ সমাজৰ অভাৱ, আকাঙ্ক্ষা আৰু লক্ষ্য প্ৰকাশ কৰিবলৈ পাহৰিছো। তেনে স্থলত সাধাৰণৰ সহানুভূতি ক'ব পৰা হ'ব পাৰে।। — কালিৰাম মেধি

সাহিত্য জাতীয় জীৱনৰ প্ৰতিধ্বনি মাথোন। জাতীয় জীৱন যদি সংকীৰ্ণ হয়, জাতীয় সাহিত্যইও সেই সংকীৰ্ণতাৰ হাত সাৰিব নোৱাৰে। — লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা।

আমি আমাৰ চিন্তাৰ বৈপ্লৱীকৰণ কৰিব লাগিব, আমাৰ কৰ্মৰ বৈপ্লৱীকৰণ কৰিব লাগিব আৰু পৃথিৱীৰ দেশসমূহৰ মাজত ধ্বনি সম্পৰ্কৰ বৈপ্লৱীকৰণ কৰিবলৈ আমাৰ সাহস থাকিব লাগিব। কালিৰ কথা আজি নাখাটে আৰু কালিলৈ সি নিৰাশজনক ভাৱে পূৰণি হৈ পৰিব। পৃথিৱীৰ সমস্ত জনগণক এই কথা বুজাই দিয়াতো বুদ্ধিজীৱিসকলৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু ভাগ্য বিধায়ক সামাজিক কাম। — এ'লবাৰ্ট আইনষ্টাইন

ত্যাগ কৰি ত্যাগৰ কাৰণে মনত দুখ পাব লাগিলে ত্যাগৰ মহান আদৰ্শটোৱেই নষ্ট হয়। যি বস্তু অনিষ্টকৰ বুলি ভৱা যায়, তাক এৰি দিয়া যায়, সেই কাৰণে সেই বস্তু এৰি দিয়াত আনন্দ অহা উচিত। — মহাত্মা গান্ধী।

A thousand words will not leave so deep an impression as one deed. — Henric Ibsen

If you shed tears when you miss the sun at night you also miss the stars. — Tagore

Behaviour is a mirror in which everyone shows his image. — Goethe

Humour is an affirmation of dignity, a declaration of man's Superiority to all that befalls him --- Romain Gary

It is not necessary to share everything between true friends... But it is necessary that what you share must be true. --- William Shakespeare.

One's philosophy is not expressed in words, it is expressed in the choices one makes... to the long run, we shape our lives and shape ourselves... The process never ends until we die.... And the choices we make are ultimately our responsibility --- Eleanor Roosevelt

Men's hearth ought not to be set against one another, but set with one another, and all against evil only --- Karlail

Evil must be liquidated, if possible by peaceful means, and if required, even by use of force --- Radhakrishnan

Books says : She did this because

Life says : She did this

Laughter is the best way to make somebody's hearth beat. --- R. Halden

It is not from the benevolence of the butcher, the brewer, or the baker, that we except our dinner, but from their regard to their own interest --- Adam Smith

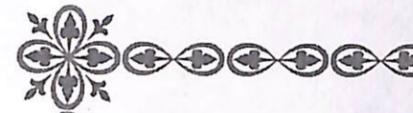
Adversity reveals genius, prosperity conceals it. --- Horace

Development in the third world usually means the over development of objects and the under development of people. --- Richar Gott.

I have met with women whom I really think would like to be married to a poem, and to be given away by a novel. --- John Keats.

All men dream: but not equally. Those who dream by night in the dusty recess of their mind wake in the day to find that it was vanity : but the dreamer of the day are dangerous men, for they may act their dream with open eyes. --- T. E. Lawrence

Art is a lie that makes us realize the truth - Picasso

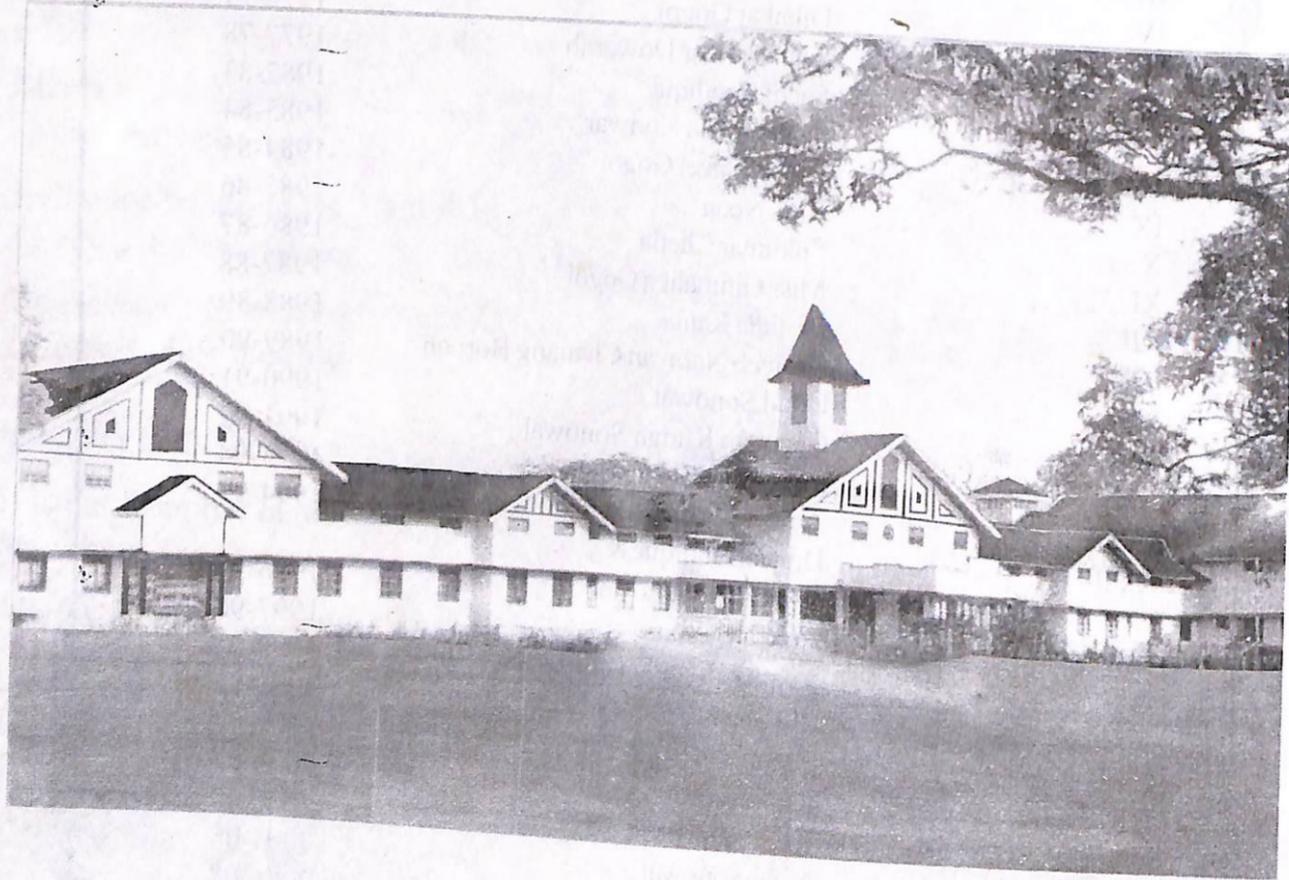
Our Ex Editors

VOL.	EDITORS	YEAR
I	Ram Chandra Goswami	1965-66
II	Haren Handique	1968-69
III	Kiran Saikia	1969-70
IV	Dibakar Gogoi	1970-73
V	Kanakeswar Dowarah	1977-78
VI	Sachi Handique	1982-83
VII	Devankanta Konwar	1983-84
VIII	Rabindrajeet Gogoi	1984-85
IX	Bitul Neog	1985-86
X	Sukumar Chetia	1986-87
XI	Miss Gitimalika Gogoi	1987-88
XII	Profulla Kalita	1988-89
XIII	Sanjeeb Narayan Chauang Boruah	1989-90
XIV	Utpal Sonowal	1990-91
XV	Chandan Kumar Sonowal	1991-92
XVI	Nilim Kumar Das	1993-94
XVII	Amiya Kumar Borah	1994-95
XVIII	Dipan Handique & Rahul Dev Sonowal	1996-97
XIX	Anupam Saikia	1997-98
XX	Ananta Khanikar & Prasanta Saikia	1999-01
XXI	Jitu Bharali	2001-02
XXII	Shanti Chetri	2002-03
XXIII	Pankaj Bora	2003-04
XXIV	Lakhyadeep Gogoi	2004-05
XXV	Niraj Sonowal	2005-06
XXVI	Durlav Gogoi	2006-07

কৃতজ্ঞতা

ডিব্ৰুগাঁওৰ অতিথি চ'ৰালৈ এক গল্প লিখনিৰ জৰিয়তে আমাক উৎসাহিত কৰা অসম ৰাজ্যিক মহিলা আয়োগৰ সদস্যা সচিব মাধুৰিমা বৰুৱালৈ আমাৰ সশ্ৰদ্ধ কৃতজ্ঞতা জনালোঁ।

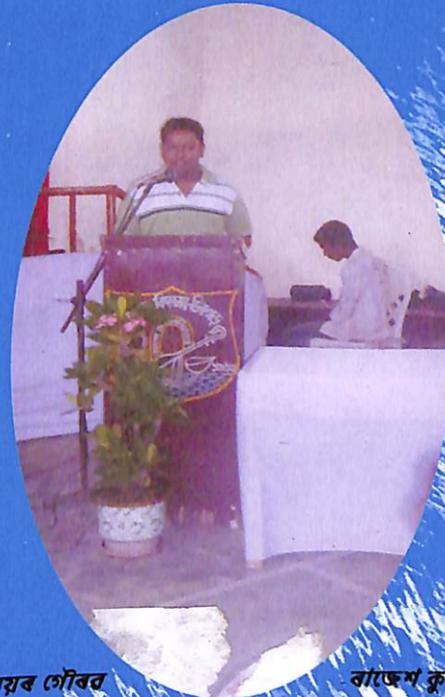
Academical Heritage of Dibrugarh

শিক্ষক গোটৰ সভাৰ সামৰণি অনুষ্ঠানৰ এক মুহূৰ্ত

সৰস্বতী পূজাৰ এটি দৃশ্য

ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ বিভাগৰপৰা প্ৰথম শ্ৰেণীৰ প্ৰথমস্থান লাভ কৰে ২০০৮ বৰ্ষত

মহাবিদ্যালয়ৰ সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান

NSSৰ চাফাই অভিযান

আন্ত মহাবিদ্যালয়ত অংশ গ্ৰহণ কৰা ক্ৰিকেট দলটি

৪৫ তম প্রতিষ্ঠা দিবসৰ কেইটামান মুহূৰ্ত্ত

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানৰ এটি মুহূৰ্ত্ত

অসমীয়া বিভাগৰ নৱাগত আদৰ্শ সভাৰ এক মুহূৰ্ত্ত

৪৫তম প্রতিষ্ঠা দিবস অনুষ্ঠানত উপস্থিত দৰ্শকৰ একাংশ